

**T.C.
BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı**

Ersin DEMİRCİ

**İSTİKLAL GAZETESİ İNDEKSLEMESİ
(1918-1919)**

Yüksek Lisans Tezi

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Yunus ÖZGER**

Yozgat 2012

T.C.
BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Tarih Anabilim Dalı 8011030005 numaralı öğrencisi Ersin DEMİRCİ'nin hazırladığı "İstiklal Gazetesi İndekslemesi (1918-1919)" başlıklı ~~DOKTORA~~/YÜKSEKLİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 02/08/2012 Cuma günü saat 11:00'de yapılmış, tezin onayına ~~OY ÇOKLUĞU~~ / OY BİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

Başkan : Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERDAL

Üye : Yrd. Doç. Dr. Yunus ÖZGER (Danışman)

Üye : Yrd. Doç. Dr. Murat KACIROĞLU

ONAY:

Bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 28.../08.../2012 tarih ve 21.. sayılı kararı ile onaylanmıştır.

28.../08/2012

Enstitü Müdürü
Yrd. Doç. Dr. Eyyup ECEVİT

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İstiklal Gazetesi İndekslemesi (1918 – 1919)

Ersin DEMİRCİ

Bozok Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tarih Anabilim Dalı

2012:389 Sayfa

Yakın tarihimizi incelemek isteyen araştırmacılar için basın yayın hareketleri her zaman vazgeçilmez kaynaklardan biri olmuştur. Basın tarihimizi Tanzimat Dönemi'nden Milli Mücadele dönemine kadar Meşrutiyet Dönemleri de dâhil olmak üzere birçok alanda incelemek mümkündür.

Bizim çalışma alanımız olarak seçtiğimiz gazete ise Mütareke Dönemi Osmanlı Devleti basınının bir parçası olan İstiklal Gazetesi olmuştur. Mütareke, yani Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıktıktan sonra galip devletlerle Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalandığı dönemi kapsamaktadır.

Özellikle Mütareke Dönemi diye adlandırdığımız dönemde önemli bir basın yayın organı olan İstiklal Gazetesi bir taraftan İstanbul Hükümetleri'nin tutarlı bir siyaset izlemesini savunurken Milli Mücadele'nin de yavaş yavaş şekillendiği dönemlerde de az da olsa destek vermeye çalışmıştır.

Kısıtlı da olsa da İstiklal Gazetesi'nin işgale karşı tepkisini gördüğümüz olayların en güzel örneği de İzmir'in 15 Mayıs 1919 tarihinde Yunan orduları tarafından işgalinden sonra gerçekleşen Sultan Ahmet Meydanı'nda işgale tepki olarak yapılan mitinglerdir. Halide Edip Adıvar gibi birçok konuşmacının mitingde yaptığı konuşmaları da İstiklal Gazetesi satır satır gazete sayfalarına aktarmıştır.

İstiklal Gazetesi'nin Aralık 1918 yılında başlayan yayın hayatının yaklaşık 240 sayısı incelendikten sonra haberler gün, sayı, sayfa numarası ve haberlerin özetiyle

araştırmacıların faydalanması için çalışmamızı indeksleme usulüne göre yaptık. Haberleri Osmanlı Devleti'nin sınırları dâhilinde olanlar, Osmanlı Devleti'nin diğer ülkelerle olan ilişkileri, Osmanlı Devleti sınırları dışındaki ülkeler ve Birinci Dünya Savaşı sonrası yenik devletlere imzalatılacak antlaşmaların görüşüldüğü Paris Sulh Konferansı bölümleriyle daha kolay incelenmesini sağladık. Bu yönüyle araştırmacılara iyi bir hizmet olacak ve İstiklal Gazetesi üzerinde çalışacak herkes içinde kolaylık olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İstiklal Gazetesi, İndeks, Haberler, Makaleler

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

The Index of İstiklal Newspaper (1918-1919)

Ersin DEMİRÇİ

Bozok University

Graduate School of Social Sciences

Department of History

2012:389 Pages

The press and publication movements had always been one of the unforgiven sources for researchers who wanted to survey the near history. It is possible to survey the press history in different fields from the Administrative Reforms Period to the National War including the Constitutional Monarchy Periods.

The newspaper which we chose as our research field had been the İstiklal Gazetesi which was a part of the Ottoman Empire press in the Armistice Period. The Armistice, namely includes the period the Mondros Ceasefire was signed with the winner states, after the Ottoman Empire had been defeated, after the first world war.

Especially in the Armistice Period as we call, the Independence Newspaper which was important press and publication source, while it was supporting the Constantinople Government's coherent policy following, it tried to give support even if it was less in the periods, the National War took shape slowly and slowly.

The highest example, we saw the İstiklal Gazetesi responded against the occupancy even if it was limited, was that the meetings in the Sultan Ahmet Ring against the occupancy in the fifteenth of May nineteen and nineteen after İzmir was occupied by the Greek armies. The speeches of a lot of speaker such as Halide Edip Adivar in the meeting were transferred to newspaper pages line by line by the İstiklal Gazetesi.

After the İstiklal Gazetesi's publication life's nearly two hundred forty number was surveyed in 1918 in December, we did our reaserch according to index prodecure for reasearches benefit with the news day, number, page number and the summary of the news- with the ones in the Ottoman orders, the relations of the Ottoman with other countries, the countries which weren't in the border of the Ottoman and the treaties which would make the defeated countries signed after the first world war- interwieved with Paris Peace Conference part so with this point it will be a good service to the researchers and easiness for everybody who will study on the İstiklal Gazetesi.

Key Words: İstiklal Newspaper, Index, News, Articles

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
KISALTMALAR.....	xii
ÖNSÖZ.....	xiii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ İLE İLGİLİ HABERLER VE YAZILAR

1.1. PADİŞAH VE HANEDAN.....	5
1.2. HUZURA KABUL.....	7
1.3. YÖNETİM.....	9
1.4. FIRKALAR.....	28
1.4.1. İttihat ve Terakki Fırkası.....	29
1.4.2. Osmanlı Sulh ve Selamet Fırkası.....	31
1.4.3. Hürriyet ve İtilaf Fırkası.....	31
1.5. NEZARETLER.....	33
1.5.1. Bahriye Nezareti.....	33
1.5.2. Harbiye Nezareti.....	33
1.5.3. Maarif Nezareti.....	45
1.5.4. Hariciye Nezareti.....	53
1.5.5. Adliye Nezareti.....	55
1.5.6. Dâhiliye Nezareti.....	59
1.5.7. Maliye Nezareti.....	64
1.5.8. İaşe Nezareti.....	69
1.5.9. Nafia Nezareti.....	83

1.5.10. Evkaf Nezareti.....	84
1.6. İÇ GÜVENLİK.....	85
1.7. MEMURLAR.....	90
1.8. SIHHİYE.....	93
1.9. VEFATLAR.....	96
1.10. YABANCI OKULLAR.....	96
1.11. DİVAN-I HARB-İ ÖRFİ.....	97
1.11.1. Trabzon Tehciri Mahkemeleri.....	114
1.11.2. Tarabya ve Büyükdere Tehciri Mahkemeler.....	117
1.12. İLMİ KONULAR.....	117
1.13. İSTİFALAR.....	122
1.14. AZİLLER.....	123
1.15. TAYİNLER.....	124
1.16. ZİRAAT, SANAYİ VE TİCARET.....	127
1.17. ŞİRKETLER.....	130
1.18. RUM PATRİKHANESİ.....	132
1.19. GAYRİMÜSLİMLER.....	135
1.20. ULAŞIM.....	141
1.21. POSTA – TELGRAF.....	148
1.22. VİLAYETLER.....	151
1.23. CEMİYETLER VE KONGRELER.....	168
1.24. MATBUAT.....	177
1.25. MAKALELER.....	182

İKİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NİN YABANCI DEVLETLERLE İLİŞKİLERİNE DAİR HABERLER VE YAZILAR

2.1. İTİLAH DEVLETLERİ.....	185
------------------------------------	------------

2.2. İNGİLTERE.....	185
2.3. FRANSA.....	186
2.4. ALMANYA VE AVUSTURYA.....	188
2.5. İSVİÇRE.....	190
2.6. ERMENİSTAN.....	191
2.7. İRAN.....	192
2.8. YUNANİSTAN.....	192
2.9. BULGARİSTAN.....	196
2.10. RUSYA.....	197
2.11. ARNAVUTLUK.....	197
2.12. AMERİKA.....	198
2.13. DİĞER ÜLKELER.....	201

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ DIŞINDAKİ ÜLKELERLE İLGİLİ HABERLER VE YAZILAR

3.1 ALMANYA.....	203
3.2. AVUSTURYA.....	217
3.3. MACARİSTAN.....	219
3.4. YUGOSLAVYA.....	221
3.5. İNGİLTERE.....	222
3.6. RUSYA.....	231
3.7. YUNANİSTAN.....	239
3.8. İTALYA.....	244
3.9. FRANSA.....	248
3.10. AMERİKA.....	258
3.11. İSPANYA.....	266

3.12. BELÇİKA.....	267
3.13. DANİMARKA.....	269
3.14. ROMANYA.....	270
3.15. ARNAVUTLUK.....	274
3.16. ŞİLİ.....	274
3.17. BAVYERA.....	275
3.18. ERMENİSTAN.....	275
3.19. GÜRCİSTAN.....	277
3.20. BULGARİSTAN.....	278
3.21. ÇEKOSLOVAKYA.....	279
3.22. LEHİSTAN.....	281
3.23. İSVİÇRE.....	284
3.24. LİTVANYA.....	285
3.24.1. Litvanya – Bolşevik Mücadelesi.....	285
3.25. ESTONYA.....	286
3.26. SIRBİSTAN.....	286
3.27. İSVEÇ.....	287
3.28. UKRAYNA.....	287
3.29. SURİYE	288
3.30. İRAN.....	289
3.31. JAPONYA.....	289
3.32. AZERBAYCAN.....	290
3.33. ÇİN.....	291
3.34. HİNDİSTAN.....	291
3.35. MISIR.....	291
3.36. MÜTTEFİK ORDULARI.....	292

3.37. POLONYA.....	293
3.38. FİNLANDİYA.....	293
3.39. GENEL HABERLER.....	294

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HARP VE SULH İLE İLGİLİ HABERLER VE YAZILAR

4.1. HARP HAKKINDA HABERLER.....	297
4.2. HARP KAYIPLARI.....	299
4.3. HİLAL-İ AHMER.....	300
4.4. CEMİYET-İ AKVAM.....	300
4.5. OSMANLI DEVLETİ VE SULH KONFERANSI.....	307
4.6. PARİS SULH KONFERANSI.....	324
SONUÇ.....	379
KAYNAKÇA.....	383
EKLER.....	384
ÖZGEÇMİŞ.....	390

KISALTMALAR

B.	: Receb
C.	: Cemaziyelahir
CA.	: Cemaziyelevvel
L.	: Şevval
M.	: Muharrem
N.	: Ramazan
RA.	: Rebiyülevvel
R.	: Rebiyülahir
S.	: Safer
Ş.	: Şaban
ZA.	: Zilkadde
Z.	: Zilhicce

Tezimizin bölümlerinde yer alan haberlerin ve makalelerin sonunda yer alan ilk rakam gazetenin sayısını, yatık çizgiden sonraki rakam sayfa numarasını göstermektedir. Virgülden sonraki rakam ve harfler, gazetenin yayınlandığı günün Hicrî tarihini, parantez içindekiler de Miladî tarihini göstermektedir.

ÖNSÖZ

Gazeteler, tarih araştırmaları için her zaman önemli bir çalışma alanı olmuşlardır. Günlük yaşam içerisinde gün gün meydana gelen siyasal, toplumsal, ekonomik, kültürel önemli birçok olayı gazeteler kaydederler. Bir toplum hakkında bir gazeteyi inceleyerek bile birçok bilgiye ulaşmak araştırma için önemli bir yoldur. Günümüzdeki gibi görsel ve işitsel alanlardaki teknolojik imkânların kısıtlı olduğu dönemler için gazeteler daha fazla bir öneme sahip olurlar. Bu açıdan bakıldığında, gazeteler dönemin incelenmesi yolunda önemli tarihsel kaynaklar arasında sayılabilir.

Yukarıda sayılan nedenlerden başka gazete çalışmasının önemini vurgulayan birçok neden yine sayılabilir. Nitekim bu çalışmamızdaki amaçlarımız için saydığımız nedenler bile yeterli gibi görünmektedir. Bizde yüksek lisans tez araştırması için “İstiklal Gazetesi” örneğini çalıştık.

Gazetenin ana başlıklarına bakıldığında görüleceği üzere, ilk bölümde Osmanlı Devleti sınırları içerisinde yaşanan olayları, Osmanlı Devleti’ni ilgilendiren haber ve yazıları ele aldık. İkinci bölümde ise Osmanlı Devleti’nin yabancı devletlerle olan ilişkilerini ilgilendiren haber, yazı ve olayları ele aldık. Üçüncü bölümde daha çok dünya devletlerini, yani Osmanlı Devleti dışındaki yabancı devletleri inceledik. Son bölümde ise Osmanlı Devleti’nin son yıllarının önemli bir bölümünü kapsayan Birinci Dünya Savaşı ve sonrasında hem Osmanlı Devleti’ni hem de birçok Avrupalı devleti ilgilendiren Paris Sulh Konferansı’nı inceledik. Ana bölüm başlıkları altında bunları konularına göre alt başlıklara ayırdık.

Gazetenin yaklaşık bir yıl gibi bir süre çıktığını varsayarsak birçok sayısına ulaştık. 1918 sonundan 1919 ilk altı ayını kapsayan zaman dilimini inceledik. Böylece gazeteden doğrudan aldığımız bilgileri tarih araştırmaları için tarihçilerin, araştırmacıların çalışmalarını daha kolay hale getirmeye çalıştık.

Bu süre içerisinde yaşanan olayları incelemek isteyen araştırmacılar, okuyucular; Osmanlı Devleti ile birlikte dünya devletlerinin siyasal, toplumsal,

ekonomik ve kültürel birçok yönünü de tanıma, öğrenme fırsatı bulabilecektir. Aynı zamanda araştırmalar için de kaynak niteliğini de buna ekleyebiliriz.

Kaynak olarak gazetenin tamamına ulaşmaya çalıştık. Kaynak gazetenin kendisidir. Gazetenin başyazarı Rauf Ahmet'tir. Gazete İstanbul'da basılmıştır.

Araştırmamızın her safhasında yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen danışman hocam sn. Yrd. Doç. Dr. Yunus ÖZGER'e, bölüm hocalarımız sn. Prof. Dr. Taha Niyazi KARACA ve sn. Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERDAL'a teşekkürü borç bilirim. Ayrıca eğitim hayatım boyunca maddi ve manevi anlamda her zaman yanımda olan aileme de teşekkür ederim.

Ersin DEMİRCİ

Yozgat 2012

GİRİŞ

Bir gazete araştırmalar için en iyi kaynak gruplarından biridir. Gazete hem iç hem dış olaylar olmak üzere, yayınlandığı günün haberlerini halka ulaştırmakta en önemli görevlerden birini yerine getirir. Bunu yaparken de ileri kuşaklara kaynak niteliğinde olan bir bilgi birikimi bırakır. Basın hem yönetimin aldığı kararları halka aktarırken hem de olayları ve kamuoyunun bakış açısını da aktarır. Yine gazeteler yaşanan olayları kendi süzgecinden geçirerek makaleler aracılığıyla da olaylar hakkındaki görüşlerini yansıtırlar. Bu yüzden araştırma konumuz olarak İstiklal Gazetesi'ni seçtik ve araştırmamızda gazete içerisinde yer alan haber ve makalelere odaklandık. Sayı, gün ve yıl olarak her haberi ayrı ayrı paragraf halinde hazırladık.

Bugünkü Türk sınırları içerisinde basılan ilk Türkçe gazete olan Tavim-i Vakayi 11 Kasım 1831 yılında yayın hayatına başlamıştır. II. Mahmut'un isteği üzerine yayın hayatına başlayan gazete, sade bir Türkçe kullanmış, haberlerinde de iç haberler, dış haberler, bilim, kültür, askeri gibi birçok konuya gazetede yer verilmiştir.

Tabi ki ilk Türkçe gazeteden sonra yayın hayatına başlayan birçok gazete olmuştur. Bunlardan ilk özel teşebbüs tarafından yayına başlayan Ceride-i Havadis 31 Temmuz 1840 yılında yayınlanmıştır. Morning Herald Gazetesi muhabiri William Churchill tarafından Türk basın tarihine kazandırılmıştır. Yabancı ülkelerde muhabir bulunduran gazete dış haberlere büyük önem vermiş, iç haberlere de gazetede yer vermiştir. Kırım Harbi'ne muhabir gönderdiği için de halk tarafından ilgiyle takip edilmeye başlanmıştır.

İstiklal Gazetesi 1918 – 1919 yılları arasında, İstanbul'da Sapançalı Hakkı ve Halil Ekrem'in imtiyaz sahipliğinde çıkarılmıştır. Gazetenin uzun bir süre de başyazarlığını Rauf Ahmet Hotinli yapmıştır¹.

Birinci Dünya Savaşı ile birlikte halkın da gazetelere olan ilgisi daha da artmıştır. Halkın gazete okuma isteğinin artmasına rağmen çeşitli hükümetlerin de

---

¹ M. Orhan Bayrak, *Türkiye'de Gazeteler ve Dergiler Sözlüğü (1831-1993)*, Kül Yayınları, İstanbul 1994, s. 71.

idareye geçmesiyle birlikte basına sansür veya tamamen kapatma gibi uygulamalarda görülmüştür. Zaman zaman bu uygulamalara İstiklal Gazetesi de maruz kalmıştır. Ancak yine de yöneticiler tarafından basını propaganda amacıyla kullanıldığı da görülmüştür². Özellikle iktidarda olanların sürekli basına açıklamalar yaparak halkı savaş sonrası durumdan bilgilendirmek amacıyla kullandığını görüyoruz.

Birinci Dünya Savaşı sonunda 30 Ekim 1918 tarihinde Osmanlı Devleti ve İtilaf Devletleri arasında imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması ile Anadolu'da işgaller başlamış, böylece hem mütareke dönemi başlamış hem de Osmanlı Devleti fiilen yok olmuştu. Osmanlı Devleti'nde bir yandan işgaller başlarken bir yandan da basın ikiye bölünmüştü. Bir yandan basının bir bölümünde işgaller karşısında manda ve himaye taraftarları ortaya çıkarken, bir yandan da özellikle Mustafa Kemal'in 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkmasıyla birlikte Anadolu Hareketi'ni destekleyen bir basın grubu ortaya çıkmıştı. Anlamı daha da daraltılırsa "İstanbul basını ve Anadolu basını" diye de adlandırabiliriz³. Yani iki kutuplu bir merkez böylelikle oluşmuş olarak karışımıza çıkmıştır.

İstiklal Gazetesi'ni ise bu kutuplaşma içerisinde ne tam Milli Mücadele taraftarı ne de tam manda ve himaye taraftarı olarak tanımlayabiliriz. Bazı dönemler, birlik ve beraberlik çağrısının yapıldığı gazetede bu zor koşulların da atlatılacağına da dile getirildiği olmuştur. Özellikle başyazar olarak neredeyse her gün yazılarını gördüğümüz Rauf Ahmet bu konuda kalemini sürekli birlik ve beraberlik çağrısı için kullandığını görüyoruz.

İstiklal Gazetesi'ni bazı araştırmacılar tarafından da manda ve himaye taraftarı olarak nitelendirildiği de olmuştur. Sebebi ise sürekli olarak makale ve haberlerde İngiliz ve özellikle Amerikan manda ile himaye isteğinin sürekli olarak yer almasıdır.

İlk gazetelerden bahsettikten sonra İstiklal Gazetesi hakkında kısa bir bilgi vermek gerekirse, gazetenin imtiyaz sahibi olarak Sapançalı İsmail Hakkı'yı görüyoruz. Sapançalı Hakkı Selanik'te Osmanlı Hürriyet Cemiyeti kurulmadan önce

---

² Hamza Eroğlu, *Türk İnkılâp Tarihi*, Savaş Yayınları, Ankara 1990, s. 87.

³ M. Nuri İnuğur, *Basın Yayın Tarihi*, Der Yayınları, İstanbul 2005, s. 337.

Ali Şefik ve Hüsrev Sami ile birlikte isimsiz bir örgüt kurmuştur⁴. Sapançalı Hakkı için bazı kaynaklarda İttihat ve Terakki Fırkası ile alakalı olarak birçok suçlama bulunmasına rağmen biz bu konulara girmeyi uygun bulmuyoruz. Ancak şunu belirtmek gerekir ki, Sapançalı Hakkı Mondros Ateşkes Mütarekesi'nin imzalandığı dönemde, yani Osmanlı ülkesinin tarih sahnesinden silinmesini öngören bir dönemde İstiklal Gazetesi'ni yayın hayatına devam ettirmiştir. Dönemin ne kadar zor koşullardan ibaret olduğunu anlatmaktan ziyade, burada bizim çalışmamız için en önemlisi yayın hayatına İstiklal Gazetesi'nin başında Sapançalı Hakkı olduğu haliyle devam edebilmiş olmasıdır.

Mütareke dönemi basın yayın hareketleri genel itibariyle İtilaf Devletleri'ne karşı iyimser ve hatta umutludur. İstiklal Gazetesi de buna örnek verilebilir. Wilson İlkeleri'ne atıfta bulunan İstiklal Gazetesi yazarları her zaman Wilson'a güvenmiş, Osmanlı toprakları üzerindeki egemenlik haklarımızın korunacağına dair ümitler korunmaya devam edilmiştir. İstiklal Gazetesi Başyazarı Rauf Ahmet'te makalelerinde bu konulara yer vermiştir. "*Küçük tereddütlerle, büyük fırsatlar kaçıyor*"⁵ başlıklı makalesinde, manda ve himaye isteklerinin İtilaf Devletleri cephesinde ne gibi yansımaları neden olduğuna değindikten sonra Tevfik Paşa'nın görüşlerine de değinmiştir. Tevfik Paşa'nın görüşleri ise Amerika'nın Osmanlı üzerinde vekâletinin kabul edilemez olduğuna dairdir.

Yine İstiklal Gazetesi 15 Mayıs 1919 tarihinde İzmir'in Yunan kuvvetleri tarafından işgal edilmesi üzerine Sultan Ahmet Meydanı'nda yapılan mitinglere de ayrı bir önem vermiştir. Miting yapılmadan önce Sultan Ahmet Meydanı'nda İzmir'in işgalinin protesto edileceğini gazete halka duyurmuştur. Mitingde yapılan konuşmalara yer vermiş, konuşmacıların metinlerini de yayınlamıştır. Görüldüğü gibi hem İstiklal Gazetesi halkı bu konuda önceden bilgilendirmiş hem de mitingdeki olan biteni de halka aktarmıştır.

Mütareke döneminde İstanbul gazetelerine uygulanan sansürden de bahsetmek gerekir. İstanbul basını Anadolu basını gibi bağımsız olamazdı. İstanbul'da hem

---

⁴ Taner Aslan, "İttihâd-ı Osmanî'den Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne", *Bilig*, Sayı 47, Ankara 2008.

⁵ İstiklal Gazetesi, Sayı 232, s. 1.

Padişah hem de Hükümet sürekli gazeteleri sansüre tabi tutmuştur. Örneğin Vakit Gazetesi sürekli kapatılma tehlikesi yaşamış, isim değiştirerek yayın hayatına devam etmiştir. Sansür özellikle Milli Mücadele hakkında yapılan haberlere karşı olmuştur. Mustafa Kemal ve arkadaşlarının Anadolu'da yürütmüş olduğu Kuva-i Milliye Hareketi'ni destekleyen haber yapmak İstanbul gazeteleri için çok zor hal almıştır. İstanbul basını zor duruma düşüren her ne kadar sansür tehlikesi olsa da bunun yanında Padişah ve Hükümet'in İtilaf Devletleri korkusu da her zaman basın üzerinde etkili olmuştur. Çünkü İtilaf Devleti'ne Padişah ve Hükümet'in karşı gelme şansı olmamış, zaten İstanbul İtilaf orduları tarafından ilk başlarda baskı altında tutulmuş, daha sonrada İstanbul işgal edilmiştir.

Milli Mücadele Hareketi'nin yanında yer alan İstanbul gazetelerinden makale ve haber yayınlayanlar olmuştur. Bunlara örnek olarak İleri, Tasvir-i Efkâr, Vakit, Akşam, İkdam, Tercüman-ı Hakikat, Tanin gösterilebilir. Bir de bu gazetelerin tam tersi, yani Anadolu Hareketi'ne karşı olanlar vardır. Peyam-ı Sabah, Alemdar gazeteleri örnek gösterebiliriz⁶.

İstanbul basının aksine Anadolu basını ise halka cesaret veren makale ve haberleri serbestçe yayınlamıştır. Çünkü Anadolu Padişah makamından uzak, İtilaf Devletleri baskısından uzak, sansür tehlikesinden uzak bir yayın yapma imkânına sahip olmuştur. Yine Anadolu gazetelerini çıkaranlar arasında Milli Mücadele içerisinde görev alanlar da vardır; işgal tehlikesi altında olmamışlardır; olaylara her zaman daha yakın olmuşlardır. Kısacası Anadolu basını İstanbul basınından daha şanslı konumda yer almıştır. Anadolu Hareketi'ni destekleyen gazeteler ise şunlardır: İzmir'e Doğru, Doğru Söz, Yeni Adana, Açıksöz, Babalık, Öğüt, Albayrak (Erzurum), Emel (Amasya), İstikbal (Trabzon), İrade-i Milliye, Hâkimiyet-i Milliye (Ankara)⁷.

---

⁶ Yücel Özkaya, *Milli Mücadele'de Atatürk ve Basın (1919-1921)*, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 2007, s. 26.

⁷ Özkaya, *Milli Mücadele'de Atatürk ve Basın (1919-1921)*, s. 15-26.

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ İLE İLGİLİ HABERLER VE YAZILAR

1.1. PADİŞAH VE HANEDAN

Sabahattin Ali Bey'in cenaze merasiminin ayrıntılarının yer aldığı haber. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Onbaşı Şehzade Mahmut Fahrettin hakkında haber. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Şehzade Osman Fuat Efendi: Trablusgarp Cephesi'ndeki askeri harekâtı idare eden Şehzade Osman Fuat Efendi Hazretlerine mütareke imza edildiğini tebliğ için Harbiye Nezareti'nden bir tezkereyi elinde bulunduran Süvari Yüzbaşısı Ekrem Recep Bey önceki gün Trablusgarp'a hareket etmiştir. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Rumbeyoğlu tarafından kaleme alınan makalede Sultan Beyazıt'ın şarka nail olmasından itibaren Osmanlı Devleti'nin şarktaki gelişimi ele alınmıştır. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Pontus Gazetesi'nin Damat Ferit Paşa'nın Prens Sabahattin'e gelmesi için telgraf çektiği. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

Monitor Gazetesi muhabirinin Veliht Yusuf İzzettin Efendi'nin ölümüne dair yapılan haberde intihar mı cinayet mi olduğu sorgulanmıştır. 108/1, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Anadolu'daki muhtelif milletler arasındaki çatışmaları önlemek amacıyla ciddi tedbirler alınması için Şehzade Abdurrahim ile Şehzade Ahmet Efendiler başkanlığında iki yeni nasihat heyetinin kurulduğu ve üyeleri hakkında. 110/1, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Heyet-i Nasiha'nın çalışmaları hakkında bilgiler. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Heyet-i Nasiha'nın çalışmaları hakkında bilgiler. 116/1, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

şehzade Cemalettin Efendi Hazretleri başkanlığındaki Heyet-i Nasiha'nın Edirne'de olduğu ve çalışmaları hakkında. 130/2, 3 ř. 1337 (3 V 1919)

şehzade Cemalettin Efendi Hazretlerinin Edirne'de olduğu ve çalışmaları hakkında bir mektup. 131/1, 4 ř. 1337 (4 V 1919)

Heyet-i Nasiha'nın Burdur'da bulunduğu ve çalışmaları hakkında heyet azasından Ali Rıza Bey'in 1 Mayıs tarihli mektubu. 132/3, 5 ř. 1337 (5 V 1919)

Edirne Valisi Salim Bey'in Kırkkilise hakkında incelemelerini sürdüren Heyet-i Nasiha hakkında mektubu. 132/3, 5 ř. 1337 (5 V 1919)

Heyet-i Nasiha'nın Karahisar'da bulunduğu. 133/1, 6 ř. 1337 (6 V 1919)

Heyet-i Nasiha'nın Muğla'da bulunduğu ve çalışmaları hakkında. 135/2, 8 ř. 1337 (8 V 1919)

şehzade Cemalettin Efendi'nin Edirne'den dönmesi hakkında. 137/1, 10 ř. 1337 (10 V 1919)

Teşekkür başlığıyla yayımlanan haberde Osmanlı Demokrat Fırkası'nın şehzade Abdülkadir Efendi'ye ulvi ve müstesna nişan vermelerinden ötürü teşekkür metni. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

İsviçre'de bulunan Prens Sabahattin, şerif ve Reşit Paşaların döneceklerine dair söylentiler olduğu. 207/1, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Selim Sırrı Bey tarafından kaleme alınan makalede Sultan Mehmet Reşat Hazretlerinin son günlerine dair hatıralarını yazdığı ve bu makale. 225/1, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Sultan Mehmet Reşat Han'ın hususi hayatına dair makale, muallim Selim Sırrı Bey'in kendisiyle yaptığı mülakattan derlenmiştir. 232/2, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

1.2. HUZURA KABUL

Maliye Nazırı ve Nafia Nazırı Beyler önceki gün padişahın huzuruna kabul edilmiştir. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Önceki akşam Sadrazam Tevfik Paşa huzura kabul edilmiştir. 6/1, 24 RA 1334 (28 XII 1918)

Selamlık Resm-i âlisi dün Yıldız'da Hamidiye camî-i şerifinde önceki gün gerçekleştirildiği haberi. 6/1, 24 RA 1334 (28 XII 1918)

Şura-yı Devlet Reisi Damat Şerif Paşa ile Maarif Nazırı Rıza Tevfik Bey huzura kabul edilmiştir. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Veliaht Abdülmecit Efendi, Sadrazam Tevfik Paşa, Ayan Reisi Rıza Ahmet Bey, Adliye Nazırı Haydar Molla, ayandan Şerif Nasır Bey Mâbeyn-i Hümâyûn'a kabul edilmiştir. 9/1, 27 RA 1337 (28 I 1918)

Ayan Reisi Rıza Ahmet Bey, veliaht Abdülmecit tarafından kabul edildiği. 9/1, 27 RA 1337 (28 I 1918)

Selamlık Resm-i Âlisi'nin önceki gün toplandığı ve huzura kabul haberleri. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Huzura kabul haberlerinde Posta, Telgraf ve Telefon Nezareti'ne atanan Yusuf Franko Paşa ile Sofya sefiri Safa Bey önceki gün Mâbeyn-i Hümâyûn'a kabul edilmiştir. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Sadrazam Tevfik Paşa, Hariciye Nazırı Mustafa Reşit Paşa gibi birkaç kişinin Mâbeyn-i Hümâyûn'a kabul edildiği haberi. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Şeyhülislam Haydari Zade İbrahim Efendi ile Adana vilayeti valiliğine tayin edilen Galip Bey önceki gün Mâbeyn-i Hümâyûn'a kabul edilmişlerdir. 15/1, 3 R 1337 (6 I 1919)

Mahfil-i Hümâyûnda Harbiye Nazırı Amir Yaver Paşa, Aydın valiliğine tayin olunan Nureddin Paşa hatır şahaneye kabul buyrulmuştur. Zat-ı hazret hilâfet-i penâhî Saray-ı Hümâyûn'a avdet buyurmuşlardır. 34/1, 22 R 1337 (25 I 1919)

Önceki gün Selamlık resm-i âlisinden sonra merhum Gazi Ahmet Muhtar Paşa Hazretlerinin mahdumu Galatasaray Sultanisi talebesinden Bedrettin Bey Saray-ı Hümâyûn'a kabul buyrularak, pederlerinin irtihali münasebetiyle, taraf- ı şahaneden lütfen cenaze merasimiyle ailesine beyan-ı taziyet zımında izam buyrulan memurin hakkında.34/1, 22 R 1337 (25 I 1919)

Selamlık resm-i âlisi bugünün tarihinde Yıldız Sarayı Hamidiye camî-i şerifinde icra edileceği. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Önceki gün Sadrazam Tevfik Paşa, Şeyhülislam Haydarzade İbrahim efendi, Meclis-i ayan Reisi Ahmet Rıza Bey Mâbeyn-i Hümâyûn'a azimetle huzura kabul buyrulduğı. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Zat-ı hazret-i hilâfet-i penâhî'nin selamlığa çıktığı. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Sadrazam Tevfik Paşa'nın huzura kabul edildiği. 53/1, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Selamlık resm-i âlisi Hamidiye Cami'nde yapıldığı. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Selamlık resm-i âlisi Yıldız'da Hamidiye Cami'nde yapıldığı ve ayrıntıları hakkında. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Selamlık resm-i âlisi'nin önceki gün Hamidiye camî-i şerifinde yapıldığı. 69/1, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Sadrazam Paşa'nın Mâbeyn-i Hümâyûn'a çıkması ve Harbiye Nazırı Ahmet Abuk Paşa'nın huzura kabulü. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Önceki gün selamlık resm-i âlisi Yıldız'da Hamidiye cami şerifinde yapılmış olduğu haberi. 168/1, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Önceki gün selamlık resm-i âlisi'nden sonra İran Sefiri Mahmut Han Mâbeyn-i Hümâyûn'a giderek huzur-ı şahaneye kabul edilmiştir. 168/1, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Veliaht Abdülmecit Efendi eski Sadrazam Tevfik Paşa ve eski Nafia Nazırı Ferit Beyleri kabul edildiği. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Ankara ve Kastamonu vilayetlerine tayin edilen üçüncü tahkik heyeti azalarının Padişah huzuruna kabul edildiği. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

1.3. YÖNETİM

Nüfus-ı Umûmiye Müdüriyeti'nden gönderilen cetvelde Vilayet-i Şarkiyeye'nin etnografik haritalarının hazır edildiği. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

İsmail Hakkı Bey'in başkanlığındaki Tetkik-i Siyaset Komisyonu Levazım Dairesi'nin hesapları ile meşgul olduğu haberi. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Zonguldak kömür madeni ocaklarını bizzat incelemek için Zonguldak'a giden Harbiye Nazırı İstanbul'a dönmüş ve Zonguldak kömür ocaklarına gereken malzeme ve eşyaların hemen gönderilmesi için Dersaadet'e emir verildiğini vaat etmiştir. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Önceki gün Topkapı Sarayı Hümâyûnu'nda Evkaf Nazırı Bey'in başkanlığında eski Şeyhülislam Musa Kazım Efendi, kâtib-i sani Hazret-i Şehriyari Sait, Hafız İbrahim, Evkaf Müsteşarı Münir gibi birkaç kişiyle oluşan bir komisyon kurulmuş ve toplanmıştır. Bu komisyon Harem-i Şerif'te mahfuz iken önceden Dersaadet'e de nakil ve hıfz olunmak üzere Hazine-i Hümâyûn Kethüdalığı'na tevdi kılınmış olan Emanet-i Mübareke ve Tebarekat ile ilgili haber. 6/1, 24 RA 1334 (28XII 1918)

Dünya Harbi'nden sonra firari olan İttihat ve Terakki Erkânı'nın durumuyla ilgili haber. 8/1, 26 RA 1334 (30 XII 1918)

Şura-yı Devlet Reisi Damat Şerif Paşa'nın rahatsızlığı nedeniyle makamına bugün gelemeyeceği. 9/1, 27 RA 1337 (28 I 1918)

Abdullah Paşa'nın zamanında kurulmuş olan Meclis-i Rüesa lağvedilmiş olduğu haberi. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Meclis-i Mebusan'ın feshedilmesi nedeniyle Mecelle'de okunan Padişah'ın emrinin suretinin iki noktaya dikkat çektiğini belirten yazar, fesih üzerindeki görüşlerini ayrıntılı bir şekilde açıklamaktadır. Makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 15/1, 3 R 1337 (6 I 1919)

Sadrazam Tevfik Paşa'nın Değirmenciler Mukavelesi hakkında İstiklal Gazetesi muhabirine verdiği bilgilerin yer aldığı haber. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Saray-ı Hümayûn haberleri. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Mustafa Hilmi Paşa'nın beyanatı. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

“Selamet Yolunda, Mühellik Tereddütler”: İtilaf ve Hürriyet Fırkası iki haftadan beri beklenen beyannamesi nihayet tesis edildiği ve iki bölüme ayrılabilen bu vesikanın İttihat ve Terakki meselesinin siyaset ve cinayetleri hakkındaki ilk parçasına iştirak ettiğini belirten Rauf Ahmet, ikinci kısımda ise günün şartlarında Osmanlı siyasetine ve yapılması gereken şeylerin esaslarına dair olan Almanya ile birlikte medeniyete karşı harp edilmesinden dolayı adil bir hükümet teşkilinden aciz bulunmakla sonuçlandığından bahsetmiştir. 34/1, 22 R 1337 (25 I 1919)

“Son ümit: Pek önemli bir makama”: Üç aydan beri memleketin vahim bir hükümet buhranı ile muzdarip bulunduğu, kırk gün önce kurulan Tevfik Paşa kabinesinin siyasi cereyanlarının siyasi hayatta daha feci şeylere hâsıl olacağından korkulduğundan bahsetmiştir. İlk başlarda derin tecrübesizlik eseri hissedilmekte olduğunun, azimkâr bir şekilde işlerin kavranmadığı, harici ve dâhili vaziyetin gerektirdiği siyasetin takip edilemediği, yine Heyet-i Vükela'nın intihabının da takdire şayan zaafının ortaya çıktığı belirtilmiştir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Meclis-i Hass-ı Vükelâ dün sadrazam Tevfik Paşa'nın riyaseti altında toplandığı icra-ı müzakerat edilmiş olduğu. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Şura-yı Devlet Reisi Damat Şerif Paşa hazretleri iki günden beri rahatsız olmaları dolayısıyla makamlarına gelemediği. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

“Rüsumattaki komisyon:” Ragıp Beyin başkanlığında Rüsumat Müdüriyet’inde teşkil etmiş olan komisyon memurların nasp ve azlinde sadır olan hatalarla rüsumun suret-i ihazi hakkında tetkikatına devam edilmiş olduğu. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

“Önceki gün Sadrazam Paşa’yı ziyaret ettiler:” önceki gün ki içtimai takdir etmesi üzerine ayan reisi muhteremi Ahmet Rıza Bey Efendi, Çürüksulu Reşit Efendi, Akif Paşa, Abdurrahman Şerif Bey önceki gün Sadrazam Paşayı ziyaret etmişler, günün ahvaline dair fikirlerini beyan ettikleri haberi. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Milli Kongre tarafından Avrupa’ya gönderilecek heyetin kimlerden oluşacağı hakkında. 50/1, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Tevfik Paşa Kabinesi’nin yaşadığı “Üçüncü buhran” başlıklı makalede Değirmenciler meselesi ile başlayan ve Cevat Paşa, Arif Mustafa ile Rıza Tevfik Beylerin Heyet-i Vükela’dan ayrılması ile devam eden tasfiyeler hakkında önemli bilgiler ve düşünceler vardır. Makale Rauf Ahmet Tarafından kaleme alınmıştır. 53/1, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Heyet-i Vükela’da buhran bulunmadığını Harbiye Nazırı Reşit Paşa’nın söylediği. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Şehremaneti’nde Bütçe Komisyonu’nun toplanacağı haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Kabine buhranına dair yayınlanan haberde Dâhiliye Nazırı Vekili İzzet Bey’in verdiği beyanlara rağmen buhran rivayetlerinin devam ettiği haberi. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Kabine buhranı hakkında yazılan makalede son on beş günden beri süregelen söylentilerin ve işaretlerinin son iki günde kesin bir şekil aldığı dair bilgilerle beraber kabine buhranı hakkında ayrıntıların yer aldığı bir Rauf Ahmet’in makalesi. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Ajansların Şerif Paşa’nın Avrupa’da hukukumuzu müdafaa maksadıyla teşebbüslerde bulunduğunu bildirmekle beraber Cenevre’de Prens Sabahattin, Şerif

Paşa ve Cemil Paşa gibi kişilerin de bulunduğu bir konferans düzenlendiği haberi. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Meclis-i Hass-ı Vükela'nın toplandığı haberi. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Kabine buhranı hakkında haber. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Kabine buhranına dair haberde Bâb-ı Âli'den yeni bir bilgi alınmadığının belirtildiği haber. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

“*Yine o mesele*” başlıklı makalede kabine buhranı üzerine bilgiler yer almaktadır. Makalede buhranın bu tarih itibariyle hala devam ettiği ve istifa haberlerinin ne derece doğru olduğu ve ne gibi bir sebeple istifa edildiği gibi konulardan bahsedildikten sonra buhran hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir. Makale Rauf Ahmet tarafından da kaleme alınmıştır. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Şura-yı Devlet azalarının Nazif Bey başkanlığında toplandığı haberi. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Kabine buhranı hakkında yapılan haberde Harbiye Nazırı Amir Paşa ile onu takiben Tevfik Paşa'nın padişaha istifalarını sundukları söylentilerinin gazetelerde çıkması üzerine Bâb-ı Âli'den alınan bilgiler. 59/1, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Meclis-i İdare-i Vilayet'in toplandığı haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Kabine buhranı hakkında ayrıntılı bilgilerin alınmadığına dair haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Kabine buhranı hakkında görüşlerini açıklayan Rauf Ahmet'in kaleme aldığı makalede Tevfik Paşa Kabinesi'nin boşluklarının yazının kaleme alındığı sıralarda doldurulmuş olabileceği ve bu düzenlemenin nasıl olursa olsun üç aydan beri devam eden hükümet boşluğunu tam olarak dolduramayacağına değinilmiştir. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Şevket Turgut Paşa ile Şevket Paşa'nın kabineye dahil olacakları haberi. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Meclis-i Hass-ı Vükelâ Meclisi'nin toplandığı haberi. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Son yıllarda Rüşumat'ta yapılan su istimaller ile usulsüz tayin ve aziller konusunda incelemeler de bulunacak Rüşumat Komisyonları hakkında haber. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Sait Halim Paşa ve Talat Paşa Kabinelerinden henüz tevkif edilmeyenler hakkında. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Dâhili meseleler, yeni kurulan fırkalar, sulh konferansı gibi konular hakkında İstiklal Gazetesi muhabirinin Sadrazam Tevfik Paşa ile yaptığı mülakat. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Meclis-i Ayan Reisi Ahmet Rıza Bey'in vatanperverâne bir teşebbüsü ile yapılan toplantıda alınan karar ile rapor ve haberin devamında oluşturulan Heyet-i müteşebbise de yer alan kişilerin isimleri yayınlanmıştır. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Türkiye Ajansı'ndan bildirilen yeni kabine üyelerinin yer aldığı liste. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

“Üçüncü tecrübe” başlıklı makalede nihayet Üçüncü Tevfik Paşa Kabinesi'nin kurulması hakkında görüşlerine yer veren Rauf Ahmet, daha önceki kabinelerle birlikte Tevfik Paşa Kabinelerini değerlendirmiştir. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

İngiliz siyasi mümessili ve Fransız Sefarethanesi Baştercümanı'nın Sadrazam Tevfik Paşa'yı ziyareti hakkında. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

“*Son çare*”: Ayan Reisi Ahmet Rıza Bey'in bütün milli kuvvetleri birleştirmek ve vatanın bağımsızlığına doğru mühim bir teşebbüste bulunduğu dair gelen duyumlar üzerine Rauf Ahmet tarafından yazılan makalede, böyle bir çarenin amaçlara ulaşma yolunda kesin bir ihtiyaç olduğuna dair görüşleri yer almaktadır. 69/1, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Meclis-i Hass-ı Vükelâ'nın önceki gün toplandığı haberi. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

“Önemli bir siyasi vesika”: Hükümet tarafından 12 Şubat 1919 tarihinde İstanbul'da İngiltere, Fransa, Amerika ve İtalya Fevkalade Komiseri'ne verilen muhtıra. 71/1, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Sadrazam Tevfik Paşa'nın makamlarına teşrif etmemiş ve Meclis-i Hass-ı Vükelâ'nın toplanamamış olduğu. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Sadrazam Tevfik Paşa'nın bir muhabire yeni kabinenin hiçbir siyasi zümreye ait olmadığına dair açıklamaları. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Yeni Kabine'nin kurulması ve Hatt-ı Hümayûn Sureti'nin yer aldığı haberde Tevfik Paşa neden istifa ettiği, kabinenin üyeleri ile Damat Ferit Paşa'nın Saray-ı Hümayûn'un huzurunda olduğu haberi. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

Damat Ferit Paşa'nın padişaha yaptığı teşekkür arzının sureti. 74/1, 3 C 1337 (6 III 1919)

Milli Bölük ve Meclis-i Hass-ı Vükelâ haberleri. 74/1, 3 C 1337 (6 III 1919)

“Şahane bir ders”: Hürriyet ve İtilaf, daha doğrusu Damat Ferit Paşa kabinesinin ilk adımları atmaya başladığı ama henüz takdire esas olabilecek bir mesafe kat edilemediği ile Sulh Muhakemesinin Osmanlı Memleketi'ne atfedeceği sıfat gibi konulardan bahseden Rauf Ahmet, memleketin durumu üzerine görüşlerine yer vermiştir. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Meclis-i Hass-ı Vükelâ ile Maliye Nezareti'ndeki toplantılar hakkında. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Meclis-i Hass-ı Vükelâ'nın önceki gün toplandığı. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Meclis-i Mebusan'da Harp Kazançları Vergisi alınmasıyla ilgili kanun hakkında. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Ayan Azalarından 8-10 kişiye istifa teklif edileceğine dair haber hakkında. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Maliye Nazırı Tevfik Bey'in önceki gün Vakit Gazetesi'nde yayınlanan kabine hakkındaki görüşlerinin değerlendirildiği makale Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Ferit Paşa ile Tan Gazetesi muhabirinin yapmış olduğu görüşmenin ayrıntılarının yer aldığı haberde Sadrazam Paşa'nın Türkiye'nin geleceğine ve Paris'e gönderilecek murahhaslara dair açıklamalarda bulunduğu. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Bâb-ı Âli'nin İstanbul İtilaf mümessillerine verdiği muhtıra hakkında. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Ahmet Emin ile Celal Nuri Beylerin tutuklanmaları hakkında kaleme alınan makalede Ali Kemal Bey'in göreve başlamasından sonra açıkladığı görüşlerinin Damat Ferit Paşa Kabinesi'nin programı olabileceği görüşlerine yer verilmiştir. Makale Rauf Ahmet tarafından da kaleme alınmıştır. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

İtilaf Devletleri'ne gösterilmek üzere hazırlanan rapora göre Anadolu'da ve Trakya'da Türk, Rum ve Ermeni nüfusu hakkında istatistikî bilgiler. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

Tan Gazetesi İstanbul muhabirinin Veliâht Abdülmecit Efendi ile yaptığı mülakat ve ayrıntılarının yer aldığı haberde Veliâht Hazretlerinin nasıl biri olduğundan bahsederek kendini nasıl karşıladığını anlatmaktadır. Veliâht harbe dair görüşlerini açıklamakla beraber, Beşiktaş'ta bir vatandaşla karşılaştığında ona harp hakkındaki görüşlerini sorduğunu belirtmiştir. Ayrıca Paris Sulh Konferansı'nın neticesini büyük bir endişe ile beklediğini belirtmiştir. 88/1, 17 C 1337 (20 III 1919)

“Kırmızı kitap neşr olunsaydı?” başlıklı makalede şüphesiz siyasi durumun ıslahına ve dâhili ahvalin tevcihine doğru önemli bir adım atılmış olacağı belirtilerek Tevfik Paşa'nın bütün işlerde olduğu gibi bu işi de sürüncemede bıraktığı belirtilmiştir. Fakat Damat Ferit Paşa iş başına geçtiği zaman bu kitabın bir iki hafta

içerisinde neşr edileceğini belirttiği, hatta vaadettiği ve hükümetin yarı resmi gazetesinde böyle bir tedbirin gereğine ve faydalarına dair bir baş makale bile yayınladığı belirtilmiştir. Buna rağmen haber alındığına göre hükümetin ya bundan vazgeçtiği ya da neşretmekte tereddüt içerisinde olduğu Rauf Ahmet tarafından aktarılmıştır. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın Amiral Caltrop nezdinde olduğu ve İtalya Sefarethanesi'ne gittiği. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Vahdet-i Milliye hayatının şekli ve faaliyeti aleyhinde Sabah Gazetesi yazarı tarafından iki önemli makale yayımlandığı ve birincisinde Meclis Ayan Reisi Ahmet Rıza Bey'in aleyhinde garip ve mühim iddiaların bulunduğu, bunun üzerine de İstiklal Gazetesi muhabirinin yapmış olduğu görüşmede bu iddialara vermiş olduğu yanıtlar. 95/1, 24 C 1337 (27 III 1919)

Divan-ı Ali'ye yeniden şekil verilip verilmeyeceği hakkında. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Sabah Gazetesi yazarının "*bir ikaz*" adlı baş makalesine değinen Rauf Ahmet, Sabah yazarının Damat Ferit Paşa kabinesinin üstlendiği görevin ağırlığına, dış siyasetin vaziyetine dair resmi beyanatları ile Osmanlı'nın içinde bulunduğu duruma ve endişelere değindiği belirtilmiştir. 100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Harbiye Nazırı Ahmet Abuk Paşa'nın kabineden istifası nedeniyle Damat Ferit Paşa Kabinesi'ndeki buhran hakkında haber. 101/1, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın Morning Post Gazetesi'ne yaptığı açıklamalarda kendi kabinesinin programının ayrıntılarında bahsederek genel olarak dış siyasetin programlarını teşkil etmediğini ve İngiltere ile Fransa dostluğuna olan itimadından bahsetmiştir. 105/1, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi'nin bir hafta önce Sabah Gazetesi'ne bir takım meseleler hakkında bazı açıklamaları olduğu ve bu açıklamalar üzerine yazılan makalede ilim, mantık ve itidal çerçevesinde kalmak şartıyla aranan şeylerin lüzum ve faydası olduğu ve bu kanaatle Mustafa Sabri Efendi tarafından Şeyhülislam

makamının Meclis-i Hass-ı Vükelâ'dan ayrılması ve siyaset makamından ayrılması konusunda verilen cevaplarının yer aldığı makale Rauf Ahmet tarafından yazılmıştır. 110/1, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Meclis-i Vükela'nın Sulh Murahhasları tayini hakkında kararları açıkladığı ve Sadrazam Damat Ferit Paşa başkanlığında kurulacak heyette bulunacak isimler. 110/1, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Talat Paşa'nın Hollanda'dan ihraç edilmesi kararı alındığı ve Almanya'ya gitmek zorunda bırakıldığı haberi. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Mahmut Şevket Paşa'nın eşi Dilşat Hanım'ın son günlerde İkdam Gazetesi'nde Şevket Paşa'nın Yıldız Sarayı'nı basanlar arasında olduğuna dair haberler üzerine açıklaması. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Rahip Dulapurt'un kitabından alınan bölümde tarih incelemeleri başlığıyla Vezir-i azam Bâb-ı Âli'nin birinci ve en önemli ricali olduğu ve bütün imparatorluğa emrettiği gibi vezir-i azam görevlerine dair açıklamalar. 126/3, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

“Diğer mesuller”: İttihat ve Terakki Merkez-i Umûmî mahkemesinin başlaması üzerine pek hazin düşünceler doğurduğu, dün iktidarda olanların bugün süngülü askerler arasında olduğu ve mahkeme hakkında birçok şey söylenebileceği belirtilmiştir. İttihat Erkânı'nın harp mesulleri arasında memleketine hizmet edebilecek adamların da bulunduğu, cemiyetin hizmet yerine mazeretler çıkarmış, memleketi kurtarıp yükseltilebilecek yerde büsbütün yıkılmaya sürüklemiş ise, bunun esasını kendi erkânı ve mensuplarının daima kabineleri haricinde işlerle uğraşmakla kalmamışlar, ellerine geçirdikleri kuvveti ister maddi olsun ister manevi olsun hatta kendi aralarında bile hiçbir kayıtla takibe razı olmayarak istimal etmiş olmalarında aranması gerektiği vurgulanmıştır. Makale Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır. 127/1, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Talat Paşa Hükümeti zamanında vali, mutasarrıf, kaymakam, müdür ve polislerin emekliliğe sevkleri hakkında hazırlanan kanunun kaldırıldığı. 127/1, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Yıldız Sarayı suiistimali hakkında Hüsnü İzzet Paşa'ya yazılan tezkereye Paşa'nın cevap verdiği. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın zamanın şartlarında büyük devletlerle olan ilişkiler hakkında, Osmanlı Devleti içerisinde yaşanan karışıklıklar ile huzurun ve sükûnetin sağlanması, heyecanın yatıştırılması için ne gibi tedbirler alındığı, Anadolu'ya gönderilen Heyet-i Nasiha'nın ne maksatla gönderildiği, herkes için eşit adalet istediğine dair açıklamaları. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Önceki gün Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın Osmanlı mazisinin tamiri, memurlar ve siyaset, tehcir ve takdil, nasihat heyeti, Osmanlı memleketinin imarı, Sadrazamın genel siyasi kanaatleri, İtilaf Devletleri, eski dostluklar hakkında verdiği demeç. 129/1, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Hükümet Rüesası'nın Türkiye Asya'sı ve bilhassa Suriye, Irak, Filistin meseleleri hakkında bir an evvel hal ve faslına karar verdikleri zannedildiği. 130/1, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa tarafından yapılan bir konuşmaya atfen Rauf Ahmet tarafından yazılan makalede İttihat ve Terakki idaresinin siyasetinden bahsederek Divan-i Harb-i Örfi Mahkemeleri ile hükümetin siyaseti ve Sadrazam Paşa'nın sözlerinin tahlili yapılmıştır. 131/1, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi'nin İttihat ve Terakki'nin idaresine ve anasırlar arasındaki kardeşliğe dair politikası, Hürriyet ve İtilaf Partisi'nin meşrutiyetten beri muhalif tek parti olduğu ve hakiki Türklerden oluştuğu, İttihat ve Terakki'nin nerede bir muhalefet görse yok ettiği, Heyet-i Nasihalara patrikhanelerin katılmaması, hükümetin Müslim anasıra karşı politikası gibi konularda yaptığı açıklamaların yer aldığı haber. 135/1, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

Anadolu Komisyonu'nun nahiye teşkilatı üzerinde çalıştığı. 140/1, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Damat Ferit Paşa'nın kabinesinin istifasını Padişah'a sunduğu ve bu istifanamenin sureti. 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Damat Ferit Paşa Kabinesi'nin istifa etmesi üzerine bu konuda görüşlerini belirten Rauf Ahmet, bunun kabine meselesi değil de hükümet meselesi olduğunu belirtmiştir. 145/1, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Padişah Hazretlerinin yine kabinenin kurulması görevini Damat Ferit Paşa'ya verdiği. 145/1, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

“İkinci Damat Ferit Paşa Kabinesi'nin kurulması üzerine çok geçmemiş” başlıklı makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. Rauf Ahmet, Damat Ferit Paşa'nın yeniden kabine kurmasına ihtiyaç duyulmasının gerekliliği ve İstiklal Gazetesi'nin daha önceki makalelerindeki önerileri, tereddütleri gibi konulardaki görüşlerini dile getirmiştir. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Padişah Mehmet Vahdettin'in Damat Ferit Paşa Kabinesi için verdiği Hatt-ı Hümayûn sureti. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Damat Ferit Paşa kabinesinin yeni teşkilatı hakkında. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Ayan Meclisi'nin yaptığı toplantıda azaların İzmir'in işgalini protesto ettiği, bir muhtıra yayınladığı ve bu muhtıranın sureti. 148/1, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Damat Ferit Paşa Kabinesi'nin yeniden kurulması hakkında İkdam ve Tasvir Gazetesi gibi gazetelerden alınan makalelerde şimdiki kabinenin önceki kabineye göre pek az değiştiği ve tebdillerin ehemmiyetsiz karşılanabileceği belirtilerek yine de esas itibariyle kabinenin değişmiş olduğu kabul edilebileceği belirtilmiştir. 148/1-2, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Gümülcineli İsmail Hakkı Bey'in Meclis Vükela tarafından davet edildiği ve kabine de memurluk verileceği. 149/1, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Meclis-i Hass-ı Vükelâ'nın önceki gün toplanarak Şura-yı Sultanat'ta Hükümet tarafından okunacak programı hazırladığı, alınan bilgilere göre hükümet, anasır-ı gayrimüslime rüesasını davet etmeyeceği, ama gayrimüslim ayan azalarıyla büyük memurların bazılarının davet edileceğinin kararı alındığı. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Şura-yı Saltanat önceki gün Yıldız Sarayı'nda toplanarak Osmanlı memleketinin durumu hakkında fikir alışverişinde bulunmuşlardır. Toplantıya Abdülmecit'in de katıldığı belirtilmiştir. Sadrazam'ında katılmasıyla toplantı bir saat gecikmeli olarak başlamıştır. Haberde Padişah'ın da kısa bir hitabe yaptığı belirtilmiş ve bu kısa hitabeye yer verilmiştir. Padişahın ardından da Sadrazam Ferit Paşa söz almış ve memleketin düştüğü kötü durumdan bahsetmiştir. Sadrazam tarafından birkaç gün önce Paris Konferansı başkanlığına gönderilen telgraf metni okunmuştur. Toplantıya ara verildikten sonra tekrar başlamış ve Ahmet Rıza Efendi söz almıştır. Hukuk Fakültesi namına Selahaddin Bey de bir konuşma yapmıştır. Toplantıda birçok kişi söz almıştır. Haberde konuşmaların metinlerine yer verilmiştir. Ayan meclisinden Mustafa Asım Efendi, Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti'nden Amir Fevzi Bey, Müşir Fuat Paşa, Sulh ve Selamet Fırkası'ndan Ferit Paşa, Vilayet-i Şarki Cemiyeti'nden Süleyman Nazif Bey, Milli Ahrar Fırkası'ndan Ferik Bey ve Sosyal Demokrat Fırka'dan Hüsnü Rıza Bey gibi isimler beyannamelerini okumuşlardır. Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın Başkanı Sadık Bey'in beyannamesi de okunmuştur. Genel olarak teklif edilen çözümlerden en önemlisi Amerika'nın himayesine dâhil olma isteğidir. 154/1, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Gümölcineli İsmail Bey'in birkaç güne kadar memuriyet yerine gideceği haberi. 154/1, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Hükümetin yeniden mebus seçimine karar verdiği ve bir encümen tarafında da seçim kanununun değiştirilmesi için çalışıldığı belirtilmiştir. Süratle de seçim kanununun da yapılacak değişikliklerin sonuçlandırılarak Anadolu'nun her yerinden mebus seçileceği belirtilmiştir. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Meclis-i İdare-i Vilayet'in önceki gün Kadı Kamil Efendi'nin başkanlığında toplanarak Reşat Efendi'nin mağazasının gaz deposu olarak kullanma başvurusunu ve Pendik'teki tuğla fabrikasının sahibi İstilyadis'in irsal cetvelini bildirmemesi üzerine Teşvik-i Sanayi Kanunu'ndan dolayı bilgilendirilmesi kararı alınmıştır. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Batumlu Abdülatif Efendi tarafından Mâbeyn-i Hümâyûn'da tefsir-i şerif dersinin üçüncüsünün önceki gün yapıldığı ve Mâbeyn erkânı'nın hazır bulunduğu haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Bükreş eski sefiri Safa Bey'in Meclis-i Hass-ı Vükelâ'ya memur edildiği haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Esat Paşa ile Talha Bey'in İdare-i Örfiye dışına çıkarılacaklarının haber alındığı belirtilmiştir. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Sulh münasebetiyle intihaplar hakkında yazılan makalede milleti temsil eden bir heyetin mevcudiyetlerinden bahsedilerek nihayet salahiyet dâhilinde bir encümen teşkil edildiği ve heyetin intihapla seçilmiş olması hasebiyle milleti fevkalade bir şekilde temsil etmesi gerektiği, bu yüzden son derece ehemmiyete tabi olduğu, Osmanlı Devleti'nin vaziyetinin son derece müşkül olması nedeniyle de kararları mümkün olduğunca Osmanlı lehine çevirmesi gerektiği, bunun için çalışması gerektiğinden bahsedilmiştir. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

“İstiklal, himaye, müzaheret” başlıklı makalede Osmanlı tarihinden bahsedilerek 600 yüzyıllık bir devletin ve Türk milletinin himaye ya da müzaherete muhtaç olmadığı, böyle bir şeyin kabul edilemeyeceği, Türk milletinin istiklalini korumak için elinden gelen her şeyi yapacağı ve istiklal inancıyla hareket edilmesi gerektiğinden bahsedilmektedir. Makale dizi şeklinde Reşat Hikmet Bey tarafından kaleme alınmıştır. 173/1, 16 N. 1337 (15 VI 1919) - 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

İntihapların hazırlıkları ve firkalar, namzetler meselesine dair yazılan haberde son gelen haberlerin itihaplar meselesinin ilanı Osmanlı'nın tehlikeli bir devresinde bulunması nedeniyle önemli olduğundan bahsedilen makale Rauf Ahmet'e aittir. 178/1, 21 N. 1337 (20 VI 1919)

Seçim öncesi hazırlıklara değinilerek firkaların bu intihabatta ne gibi rol oynayacaklarına ve firkaların programlarına dair ve milletin temsili hakkında görüşlerin belirtildiği makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 180/1, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Arap vilayetleri hakkında yazılan makalede İzzet Paşa Kabinesi tarafında Meclis-i Mebusan'da yapılan konuşmalar ve Tefvik Paşa Kabinesi zamanında Düvel-i Muazzama'ya tevdi olunan muhtırada izah edilen Arap vilayetleri hakkında görüşleri ve buralara muhtariyet verilmesi konusuna açıklık getirilerek Wilson Prensipleri etrafında bu konu incelenmiştir. Makale de ayrıca Arap Vilayetlerinin Osmanlı elinde olduğu zamanlardaki durumuna da değinilerek Türklerle aynı derece de haklara sahip oldukları da vurgulanmıştır. 181/1, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Osmanlı Hükümeti'nin Dersaadet'te bulunan İtilaf temsilcilerine yeni ve son bir nota tevdi ettiği, bu notada Yunanlıların işgallerinin şiddetli bir şekilde protesto edildiği. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Salahiyet sahibi bir zatın intihabatlara dair açıklamaları. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Osmanlı seçimlerinin şimdilik vazgeçildiği haberlerinin gazetelere yansıdığı. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

İntihabatların yapılamayacağı söylentilerinin gazetelerde yer alması üzerine Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede, milleti temsil eden heyetin hiçbir zaman tam anlamıyla milleti temsil edemediği, ancak izlenecek siyasi programın yeniden şekillendirilmesinin yegane izlenecek yol olduğuna dair görüşlerini belirtmiştir. 186/1, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

“İkinci Damat Ferit Paşa Kabinesi'nde buhran:” Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey ile Harbiye Nazırı Şevket Turgut Paşa'nın İzmir işgalinde izlemek istedikleri siyaset nedeniyle kabineyle ters düşmeleri nedeniyle istifa ettikleri ve Bahriye Nazırı Ahmet Avni Bey'in Türkçe İstanbul muhabirine yaptığı açıklamalarda Dâhiliye Nezareti Vekâletine Reşit Akif Paşa, Harbiye Nezareti Vekâleti'ne ise Eski Sadrazam Ahmet İzzet Paşa'nın atandığını bildirdiği haberi. 186/1, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

Osmanlı Devleti'nin zor döneminde herkesin vazife başına geçerek sakinliğin korunarak intihaplar esnasında memleketin tehlikeli galeyanlardan, zarar verecek teşebbüslerden uzak durulması gerektiği, Osmanlı firkalarının derhal hükümeti ele

almak için değil, fakat milli idarenin selametle gerçekleştirilmesi uğrunda birleşmesi gerektiğinin vurgulandığı makale Rauf Ahmet'e aittir. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Nafia Nazırı Ferit Bey'in kabine buhranı ve bazı nazırların istifası; Dâhiliye ve Harbiye Nezaretleri'ne yapılan tayinler; Anadolu'nun asayiş meselesi; Osmanlı murahhaslarının Sulh Konferansı'na vermiş olduğu notalara verilen cevaplar hakkında yaptığı önemli açıklamalar. 188/1, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey iktidara geldiğinde yeni Meclis-i Mebusan'ın şeklini tayin etmek üzere kurucu meclis oluşturacağını belirtmiştir. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi açıklamasında Sadrazam Kaymakamı, Hürriyet ve İtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey'in vaziyetini şiddetle eleştirerek firkadan kimsenin bu fikre inanmayacağını söylemiştir. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Önceki gün İdrak Gazetesi'nin yazarlarından birisinin imzasıyla yayınlanan Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi ile yapılan mülakatta Şeyhülislam Efendi son günler de Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın hükümete karşı aldığı tavrı değerlendirmiştir. Ayrıca Hürriyet ve İtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey'in hükümete karşı neden şiddetli bir eleştirel tavır takındığını da soran gazeteciye bu konuda ki düşüncelerini açıklamıştır. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Jurnal Duryan Gazetesi muhabirlerinden birine eski Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey bir demeç vermiştir. Demeçte istifa etmesinin nedenlerini açıklayan Ali Kemal Bey, intihapların mümkün olmadığını ve Doktor Neşil projesi hakkındaki soruları da cevaplamıştır. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Osmanlı idaresinde yaşanan firka ve kabine meselelerinin halen halledilemediği, resmi bir açıklamanın beklendiği ancak her hangi bir resmi açıklamanın yapılmadığı ve Osmanlı Heyet-i Murahhasa'nın Paris'ten ayrılarak İstanbul'a dönmeleri konusunda da hiçbir kesin bilgi olmadığına dair bilgiler. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

“*Felaket yolu*”: Zamanın şartlarında milletin idaresine dayanmayan ve intihabatlarla vekillerin meclise gelmesinin dünyanın her yerinde görüldüğü ancak Osmanlı’da intihabatların yapılmaması durumunda ve milletin birliğinin sağlanamaması durumunda Osmanlı’nın felakete sürükleneceğine dair görüşlerini açıklayan Rauf Ahmet’in makalesi Osmanlı’nın son dönemdeki yaşadığı zorluklara dairdir. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey ile Sadaret Kaymakamı ve Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi ve arkadaşları arasında ihtilaf olması nedeniyle fırka merkezince alınan karar hakkında. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Eski Sadrazam Ahmet İzzet Paşa’nın yeni bir kabine teşkil edecekleri söylentileri hakkında yaptığı açıklamalar. 192/1, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa’nın İstanbul’a varır varmaz istifa edeceği söylentisinin dolaştığı. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Sadrazam Ferit Paşa tarafından Hariciye Nezareti’ne gönderilen bir telgrafta Osmanlı Heyeti’nin cuma günü Paris’ten ayrılacağı; bazı gazetelere göre ise Sadrazamın Paris’te kalacağı veya siyasi faaliyetlerine Londra’da devam edeceğinin belirtildiği. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede Hürriyet ve İtilaf Fırkası ile hükümet arasında ortaya çıkan ihtilafın bazı gazetelere göre son bulduğunun bildirilmesi üzerine kaleme aldığı makalede bu meselenin son bulmuş olmasından memnun olduğunu ve bu meselenin son bulmasından sonra da fırsatların henüz kaçmadığı, birlik ve beraberlik içinde yaşanan zor günlerin üstesinden gelinebileceği, yeni seçilecek heyetinde milletin iradesini temsil için çabalaması ve ona göre oluşturulması temennisinde bulunmuştur. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhasa’nın İstanbul’a hareketleri hakkında. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Osmanlı Sulh Murahhaslarının İsviçre’de olduğu ve bir iki gün kalacakları. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Meclis-i Hass-ı Vükelâ'da intihabat meselesinin görüşüldüğü ve bir iki güne kadar karar alınacağı. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Muhacirin müdüriyeti memur müdürünün başkanlığında oluşturulan İskân Heyeti'nin 9 Temmuz günü İstanbul'dan ayrılacağı, 120 bin muhaciri iskân edeceği, iaşe sağlayacağı ve talimatname sureti. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Robert Sesil Projesi'nin Ferit Bey tarafından kabineye danışmaksızın eski Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey tarafından kabul edildiğinin iddia edilmesi üzerine kabineden bir kişinin bu konuda ki açıklamalarında bu konunun Ali Kemal Bey'in Sadrazam Damat Ferit Paşa'ya bir telgraf çekmesi meselesinden ibaret olduğunu söylemiştir. 195/2, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

İntihabatların ertelendiğine dair haberlerin asılsız olduğu. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

“*Vükela buhranı*”: Reşat Hikmet tarafından kaleme alınan makalede son zamanlarda kabinede yaşanan buhranlara değinerek bir izahat yapmış, son zamanlarda yaşanan bugünkü acı günler ile Sulh'un başlamasına değin en mühim ve en büyük faaliyeti göstermesi gereken Dâhiliye, Hariciye, Harbiye, Maliye gibi nezaretlerin olduğunun açıkça görüldüğü ve diğer nezaretlerin ise siyasete yardım vazifesini yerine getirmesi gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca Sulh Muahedesi'nin imzalanması mecbur gibi görüldüğü ve bu muahedeyi imzalayacak kabinenin de imzaya kadar intihabatların yapılmasının uygun görünmemesine karşın intihabatların yapılmasını temenni ettiğini dile getirmiştir. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Şura-yı Sultanat'ın açılmasından sonra umûmî arzuya göre hükümetin kurulmasını gerektirdiği Şura-yı Milli hakkındaki projelere fikirler alınmasına çalışıldığı ancak bir şekilde varmadığından bahisle intihabatlardan bahsedildiği sırada Şeyhülislam Efendi ile Adliye Nazırı Vasfi Efendi'nin intihabat kanununun bir maddesine yapılan itirazları nedeniyle intihabatların yeniden tehir ettiğine dair Vasfi Efendi ile yapılan mülakatta ayrıca Divan-ı Harb-i Örfi Tahkikat Heyetleri ile Divan-ı Harb-i Örfi mahkemelerinin ilgasına dair soruya da ilga taraftarı olmadıklarını belirtmiştir. 201/1, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Sadrazam Paşa'nın son günlerde istifa edeceği söylentilerinin dolaştığı ve kabinede buhran ortaya çıktığı gerekçesiyle de kabinenin istifasını sunacağına belirtildiği ancak önceki akşam Meclis-i Hass-ı Vükelâ'nın toplanarak katıyen kabinenin istifa etmeyeceğinin anlaşıldığı. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Kabine ile fırka arasında buhran olduğuna dair verilen bilgilerde Şeyhülislam Efendi ile Hürriyet ve İtilaf Fırkası arasındaki ihtilafın şahsi olmadığı, bazı gazetelerin şahsi olduğunu yazdığı, Hürriyet ve İtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey ile olan ihtilafın ise halledilmediğinden bahsedilmiştir. Fırka ile kabinenin alakasına değinilerek Sadık Bey'in Şeyhülislam ile olan ihtilafının da izale edileceğinin yalan olduğu. 205/1, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Osmanlı intihabatlarına dair haber. 206/2, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Şeyhülislam Efendi ile Hürriyet ve İtilaf Fırkası arasında yaşanan ihtilaf hakkında. 206/2, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Damat Ferit Paşa tarafından Sulh Konferansı'na verilen notalar hakkında Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makale. 207/1, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

“Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın nihayet istifa ettiği” başlığıyla verilen haberde Paris Sulh Konferansı'na gittikten sonra kabine ile fırka arasında yaşanan ihtilafın her gün bin türlü şekil alması nedeniyle istifasını sunduğu. 207/1, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Damat Ferit Paşa'nın istifası üzerine yeni kabinenin nasıl bir şekil alacağına dair bilgiler. 207/1, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Damat Ferit Paşa'nın Şark vilayetlerinde milli bir kongre düzenlenmesi ve intihabatların yapılacağına duyulması üzerine tamimi hakkında haber. 209/1, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Ziraat ve Ticaret Nezareti'nin Nafia Nazırı Abuk Paşa tarafından İzmirli Mühendis Halit Ziya Bey'e teklif edileceğinin haber alındığı ve Halit Ziya Bey'in bu teklifi kabul için şartlarının olduğu. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Suriye’de bulunan Ali Rıza Bey’in İstanbul’a döndüğü. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Ayan Azası’ndan Ahmet Rıza Bey ile Abide-i Milli kutlamalarının sönük geçmesi hakkında görüşlerini almak üzere yapılan mülakat. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Meclis Ayan Reisi Ahmet Rıza Bey’in Sulh Konferansı Reisi Georges Clemenceau’ye Osmanlı sulh muhtıralarına verilen cevaba ait bir mektup yolladığı. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası’nın Ahmet Rıza Bey’den Milli Blok’taki kabine hakkında fikrini istediği ve kendisinin verdiği cevap. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Rauf Ahmet’in kaleme aldığı makalede intihabatların süratle yapılmasının temenni edildiğini ve yeni kabinenin de Sulh Muahedesi ile de Osmanlı geleceğinin tayini konusunda önemli görev üsteneceği için intihabatların önemli olduğunu belirtmiştir. 213/1, 28 L. 1337 (27 VII 1919)

Askeri Şura azalığına tayin edilen Cevat Paşa’nın istifa edeceği söylentileri hakkında. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Nafia Nazırı Abuk Paşa, Harbiye Nazırı Nazım Paşa, Ali Paşa ve Adliye Nazırı Mustafa Bey’den oluşan bir komisyon hakkında. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

İstiklal Gazetesi’nin 11 günlük tatili esnasında kabinede yapılan değişiklikler: Şura-yı Devlet Riyaseti’ne Rauf Paşa, Ticaret ve Ziraat Nezareti’ne Tahir Hayrettin Paşa tayin edilmiştir. Ayrıca eski Sadrazam Tevfik Paşa’nın da Vükela Meclisi’nden istifa etmiştir. 225/1, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Rauf Ahmet’in kaleme aldığı makalede Osmanlı üzerinde vekâlet talebinin neden Amerika’dan istendiğine dair görüşlerini açıklamıştır. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Osmanlı memleketinde manda yönetiminin istendiği ve bu konunun ayrıntılarına değinilen makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 227/3, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Osmanlı gazetelerinden birkaçında yer alan makaleler üzerine, Amerika'nın veyahut İngiltere'nin Osmanlı üzerimde vekâlete sahip olması konusunu Rauf Ahmet makalesinde kaleme almıştır. 229/1, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Son zamanlarda manda veya vekâlet meselesi diye adlandırılan konuların Avrupa Devletleri tarafında ne gibi yansımaları olduğuna değinen Rauf Ahmet, *“küçük tereddütlerle, büyük fırsatlar kaçıyor”* başlıklı makalesinde Tevfik Paşa'nın Osmanlı üzerinde bir manda yönetiminin istenmesinin kabul edilemez olduğuna dair görüşlerine de yer vermiştir. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

1.4. FIRKALAR

Osmanlı fırkalarının sosyal istikballeri hakkında Nevres Manavoğlu'nun makalesi. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Yeni kurulan Milli Ahrar Fırkası hakkında. 141/2, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Osmanlı Demokrat Fırkası'ndan vatani korumada kendi üzerlerine düşen vazifeleri yapmak için teşebbüse karar verdikleri, fırkaya taze bir hayat vermek, parlak bir gelecek hazırlamak amacıyla yapılacak toplantıya davet haberi. 147/4, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Milli Ahrar Fırkası'nın Beyannamesi'nin matbuata verildiği ve bu beyannamenin sureti ile parti programı. 4 Mayıs. 150/1-2, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

“Siyasi fırkalarımızın istiklal içtimaileri: Diyanet”: *“Katolik Kilisesi'nin tegalibi ve engizisyon zulümlerinin hatıraları ve hikâyeleri hükümetler tarafında tesirini yaparken yeni gelişmelerin âlim toplantılarının müspet bir şekil almaya başlaması, resmi dairelerin ve meclisin yavaş yavaş inançtan uzaklaşmasını icap etmiş, mamafih veraset mukavemeti ile “Din başka hükümet başka” sözü pek az Kanun-ı Esasi'ye sokulabilmiştir.”* diye başlayan bildiri toplumbilim ve psikoloji gibi bilimlerin ortaya çıkmaları kuvvetini içine doldurmaya muktedir bir haldedir

denmektedir. Makale Nevres Manavoğlu tarafından kaleme alınmıştır. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Osmanlı intihapları öncesinde Müslüman halkın firkacılığa karşı yaklaşımlarına değinilen makalede firkaların dini ve içtimai yönlerine dair görüşlerini açıklayan yazar Rauf Ahmet'tir. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

İntihaplar hakkında Osmanlı Sadareti'ne Milli Ahrar Fırkası tarafından tevdi edilen muhtıra sureti. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Milli Ahrar Fırkası'nın programı hakkında yapılan haberde günün şartları göz önünde bulundurularak programın hazırlandığına dair haber. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Milli Ahrar Fırkası'ndan Cami Bey ile Sulh ve Selamet Fırkası'ndan bir zatın intihabatlara dair görüşleri. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Milli Ahrar Fırkası'nda Osmanlı harici siyasetine dair hükümet tarafından alınan kararların görüşülmekte olduğu haberi. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Fırka temsilcilerinin Amerika'dan gelen komisyona millet namına görüşmelerde buldukları haberi. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

1.4.1. İttihat ve Terakki Fırkası

İttihat ve Terakki Merkez-i Umûmîsi'nin vilayetlerdeki şubelerine gönderdiği tamim hakkında bilgi. 0/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Önceki sabahtan itibaren İttihat ve Terakki erkânının tevkifine başlanmıştır. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

“Polis Müdüriyeti ve tutuklular” başlıklı haberde İttihat ve Terakki Erkânı'nın tevkifleri hakkında haber. 53/2, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Yurtdışına firar etmiş olan İttihat ve Terakki Paşaları hakkında haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'nın tevkiflerine dair çeşitli makamlardan alınan bilgilerin yer aldığı haber. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'ndan Polis Nezareti'nde tutuklu bulunanların Harbiye Nezareti'ne nakil edildiği haberi. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Doktor Reşit Bey'in kaçmasına yardım edenler hakkında haber. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Times Gazetesi'nin İstanbul muhabirinin İstanbul hakkında yazdığı makale, İttihat ve Terakki Erkânı'nın ticaret müesseselerinin müsadere edilmesi hakkında. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

“*Siyaset ve adalet*” başlıklı makalede mütarekenin imzalanmasından beri İttihat ve Terakki mensuplarının yazdığı, söylediği bazı şeylerden bahsederek harp dönemi hatalarına değinen yazar Yusuf Razi'dir. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

İttihat ve Terakki mensuplarının son zamanlarda hükümet darbesi hazırlamakta olduğuna dair söylentiler hakkında ve mensuplardan tutuklu olanları mahkemeleri hakkında Dâhiliye Nazırı Bey ile yapılan görüşmedeki açıklamaları. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı vekillerinin iddia ettiği âdem-i salahiyet meselesi hakkında Müdde-i Umûmî'nin açıklamaları. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'nın ortaya attığı salahiyet meselesinin halledildiği. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'ndan tevkif edilen eski İstanbul mebuslarından Karasu Efendi'nin tahliyesi için hahamhanenin çaba harcadığı, Adliye Nezareti'ne bir dilekçe yazarak, kefaletle serbest bırakılmasını veya hanesinde ya da uygun bir yerde tedavisinin yapılmasını istemiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Almanya'da bulunan Talat Paşa ve Enver Paşa ve İttihat ve Terakki Erkânı'nından bazılarının ihraç edilmek üzere oldukları haberi. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Teşkilat-ı Mahsusa ile alakadar olarak tutuklu bulunan İttihat ve Terakki Cemiyeti Merkez ve Meclis-i Umûmî azaları hakkında Müdde-i Umûmî tarafından tebliğ edilen kararname sureti. 174/4, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

İttihat ve Terakki kâtiplerinin mahkemesinin ne zaman devam edeceğine dair haber. 178/1, 21 N. 1337 (20 VI 1919)

Harp mesulleri meselesine dair haberde Talat, Enver, Cemal Beylerin mahkemesinin Alman Kayzeri ile birlikte yapılmasının kararlaştırılmasının ardından tevkif edildikleri takdirde mahkemelerinin gerçekleştirileceği. 197/2, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede İttihatçılık Meselesinin devam etmesi ve bu konudaki tereddütleri bir hikâyeyle açıklamıştır. 206/1, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Talat Paşa'nın teslimine dair bilgiler. 224/2, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

1.4.2. Osmanlı Sulh ve Selamet Fırkası

Kâtip Ferit Paşa ile yapılan mülakatın aktarıldığı makalede kabine buhranı hakkındaki fırkanın görüşleri, siyasetin nasıl bir kabineye ihtiyacı olduğu, Tevfik Paşa hakkındaki görüşlerini açıkladığı haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Osmanlı Demokrat Fırkası Reisi Doktor Hüsnü Rıza Bey ile Reis Vekili Mirliva emeklisi Halit Paşa partinin programını takdim etmek için Mâbeyn-i Hümayûn'a kabul edilmiştir. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

1.4.3. Hürriyet ve İtilaf Fırkası

Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın nezaret müsteşarlarını, valileri ve umûmîleri hazırlamakta olduğu. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Hürriyet ve İtilaf Mebusu olan ve İttihat ve Terakki Fırkası'na karşı mücadeleyle ün salan Miralay Sadık Bey'in İstanbul'a geleceği. 122/1, 24 B. 1337 (25 IV 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası başkanlığına Miralay Sadık Bey'in seçildiği iddiaları. 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

İtilaf ve Hürriyet Fırkası'ndan Miralay Sadık Bey'in Meclis-i Vükela'ya memur edildiği haberi. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey'in önderliğinde Sarayburnu Parkı'nda 3 Temmuz'da hasılatının İzmir'de felaketselere maruz kalan ailelere verilecek üzere bir bahçe eğlencesi düzenleneceği. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

“Kabine – Hürriyet ve İtilaf Fırkası:” Hürriyet ve İtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey'in Vükela memuriyetinden istifası üzerine kabine ile Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın arasında ihtilaf olduğu tahakkuk etmişti. Bilhassa Sadık Bey'in ve Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi'nin gazetelerde yer alan görüşlerinde de bunun teyit edildiğine dair bir haber. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası'ndan bir zatın ifadesine göre fırka ile kabine arasında bir uyuşmazlık sorunu kalmadığı ve fırkanın hükümetle anlaşığı. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Önceki gün Beyazid Hürriyet ve İtilaf Fırkası Merkezi'nde toplanan şube murahhasları ile parti ileri gelenleri fırka içinde yaşanan gerginlikleri müzakere ettiği. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın Milli Ahrar Fırkası makamına müracaatla bir teşebbüste bulunduğu söylentileri üzerine Cami Bey'in açıklamaları. 198/1, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

“Hürriyet ve İtilaf Fırkası meselesi:” Sadrazam Ferit Paşa'nın İstanbul'a gelmesiyle beraber kabinede bir buhran ortaya çıkacağı ve Miralay Sadık Bey ile de Şeyhülislam Efendi arasında bir ihtilaf söz konusu olduğu rivayetlerine dair haberler ile Sadık Bey'in Sadrazam Bey dönene kadar açıklamadan kaçtığı, ayrıca fırka merkez azasından Mülazım Şaban Efendi'nin de Şeyhülislam Efendi taraftarı olduğu için partiden uzaklaştırıldığı. 198/1, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası Merkez Umûmîsi ile Beyazid Şubesi arasında ortaya çıkan ihtilafın halledildiği ve merkezden istenilen şube mührünün teslim edileceği. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Hürriyet ve İtilaf Fırkası Merkez Umûmîsi'nde Mirliya Sadık Bey'in İstiklal Gazetesi'ne yaptığı fırkasının intihaplara öteden beri taraftar olduğuna dair açıklamaları. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

1.5. NEZARETLER

1.5.1. Bahriye Nezareti

Eski Bahriye Nazırı Cemal Paşa'nın zamanında keyfi olarak çeşitli kişilere verilmiş olan erzak hakkında haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Bahriye Nezareti'nde tetkiklerde bulunan komisyon hakkında haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Osmanlı Donanma Cemiyeti'nin o zamanki şekilde münasip olmadığından Bahriye Nezareti'ne devredilmesi ile ilgili protestosu hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Bahriye Nazırı Ali Rıza Bey ile Maliye Nazırı Ata Bey'in istifa etmiş olduğu. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Vakit Gazetesi'nin 5 Nisan tarihli nüshasındaki Harbiye ve Bahriye Nazırlarının istifa edeceğine dair yaptığı haberlere istinaden Hükümet-i Askeriye tarafından tatil edildiği. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

1.5.2. Harbiye Nezareti

Harbiye Nezareti'nin harp nedeniyle 332 Martında kanuna uygun olarak askeriyece halktan alınan malların zarar ve ziyanın ödenmesiyle ilgili aldığı adilane karar haberi. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Müessesât ve Mekatib-i Askeriye'nin yeniden teşkil edileceği haberi. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Menzil Mufettiş-i Umûmîliği'nin nakliyat işleri ile ilgili haber. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Harbiye Nazırı Cevat Paşa'nın Zonguldak kömür ocaklarını ziyaret ettiği haberi. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Karargâh-ı Umûmî'nin lağvedileceğinden dolayı karargâha ait olan komutan ve askerlerin durumu ile ilgili haber. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Lağvı hakkında emir verilen Menzil Mufettişliği Umûmîliği ile 5. Menzil Mufettişliğinin serbest kalan zabitanları hakkında haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 I 1918)

Önceden bilimum müesseseler ile Sıhhiye'ye Osmaniye'ye Harbiye Nezareti'nden erzak verilmesine karşın İaşe Nezareti'nin kurulmasından sonra erzak verilmesi hakkında çıkan sorunlarla ilgili haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Osmanlı İhtiyat Zabitleri Cemiyeti hakkında haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Seferberlik nedeniyle silâhına alınmış olan 14,15,16 doğumluların terhisine, 309 doğumlulara kadar olanların terhislerini takiben başlanacağı haberi. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Şark Orduları Grup Komutanı eski Ferik Vehip Paşa'nın Zaman Gazetesi'ne açmış olduğu davanın neticelendiği haberi ile yine Vehip Paşa'nın Tasvir-i Efkar Gazetesi'ne açtığı davanın hala devam ettiği haberi. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Orduya alınan hayvanların sahiplerine iadesi Hakkında. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Levazımat-ı Umûmiye'ye bağlı 4. İnşaat Şubesi ile alakalı muhtelif malzemeler Tetkik Siyaset Komisyonu'nca incelenmekte olduğu ve daha birçok Harbiye Nezareti şubesi bir an evvel inceleneceği belirtiliyor. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Tetkik-i Siyaset Komisyonları ile ilgili haber. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Harbiye Nezareti gaz fiyatının pek fazla yükselmesi nedeniyle memurların gaz konusunda sıkıştığı için kendi gazlarını memurlara vereceği haberi. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Hapishane Umûmî'nin Mahzen-i Evrak bahçesine nazır bulunan pencere tarafından firar etmek isteyen mahkumların fark edilerek engellendiği haberi. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Eski Kırım Harbiye Nazırı Sait Çakır Ahmet Bey'in İstanbul'a geleceği haberi. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Harbiye Nazırı Mustafa Reşit Paşa'nın bir İngiliz Amiralini ziyaret ettiği haberi. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Terhis edilmiş olan İhtiyat Zabıtları için iş aramak ve bu suretle tesis edilecek kardeşlikten istifade etmenin esaslarını belirlemek amacıyla ahiren İhtiyat Zabıtları Cemiyeti adıyla bir cemiyet teşkil edilmiş olduğu. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Enver Paşa tarafından Kafkasya'ya komutan olarak gönderilen Çanakkale Grup Komutanı Yusuf İzzet Paşa İstanbul'a gelmiş olduğu. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Menzil Müfettiş Umûmîliği ile lağvedilmiş olan İskele ve Limanlar Komutanlığı'nın harpten sonraki hesaplarının incelenmesi hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Haydarpaşa'da İhtiyat Zabıtanları için yapılan misafirhane hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Memleketlerine geçenlerde nakledilen tezkere almış olan askerlerle ilgili haber. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

İskele ve Limanlar Komutanlığı'nın ilga edilmesi hakkında Akşam Gazetesi'nin haberi. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Harbiye Nezareti'nce kendi hesabına olan gazın memurlara dağıtılması üzerine Maarif Nezareti de kendi hesabına olan gazları yalnız memurlarına vermiş, ancak muallimlere verilmemiş olduğu. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Harbiye Nezareti matbaasında hırsızlık haberi. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Harbiye Nezareti ile İstanbul'da bulunan kıtaat kadrolarında mühim tebdilat yapılacağı. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Harbiye Nezareti'nde tasfiye: Genel Harp'te hizmetlerinden kıdem kazanmış ve bu kıdemlerle terfilere icra kılınmış olunan malumatlar hakkında komisyona bilgi verildiği. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Merkezi Dersaadet'te bulunan Yirmi Beşinci Kolordu Komutanlığına eski Bağdad ve Irak cephesi Komutanı Mirliva Nureddin Paşa ahiren Dersaadet'te vürud etmiş ve önceki günden itibaren tophanede ki karargâhında taifeye mübaşeret etmiştir. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Harbiye Nezareti'nde kurulan siyaset komisyonu. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

İhtiyat Zabitanlarının askeri hizmete çağırılmaları söylentisi hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Harbiye Nezareti'ndeki tutukluların nakli haberi. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Harbiye Nazırı Müsteşarı Hikmet Bey başkanlığında kurulan Sulh Hazırlıkları Komisyonu'nun çalışmaları hakkında haber. 53/1, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Yurtdışına firar eden Osmanlı Paşaları ve Beyleri hakkında haber. 53/1, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Harbiye Nezareti nezdinde bulunan İngiliz Askeri Murahhası İngiliz Erkan-ı Harp Kaymakamlarından Mörfi Bey'in muavinliğine yapılan tayin haberi. 53/2, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Savaş esnasında yaralanmış olan zabitan ve askeriye mensupları hakkında haberle beraber Harbiye Nezareti'nin teşkilatının yeniden düzenlenmesi haberi vardır. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Harbiye Muhasebat Genel Müdürü Hacı Muhittin Bey meselesi hakkında haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

İhtiyat Zabitan Cemiyeti'nin istekleri hakkında haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Zabitanın aldığı tayin bedellerine bir miktar zam hakkındaki kararname haberi. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Şişli'deki Şerif Paşa Konağı'nda bulunan İkinci Zabitan misafirhanesi Erkan-ı Harbiye Mektebi'ne verildiği haberi. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Bekir Ağa Bölüğü'ndeki hazırlıklar hakkında haber. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Yıldırım Ordusu Grubu'nun muhasebesinde çıkan açık hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Bekir Ağa Bölüğü'ndeki çalışmaların devam ettiği haberi. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Silahaltında bulunan askerlerden firarilerin toplanmasını temin için İstanbul Muhafızlığı'nın çalışmaları. 56/3, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Kadıköy'de bazı zabitan memurlarına karşı yapılan nümayişler hakkında İngiltere'nin önemli bir beyanatının yer aldığı haber. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Muhafız Fevzi Paşa'nın Kadıköy hadisesine dair İstiklal Gazetesi muhabirine verdiği demeç. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Mekatib-i Askeriye hakkında haber. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Yemen'deki Osmanlı askeriyesine sulhun akdini tebliğ etmek üzere yapılan tayinin haberi. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

"Takibat-ı Kanuniye hakkında İrade-i Padişahî:" Harbiye Nezareti İkrazaat Komisyonu tarafından bazı kişilere yapılan altın borçlanması hakkında haber. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Eski Şark Orduları Komutanı Grup Komutanı Ferik Vehip Paşa ile Mahmut Hayret Divan-i Harb-i Örfi'e davet edilerek takdil ve tehcir meselesine dair bilgilerine başvurulduğu haberi. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Seferberlik nedeniyle silâhına alınan Mütেকait Muvazzaf Zabitan hakkında haber. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Dersaadet Jandarma Alayı'nın Üsküdar Gediz Bölüğü Komutanı Mülazim-i Evvel Sabri Efendi'nin emekliliğe ayrıldığı haberi. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Esliha ve depo müfettişi Topçu Erkan-ı Harbiye Kaymakamlarından Hakkı Bey'in Harbiye Dairesi Riyaset Muavinliğine yapılan tayini haberi. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Harbiye Nezareti İrtibat Zabitanlığı'na tayin olunan Kaymakam Mörfi Bey'in göreve başlaması hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Topçu kaymakamlarından Salih Bey'in başkanlığında kurulan teftiş heyeti Harbiye Dairesi depo imalathanelerinin hesaplarının teftişe başladığı haberi. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Hakkında tutuklama emri bulunan Şark Orduları Grubu Komutanı Halil Paşa'nın kaybolması hakkında. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Erkan-ı Harbiye Umûmî Reisi Ferik Fevzi Paşa'nın istifa dilekçesini Harbiye Nezareti'ne sunduğu. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Birinci Kolordu İhaz Asker Reisi Avni Paşa'nın yeni bir memuriyete atandığı söylentileri hakkında. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

6. Ordu Komutanı Ali İhsan Paşa'nın İstanbul'a dönmek üzere hareket ettiği haberi. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Erkan-ı Harbiye Reisi Fevzi Paşa'nın yerine Mustafa Kemal Paşa'nın tayin edileceği söylentisi hakkında. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Erkan-ı Harbiye Mektebi hakkında haber. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Ordu Dairesi tarafından oluşturulan Terhis Komisyonu'nun lağvedildiği haberi. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Yeni Harbiye Nazırı Ferit Paşa'nın hayatı hakkında bilgilerle beraber Cemil Menla, Abdullah ve Reşit Beyler ile ilgili bililer. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Harbiye Teşkilatı ve Şura-yı Askeriye'nin önemi hakkında bilgi sahibi önemli bir zatın yaptığı açıklamaların yer aldığı haber. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Tasfiye-i Retip Askeriye hakkında başlıklı haberde Erkan-ı Harbiye Umûmiye Reisi'nin istifası münasebetiyle Harbiye Nezareti'nden önemli bir zatın İstiklal Gazetesi muhabirine verdiği demeç. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Harbiye Dairesi'nin yeni teşkilatı hakkında ki haber de Ordu Dairesi'ne tevdi edildiği. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Mütেকaidin askerlerinin ve İhtiyat Zâbitânı Teâvün Cemiyeti'den bir grubun Harbiye Nazırı Ferit Paşa'yı ziyareti. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Erkan-ı Harbiye Mektebi'nin Mart'ın birinci günü Şerif Paşa Konağı'nda açılacağı. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Altıncı Ordu Komutanı Ali İhsan Paşa'nın Musul'dan İstanbul'a hareketi hakkında. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Harbiye Muhasebat Müdürü Hacı Muhittin Bey'in Divan-i Harb-i Örfi'te yargılanması hakkında 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Harbiye Müsteşarı Mustafa Hilmi Paşa'nın İstiklal Gazetesi muhabirine verdiği beyanat: Harbiye Nezareti'nin barış hazırlıkları ve riyaseti, Ali İhsan Paşa'nın tevkifi, silahlar ve vatandaşların dağıtılması, Levazımat-ı Umûmîye Teşkilatı üyelerinin tahliyesi gibi konularla ilgili açıklamalar yapmıştır. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Şark Orduları Komutanlığı'nca Sulh Antlaşması gereğince terhis ve silahların teslimi konusunda bir tebliğin Harbiye Nezareti'ne gönderildiği. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Şimali Kafkas Ordusu Komutanı iken Dersaadet'e çekilen Mirliya Yusuf İzzet Paşa'nın tayini hakkında. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Yirminci Kolordu Komutanı olup Dersaadet'e çekilen Mirliya Ali Fuat Paşa'nın tayini hakkında. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

On Dördüncü Kolordu'da iken Erzurum On Beşinci Kolordu Komutanlığı'na tayin edilen Kazım Karabekir Paşa hakkında. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Altıncı Ordu Komutanı olarak Musul civarında bulunmuş Mirliya Ali İhsan Paşa'nın ordusunun lağvı üzerine İstanbul Haydarpaşa Garı'na gelmesiyle İngiliz Heyeti tarafından tutuklandığı. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Harbiye Nazırı Ahmet Abuk Paşa'nın İstanbul'a geldiği. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Jandarmanın Komutanlığı'ndan jandarma efradının bir kısmının Köklülerden seçileceği bildirilmiştir. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Erkan-ı Harbiye Mektebi hakkında. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Harbiye Nezareti'nin gerek idare gerek muhasebe ve muamele suiistimallerini meydana çıkarmak üzere Nezaret'te kurulan Tetkik Komisyonu'nun çalışmaları hakkında. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Harbiye Dairelerindeki tebdilatlar hakkında. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Harp esnasında birçok suiistimale karışmış olduğu anlaşılan askerlerle ilgili haber. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Jandarmanın Mıntıka Müfettişliklerine tayin edilen 8 Fransız Zabiti geldiği. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

İstanbul'a gelen 6 Fransız Jandarma Zabitanı hakkında. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Jandarma Komutanı Kemal, Polis Müdür Umûmî Halil Bey, Maliye Nezareti'nde Nazır Tevfik Bey nezdinde jandarma ve polis işlerinin tatbiki konusunu görüştükleri. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

Harbiye Bütçesi hakkında haber. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Muhafızlık Teşkilatı hakkında haber. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Hukuk-ı Beşer Gazetesi'nin 24 Mart Tarihli nüshasında Damat Ferit Paşa Kabinesi'ne hitaben "*esbab-ı mucibeli suallerden*" 4 numaralisından ordudan haydut paşalar denilen kişilere vagon vagon altın telsim edildiğine dair ifadeden hareketle ordunun birçok paşanın haydutluk olarak ilan edildiğine dikkat çektiği imzalı telgraf Mülga Yıldırım Orduları Grubu Komutanı Fahri Yaver Mirliya Mustafa Kemal'e aittir. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

İhtiyat Zabitanları ve küçük zabitler hakkında. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Askeri Elbise Nizamnamesi hakkında. 96/2, 25 C 1337 (29 III 1919)

Askeri Muafiyet Vergisi'nin kaldırıldığı. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Jandarma Komutanlığı'nca müfreze ve zabitan kıtaatını takibe memur edilen zabitanın maaşları hakkında talepleri. 103/1, 3 B. 1337 (5 IV 1919)

Tasfiye-i Rütüb Askeriye Kanunu'nun henüz kati bir sonuca bağlanamadığı. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Vakit Gazetesi'nin 5 Nisan tarihli nüshasındaki Harbiye ve Bahriye Nazırlarının istifa edeceğine dair yaptığı haberlere istinaden Hükümet-i Askeriye'ce tatil edildiği. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Harbiye Nezareti'nden Maliye Nezareti'ne devredilen paralar hakkında. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Harbiye Nezareti Merkez Dairesi'nin İhtiyat Zabitanı hakkında 5 maddelik kararı. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

İhtiyat Zabitanları hakkında kararname. 113/1, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Harbiye Nazırı Müşir Şakir Paşa ile mütarekenin şartnamesine göre terhisin başladığı, Sulh Konferansı'nın Osmanlı geleceği için önemi, hükümetin Müslümanlara olan tavrı ve Osmanlı hukuku önünde herkesin eşit olduğuna dair yaptığı açıklamalar. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Eski Türk – Alman Dostluk Yurdu arsasının Şehremaneti tarafından Harbiye Nezareti'ne devredildiği. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Padişah Hazretlerinin İhtiyat Zabitanı'yla küçük zabitan ve mütekaidin askeriye den en ziyade muavenete muhtaç olanlar arasında tevzi edilmek üzere para ihsanı. 122/1, 24 B. 1337 (25 IV 1919)

Harbiye Nazırı Şakir Paşa'nın Yıldız Sarayı'nın yağmalanması, yeni tevkifler olup olmayacağı, İttihatçıların politikası, İstanbul'un durumu ve geleceği, Yusuf İzzettin meselesi, Adliye Nazırı Sadık Bey'in istifası, Harbiye Nezareti ile İtilaf Devletleri arasındaki ilişkileri, mütarekenin tatbiki gibi konularda açıklamaları. 122/1, 24 B. 1337 (25 IV 1919)

Levazımat Umûmiye Askeriye hakkında Erkan-ı Harbiye askerlerinden ismi verilmeyen bir kişi ile yapılan mülakatta Levazımat Askeriye Dairesi'ndeki sınırlamaların ne dereceye kadar olacağına, eski nizamnamenin tatbik edileceği, dairede 329 senesinden beri bir çok suiistimal olduğu haberlerinin sorulması üzerine yaptığı açıklamalar. 123/1, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Askeriye'ye araba alınması ve dağıtımı hakkında. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Erkan-ı Harbiye-i Askeriye'den bir kişinin Muhasebat-ı Umûmîye-i Askeriye Dairesi teşkilatında yapılan tadilat hakkında yaptığı açıklamalar. 129/1, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Harp esnasında ordunun durumu nedeniyle açıkta kalan firka komutanlarının kıdemlerine göre firkalara tayin olunacakları. 131/1, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Erkan-ı Harbiye-i Askeriye'den bir kişinin Osmanlı memleketinde haritacılık, harita dairesi, topograf zabitleri hakkında yaptığı açıklamalar. 132/1, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Zabitanlar hakkında haberler. 140/1, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Zabitanların emeklilikleri, Mekatib-i Askeriye ve kadro dışı kalacak zabitanlar hakkında. 141/1, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Erkan-ı Harbiye'den bir kişinin kadro dışı kalan zabitanlar, Saraçhane'deki eşyaların yağmalanması, harbe katılmayan zabitanların harbe katılanlarla tebdili hakkında verdiği bilgiler. 141/1, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Erkan-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi Fevzi Paşa'nın 1. Ordu'ya tayini, yerine de Ferik Cevat Paşa'nın tayin edildiği. 142/1, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Erkan-ı Harbiye-i Askeriye'den bir kişinin Ordu Dairesi teşkilatı hakkında verdiği bilgiler. 143/2, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Jandarma Umum Komutanı Kemal Bey'in 1314 doğumlu jandarma kadrolarının yazdırılması ve Harbiye Nezareti'nin bu konudaki emri, bunlarla kadroların ikmali sağlanıp sağlanamayacağı, kadroların noksanlığı, yapılan teftişlerin sonuçları, Ödemiş'i teftişi ve Jandarma mekteplerinin ne zaman açılacağına dair verdiği bilgiler. 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Mekteb-i Hukuk ve Mülkiye'den başka Mekatib-i Aliye'den mezun olan İhtiyat Zabitanlarının tayinleri ile ilgili haber. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Üçüncü Ordu'da Vehib Paşa tarafından gerçekleştirilen isyanı incelemek üzere bir komisyonun Samsun'a gideceği, daha sonra da oradan Trabzon, Sivas, Kayseri, Yozgat gibi yerleri de dolaşacakları. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Dersaadet Jandarma Komutanlığı'ndan Gönüllü jandarma kabulü esasları hakkında beyanname sureti. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Harbiye Nezareti'ne tayin edilen Sulh ve Selamet-i Osmaniye Fırkası Umûmî Katibi Ferit Paşa hakkında bilgiler. 188/1, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Harbiye Nezareti'nin yeni bir üniforma hazırlığında olduğu. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Harbiye Nazırı Ferit Paşa'nın Dâhiliye Nezareti'nde siyasi bir cemiyet kurulduğu ve beyannamesinin bir gazetede yayınlanması üzerine bir gazeteye yaptığı açıklamada konunun araştırılması için derhal tahkikat başlattığı. 198/1, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Nigahban Cemiyeti hakkında yapılan haberde İstanbul ve taşrada bulunan Muvazzaf Zabitanlarının böyle bir cemiyeti tanımadıklarını bildirdikleri. 199/2, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Harbiye Nazırı'nın Ferit Paşa ile görüşmesi sonrası yaptığı açıklamalarında kabinenin istifa etmeyeceğini düşündüğü. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Osmanlı ordusu komutanlarından Erkan-ı Harbiye Umûmiye Reisi Cevat Paşa ile beraber Harbiye Müsteşarı Fevzi Paşa'nın da tebdil edileceğinin haber alındığı. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Jandarma Umum Komutanı'nın Bandırma ve Balıkesir havalisine teftiş için gittiği. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Erkan-ı Harbiye Reisi Hadi Paşa'nın ordu müfettişliklerinin lağvı, Şura-yı Asker riyasetinin lağvı, Milli Teşkilat ile Harbiye Nezareti hakkında açıklamaları. 225/1, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Erkan-ı Harbiye Kaymakamı Kadri Bey'in İzmir'e gittiği. 228/1, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

Mağdur askerlerin sayısına dair tetkik sonucu. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Ankara Jandarma Komutanlığı'nda ıslahat için tetkik yapan Tahkikat Heyeti'nin raporunun tamamlandığı. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Harbiye Dairesi'nde bir müracaatlar için Malul İnzibat Kalemî açıldığı. 231/2, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Esir zabitanlar ile aileleri hakkında kararnameler. 232/2, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Anita Cemlia hakkında Jandarma Komutanı Kemal Paşa tarafından kaleme alınan makale. 233/1, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Jandarma Genel Komutanı Kemal Paşa'nın Nazilli'de biraz daha icraatlarına devam edeceği. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

Harbiye Nazırı Süleyman Şefik Bey'in zabitanların terfisi hakkında bir tamim yayınladığı ve bu tamim. 236/1, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

Harbiye Nezareti Sıhhiye Dairesi Müdürü İbrahim Paşa'nın tıbbiye talebelerinin yüzbaşıkla mı yoksa mülazımlıkla mı rütbe verileceğine dair açıklamaları. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

1.5.3 Maarif Nezareti

Mühendis Mektebi'nin uzun zamandan beri derslerine ara vermesiyle ilgili haber. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Mektepler hakkında haber. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Düveli İtilâfiye tebaasına ait mekteplerin tahliyesi nedeniyle açıkta kalan numunelere yer bulunarak yerleştirilmiştir. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

İnas ve Zükur Numune Mektepleri binalarının Kadıköy Sultanisi'ne terki söylenmekte olsa da Maarif Müdüriyeti henüz böyle bir çalışmanın olmadığını belirtmiştir. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Sanayi-i Nefise Mektebi için büyük bir binaya ihtiyaç olduğu haberi. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Kadıköy'deki binasının işgal edilmesi üzerine Çağaloğlu'ndaki Kız Darülfünunu'na nakil edilen Darülmualimîn'in 10-15 güne kadar açılmayacağı anlaşılmıştır. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Tedrisat-ı Aliye Müdürü Selahattin Bey'in İstiklal Gazetesi muhabirlerinden birine Darülfünun tavsiyeleri hakkında verdiği beyanatın yer aldığı haber. . 6/1, 24 RA 1334 (28 XII 1918)

Harp esnasında işgal edilen bazı mekteplerin eşyalarının temin ve tanzim hakkında elde edilen cetveller hakkında haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Mekteplerin ne zaman açılacağına hala kesinleşmediğini belirten haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Maarif memurları için açılan lokantanın yakında kapanacağı haberi. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Darülfünun Edebiyat Fakültesi Meclisi önceki gün toplanarak beş kişiden oluşan Divan-ı Riyaset'in intihabının yapılmasına karar vermiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Darülmuaallimîn Aliye Müdürü Jrot Bey'in tifüsten vefatının ardından cenazesinin toprağa verildiği haberi. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

İstiklal Gazetesi muhabirlerinden birinin Sultani Mektepleri, Darülmuaallimîn, Darülfünun hakkında bilgi almak için görüştüğü Maarif Müsteşarı Adil Bey'in bu mektepler hakkında verdiği bilgilerin yer aldığı haber. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Askeri Rüştüyelerin tekrar tesis edileceği rivayeti ve bunun doğru olmadığını öğrenildiği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Maarif Nazırı Rıza Tevfik Bey ile Darülfünun ve ıslah hazırlıkları hakkında bilgi almak için İstiklal Gazetesi muhabirlerinden birinin yaptığı görüşme hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Darülmuaallimîn'in bu hafta zarfında açılacağı. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Meclis-i Kebir Maarif'in toplanacağı ve bazı kararlar alacağı haber. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Pendik'teki İhtiyat Zabitanları Mektebi hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Avrupa’da bulunan talebeye 3 aylık avans gönderilmesi hakkında haber. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Darümuallimîn’in açılacağına dair haber. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Avrupa’daki Osmanlı talebeleri hakkında haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Tedrisat Aliye Müdürü Selahattin Bey’in istifa ettiği haberi. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

İttihat ve Terakki Fırkası tarafından kiralanan bir binanın sahibi tarafından Darümuallimîn’e kiralandığı haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Erkan-ı Harbiye Mektebi’nin kapatılması üzerine yerine Darülfünun Askeri ismi verildiğinin Akşam Gazetesi’nden öğrenildiği. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Muallimlere gaz tevdi edilmesi hakkında. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Haydarpaşa’daki Darüleytam binasının Kadıköy Sultanisi’ne tahsis edildiği. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Maarif Nezareti’nin Almanya ve Avusturya’da tahsiline devam etmekte olan öğrencilere maaşlarını göndermek için teşebbüste buldukları. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Yeni Darülfünun Müdürü’nün vazifesi ve icraatları hakkında İstiklal muhabirine yaptığı açıklamaların yer aldığı haber. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Darümuallimîn-i Âliye Heyet-i Talimiyesi önceki gün toplanarak eğitim ve öğretim işlerine dair bazı meseleleri görüştüktan sonra faziletlerinden dolayı Hayat-ı Talimiye’den Cevdet Bey’e fazilet mükâfatı verilmesi kararı alındığı. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Darülfünun salonundaki toplantı hakkında yapılan haber de İsviçre, Almanya ve Avusturya’daki talebelerin velileri heyetinin toplantıya çağırıldığı ve bu kişilere teşebbüsler hakkında bilgiler verildiği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Tedrisat-ı Aliye Müdüriyeti'ne henüz bir atama yapılmadığı. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Tedrisat Aliye Müdürü Selahattin Bey'in istifasının Maarif Nazırı tarafından kabul edildiği 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Meclis-i Kebir-i Maarif'in toplanarak Tedrisat Aliye ve Mektep-i Sultaniye hakkında hazırlanan kanunu tetkik ettikleri. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Mekatib-i Harbiye ve İdadi Askeriye'nin bir an önce açılması için yapılan çalışmanın zorlukları hakkında. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Harik Komisyonu ve Meclis-i Kebir-i Maarif toplantıları hakkında. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Maarif Nazır Ali Kemal Bey Darülfünun'da ıslahata karar verdiği. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Ahmet Hikmet tarafından kaleme alınan "*Türkçede edat var mıdır?*" makalesi. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Darülfünun ıslahatı hakkında 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Maarif Bütçesi hakkında. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Galatasaray Sultanisi hakkında haber., 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Maarif Teşkilatı'nın esaslı bir şekilde ıslahat sürecine gireceği ve İstanbul, İzmir gibi birçok kentte mektep açılacağına dair Maarif Nazırı Ali Kemal Bey'in açıklamalarına istinaden yazılan makalede yapılacak ıslahatlar konu edilmiştir. Makale Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır. 83/1, 12 C 1337 (15 III 1919)

Halkalı Ziraat Mektebi hakkında. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Tıbbiye Mektebi'nin 92. Senesi nedeniyle Darülfünun Salonu'nda bir davet düzenlendiği. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Maarif Nazırı ile bazı mektepler hakkında haberler. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

Galatasaray Sultanisi, Ziraat Mektebi ve Sanayi-i Nefise Mektebi hakkında haberler. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Darülfünun ve Galatasaray Sultanilerinin ıslahat projeleri hazırlanmakta olduğu. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Mektepler hakkında haberlerle beraber yeni Maarif Müsteşarlığı'na tayin edilen Reşat Halis Bey hakkında. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Darülfünun Mektebi'nde yapılan düzenlemeler hakkında ve yeni teşkilatın yapısı hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Darülfünun Fakültesi'nin teşkilatının yeniden düzenlemesi hakkında. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Kısa Maarif Teşkilatı haberleri. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Halkalı Ziraat Mektebi yeni teşkilatına tayinler. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Maarif Nazırı Ali Kemal Bey'in İstanbul Sultanisi'ni ziyareti ve teftişi. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Tercüman Gazetesi'nin haberine göre Eski Maarif Nazırı ve Eski Kastamonu Mebusu Ahmet Şükrü Bey'in azledilme maaşı istediği ve bu konudaki karar. 103/1, 3 B. 1337 (5 IV 1919)

Harbiye Mektebi'nde İngilizce eğitimin yanında diğer birkaç dilinde daha eğitimi verilmekte olduğu. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Darülfünun Müdür Umûmîliliği'nin kaldırıldığı ve Rıza Tevfik ile Müdür Umûmîsi Ahmet Naim Bey arasında yaşanan sorun hakkında. 108/1, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Darülfünun Mektebi'ne dair Maarif Nezareti Kalem-i Mahsus Müdüriyeti'nden bazı gazetelerde derslerde erkek ve kız öğrencilerin bundan sonra karışık ders

göreceklere hakkında çıkan haberler üzerine yaptığı açıklama. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Avusturya'dan Osmanlı talebesi geldiği haber. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Maarif Nezareti'nden taşradaki Maarif idarelerine tamim gönderildiği ve sureti. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin Almanya'daki Osmanlı talebeleri hakkında bilgi almak için gönderilen hanımların Almanya'ya ulaşmaları hakkında. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Darülmüallimîn Nizamnamesi hakkında haber. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Avrupa'daki Osmanlı talebelerinin durumu hakkında bilgi vermek için talebe velilerinin çağırıldığı toplantı hakkında. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Darülfünun ve Sultaniye Mektebi'nde tedrisat hakkında. 122/1, 24 B. 1337 (25 IV 1919)

“*Bir hasbıhal*” başlıklı makalede 10-15 gün evvel Darülfünun'da Rıza Tevfik ve Naim Efendilerin temsil ettikleri iki olay olduğu ve tedrisatın içeriğine dair bu olayların kız ve erkek çocukların, gençlerin bir yerde talim ve terbiyeleri meselesi olduğu belirtilerek matbuatın bu konu aleyhinde ve lehinde birçok neşriyatta bulunduğu vurgulanmıştır. Daha önce bu konuda İstiklal'de yazılan makalenin bir kısmını Büyük Mecmua'nın da kullandığı ve bazı görüşlerinin yanlış anlaşıldığına dair açıklamalar Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 125/1, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Maarif Nezareti'nde müsteşar Reşit Paşa Bey'in başkanlığında kurulan komisyonun mekteplerin idaresi hakkında toplandığı. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Darülmüallimîn Nizamnamesi hakkında. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Maarif Nazırı Ali Kemal Bey'in hükümetin eğitim politikası ile memleketin genel olarak mektepleri hakkında verdiği demeç. 129/1, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Maarif Nazırı Ali Kemal Bey'in başkanlığında toplanan komisyonun Sultaniye Mekteplerinin yapısını düzenlemek için hazırlanan projeyi inceledikleri. 133/1, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

İstanbul Sultanisi ve Mektepler hakkında haberler. 134/1, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın Darülfünun'u ziyaret ettiği ve bu ziyaretin ayrıntıları. 136/1, 9 Ş. 1337 (8 V 1919)

Mekatib-i Sultani'nin ıslahıyla zamanın getirdiği ihtiyaca göre bir şekil verilmesi için çalışan komisyon hakkında. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

“İstikbalimiz için hayırlı bir alamet” başlıklı makalede Muallimler Cemiyeti'nin bu yılki alelade heyet toplantılarının raporunun İstiklal'e gönderildiği ve son 10 senedir bu cemiyetin kuruluşu için yapılan teşebbüslerin tarihçesini gözden geçirildiğinde hazin faslı olduğu, yarı resmi bir mahiyette Encümen-i Muallimin teşkil edilmekte olduğu, birkaç ay içinde de tamamen özel bir şekil alacağı ve Cemiyet-i Muallimi'ne iltihak edildiğini, siyasi ihtirasların en kötü zayıatından birinin hiç tereddütsüz Muallimler Cemiyetine dair bu ilk teşebbüslerin neticesiz kalmış olduğundan bahsedilmiştir. Makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 141/1, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Maarif haberleri. 141/2, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Muallimler Cemiyeti'nin gerçekleştirmekte olduğu işler ve özellikle hayırlı ve feyyaz teşebbüse karşı hususi cemiyetlerin bütün Osmanlı efradının yani herkesin uhdelerine düşen vazifelerinden bahsedilen makale Rauf Ahmet tarafından yazılmıştır. 142/1, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Mekatib-i Sultaniye sınıfları hakkında hazırlanan projeler hakkında haber. 142/2, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Askeri ve Mülki idadiler hakkında haber. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Beylerbeyi'ndeki Jandarma Mektebi'nin resmi açılışının önceki gün yapıldığı haberi. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Muallimler Cemiyeti'nin 3. Konferansı'nın yarın Çağaloğlu'nda Darülmualimîn-i Âliye Konferans Salonu'nda Çocuk Ruhiyatı üzerine bir konferans verileceği haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Önceki gün Meclis-i Maarif, Maarif Nazırı Sait Bey'in başkanlığında toplanarak memurinin cevaz-ı istihdamı hakkında kararlar almışlardır. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Mekatib-i Sultaniye İntizam namesi: Mekatib-i Sultaniye ve Taliye'nin umur-u idariye ve vesaireler hakkında Maarif Nezareti Tedrisat Taliye Müdüriyeti'nce tertip edilen nizamname incelenmek üzere Meclis-i Kebir Maarif'e havale edilmiştir. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Erkan-ı Harbiye Mektebi'nde Balkan Harbi'nin tarihi tedrisi edilmeye başlandığının haber alınmış olduğu ve faydalı olacağına dair haber. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Mekatib-i İptidaiye ıslahı ile muallimlerin maaşları hakkında. 185/2, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Bayrama kadar açılacağı belirtilen Kız Sanayi Mektebi'ni İstiklal Gazetesi muhabirlerinden biri ziyaret ederek mektebin ayrıntılarını ve izlenimlerini bildirmiş olduğu haber. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Maarif Nezareti Tedrisat Müdürü Fuat Şükrü Bey'in Mekatib-i Sultani'nin ıslahatı konusunda yapılan mülakatta yaptığı açıklamalar. 205/1, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Konya Sanayi Mektebi hakkında adilane tedbirler. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Mekatib-i Sultanilerin bütçesinin azlığından dolayı alınan tedbirler hakkında. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Halkalı Ziraat Mektebi'nin nakledilmesi hakkında. 227/2, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Darülmualimîn ve Dârümuallimât Mezunları ve Mezuneleri Cemiyeti'nin önceki gün yaptığı toplantı da 1334 senesi idare raporlarının okunduğu ve yeni bir mezunlar cemiyetinin kurulacağına görüşüldüğü. 229/1, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Konya Sanayi Mektebi hakkında. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Askeri Tıp Mektebi'nin lağvının söz konusu olmadığı. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Maarif Nezareti Teşkilatı'nın yeniden oluşturulduğuna dair kararname. 232/2, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Muallimlerin terfilerine dair kararname hazırlandığı. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Maarif Nezareti ile Maliye Nezareti arasında kararlaştırılan Sultani mekteplerinin ücretleri. 234/2, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

1.5.4 Hariciye Nezareti

Tahitromos Gazetesi muhabiri haberinde Hariciye Nazırı Mustafa Reşit Paşa ile yapılan görüşmeyi yayınlamıştır. Reşit Paşa İtilaf Devletleri ile Osmanlı İmparatorluğu arasındaki münasebete değinerek gayet iyi olduğunu söylemiştir. Hariciye Nazırı mütareke hakkındaki görüşlerini soran muhabire bu konudaki düşüncelerini de açıklamıştır. 6/1, 24 RA 1334 (28XII 1918)

Hariciye Nezareti Müsteşarı Reşat Bey'in bazı gazetelerde Sulh temsilcilerinin isimlerinin belirlendiğine dair haber yayınlamaları üzerine yaptığı açıklama. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Hariciye Nazırı Mustafa Reşit Paşa önceki gün İngiltere sefarethanisini ziyaret etmiştir. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

“Hariciye’de Sulh Komisyonu:” Muhtelif nezaretlerin Sulh Komisyonlarına dair tanzim ettikleri vesaiiki tetkik ve tasnif etmek üzere Hariciye Nezareti’nde yeni bir komisyon teşkil edildiğini evvelce bildirilmişti. Önceki akşam Hariciye Nezareti tarafından davetnameler irsal edilen komisyon azalarından Çürüksulu Mahmut Paşa,

Ayan azasından Damat Ferit ve Osman Nizami Paşalarla Hariciye eski Nazır Nabi, Sofya Sefir Sabıkı Sefa, Hariciye Nezareti Umur-u siyasiye Müdürü Reşit, Osmanlı Bankası Meclis İdare azasından Hamit ve Maliye Nezareti Muhasip Umûmiye Maliye Müdürü Beberyân Efendiler Hariciye Nazırı Mustafa Reşit Paşa'nın başkanlığında toplanarak ederek adı geçen mesele hakkında görüşmüşlerdir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

“*Sulh Hazırlıkları Komisyonu:*” Hariciye Nezareti Müsteşarı Reşat Hikmet Bey'in başkanlığında müsteşarlardan oluşturulan İstihzarat Sulhiye Komisyonu önceki gün toplanarak umur-u ticariyeye ait meseleleri görüşmüş ve bu husus için Ticaret Odası Reisi Mustafa Bey ile Kamil Efendi'nin malumatlarına müracaat edilmiştir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Hariciye eski Müdürü Çakır Seyit Ahmet Bey önceki gün İstanbul'a gelerek Perapalas Oteli'ne vardığı haber alınmıştır. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Garbi Türkiye'nin Osmanlı Hükümeti'ne bağlanmasıyla ilgili Hariciye Nezareti'nde bir komisyon kurulduğu. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Osmanlı Dış Siyaseti hakkında Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede son haftalarda Damat Fert Paşa Kabinesi'nin siyasi vaziyetin Osmanlı lehine dönmekte olduğunu ve endişeleri teskin etmeye çalıştığını tebliğlerle göstermeye çalıştığını belirterek kabinenin dış siyasetinden bahsetmiştir. 105/1, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Pontus Gazetesi'nin Hariciye Müsteşarı Keçecizade Azat Fuat Paşa ile yaptığı görüşmede Sadrazam Hazretleri başkanlığında olan Sulh Heyet-i Murahhasa'nın ne zaman hareket edeceği, heyetin mahiyeti ve faaliyetleri, Türkiye'nin geleceği hakkında görüşlerini ve firari paşalar hakkındaki düşüncelerini açıkladığı. 116/1, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın yapmış olduğu açıklamalarına atfen Osmanlı harici siyaseti hakkında Rauf Ahmet kaleme aldığı makale. 132/1, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

1.5.5 Adliye Nezareti

Eski Levazımat-ı Umûmîye Reisi İsmail Hakkı Paşa'nın da firar suçuyla muhakeme edilmesi için evrak hazırlanmaktadır. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Enver ve Cemal Paşaların firar etmeleri ile ilgilenen Divan-i Harb-i Örfi suçlara dair kararını vermiştir. Cezalarının pek ağır olduğu ve yakında tebliğ edileceği belirtilmektedir. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Fethi Bey, Canpolat, Kemal ve Hüseyin Kadri Beylerin takip edilmekte olduğu ve böyle bir tedbirin nedenine dair haber. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

“*Harp Zenginleri Kanunu:*” Harp zenginleri hakkında alınan bir kararla kazandıkları paraların deftere yazılacağı haberi. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Harp zenginlerinin yaptıkları yolsuzluklar ve yolsuz ticaretler sayesinde biriktirdikleri servetleri tektik etmek ve suiistimalleri yapanların emlak ve paralarını müsadere etmek için bir komisyon kurulduğunu ve hatta 70 kadar tüccarın kayıt edildiğini haber alan İstiklal gazetesi bir muhabir göndererek Maliye Nezareti Müsteşarı Tahsin Bey'den alınan bilgide böyle bir komisyondan haberdar olmadığını söylemiştir. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

İstiklal Gazetesi muhabirlerinden birinin Adliye Nazırı Haydar Molla ile Mezalim Kanunu hakkında yapılan görüşmenin ayrıntılarının yer aldığı haber. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Enver ve Cemal Paşaların firar suçuyla ilgilenen mahkemenin başkanı Kazım Paşa Divan-i Harb-i Örfi mahkemesinin kararını nezarete takdim etmiştir. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Eski Levazım Reisi İsmail Hakkı Paşa'nın da mahkemesi rivayet edilmekte olduğu ve 10 gün mühlet verilmiş olduğu haberi. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Yeni Gelir Kanunu hazırlandığına dair Tercüman-ı Hakikat Gazetesi'nde çıkan haberlerin ardından Rüşumat Müdür Umûmî Vekili'nden sordurulduğu ve bahsi

geçen gazetenin haberinin tehzibinin o gazeteye ait olduğu belirtilmektedir. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Eski Adliye Nazırı Halil Bey'in görevde bulunduğu zaman "Kanun-ı Medeni Komisyonu" adıyla memleketi asri bir medeniyet seviyesine ulaştırmak için Muhakeme-i Temyiz Reisi Osman Bey başkanlığında bir komisyon oluşturmuştu. Komisyonun yaptığı tahkikattan sonra Heyet-i Umûmiye'ye verdiği esasların bazıları kabul edilmiş ve bazılarının düzeltilmesi gerektiği kararı alınmıştır. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Hukuk-u Aile Komisyonu ilga edilmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Umûr-ı Mahalliye Müdüriyeti'nce hazırlanan Temsil-i Nisbi Kanunu hakkında bazı görüşler olduğu ve bu konuda esaslı bir bilgi almak için başvuru Umûr-ı Mahalliye Müdürü Hüsnü Fehmi Bey'in beyanatının yer aldığı haber. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Aff-ı Umûmî Kanuniye hakkında haberde siyasi suçluların İstanbul'a geleceği ve isimlerin yer aldığı. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Harp esnasında haksız kazanç ve birikim sağlayanlar hakkında haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Avrupa'da bulunan siyasi suçlular Aff-ı Umûmî Kanunnamesi'nin ilanı üzerine vazifelerine dönmek üzere olduklarını bütün gazetelerin yazdığı haberi. Ancak hiçbir Türk'ün Avrupa'da seyahat edebilecek imkânı yoktur. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Tahsisat-ı mesture (örtülü ödenek) hakkında yapılan incelemenin henüz son bulmadığı ve ordu komutanlarının ve mestureden para alanların sorgulamalarının devam ettiği ile Harbiye Nezareti'ne bu konuda bilgi almak için giden muhabirin Müsteşar yaverinin odasında iken karşılaştığı acıklı bir olay. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Tebdillerin aşırı bir şekilde girmesi yüzünden gittikçe çoğalan vazifelerin incelenmesi için kurulan Encümen-i Müdüran toplantıları hakkında haber. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Tasfiye-i Rütüb Kararnamesi'nin son bulması hakkında. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Adliye Nazırı Sıtkı Bey ile adliye ıslahatı, İttihat ve Terakki'ye mensup memurların azli, müsteşar beyin azli ve tutukluların mahkemeleri hakkında yapılan görüşme. 79/1, 8 C 1337 (11 III 1919)

Tasfiye-i Rütüb-i Askeriye Kararnamesi'nin esaslı bir şekilde inceleneceği ve tanzim edileceği. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Adliye Nezareti'nde kurulan Divan-i Harb-i Örfi Heyet-i Tahkikiyesi tutukluların sorgulanmasına devam etmiştir. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Ahmet Ağaoğlu ve kaçak Mirliva Remzi Paşa'nın tutuklanmaları hakkında. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Tutuklamalar hakkında yapılan haber de yeni tutuklamalar olduğu, sorgulamalar, Kazım Efendi, Celal Nuri Bey, tutukluların mahkemeleri ve İtilaf Devletleri'ne teminat hakkında bilgiler. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

“Selamette...” başlıklı makalede Celal Nuri ve Ahmet Emin Beylerin tutuklanmasıyla ilgili görüşlerini açıklayan yazar, daha önce bu konuda yazdığı makalede ki görüşlerinin bazı çevrelerce tam olarak anlaşılmadığını ve hükümetin yarı resmi gazetesinin bir yazarının iki gazeteci hakkında yazdıklarını ele alarak gözümüzden kayboluyor diyerek yazılanları eleştirmektedir. Makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 88/1, 17 C 1337 (20 III 1919)

Temsil-i Nisbi Komisyonu'nun kurulduğu ve bu konuda bilgi almak için adı geçen komisyonun azasından Adliye Nezareti Umur-u Cezaiye Müdür Muavini İsak Efendi ile yapılan görüşmede komisyonun teşkiline ve mesaisine dair verdiği bilgiler. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Adliye Nazırı Sadık Bey'in Pontus Gazetesi muhabiri ile yaptığı görüşmede hükümetin ciddi surette ıslahat isteğinde olduğu ancak böyle bir şeyin kolay bir şey olmadığı ve her şeyden önce sabır ve zamana ihtiyaç olduğuna dair yaptığı açıklamalar. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Harp zamanında aşırı kazanç elde edenler için çıkarılan Harp Kazançları Vergisi kanununun komisyonca yeniden gözden geçirilmekte olduğu. 108/1, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Temsil-i Nısbî Kanun hakkında çalışan Komisyon'un mesailerini tamamlayarak raporlarını Sadaret'e teslim ettiklerini bazı gazetelerin yazması üzerine bu konuda bilgi veren komisyon azası İsak Ferera Bey'in açıklamaları. 110/1, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Sükûn Kanunu'nun tadil edileceği söylentileri hakkında bilgi almak için Adliye Nazırı Sadık Bey ile yapılan görüşmede İstanbul'da bir eve sahip olmayanların mütarekeden sonra neler çektiği ve ev sahiplerinin sert muamelelerine artık bir sınır tayininin imkansız bir hale geldiği belirtilerek bu konularda yaptığı açıklamalar. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

18 Şevval 1246 tarihli Mahakim-i Nizamiye Davavekilleri hakkındaki Nizamnamenin 40. Maddesine eklenen madde. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Seçim kanununun düzenlenmesi hakkında. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Ev kiralarına dair bir okurdan gönderilen mektupta Adliye Nazırı Mustafa Bey'in ev kiralarına ve ev sahiplerinin sert davranmalarına dair yaptığı açıklamalara serzenişte bulunduğu ve mektubun sureti. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Aile Hukuku Kararnamesi'nin kaldırılmakta olduğuna dair. 117/1, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Adliye kadroları için ayrılan bütçe ve kullanım alanları hakkında ve Adliye Nezareti teşkilatı kadrosu hakkında. 118/1, 19 B. 1337 (21 IV 1919)

Aile Hukuku Kararnamesi. 129/1, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Tasfiye-i Rütüb Kanunu'nun tasdik edildiği. 131/1, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Adliye memurları ve hakimleri kadrosu hakkında. 136/1, 9 Ş. 1337 (8 V 1919)

Osmanlı memleketinde adaletin uygulanışına değinilen makalede İttihat ve Terakki mensuplarının yargılanmaları hakkında suçlandıkları cinayetler, zulümler hatta hatalardan dolayı ceza görmelerinin de memleketin selameti için gerekli olduğunu, kaba tabirle her kim olursa yaptığıının yanına kar kalmadığı için eline fırsat geçen ve vicdanının esnekliğe müsait olanlar istediklerini yapmaktan çekinmediklerini, birçok kötülük yapmış olanların 1908 İnkılâbı'ndan beri hiçbir kanuni cezaya çarptırılmadığından bahsedilmiştir. Makale Yusuf Razi'ye aittir. 137/1, 10 Ş. 1337 (10 V 1919)

Hakim-i Münferit Teşkilatı hakkında. 138/1, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Adliye Nezareti Müsteşarı Muammer Bey'in başkanlığındaki Hâkim-i Münferit Teşkilatı ile meşgul olmak üzere kurulan komisyonun henüz çalışmalarını tamamlamadığı. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Hükkam Cemiyet-i Beşeriye hakkında yayınlanan haberde memleketin idaresi ne olursa olsun hâkimlerin gerçek düşüncelerinin ne olması gerektiğinden bahsedilmektedir. Hâkimlerin karar verirken özgür olduklarını ve bunu bilen milletin iftihar etmesi gerektiği belirtilmektedir. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Sükûn Kanunu hakkında. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Belediye Rüşumları Kanunu'nda yapılan tadilat hakkında. 227/2, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Adliye Nezareti'nin hâkimlerin kanunlar karşısında sorumluluğuna ve adil olmalarına dair kanunname. 232/2, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Adliye Nazırı Mustafa Bey'in Divan-i Harb-i Örfi teşkilatında düzenlemeler yapılacağına dair söylentiler ile Sükûna Kanunu ve Adliye teşkilatı hakkında yapılan mülakatın ayrıntıları. 233/1, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

1.5.6 Dâhiliye Nezareti

Dâhiliye Nezareti'nde toplanmakta olan Sulh Komisyonu'nun çalışmaları hakkında bilgi almak için İstiklal Gazetesi muhabirlerinden birinin Dâhiliye Nazırı

Müsteşarı Hamit Bey ile yaptığı görüşmenin ayrıntıları. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Dâhiliye Müsteşarı Hamit Bey'in beyanatının şark vilayetlerinin geçirmiş olduğu safhalar, Bir ayda iki Müfettiş Umumiliği'nin kurulması, Hamit Bey'in teklifi üzerine Müfettiş Umûmî Vekâleti kurulması, Müsteşar Hamit Bey'in teklifi kısa düşünüşten başka bir ret, 5 milyon liranın kifayetsizliği, 8 aylık facia bir tehirden sonra nihayet ilk teklifin esaslarına rücu hakkında. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Dâhiliye Müsteşarı Hamit Bey'in istifa ettiği rivayetleri üzerine kendisiyle yapılan görüşme. 15/1, 3 R 1337 (6 I 1919)

Dâhiliye Nezareti'nden öğrenilen bilgilerin yer aldığı haberde Kemerburgaz ahalisinin takdiline değinilerek ve önceden işgal edilen hanelerin tevdi ve teslimi İngiliz zabitlerinin ve Rum ahalisinin huzurunda yapıldığı belirtilmiştir. Ayrıca bedeliyle alınmadığı anlaşılan birçok eşyanın sahiplerine teslim edildiği, Müslimlerin de bazı yerlere yerleştirildiği haberi. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Dâhiliye Nezareti Vekili İzzet Bey'in mevkuflar, tramvay meselesi, Düvel-i Muhtelif'e'nin istikrazı, ihtiyat zabitleri, müdafaa cemiyetleri, Osmanlı'nın Sulh Murahhasları gibi konularda verdiği bilgilerin yer aldığı görüşmenin haberi. 50/1, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Dâhiliye Nazırı Vekili Düvel-i Müttefike sefarethanesini ziyaret etmiş olduğu haberi. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Dâhiliye Nazırı Vekili Azat Bey'in İstiklal Gazetesi muhabirine son günlerde ülkede yaşanan sorunlar hakkında verdiği bilgilerin yer aldığı haber de kabine buhranı, istinaf Müdde-i Umûmîsi'nin Polis Nezareti'ne gönderdiği tezkere, tutukluların mahkemeye çıkarılması gibi önemli konulara açıklık getirmiştir. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

İngiltere Sefiri Baştercümanı Rayban'ın Dâhiliye Nazırı Vekili İzzet Bey'i ziyareti ile Polis Müdür Umûmîsi Halil Bey'in de Azat Bey ile görüştüğü. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Eski Şehremini Kani Bey'in zamanında Emanetin zarara uğraması üzerine Dâhiliye Nezareti tarafından kurulan teftiş heyetinin faaliyetleri hakkında. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Yeni Dâhiliye Nazırı Reşit Bey'in İstanbul'a gelmekte olduğu. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Dâhiliye Nazırı Reşit Bey'in birkaç güne İstanbul'a geleceği ve İsviçre'den Fransa'ya geçtiği. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Harik komisyonunun ne olacağına dair. 71/1, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Dâhiliye Müsteşarı'nın asayiş meselesi, İttihat ve Terakki'ye mensup memurların azli, ayan azalarından bazılarının istifâ teklif edileceği ve tutukluların mahkemesi hakkında İstiklal Gazetesi'ne verdiği açıklamalar. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Hükümetin icraatları hakkında Dâhiliye Nazır Vekili İsmail Sadık Bey'in verdiği demeç haberi. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Dâhiliye Nazırı Cemal Bey ile yapılan görüşmede tutukluların sorgulanması, Divan-i Harb-i Örfî'nin durumu ve takip edeceği usul, Şeyhülislam'ın memleketine gönderilmesi gibi konularda verdiği bilgiler. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Dâhiliye Nazırı Cemal Bey'in Pontus Gazetesi muhabirine tevkiflerin kanuna göre yapıldığı, mahkemelerin başlayacağı, İttihatçıların amaçlarına ulaşmak için her türlü meşru yola başvurabileceği gibi konularda bazı açıklamalarda bulunduğu. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Dâhiliye Nazırı Cemal Bey'in Pontus muhabirine verdiği demecin devamında İttihat ve Terakki'nin tehcir meselesine, Bâb-ı Âli'nin İtilaf Komiserliğiyle olan

münasebetleri ve memleketin asayiş durumu gibi konulardaki sorulara yatın vermiştir. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Dâhiliye Nazırı Cemal Bey'in İttihat ve Terakki'nin eşitliği, İttihatçıların tutuklanmasının esas sebepleri, adaletin tatbik edilmesi, eski nazılar ve Divan-ı Ali, firari Paşalar hakkında İtilaf Devletlerine müracaat edilmesi, hükümetin amaçları gibi konularda önemli açıklamaları. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Dâhiliye Nazırı Mehmet Ali Bey ile yapılan görüşmede Eski Dâhiliye Nazırı Cemal Bey'in istifası, yeni bir Divan-i Harb-i Örfi-yi Mahsusa teşkili ve başkanlığına Fuat Paşa'nın getirileceği söylentisi ve Cemal Bey'in böyle bir mahkemeden bahsedip etmediği gibi sorulara verdiği cevaplar. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Dâhiliye Nazırı Mehmet Ali Bey'in İstiklal muhabirine verdiği demeçte, hükümetinin programından bahsederek iç siyasete değinmiş, ayrıca vilayetlerdeki asayişin saplanması için hükümetin gerekli tedbirleri alacağını belirtmiş, İttihat ve Terakki Erkânı'na karşı intikam gibi bir politika izlemediklerini ve Yozgat Tehciri Mahkemelerinin neticesinde verilen hükümden haberi olmadığı ve Sulh Konferansı Murahhasları tayini hakkında verdiği açıklamalar. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Dâhiliye Nazırı Mehmet Ali Bey'in Heyet-i Nasiha, Türkiye'nin üç bölüme ayrılacağı söylentileri, hükümetin gayrimüslimleri memnun etmek için ne yapacağı, patrikhanelerin bir takım memurlar hakkındaki şikâyetler için ne yapacağı, Tıbbiye Mektebi tarafından hazırlanan nümayişler, Bâb-ı Âli'nin müttefiklerle ilişkileri gibi konulardaki İstiklal Gazetesi'ne yaptığı açıklamaları. 116/1, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Dâhiliye Nazırı Mehmet Ali Bey ile yapılan görüşmede, Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın istifa edeceği söylentileri, Anadolu'nun asayışı ve sıhhati, iaşesi, Divan-i Harb-i Örfi Müdde-i Umûmî muavinlerinin istifası, heyet-i nasihanın vazifeleri ve tahsis edilen üç milyon lira, Temsil-i Nispi Layihası hazırlıkları, Sivas valisinin hala tayin edilmemesi gibi konularda yaptığı açıklamalar. 118/1, 19 B. 1337 (21 IV 1919)

Dâhiliye Nazırı Mehmet Ali Bey'in iaşede yaşanan sorunlar, Sulh Heyeti'nin konferansa katılması, Anadolu Heyet-i İslâhiye, ıslahat projeleri, hükümetin

teşebbüsleri ve neticeleri, Temsil-i Nispi kanunu ve bu kanun hakkında meseleler hakkındaki açıklamaları. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Dâhiliye Nazırı ile yapılan görüşmede İaşe Müdüriyeti meselesi ve Nezihat Saib Bey'in istifa etmesi veya azli hakkında, iaşenin ilgası, ekmeklerin kimlere verileceği, İstanbul vilayetinin lağvı, Cemil Paşa'nın yolda olması ve Şehremaneti makamını bazı şartlarla kabul edeceği, Temsil-i Nispi Kanunu'nun bir iki güne kadar meclise gideceği, Vahdet-i Milliye Heyeti'nin lağvı, maliye ve Dâhiliye'deki teftiş heyetinin iaşedeki incelemelerinin gerekliliği gibi konularda yaptığı açıklamalar. 127/1, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Dâhiliye Nezareti'ne yazılan dilekçede Heyet-i Nasiha'dan bahsedilmektedir. 134/1, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Önceki gün Dâhiliye Nezareti'nde Müsteşar Keşfi Bey'in başkanlığında toplanarak mutasarrıf ve kaymakamlardan bazılarının cevaz istihdamlarına dair kararlarla meşgul oldukları haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Önceki gün Polis Müdürü Halil Bey ve İstanbul Muhafızı Seyit Paşa Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey'i makamlarında ziyaret ettikleri haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey'in vilayetlere gönderdiği Meclis-i Vükela tarafından kararlaştırılan tebliğ namede ve yapılan işgallere karşı ne suretle olursa olsun Osmanlı Devleti'nin yeni bir harbe girecek durumda olmadığı, siyasi şartların buna imkân vermediğine dair açıklamalardan sonra aksi davranışların cezalandırılacağına bildirildiği. 18 Haziran 1335 Dâhiliye Nazırı Ali Kemal. 181/1, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey'in Osmanlı'nın düşmanının sadece Rumlar olmadığı, hem içeride hem dışarıda birçok düşmanı olduğu ve İttihatçıların da bu düşmanlar arasında olduğuna dair açıklamalarıyla beraber intihaba başlanmasını kendisinin de istediğini ancak zamanın şartlarının buna imkân tanımadığı ve öncelikli hedeflerinin memleketin asayiş ve sükûnetini sağlamak olduğuna dair beyanları. 184/1, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey'in görevinden istifası üzerine yerine yapılacak atamanın görüşmeleri hakkında. 188/1, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Eski Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey'in görevinden istifasından sonra yine gazetecilik yapacağı. 188/1, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Dâhiliye Nazır Vekili Ethem Bey ile fırka ve kabinede yaşanan buhranlar, Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi'nin istifası söylentileri, Osmanlı Sulh Murahhasları'nın ne zaman döneceği ve nasıl gelecekleri, gazetelere yansıyan İşil Projesi'nin doğru olup olmadığı, Mustafa Kemal Paşa'nın Anadolu'dan dönüp dönmeyeceği, Cemal Paşa'nın gelmiş olması gibi konularda yaptığı açıklamalar. 192/1, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Dâhiliye Nezareti tarafından İzmir'den Balıkesir'e iltica eden mülteci ve muhacirlerin iskânı için Balıkesir ve Karasi Livaları'nda iskân ve iaşeleri için birkaç güne kadar bir iskân heyeti ve refakatinde bir sıhhiye ve Hilal-i Ahmer heyetleri gönderilme kararı alındığı ve yanlarında birçok yardım malzemesi götürecekleri. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Eski Dâhiliye Nazırı Mehmet Ali Bey'in kızını almak için Çek-Slovakya'ya gittiği. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Şehireminlerinin halk tarafından intihabatlarla tayini konusunda Dâhiliye Nezareti'nden itirazlar olduğunun anlaşıldığı. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

1.5.7 Maliye Nezareti

Maliye Nezareti tarafından Divan-ı Umûmiye'den avans istendiği haberinin doğru olmadığını anlaşıldığı. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Örtülü Ödenek meseleleri hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

İktisat müdüriyetleri hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Ziyaret eden Musevi Julyenin Osmanlı maliyesi hakkında malumat almak üzere Fransa hükümeti tarafından memur edildiğinin katiyen melhuz bulunduğu haber alındığı, bir telmih bulunabileceği hatıra bile gelmemiştir olduğu; mamafih bu

fıkra hakkında fikirlerin sorulduğu, esasen gazetecilerden diğer birinin aynı gün Hürriyet ve İtilaf merkezi namına Azim Paşa Hazretleri nezdinde icra edildiği ve neticelendiği haber verilmiştir. Milletinin tek mil kuvvetlerinin zahir olabileceği faal bir hükümetin kurtarabileceğine kanaatine varıldığı, haberde İtilaf ve Hürriyet Fırkası Erkanı Tevfik Paşa Hazretleri yetkileri dahilinde olmayan bir takım taahhüt altına girmemiş olmasının ümit edildiği. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

“Maliye Nezareti’nde tadilat:” Maliye veznesinin pazardan başka her gün öğleden evvel dokuz buçuktan on ikiye ve birden üçe kadar her gün tadilatta bulunacağı haberi. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Osmanlı Hükümeti’ne İtilaf Devletlerince verilecek olan istikraz hakkında. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Maliye Nezareti ile başka memuriyetlere yapılan atamalar. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Maliye Nezareti’nin Sulh Konferansı hazırlıklarında kullanılacak masrafların raporlarını Bâb-ı Âli’ye sunduğu haberi. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

1335 senesi Muvazene Maliyesi – Maliye Nezareti’nin tamimi başlıklı haber. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Rüsumat Heyet-i Tahkikiyesi’nin savaş esnasında Avrupa’dan gelip de rüsümü ödenmeyen eşyaların tetkik edildiği haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Bedel-i nakdi hakkında yeni kararname hakkında haber. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Maliye Nazırı Abdurrahman Bey ile yapılan görüşmede Nazır’ın memurların terfileri hakkında, avans verilmesi hakkında, dâhili istikraz faizleri ve son zamanlarda kabinede yaşanan buhran söylentileri hakkında verdiği bilgilerin yer aldığı haber. 59/1, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Maliye Nezareti’nin kibrit meselesine dair gazetelerde çıkan haberler üzerine yayınladığı bildiri haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Eski Maliye Nazırı Cevat Bey'in evinde yapılan arama haberi. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Maliye Nezareti kadrosunun oluşturulmasına dair yapılan toplantıların komisyon tarafından sürdürüldüğü. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Bir senelik rüsumat hâsılatı yekûnu hakkında haber. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Hastalığı dolayısıyla makamına gidemeyen Maliye Nazırı Ata Bey hakkında. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Eski Maliye Nazırı Abdurrahman Bey zamanında Düvel-i İtilâfi Fevkalade Komiserliği'ne nakit avans almak için başvuru yapıldığı ve cevap alınmadığı. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Hükümetin vergilere zam vermek ve yeni vergiler koymak hazırlığında olduğu. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Eski Maliye Nazırı Abdurrahman Bey zamanında memurlara zam verilmesi hakkında hazırladığı layiha hakkında. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Altın ve gümüş piyasası hakkında Meclis Vükela'nın kararı. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Petrol, şeker gibi mallardan alınacak vergi hakkında. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Mayıs 335 tarihli İstikraz dâhili faizleri hakkında haber. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Savaş zamanında zenginleşenler için çıkarılan Harp Zenginleri Vergisi hakkında. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Piyasa fiyatları hakkında haber. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Borsa hakkında haber. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

1335 bütçesinin Maliye Nezareti tarafından hazır edildiği. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

İslahat-ı Maliye Komisyonu'nun bazı rüsumu ve varidatı görüşmek için toplandığı. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Galata, 15 Mart, Saat: 11:00 Borsa'nın seyri. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

İstikraz dâhili faizler hakkında. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

İaşe Nezareti hakkında iştirak ettiği çuvallar ile ilgili haberler. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Rüsumatın iştirak ettiği kömürler hakkında. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Maliye Kalem-i Mahsusa Müdürü Remzi Bey ile yapılan görüşmede istikraz dahili faizleri, Maliye Nezareti memurlarının tebdilatı ve evrak ücretleri hakkında yaptığı açıklamalar. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Tedavüle çıkarılan Yeni Onluklar. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Osmanlı memleketinde ekonomik buhranlar ve sebepleri üzerine makale. 97/4, 26 C 1337 (30 III 1919)

Osmanlı piyasasındaki tenziller hakkında. 100/3, 29 C 1337 (2 IV 1919)

İstikraz dâhili tahviller hakkında haber. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Maliye Nezareti'nde Tasfiye ve Satış Komisyonu kurulduğu ve ilk toplantısı hakkında. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Evrak-ı Nakdiye hakkında Maliye Nazırı Tevfik Efendi'nin dikkatine şeklinde başlayan makalede evrak-ı nakdiyenin değiştirilmesi kararı alındığı ve bu konuda emirler verildiği, gazetelerde resmi beyannameler görüldüğünden bahsedilerek resmi tebliğler hakkında Yusuf Razi tarafında yazılan makale. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Maliye Nezareti'nde kurulan Tasfiye ve Satış Komisyonu mevcut eşyanın bir listesini hazırladığı. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

1334 Bütçesinin uygulanması hakkında. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Yusuf Razi tarafından yazılan makalenin konusu İstikraz dâhili tahviller ve Osmanlı maliyesinin itibarı hakkında. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Kuruşluk evrak-ı nakdiye hakkında. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

İstikraz dâhili tahviller hakkında. 117/1, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Harp Kazançları Vergisi'nin incelemesini sürdüren komisyonun incelemelerini tamamlamak üzere olduğu. 117/1, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Maliye Nazırı Tevfik Bey'in Osmanlı Hükümeti'nin maliye durumu hakkında yaptığı açıklamalar. 121/2, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Maliye Nezareti'nden istikraz dâhili faizler hakkında duyuru. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Vilayet bütçelerindeki artırmalar. 133/1, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Harp Kazançları Vergisi Kanunu'nun Maliye Nazırı tarafından incelenmekte olduğu. 137/1, 10 Ş. 1337 (10 V 1919)

Maliye ve Mülkiye müfettişlerinin hazırladığı raporun Meclis-i Hass-ı Vükelâ'da onaylandığı ve bu rapora göre İaşe Nezareti'nin tamamen lağvolacağı, raporun uzun olduğu ve İstanbul'a gelen ticaret mallarının istatistikî bilgiler içerdiği. 138/2, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Harp Kazançları Vergisi'nin iktisadi buhranlara sebep olabileceği fikriyle anonim şirketlerin vergi dışı bırakılması isteği için Ziraat ve Ticaret Nezareti'ne müracaat edildiği. 143/1, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Jandarma, Posta ve Telgraf Bütçelerine yapılan tahsisatlar. 148/1-2, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Bütçe Komisyonu'nun 1919 senesinde ordunun ihtiyacı için ayrılan bütçe. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

Çatalca Livası Meclis Umûmiyesi tarafından 335 senesine ait bütçesi ile ilgili haber Takvim-i Vakayi de yayınlamıştır. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Paris'e giden ve gidecek olan Osmanlı heyetinin masrafları hakkında Maliye Nezareti bütçesinde bir fasıl yapıldığı haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Son bir haftalık piyasanın durumu. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Mayıs, Haziran aylarına ait Osmanlı ihracat ve ithalat rakamları. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Maliye Nezareti tarafından satışına karar verilen mallar hakkında. 209/2, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Osmanlı Devleti'nin maliyesine dair açıklamalı bilgiler. 211/2, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Avrupa'dan gelen Osmanlı talebeleri hakkında Maliye Nezareti'nin hazırladığı talimatname. 227/2, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

1.5.8 İaşe Nezareti

Zonguldak kömür madenlerinde çalıştırılmak üzere amele götüren Alemdar Vapuru Zonguldak'a vardıktan sonra kömür depolayarak geri İstanbul'a dönmüştür. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Levazımat-ı Umûmiye Askeri fabrikaları: Kömürsüzlük yüzünden 1.5 aydan beri çalışmayan İzmit, Beykoz, Feshane ve bez imalathanelerine gereken kömürün acilen temini ve tekrar çalıştırılması için Sevkiyat Reisi Rıza Bey'in Zonguldak'a gitmesi sabit iken kömür işlerinin Nafia Nezareti'ne devredilmesi ve Harbiye Nazırı'nın da Zonguldak'ı bizzat teftiş etmeleri üzerine bundan vazgeçilmiştir. Fabrikaların da kömürler Zonguldak'tan geldiği takdirde tekrar çalıştırılacağı haberi. 7/1, 25 RA 1334 (29XI I 1918)

İaşe Nezareti tarafından tehcir edilen erzak, et, şeker ve vesaire hakkında haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

İaşe fiyatları ile ilgili haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Kömür meselesi ile ilgili Nafia Nezareti'nde yeni bir proje hazırlandığı haberi. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Bugünlerde Selanik'ten pamuk mensucat geleceği haberi. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Kömür ocakları ile ilgili haber. 9/2, 27 RA 1337 (28XII 1918)

Ekmek meselesi: İaşe Nezareti su değirmenlerinden istifade etmeyi düşünmüş ve bununla ilgili Anadolu'ya bir memur yollamıştır. Bu memurun raporu ise bu düşüncenin uygulanabilmesinin mümkün olduğu yönündedir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

İaşe Nezareti'nin ilgası hakkında haber. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

İaşe Nazırı Vekili Azat Bey ile İstiklal Gazetesi muhabirinin bir gün önce İaşe Nezareti hakkında yaptığı görüşmede nazırın verdiği bilgilerin yer aldığı haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Karadeniz Mevk-i Müstahkem Komutanlığı emrindeki kömürlerin tevzi edileceği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Kömür Komisyonu nakliyatta istihdam edilecek vapurlarından birinin komisyona verileceği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

İaşe Nazırı programı hakkında fikirlerini söylemek için görüştüğü basın temsilcilerine Lehistan İaşe Nezareti ile Lehistan'ın iaşe durumu hakkında bilgiler vermiş olduğu. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Kömür ihracatında ve sevkiyatında hizmet edecek zabitan, sivil ve jandarmaya ikramiye verileceği. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Ereğli maden ocağında çalışanlara buğday, arpa, mısır verilmesi lüzumu ile ilgili İaşe Nezareti'ne bildirildiği. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Çumra'da askeriye tarafından yapılan ziraat mahsulleri hakkında. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Ziraatçılar bedel karşılığında tahmillik verilmediği takdirde ziraatın o nispette noksan olacağına dair haber. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Kadıköy Havagazı Kumpanyası'na yeterli miktarda kömür tedarik edildiği ve tevziata başlanacağı. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Değirmenciler meselesi hakkında bilgi almak için İaşe Nazırı Vekili Azat Bey'le yapılan görüşmenin yer aldığı haber. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Değirmenciler Mukavelenamesi'nin Tarihçesi ve İaşe ekmeklerinin her gün biraz daha fena çıkmakta olduğunu dikkate alan hükümet, bu meseleyi kesin şekilde halletmek istemiştir. Meselenin önünü almak, müteahhitlere vermek, tabettirmek ve bütün teferruatını yalnız bir heyete devrederek oluşturacağı bu birlik ile fenalığı azaltacağını düşündüğü ve böylece değirmencilerle ilk defa temas edildiği gibi konulardan sonra mukavelenin maddeleri yer almıştır. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Damızlığa ve çifte elverişli hayvanlarla ilgili haber. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

İaşe Nezareti'nde yeni bir kadro vücuda getirildiği ve bu kadronun nezaret mezkurede yapılacak yeni teşkilatın esasını teşkil ettiği rivayet edilmiş ise de icra ettiğimiz tahkikat neticesinde bu kadronun nazır vekilinin terfiden tetkik edilmek için ihzar ve takdim edilmiş bulunduğu anlaşılmıştır. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Unkapanı ve civarında on beş yirmi ton kadar kömür bulunarak vaziyet edilmiş ve fiyat rayici üzerinden ihtiyacı olan kömür tevzi edilecektir. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Önceki gün sabahleyin Vilayet İaşe Komisyonu Mektubinci Cevat Beyin başkanlığında İaşe Nezareti'nden komisyona gelip eshabının takip etmemesine

binaen neticelenemeyen bazı hususlarda tezkir ve lazım gelen karar ittihaz edilmiştir. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

İaşe Müdür Umûmîsi Malik Beyin İaşe Müdüriyet-i Umûmiyesi'nden bir zatın bir valiliğe tayin buyrulmasını rica ettiğini ve burcasının isaf edilerek Diyarbakır valiliğine tayin olunacağını gazetecilerden biri yazmış ise de yapılan tahkikat neticesinde böyle bir hakikatin olduğu, bir valiliğe tayin buyrulmasını rica ettiği ve bu ricasının kabul edilmeyerek yine İaşe Müdüriyet Umûmîsi'nde kalması hususunda ısrar edilmesi hakkında. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Şehremaneti tarafından sebzelere narh vazı kararlaştırılmıştır. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

İskelelere gönderilen tahmilliklerin bazılarında zuhur eden noksanların neden ileri geldiği Ziraat Nezaretince Seyr-i Sefain İdaresi'nden istilam edilmiştir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

“Yeni kayıt mukavelesi:” İaşe Müdüriyet-i Umûmiyesi'nin hububatını kayıt etmek için sabık mukavelenameyi akid ettiği ve yeni bir kayırma mukavelenamesi akid etmiş veya etmek üzere bulduğunu gazetecilerden birisinin yazması üzerine İaşe Müdüriyet-i Umûmiyesi'nin Muavini Kerim Bey'e müracaatla bu konuda malumat talep edildiği ve verdiği cevap hakkında. 40/2, 28 R 1337 (31 I 1919)

İaşe Müdür Umûmî Muavini Kerim Bey'in yerine Mazlum Bey'in atanması üzerine İstiklal Gazetesi muhabirinin atama ve iaşe işleri hakkında yaptığı görüşmenin ayrıntıları. 48/2, 7 CA 1337 (8 II 1919)

İaşe Nezareti hakkında muadil kararnamenin yer aldığı haberde 19 madde şeklinde kararnameye yer verilmiştir. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Tabhiye Mukavelenamesi hakkında önemli ve ayrıntılı bilgilerin yer aldığı haber. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Tabhiye Mukavelenamesinin yine tehir edildiği haber. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

İaşe Genel Müdürü Malik Bey'in istifası haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

İstanbul İaşe Müdürü İrfan Bey'in istifa ettiği haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

İaşe Genel Müdürlüğü'nün Şehremaneti'ne bağlanmayacağına dair İstiklal Gazetesi'nin edindiği bilginin yer aldığı haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Şehremaneti müfettişlerinden Osman Bey'in İstanbul'da bazı firmaları teftiş edeceği haberi. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

İaşe Genel Müdürü Malik Bey'in istifası hakkında haber. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

İstanbul İaşe Müdüriyeti Heyeti Müfettişi'nin son zamanlarda iaşe işlerinde yaşanan suiistimler hakkındaki raporunu hazırladığına dair haber. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

İaşe Genel Müdürlük Teftiş Komisyonu'nda görevliyken yolsuzluklardan dolayı görevine son verilen Diyonis Efendi hakkında oluşturulan Takibat Kanuniye haberi. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İaşe meselesinde su istimleri bulunanların mahkemesi hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Konya'dan öbür tarafa vakı olacak hububat nakliyatı konusunda kumpanyaya tediye edilecek ücret hakkında haber. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

İstanbul Pangaltı'ndaki iki firm hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

İstanbul Hükümeti'nin mirim ihtiyacına kolaylaştırma için İtilaf Hükümetiyle bir avans müzakeratına başladığı haberi. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

İaşe Müdüriyet'nin Şehremaneti'ne bağlanması konusunda haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Gelen kömürlerin dairelere paylaşımı hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Paşa Mandıra Çiftliği'nin Müslüman muhacirler için kullanılması için Muhacirin Müdüriyeti'ne devri haberi. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Elektrik tellerinin kesildiği haberi. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

İaşe Genel Müdürlüğü'nün Şehremaneti'ne bağlanması hakkında İstiklal Gazetesi'nin Şehremaneti'nden aldığı bilgilerin yer aldığı haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Kömür ihracatı ve kömür işinde çalışan amelelerin ücretleri hakkında yayımlanan haber de kömür meselesine dair bilgiler verilmiştir. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

İaşe Müdüriyeti'nde ki iaşe işlerine dair haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

İaşe Müdüriyeti 2 gün önce verilen ekmeklerin mahallelerde tevziine başlandığını gazetelerde ilan ettiğine dair haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Şhremini Vekili Yusuf Ziya Bey Efendi'nin İstiklal Gazetesi'ne yaptığı açıklama. 59/4, 18 CA 1337 (19 II 1919)

İaşe Müdür-i Umûmîsi Malik Bey'in azil edilerek yerine Topçu Kaymakamlarından Akif Bey'in tayin edildiği söylentileri hakkında haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

İaşe Müdür-i Umûmîsi Heyet-i Teftişi Müdürü'nün İaşe Teşkilat-ı Hazırası hakkında layihası. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

İaşe Müdüriyeti'nde birçok memurun azledilerek yerlerine yeniden memur alınacağına dair söylentiler hakkında haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

İaşe Müdüriyeti'nin önceden depo edilmiş unu bulunduğundan Payas'dan un talep etmemiş olduğu haberi. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Kara Gümrük İaşe Şubesi mührünü taklit ederek sahte vesika şeker almaya teşebbüs ettiği haberi. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Değirmencilere vaziyet edildiğinin bazı gazetelerde yazıldığı haberi. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

İaşe Müdüriyeti'nde ait zeytinyağları hakkında haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Beşiktaş'ta bir fırında çıkarılan vesika ekmeklerinde eksiklik olduğunun anlaşıldığı. 60/2, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Karagümrük'te İaşe Fırıncısı Tevfik'in çıkardığı ekmeklerin bozuk olduğunu gören müfettiş Hikmet Bey hakkında haber. 60/2, 19 CA 1337 (20 II 1919)

1919 yılı ziraatı hakkında bilgi almak için yetkili makama başvuran İstiklal Gazetesi'nin haberinde Osmanlı Devleti'nin bahsi geçen yıl hakkındaki ziraatı hakkında bilgilerin yer aldığı haber. Ayrıca haberin devamında ziraatın nelerden olumsuz etkilendiğine dair bilgilere de yer verilmiştir. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Kömür Komisyonu'nun İaşe Nezareti'nde toplandığı ve dairelere verilecek kömür miktarlarını görüşüldüğü. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Kömür nakliyatı hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Elektrik fiyatlarına yapılan zam üzerine dairelerde lambalarda iktisada gidilmesi hakkında. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

İaşe Müdüriyeti'nin Şehremaneti'ne bağlanması ile ilgili haber. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

İaşe Müdüriyeti Encümen-i Müdüranı kararıyla Mebayat Komisyonu'nu lağvedildiği. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

İaşe Müdüriyeti'nde meydana gelen suiistimalleri inceleyen İaşe Tetkik Heyeti hakkında. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Vesika ekmekleri hakkında. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Sebze narhına dair haber. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Beşiktaş'ta İaşe Fırını'nda yaşanan usulsüzlükler hakkında. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

İaşe Müdüriyet Umûmîsi'ne giden İstiklal Gazetesi muhabirinin bazı meseleler hakkında verdiği ayrıntılı bilgilerin yer aldığı haberde ekmek meselesinden bahsedilmektedir. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

İaşe Müdüriyeti'nden usulsüzlük yaptıkları belirlenen fırıncılar ile müteahhitlerin Divan-i Harb-i Örfî'ye sevk edilmeleri hakkında bildirilen ilan. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Murakabe Heyeti adında bir teftiş heyetinin İaşe işlerinde usulsüzlükleri ve suçları bulunanları Divan-ı Harbe sevkle görevlendirilmesiyle ilgili haber. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Mülkiye Müfettişlerinin Şehremaneti'nde yapılan incelemelerin son bulmadığı ve İaşe Müdüriyeti'nde teftiş yapan müfettişlerin ise masraflar konusunda pek karışık bir mesele ile karşılaştıkları. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Tevzi edilen ekmeklerin numunelerinin incelendiği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Kömür satışına dair haberler. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Balıkhane hakkında haber. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

İaşe Kimyageri Kadri Bey'in istifasının ısrar üzerine geri aldığı. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Yapılan birçok masrafa rağmen vesika ekmeklerinin neden kötü olduğuna dair haber. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

İaşe Müdüriyeti ile değirmenciler grubu arasında müdüriyetçe tedarik edilmiş olan buğdayın tahin edilmesi konusunda bir mukavele imzalandığı. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Un ve ekmek fiyatları hakkında haber. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

İaşe Müdüriyet-i Umûmîsi Müdüranı, Müdür Malik Bey başkanlığında toplanarak memur istihdamları meselesini görüşerek kararlar almışlardır. 71/1, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Seferberlik günlerinden beri suiistimalleri tetkik etmekle görevli Tetkik Komisyonu'nun görevi hakkında. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

İaşe Heyet-i Murakabesi Azalarından Selahattin Bey'in İaşe Müdürü Malik Bey ile görüştüğü. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

İaşe Müdüriyeti ve Şehremaneti bütçesi hakkında. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

İaşe Nezareti Murakabe Heyeti'nde yapılan atamalar. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Harik Komisyonu hakkında haber. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Teftiş Heyeti'nin İaşe hakkındaki raporunu tamamladığı. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Dağıtılacak kömürler ve gelecek olan kömürler hakkında. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Sebze narhı ile ilgili Şehremaneti'nde bir cetvel hazırlandığı. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

İaşe Müdüriyeti'nin ekmek, un gibi ürün meseleleri hakkında. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Şehremaneti hakkında haberlerde, Beşiktaş ve Unkapanı gibi yerlerdeki fırınlarda incelemelerde bulunulduğu ve fazla fiyatla satılan ekmeklerin müsadere edileceği gibi bilgiler. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Değirmenciler mukavelenamesi gereğince İaşe fırınlarında pişirilen ekmekler konusunda inceleme yamak üzere kurulan İaşe Tetkik heyeti hakkında bilgiler. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Ekmekçilerin ekmek pişirmeleri ile lokantaların ekmekleri hakkında. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Rüsumat varidatı haberinde 1334 senesinde gelen eşya değerleri. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Mütarekenin ardından ambarlara ihtiyaç duyulacağı sebebiyle Rüsumat Baş Müdüriyeti'nce ambarların aranmakta olduğu. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Sebze narhı hakkında ki incelemenin Şehremaneti Komisyonu'nca hazırlanan raporun tamamlandığı ve belediye nizamnamesine bazı maddeler ilave edildiği. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Bazı esnafın aşırı fiyatla ekmek satmakta olduğu. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Amerika Muavenet Heyeti'nin önceki gün Marsilya'dan İstanbul'a geldiği. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

İaşe Müdür Umûmî Nüzhet Sabit Bey'den İaşe'nin projelerini öğrenmek için yapılan görüşmede 15 güne kadar İaşe makinelerinin düzeleceği, İaşe'de aşırı suiistimallerin olduğu, zahire nakliyatı gibi konularda yaptığı açıklamalar. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

Şehremaneti'nde Şirketler Komiseri Nebil Bey'in Yusuf Ziya Bey ile arasında ihtilaf olması nedeniyle istifa etmiş olduğu ve Sadrazam tarafından Emanet Vekâleti'ne tayin edilmesine rağmen kendisinde emir tahriri olmaması yüzünden çıkan sorun. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Önceki gün İstanbul'a getirilmiş olan mallar hakkında. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

İhtiyat Zabıtları Cemiyeti tarafından İaşe Müdüriyeti'ne sunulan liste ve boş bulunan yerlerde kullanılabileceğine dair. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Memurlar lokantasının ekmekleri hakkında. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Şehremaneti'nin Kadıköy Hava Gazları Şirketi'ne fiyatları artırma meselesinin ancak halkın rızası alınarak yapılabileceğini belirtmesi üzerine memurların kapı kapı dolaşarak imza topladığı ve bu konuda Şehremini Yusuf Ziya Bey'in açıklamaları. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

İaşe'ye dair haberler. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Kömür meselesine dair haber ve Kömür Komisyonu hakkında. 93/1, 22 C 1337 (25 III 1919)

Osmanlı memleketinin ziraat ve sanayisine ait birçok vilayetten getirilen mahsulâtтан oluşturulan Ziraat Nezareti'nce tesis edilen Ziraat Müzesi'nin resmi olarak açılışının yapıldığı ve müze hakkında ayrıntılı bilgiler. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

İaşe Müdüriyeti nezdinde bulunan İtilaf Devletleri temsilcilerinin bazı İaşe mallarına dair aldığı narh kararları hakkında. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

İaşe haberleri başlığı altında gelen ve giden mallar. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

İtilaf Devletleri temsilcilerinin halka şeker verilmesi hakkındaki açıklaması. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Şehremaneti bütçesinin 335 senesine ait bütçesinin Emanet Encümeni'nce görüşüldüğü. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

İaşe müfettişleri ile gelen iaşe ve giden iaşe. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

İaşe Müdüriyeti'nden vesika ekmekleri hakkında duyuru. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Şeker siparişleri ve gaz hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Pare ve kömür meselesine dair Yusuf Razi'nin kaleme aldığı makalede bu meselenin halledilmesi için alınan önemli iki tedbir olduğu ve bütün hayatı alt üst

eden bu meselenin hem halk için hem de hükümet için önemli bir konu olduğu. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

İaşe Müdüriyeti'nden yerli un ile ekmek çıkarılması hakkında duyuru. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Ortaköy ekmekleri hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Ekmek ve şeker gibi ürünler hakkında. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

İaşe Müdüriyeti'nce müfettişlerin görevlerini düzenleyen nizamnameye tabi olunarak mesailerini devam ettirecekleri. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Ekmek buhranına dair İaşe Müdüriyeti'nce yapılan bilgilendirme. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

İaşe Müdür-i Umûmîsi Nezihat Sabit Bey ile yapılan görüşmede yeni tarz vesika ekmeklerin çıkarılması hakkında yaptığı açıklamalar. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

İaşe Müdüriyeti'nden yayınlanan duyuruda İstanbul ve mahfilinde satılan ekmeklerin fiyatlarının 12 Nisan'dan itibaren tenzilli haldeki listesi. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

İstanbul İaşe Müdüriyeti'nden İaşe memurları hakkındaki duyurusu ve İaşe Müdüriyeti'nin tevzi edilen beyannamelerin doldurulması süresi hakkında ilanı. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Zeytin öşrünün suret-i istifasına dair kararname. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

İaşe Müdüriyeti'nden vesika ekmekleri hakkında duyuruda 3 haftadan beri Anadolu'dan hububatın çok az geldiğine dair açıklama. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Şehremaneti hakkında yapılan haberlerde teftişlere yer verilmiştir. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Harik Komisyonu'nun çalışmaları hakkında. 117/1, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

şehremaneti'nin Harbiye Nezareti'nden talepleri hakkında. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

şehremaneti'ne Halil Paşa ve Muavinliğine de Mühendis Kenan Bey'in atandığı. 123/1, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

İaşe Müdüriyeti'nden vesika ekmekleri hakkında duyuru. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

İaşe Müdüriyeti'nin içinde bulunduğu karışıklık nedeniyle istifalar olduğu. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

İaşe Müdüriyeti haberleri. 129/2, 1 ř. 1337 (2 V 1919)

şehremaneti'ne tayin olunan Cemil Paşa'nın İstanbul'a gelmiş bulunduğu. 131/1, 4 ř. 1337 (4 V 1919)

40 kilisedeki muhacirlerin ihtiyaçlarını incelemek için İaşe Müdüriyeti teftiş heyetine mensup müfettişlerden ve genç şairlerden Ahmet Haşim'in raporunu tamamladığı ve takdim ettiği. 131/2, 4 ř. 1337 (4 V 1919)

İaşe Müdüriyeti haberleriyle birlikte İaşe Müdüriyet ile Milli Ekmekiler şirketi arasında Taniye Mukavelenamesi'nin süresi dolması nedeniyle yeni şartlarla mukavele hazırlandığı. 131/2, 4 ř. 1337 (4 V 1919)

Merkezi Konya'da bulunan 12. Kolordu depolarındaki ipek hakkında. 133/1, 6 ř. 1337 (6 V 1919)

İaşedeki incelemeler hakkında. 133/1, 6 ř. 1337 (6 V 1919)

İaşe Müdüriyeti haberleri ve ekmek tevziatı hakkında duyuru. 134/3, 7 ř. 1337 (7 V 1919)

Ekmek fiyatları hakkında. 135/2, 8 ř. 1337 (8 V 1919)

Şehremaneti'ne tayin olunan Cemil Paşa'nın Emanet'in haline dair açıklamaları. 136/1, 9 Ş. 1337 (8 V 1919)

Şehremini Cemil Paşa'nın Şehremaneti'ndeki icraatları hakkında yapılan haberde çarşı ve pazarlar, sebze fiyatları, araba tarifesi, arabaların park mahalleri, Şehremaneti'nin teftişi gibi konularda kararlar aldığı. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

İaşe Müdüriyeti hakkında haberler. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Şehremini Cemil Paşa'nın Şehremaneti'nde icra etmek istedikleri ve İstanbul'un genel durumu hakkında değerlendirmelerde bulunduğu uzun ve önemli görüşmenin ayrıntıları. 141/1, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Yeni ekmek pişirme mukavelenamesi hakkında. 145/4, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

İaşe Müdüriyeti ile Değirmenciler arasında yapılan Tahniye mukavennesinin sureti. 147/4, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Kadıköy'de vesika ekmelerinin çıkarılmadığı. 147/4, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Yeni Tahniye Mukavelenamesi hakkında. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

İaşe Nezareti'nde kurulan komisyon iaşenin geleceği hakkında yapılan görüşmeler sonuçlanmıştır. Kararların meclise sunulacağı haber alınmıştır. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Gelen zahirelere dair bir haber. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Gaz ve kibrit geldiğine dair haber. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

İaşe'nin lağvı hakkında. 180/1, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Lağvı düşünülen İaşe Müdüriyeti'nin ne zaman kaldırılacağına dair bilgiler. 183/1, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

İaşe Müdüriyeti'nden ekmek fiyatı listesi ilanı. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

İaşe Müdüriyeti'nin lağvı hakkında. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Yabancı memleketlerden ithal edilecek mallardan alınacak gümrükler hakkında. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Harp esnasında Levazımat Reisi olan İsmail Hakkı Paşa'nın tarafından vagon ticaretinde su istimaller olduğuna dair yapılan incelemelerin heyet tarafından tamamlandığı. 211/2, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

İaşe Nezareti'nin piyasa fiyatlarını düşürmek için mısır ve arpa satacağı haberi. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Levazım Reisi Amir Lütfü Bey'in levazım ihtiyaçlarının temini konusundaki açıklamaları. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Son zamanlarda iaşe işlerinde yaşanan su istimaller ve istenmeyen durumların olduğu; ekmek işlerinde teftişlerin noksan olduğu ve Şehremini Cemal Paşa'nın bu konudaki açıklamaları; sorunların çözümüne ve fırınlar ile fırıncı amelelerinin durumuna dair açıklayıcı makale. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

1.5.9 Nafia Nezareti

“Nafia Nazırı Ziya Paşa ile mülakat:” Değirmenciler meselesinin son safhası ve Nafia Nezareti'nin Sulh hazırlıkları hakkında malumat almak üzere İstiklal muharrirlerinden birinin önceki gün Nafia Nazırı Ziya Paşa ile görüştüğü ve kendisinin açıklamalarında bu meselelerle alakasının kalmadığını açıkladığı. 34/1, 22 R 1337 (25 I 1919)

Yeni Nafia Nazırı Şevket Turgut Paşa hakkında bilgilerle beraber Ata Bey ile ilgili bilgiler. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Nafia Nazırı Ahmet Avni Paşa ile yapılan görüşmede ıslahat projeleri, demiryolları ve limanların Nafia'ya bağlanması, teşkilat ve tensikat, Hükümet Erkânı arasında ihtilaf ve Rumların yaptıkları taşkınlıklar hakkında verdiği açıklamalar. 88/1, 17 C 1337 (20 III 1919)

Yakında bir Amerikalı heyetin Anadolu nüfusu istatistiklerini çıkarmak için Anadolu'ya gideceği. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Meclis Vükela'ya memur edilenler ve Nafia Nezareti ile Şura-yı Devlet Riyaseti hakkında haberler. 149/1, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Nafia Nezareti'ne tayin edilen Ferit Bey'in tayin iradesi sureti. 150/1, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

Son zamanlardaki gelişmeleri hakkında Nafia Nazırı Ferit Bey ile yapılan mülakat haberinde İstiklal muhabiri ile Ferit Bey'in söyleşisi yer almaktadır. Ferit Bey, Osmanlı Heyetinin Paris Sulh Konferansı'na davet edilmesini değerlendirmiş olduğu görüşmede Osmanlı siyaseti açısından önemine değinmiştir. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Çarşı içindeki Sandal Bedesteni'nin istimlâk edilerek Şehremaneti tarafından mezar çarşısı haline getirilme kararı alındığı. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

İstanbul'un su ihtiyacını önemli ölçüde karşılayan Halkalı ve Kırk Çeşme suları meselesi hakkında. 197/2, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Nafia Nazırı Ferit Paşa'nın kabinenin istifasına dair açıklamalarında ise sadece Sadrazam Paşa'nın notalara dair izahatta bulunduğunu belirtmiştir. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

1.5.10 Evkaf Nezareti

Anadolu Milli Mahsulât Şirketi tarafından İstanbul Evkaf Nezareti namıyla Evkaf Müdürü Necati Bey aleyhine açılan dava hakkında haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Şehremaneti ve Evkaf Teşkilatı hakkında haberler. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Tepebaşı Bahçesi meselesi hakkında Evkaf Nezareti'nin mahkemenin aldığı karara göre nezarete devir ve teslimi yapıldığı. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Tepebaşı Bahçesi'nin Evkaf Nezareti'ne aidiyeti hakkında Evkaf Mahkemesi tarafından verilen karar. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Öksüz ve yetim çocuklar hakkında teşebbüsler. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Vilayette ve bilhassa işgal altında almanlarda bulunan eski İslam eserlerinin Evkaf Müzesi'ne gönderildiği haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

İstanbul civarındaki çeşmelere verilmekte olan Halkalı ve Kırk Çeşme sularının iyi bir şekilde akmasını ve aynı zamanda en ziyade şehir dâhilinde ziyana uğramaması için Su Müdüriyeti unvanıyla yeni bir şekil vermek istenmesiyle ilgili Evkaf Nezareti Heyeti Fenniyesince tertip edilen iki projenin Şura-ı Evkaf tarafından tetkik edildiği haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

1.6. İÇ GÜVENLİK

Polis Müdürü'nün İstiklal Gazetesi muhabirine bir gün önce Beşiktaş'ta bir mağaza sahibinin öldürülmesi hakkında verdiği bilgilerin yer aldığı haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Hapishanede son günlerde firarlar olduğu ve müdürün azledildiği haberi. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Son zamanlarda hırsızlıklar yapan çetesinin Polis Müdürü'nün çalışmaları ile yakalandığı ve Divân-ı Harb-i Örfî Mahkemeleri'ne sevk edildiği ve çete üyelerinin isimlerinin yer aldığı haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Hapishaneden firar hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Emniyet-i Umûmiye'ye tahsisat haberi. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Teslim olan çetelere dair bir haber. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Polis Nezareti'nde tutuklu bulunan kişiler hakkında hükümetin çalışmaları hakkında haber. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Polis Müdüriyeti'nde tutuklu bulunanları nakli hakkında haber. 53/1, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Polis Genel Müdürü Halil Bey ile İstanbul Muhafızlığı'nı ziyaret ederek bir müddet görüşeceği haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Doktor Reşit'in kaçırılmasıyla ilgili haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Darülmualimîn taraflarında yaşanan üzücü bir olay haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Caddede silah atan iki kişinin kendilerini tutuklayan askerlere hakaret etmesi ile ilgili haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Eyüp taraflarında araba kazası haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Küçük yan kesiciler hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Galata Gümrüğü'nde yaşanan hırsızlık olayı hakkında. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Kadıköy'de son zamanlarda yaşanan hırsızlıklarla ilgili olarak Kadıköy Polis Merkez Memurlarının azil edilmesi hakkında haber 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Polis Müdüriyeti'nden verilen ilanda silahların toplanacağı haberi. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Bir çetenin Defter-i Hakani memurlarını sahte evrakla kandırarak sirkatte bulunması hakkında. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Ankaralı bir adamın Haydarpaşa Garı'na geldikten sonra ortadan kaybolduğu ve cinayete kurban gittiğinin öğrenildiği. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Heybeli Ada'da yangın çıktığı. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Polis Müdüriyeti'ne Nurettin Bey'in tayini söylentilerinin aslı olmadığı. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Bandırma Postanesi'nde hırsızlık haberi. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Son tutuklananların sayısının 46 kişiden oluştuğu. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Polisler ve Jandarmalarla ilgili kısa haberler. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Beyoğlu'nda bulunan bombalar meselesi hakkında İhtiyat Zabitanları Cemiyeti'nden açıklama. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Emniyet-i Umûmiye'de harp zamanındaki vazifesiyle bugünkü vazifesinin önemli olması nedeniyle önemli hazırlıkların başladığı ve bazı şubelerin ilga edildiği. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Gerek İstanbul gerekse taşrada asayişin temini için Harbiye ve Adliye Nazırları'ndan oluşan bir heyetin talimatnamesi. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Polis Müdüriyeti'nce Tüccar Baki Bey hakkında ve bazı kişiler hakkında duyuru. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Dişçilik yapabilmek için sahte diploma satan iki gayrimüslim kişinin yakalandığı. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Polis Müdüriyeti'nden Umumhaneler hakkında duyuru. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Pendik'te eşkıyalık etmekte olan iki kişinin İngilizler tarafından yakalandığı. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Anadoluhisarı eşkıyası başlıklı haberde 15 kişilik çetenin Göksu taraflarında yaptıkları hakkında. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Polis Müdürü Halil Bey'in Rusya'dan gelen mültecilerin Adalara yerleştirilmekte olması nedeniyle yaptığı incelemeler hakkında. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Bandırma İaşe Müdüriyeti'nde yolsuzluk ve rüşvet olaylarının incelenmesi hakkında. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Anadolu'daki karışıklıkları incelemek üzere ikinci bir heyet-i nasihanın yarın hareket edeceği. 125/1, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Ayasluğ'daki Rus abidesini yıkanlar. 137/1, 10 Ş. 1337 (10 V 1919)

İstanbul Muhafızlığı'ndan tutukluların ziyareti hakkında Tevkifhane Askeri Müdüriyeti'ne yolladığı kararların sureti. 138/2, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Bursa'da eşkıyalık yapanlar hakkında. 138/2, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

İstanbul yangınları hakkında 2. Bölüm. 140/3, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Saraçhane Ambarları'nda yaşanan son yağmaların nasıl ve kimler tarafından yapıldığında dair. 140/3, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Nişantaşı'nda Türk mü ya da Ermeni mi oldukları bilinmeyen çocukların son zamanlarda kötü muamelelere maruz kaldığı ve bir çocuğun kaybolduğu. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Önceki gün Sultan Ahmet mitingi hakkında İstanbul Muhafız ve Yirmi Beşinci Kolordu Hümâyûn Komutanı Mirliya Seyit Paşa tarafından verilen duyuruda miting süresince asayişin sağlanması için ehemmiyet gösterildiğini bildirdiği. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Önceki gün Kabataş iskelesi civarında bir bomba bulunduğu haberi. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Önceki gün bir muavinin kenarında iki bomba daha bulunmuştur. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Kayseri mutasarrıflığından ticaretle uğraşan Hamdi Bey'in yaşadığı köyünde köşkünde önceki akşam hırsızlar tarafından evinin soyulduğu ve tahkikatın devam ettiği haberi. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Ramazan-ı Şerif münasebetiyle gece saat on ikiye kadar ahalinin dışarıda kalmaları, Müslüman kahvehanelerinin açık kalmalarına dair benzer kararların yayımlandığı haber. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Lüleburgaz havadisi başlıklı haber de bahsi geçen havalide sükûnetin sağlandığı belirtilmiştir. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Halkı rahatsız eden Orman Bekçilerinin teslim oldukları. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

İstanbul Yeniköy taraflarında maskeli haydutların yaptığı tecavüz, cinayet ve bir genç kadının dağa kaldırılması ile haydutlar hakkında. 179/2, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Kürt muhacirler hakkında. 179/2, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

“Nişantaşı yangınları:” Önceki gün öğleden sonra çıkan yangında inşa edilmekte olan İtalyan Sefarethanesi ile Teşvikiye Cami arasında Nişantaşı’ndan Maçka’ya uzanan büyük caddenin iki tarafını etkileyen yangının ayrıntılarının yer aldığı haber. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Önceki gün Karagümrük’te Nail Bey’in hanesinde çıkan yangının büyük bir alana yayıldığından ve yangının vermiş olduğu zararlardan bahsedilmektedir. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Bayram Gecesi tevkifhaneden yeni firarların olduğuna dair haberde firarilerin kimler olduğu ve mahkûm olmalarının nedenleri gibi ayrıntılardan da bahsedilmektedir. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

İstanbul’da senelerden beri devam eden yangının büyüklüğü ve verdiği zararlara dair ayrıntılı bilgiler. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

İstanbul’da yıllardan beri devam eden yangınlar hakkında makale Ruşen Eşref’e aittir. 192/1, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

İstanbul yangınlarında suikast şüphesinin olduğu. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Anadolu’ya giden Muhacir Heyetleri’nin çalışmaları hakkında. 195/2, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

İstanbul yangınları hakkında İtilaf mümessillerinin çalışmaları. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Tevkifhaneden firarlar olduğu ve hala olayın tam olarak anlaşılmadığı ancak bazı katillerin tekrar tutuklandığı. 206/2, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Son zamanlarda hapisane ve tevkifhanelerde yaşanan firar olaylarının önüne geçebilmek için alınan tedbirleri içeren bir haber. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Osmanlı firarilerinin sevk ve derdest edilmesi hakkında. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Darıca ahalisinin harp esnasında kendilerinden alınan hayvanat ve iaşenin geri ödenmemesi halinde aşarlarını ödememek istememeleri hakkında ve teftişini sürdüren heyetin çalışmaları hakkında. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

1.7. MEMURLAR

Memurin Muhakeme Komisyonu'nun bir gün önce toplandığı ve bazı kararlar aldığı. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

İşgal altındaki yerlerden gelen Rüsumat memurlarının peyder pey tayin edildiği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Suriye memurları hakkında Jurnal Duryan haberi. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Bugünden itibaren memura iaşe verileceği. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Boğaz içinde ikamet eden memurinin bilet ücret manzumesinin Meclis-i Hass-ı Vükelâ kararıyla masrafların gayri melhuz tertibinden verilmesi tekrar etmiştir. Ücret manzumesinin bilumum memurin için birinci mevki itibariyle bil hesap tesviyesi lüzumu Maliye Nezareti'nden bilumum devaire tebliğ olunduğu. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

“Telefon Memurları meselesi.” önceki gün telefon memurlarından bir kısmının, şirketin açıkladığı şartlara muvafakatle arkadaşlarından ayrılmış ve İstanbul santraline gelerek çalışmaya hazırlandıklarını, diğerlerinin de bunlara katılmasının ümit edildiği ve filhakika bu ümidin gerçekleştiği. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Açıkta bulunan Hıristiyan memurlar hakkında Dâhiliye Nezareti'ne tebliğ gönderildiği. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Haliçte oturan memurlar hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Posta ve Telgraf Memurları hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Telefon Memurları hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Memurların maaşları hakkında haber. 53/1, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Memurların terfisi hakkında haber. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Azil edilmiş olan İaşe memurları hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Memur maaşlarını düzenleyen Tahsisat Fevkalade Kanunu hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Maaş bordoları hakkında haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Memurlara ve halka şeker tevzi edileceği haberi. 60/2, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Maliye Nezareti'nden alınan bilgilere göre memurlara yapılacak zam hakkında haber. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Satı Bey'in Suriye'ye gideceği haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Müzeciler hakkında haber. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Telefon Şirketi memurlarının maaşlarında yükseltme istedikleri ve grev yaptıkları belirtildikten sonra maaşlarına zam yapılacağı haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Memurların maaşına yapılacak zam konusunda haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Maaş alamayan memurlar ile muallimlerin maaşları hakkında. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Cibali'deki Reji İdaresi'nde iş bırakma eylemi hakkında. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

İstanbul'da bulunan memurlar ile muallimlerin maaşlarından avans verilmesi hakkında. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Memurların İaşe Müdüriyeti'nden aldıkları muavenetlerin muamelesine dair haber. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Memurlara yeni mali sene başlarken tevzi edilen erzak bedellerinin peşin alınması konusunda haber. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

İhtiyat Zabıtlarından Çekirge müdür ve memurları hakkında. 71/1, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Ağnam Tadat Memurlarına ikramiye verilmesi hakkında. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Maliye Nezareti memur kadrosu hakkında hazırlanan rapor toplanacak komisyonda görüşülüp karara bağlanılacağı. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Adliye memurlarının bazıları aleyhinde madde tasrihi veya içeriğin istinadı suretiyle imzasız ihbar mektuplarının Adliye Nazırı'na gönderilmekte olduğu. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Evkaf memurları hakkında. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Ziraat Bankası memurları hakkında. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Seyr-i Sefain memurları ile Evkaf Nezareti memurları hakkında. 108/1, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Telgraf memurlarının askerlikleri hakkında. 113/1, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Mekâtib-i iptidaiye muallimin maaşlarının Pazartesi günü ödeneceği haber alındığı belirtilmiştir. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Encümen-i Mahsusa kararıyla bazı memur ve komutanların emekliye ayrıldığı haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Çekmece'de tapu kâtibi iken telgraf tahribi yaparak dolandırıcılığa teşebbüs eden hükümet memurlarının tutuklandığı ve bu tutukluların yaptıkları hakkında bilgiler. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Cuma günü İstanbul'da banka memurlarının yaptığı genel toplantıda tekrar eden kararların banka idarecilerince kabul edilmemesi halinde Çarşamba gününden itibaren tatil ilan edilmesi kararı alınmış olduğu ve isteklerin kabul edilmesi süresinin dolmuş olduğu belirtilerek bankalarda memurların önceki günde çalışmadığı yazmaktadır. Ayrıca banka idarecileri heyetinin de memurlara cevap verdiği belirtilmektedir. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Banka memurlarının grevleri devam ettiği ve hala bir anlaşma sağlanmadığı. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Banka memurlarının grevlerinin halen devam etmekte olduğu, tahkikat neticesinde Banka memurları birliği reisinin ve dört kişinin tutuklandığı ve birliğin greve dair tebliği. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Bankacıların grevlerinin devam ettiği ve vazgeçmeye niyetlerinin olmadığı. 201/1, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Önceden grev ilan eden reji memurları şirkete bir takım talepler iletmış ve bunların bir kısmı kabul edilmiştir. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

1.8. SIHHİYE

Hamidiye Etfal Hastanesi'ne üç günden beri ekmeğ gönderilmemiştir. .4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Sansür edilmiş olan haberin son bölümünün yayınlamasına izin verilmiştir. Sıhhiye Müdüriyeti'nden İstiklal Gazetesi'ne gönderilen tebligatta Lekeli Humma hakkında bilgi verilmiştir. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Metris Çiftliği'nde veba salgını haberi. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Şişli'de Osman Bey civarında eski Kirmasti Cemal Bey'in hanesinden birinde kolera görülmesi. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Osmanlı genel sıhhiyesi hakkında İstiklal Gazetesi muharririnin Sıhhiye Müdüriyet-i Umûmîyesi'nin Hıfzıssıhha Şubesi Müdürü Doktor Neşet Umur Bey ile görüştüğü ve görüşmede İspanyol nezlesi, lekeli humma vakalarının ekseriyette önlendiği; Osmanlı ülkesinde endişe edecek bir sıhhat sorunu olmadığı. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Sıhhiye Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan bildiriye bazı yerlerde çiçek hastalığının görülmesi üzerine arzu edenlerin çiçek aşısı olabileceğinin duyurulduğu haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Türkiye'de öteden beri çaresiz bir hastalık olan İspanyol Nezlesi'nin nasıl yayıldığına dair haber. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Sıhhiye Müdüriyeti'nden verilen ilanda Üsküdar civarında görülen Frengi hastalığı ve tedavisi hakkında. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

“Emraz-ı zühreviye (bel ve frengi hastalıkları) hakkında gençlerle sohbet” adlı makale Haydar Paşa Hastanesi Doktoru Ali Rıza Bey tarafından kaleme alınmış olup, Osmanlı Devleti'nde bu tarz hastalıklarla mücadele ve önlenmesi hakkında ayrıntılı bilgiler içermektedir. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Sıhhiye Müdürü Abdullah Cevdet Bey ile yapılan görüşmede Osmanlı memleketinin harap olmasının sebepleri araştırılırken yalnız ilmi, sosyal, iktisadi yönlerini değil sıhhi ve hayati tesirlerini de incelemek gerektiği, Anadolu'nun sefalet içinde olduğu ve hükümetin sıhhi ve hayati işleri her şeyin üstünde tutması gerektiği gibi konularda ve Osmanlı memleketinin sıhhi meseleleri hakkında açıklamalarda bulunmuştur. 130/1, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Sıhhiye Müdüriyeti'nden Osmanlı memleketinde kolera olmadığına dair duyuru. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Sıhhiye Müdüriyeti'nde yapılan duyuruda İstanbul'da bir kolera vakası görüldüğü. 138/2, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Sıhhiye Müdüriyeti'ne bağlı olarak Müisiat Sıhhiye Müdüriyeti kurulduğu ve birçok hastaneyi doğrudan tek elle idare edeceği. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Şehremini Cemil Bey imzalı İstanbul halkına sağlık konusunda bilgi vermek için verdiği ilan da, İstanbul'da bir süreden beri kolera, tifüs, verem gibi hastalıkların çoğalmakta olduğu ve temizliğe dikkat edilmesini istediği. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

İstanbul'a kolera salgını olup olmadığına dair yapılan haberde bir hastada rastlandığı. 205/2, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Sıhhiye Müdüriyeti'nden kolera salgını hakkında bilgilendirme duyurusu. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Sıhhiye Müdüriyeti tarafından İzmir'de vebaya rastlanması hakkında duyurusu.. 209/2, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Sıhhiye Müdürü Abdullah Cevdet Bey ile Osmanlı'da karşılaşılan hastalıklar ile frengi, verem, kolera gibi hastalıklara rastlanıp rastlanmadığına dair yapılan mülakat. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Önceki gün Sıhhiye Genel Müdürü Doktor Abdullah Cevdet Bey ile Sıhhiye Müfettişi Zeki Bey ile İstanbul Sıhhiye Müdürü Ekrem Beyler Bentlere giderek orada yapılacak sağlık düzenlemeleri hakkında incelemeler yapmışlardır. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Sıhhiye Genel Müdürlüğünden gönderilen bir ilanda Frengi hastalığını tedavi etmek için İstanbul da açılan dispanserlerle ilgili bir haber. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Sabah Gazetesi'nin 9 Ağustos tarihli makalesinden hareketle, Reşat Hikmet'in kaleme aldığı "*büyük bir sosyal tehlike*" adlı makalede İstanbul – Beyoğlu'ndan kadınlarda frengi hastalığında rastlandığı ve ciddi rakamlara ulaştığından da bahsedilerek Osmanlı taşrasındaki frengi hastalığının ne vaziyette olduğuna değinilmiştir. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Emraz-ı Sariye Mücadele Heyeti'nin Osmanlı memleketindeki sara hastalığının önünü almak için yaptığı çalışmalar. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Konya Askeri Hastanesi'nde halka tedavi hizmeti verileceğinin kararlaştırıldığı. 234/2, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

İstanbul'da frengi hastalığının tehlikelerine dair kaleme alınan makale Doktor Nazmi Bey'e aittir. 236/1, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

1.9. VEFATLAR

Darülmuaallimîn Aliye'nin Müdürü Etfal Hastanesi'nde tifüsten vefat ettiği haberi. 7/1, 25 RA 1334 (29XII 1918)

Şahabettin Süleyman Bey'in vefatı haberi. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

Reşit Bey'in öldürülmesine dair ile cenaze merasimi hakkında bilgiler. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Eski Birinci Ordu Komutanı ve Ermenistan Murahhas Askeriyesi Mirliiva Mehmet Ali Paşa'nın vefat ettiği. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Mehmet Ali Paşa'nın cenaze merasiminin yapıldığı ve bu konudaki bilgiler. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

1.10. YABANCI OKULLAR

Anadolu'ya giden heyet ve yine Anadolu'daki Rum okulları ile ilgili haber.4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Düvel-i İtilâfiye tebaasına ait mekteplerin tahliyesi nedeniyle açıkta kalan numunelere yer bulunarak yerleştirilmiştir. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Büyükada'daki Rum Mektebi'nin Alman askerleri tarafından isticar (kiralama) edildiği ve üç gün sonra tahliye edildiği haberi. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Ruhban Mektebi'nin Almanlar tarafından işgal edilmesiyle ilgili haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Heybeli Ada'daki Ruhban Mektebi'nin Alman efradı tarafından işgal edilmesi hakkında. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

İstanbul'da bir Fransız okulunun açılıp açılmayacağına dair yazılan makale Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Rumca gazetelerin haberine göre Rum mektepleri muallimlerinin maaş yetersizliğinden dolayı grevde oldukları. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

1.11. DİVAN-İ HARB-İ ÖRFİ

Seferberlik esnasında gerçekleşen tehcir üzerine irtikâp olunan suçlarından dolayı firari olanlar hakkındaki takibat ile ilgili haber. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Tehcir ve Takdil Meselesi'nin davasına hangi mahkemenin bakacağı konusunun ilgili makamlarda görüşüldüğüne dair haberde Adliye Nezareti bu kargaşalığa son vermek için yeni bir kanun hazırlamıştır. Haberde ayrıca Adliye Nezareti'nin bu konuda verdiği bir bilgi de yayımlanmıştır. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Musul Merkez Eski Komutanı Nevzat Bey'in Divan-i Harb-i Örfi'de yargılanması ve Nevzat Bey'in mahkemedeki sorgulanması.

108/1, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Mahsusat'ın bazı evraklarının kaybolduğu rivayeti hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Yeni Şikayetler Kanunu icra edilmiştir. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Reşit Bey'in firari hakkında yeni emareler elde edilememiştir, yalnız iki Rum şoför tevkif edilerek ifadelerinin ihazı için Divan-ı Harbe tevdi edilmiştir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Müşir Kazım Paşa Divan-ı Harb-i Örfi levazım eski Reisi İsmail Hakkı Paşa'nın mezuniyet meselesiyle işgal eylemekte olup bir iki güne kadar katı kararını ita edecektir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Heyet Tahkikiyesi önceki günde Adliye Nezareti'nde toplanarak eski Bursa Valisi ile Kaymakam Faik Bey isticvap edilmiştir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

“Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa'da II. mahkeme” başlıklı haberde bir gün önce Adliye Nezareti'nde mahkemenin devam ettiği belirtilmektedir. Haberde mahkemenin nasıl gerçekleştiğine dair bilgilerle beraber Müddei-i Umûmîliğin talepleri ve itirazları gibi ayrıntılar da küçükbaşlıklar halinde yayınlanmıştır. 49/1, 8 CA 1337 (9 II 1919)

“Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa: III. Mahkeme:” Mahkemede nelerin görüşüldüğüne dair haberlerin yer aldığı yazıda ayrıntılı bilgiler mevcuttur. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Divan-i Harb-i Örfi'de Müslümanların da şikâyetlerinin görüşüleceği haberi. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

II. Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa hakkında haber. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Aff-ı Ali hakkında haber. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Tehcire tabi tutulanlar hakkında kanun haberi. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Ermenilerin Tehcir ve Takdil edilmesiyle ilgili olarak Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa tarafından tevkif edilen Diyarbakır eski valisi müntehir Reşit Bey meselesi hakkında hazırlanan fezleke haberi. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

IV. Mahkemenin ayrıntılarının yer aldığı haberde Yozgat Nahiyesi'ne ait olan mahkemeye devam edilmiştir. Kemal Bey'in ifadesinin de yer aldığı haberde şahitlerin de ifadesi vardır. Müddei-i Umûmî'nin soruları ile birlikte ayrıca Talat Paşa ile aralarının bozuk olduğu da belirtilmektedir. 52/1, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa'nın V. Mahkemesi hakkında yayınlanan haber de Yozgat tehcir ve takdiline ait mahkemenin ayrıntılar yer almaktadır. Mahkemeye yapılan itiraz, şahitlerin ifadesi, Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey'in izahları gibi küçük başlıklar altında mahkemenin ayrıntıları verilmiştir. 53/1-2, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Samsun Divan-i Harb-i Örfi Mahkemesi Başkanlığı'na yapılan atama haberiyle beraber birkaç atama haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

İsmail Hakkı Paşa hakkında devam eden mahkeme ile ilgili haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

“Şahit Azanik'in ifadesi:” Divan-i Harb-i Örfi'de Yozgat Ermeni olayları hakkında 17 yaşındaki şahit olan bir çocuğun da ifadesinin yer aldığı haberle beraber Karabaş Efendi'nin çete teşkilatı hakkında ki beyanatları da vardır. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Eski Harbiye Muhasebe Müdürü Hacı Muhittin Bey'in Divan-i Harb-i Örfi'teki mahkemesinin devam ettiği haberi. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Divan-i Harb-i Örfi mahkemelerinin ayrımı hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Tehcir ve takdil meselesinin ayrımına dair haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Adliye Nezareti'nde Ferik Hayret Paşa başkanlığında Tehcir ve Takdil Suçları Mahkemesi'nin altıncı günü bulunduğu ve Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey'in mahkemesine devam edildiği haberi. 56/3, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İsmail Hakkı Paşa hakkında Divan-i Harb-i Örfi'te verilen hüküm hakkında haber. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Örfi Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa'da 7. Gün yapılan mahkemenin bilgileri vardır. Yozgat eski mutasarrıfı Kemal Bey ile Jandarma Komutanı Yüzbaşı Tevfik ve Evkaf Memuru Ali Bey'in mahkemelerine devam edilmiştir. Şahit Miralay Recai Bey'in, şahit Hristaki'nin, Simon Efendi'nin ifadeleri alınmış ve haberde bu ifadelere yer verilmiştir. 59/2, 18 CA 1337 (19 II 1919)

“Divan-i Harb-i Örfi'de sekizinci gün:” Miralay Şahap Bey'in ifadesinin alındığı, Şahap Bey'in Artin Efendi'nin sorularından dolayı fenalaştığı, Remzi Efendi'nin Osmanlıların alınma sürülen lekenin temizlenmesi gerektiğini belirtmiş olduğu, Dava Vekili Selahattin Bey duyulanarak kanunsuzluk yapılacaksa çekilelim dediği. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Mahsus Heyet-i Tahkiki bir gün önce toplanarak Diyarbakır ve Harput Tehciri Davası'na devam ettikleri haberiyle birlikte Trabzon ve Yozgat Tehciri davalarının evraklarının da hazırlanmakta olduğu. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Ceraim-i adiyeden dolayı Divan-i Harb-i Örfi Mahkemeleri'nde mahkûm edilmiş olan Diyarbakır Jandarma Taburu'nun Birinci Merkez Bölüğünden Mülazım-ı Sani Hüseyin Fehmi Efendi ile Silvan Kazası'ndan Hüseyin oğlu Abdullah'ın affı kararı. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Divan-ı Harb-i Örfi'de Trabzon Tehcirine dair mahkemenin başlamasıyla ilgili olarak yapılan haberde serbest bırakılanların ve tutuklananların isimleri mevcuttur. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Divan-ı Harb-i Örfi Mahsusa Azasın'dan Erkan-ı Harbiye Mirlivalarından Süleymaniyeli Mustafa Paşa'nın İstiklal Gazetesi'ne yazdığı tekzip dilekçesinin aslı

ve İstiklal Gazetesi'nin cevap metni haberi; dilekçenin nedeni ise İstiklal Gazetesi'nin Örfi Divani Harbi Azaları ile Dâhiliye Nazırı İzzet Bey'in makamında görüşme yapıldığı haberiyle alakalıdır. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'nı mahkeme etmek için Fuat Paşa başkanlığında kurulan Divan-i Harb-i Örfi askeri azalarının belirlendiği. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Şakir Paşa ile Cemal Azmi Paşa'nın tevkifi ile Ankara'da tehcirle alakalı yeni tutuklamalar olduğu. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Örfi Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa'da 11. Mahkeme: önceki gün Ferik Mahmut Hayret Paşa başkanlığında Yozgat Tehcir ve Takdili'ne dair toplanan mahkemede Yozgat Mutasarrıfı Cemal Bey'in ifadesi. 74/1, 3 C 1337 (6 III 1919)

Divan-i Harb-i Örfilerin birleştirilmesi ve Sami Bey'in raporu hakkında yapılan haberde Sami Bey'in raporunun Meclis-i Hass-ı Vükelâ'da incelendiği. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Tehcir ve Takdil meselelerini mahkeme etmek üzere kurulan Divan-i Harb-i Örfi mahkemelerinin iki aydan beri Yozgat Tehcirini ve Takdili'ni mahkeme eden Hayret Paşa'dan bahisle kurulan heyet hakkında bilgiler. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Antalya mutasarrıfı Sabur Sami Bey, Yunus Nadi Bey, Remzi Paşa ve Cavit Bey gibi kişilerin tutuklanması hakkında. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

“Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa'da On Üçüncü Mahkeme:” Hayret Paşa başkanlığında önceki ün toplanan mahkemede Feyyaz ve Tefvik Beylerin muhakeme edilmesine devam edilmiştir. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

“Divan-i Harb-i Örfi mahkemeleri ve tutuklular” başlıklı haberde tehcir ve takdil meselesi ile ilgili olarak kurulduğu ve mahiyeti ile ayrıca tutukluların isimlerine de yer verilmiştir. Divan-ı Örfi Harbi Müddei-i Umûmîsi Yusuf Ziya Bey'e mahkemenin ne zaman başlayacağına ve tutukluların durumuna dair sorulan sorulara cevapları da vardır. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Divan-i Harb-i Örfi etrafında tutuklananlar hakkındaki haberlerde Sait Halim Paşa gibi isimlerin durumları ve sorgulanmaları hakkında. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

“*Meşru endişeler:*” tutuklamaların niçin yapıldığı ve tasfiye meselesinden bahisle kimlerin ya da hangi zümrelerin tasfiye olacağına ayrı ayrı incelenmesinin mümkün olmadığı bir dönemde olduğu ve bu konuda adaletin sağlanmasının istendiği belirtilerek sokak gürültüsünün ve dış etkilerin bu mahkemelerin mahiyetini bozmamasının istendiği dile getirilmiştir. Mahkemelerin istiklal vicdanına uygun olarak selamet efkârına son dereceye kadar herkes tarafından riayet edilmesi gerektiği Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede belirtilmiştir. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

On Yedinci Kolordu Komutanı Miralay Selahattin Adil Paşa'nın yerine Jandarma Komutanı Divan-i Harb-i Örfi Miralay'ı Ali Kemal Paşa'nın tayin edildiğinin ve Ali Kemal Paşa'nın yerinde Süvari Miralay'ı Mehmet Ali Bey'in tayin edildiğinin haber alınmış olduğu. 88/1, 17 C 1337 (20 III 1919)

Tutuklamalar başlığı altında Dersim Mebusu Mehmet Bey ve Mamuratül-Aziz Mebusları Mustafa Bey ile Hacı Sait Bey'in sorgulandığı, yeni tutuklamalar ve isimleri, tutuklu İttihatçıların Mahkemesi, Trabzon ve Yozgat Tehcirleri hakkında kısa haberler. 88/1, 17 C 1337 (20 III 1919)

Divan-i Harb-i Örfi etrafında yapılan son tutuklamalar hakkında. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Divan-i Harb-i Örfi mahkemelerinin 24 Mart günü tekrar başladığı. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Ferik Hayret Paşa başkanlığında başlayan ve yerine Mustafa Nazım Paşa'nın tayin edilmesi ile yeniden başlayan Divan-i Harb-i Örfi Mahkemesi'nin Yozgat Tehcirine dair Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey'in ilk yargılamasının başladığı ve mahkeme başkanın sorularına Kemal Bey'in verdiği cevapların yer aldığı haber. 93/1, 22 C 1337 (25 III 1919)

Tutuklular ile ilgili haberle beraber Divan-i Harb-i Örfi Heyeti'nin bazı isimlerin ifadesine başvurduğu ve bu isimler. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Yozgat Tehciri'ne dair mahkemenin devamı. 95/2, 24 C 1337 (27 III 1919)

Yozgat Tehciri'ne dair mahkemenin devamında Tefvik Bey'in isticvabı, Kemal Bey'in isticvabı, şahitlerin isticvabı. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Divan-i Harb-i Örfi etrafında yapılan birçok tutuklama haberinde Erzurum İttihat ve Terakki temsilcisi Necati Bey gibi isimlerin tutuklandığı. 97/1, 26 C 1337 (30 III 1919)

Yozgat Tehciri'ne dair mahkemenin devamı. 97/3, 26 C 1337 (30 III 1919)

Önceki Divan-i Harb-i Örfi gereğince tutuklanan ve sorgulananlar listesi. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Yozgat Tehciri'ne dair Mahkemenin devamında şahit eski vali Tahsin Bey'in dinlenildiği. 100/2, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Tutuklamalar etrafında başlıklı haberde İttihat ve Terakki Edirne Murahhası Kasım Bey'in tevkif edildiği. 100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Yozgat Tehciri'ne dair Mahkemenin devamında Kemal Bey'in hasta olduğu için katılmadığı ve Müddei-i Umûmî'nin raporu. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi'de yapılan isticvaplar, tebdiller. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

İstanbul'a nakil edilen Halep Vilayeti evrakları arasında Ermeni Tehciri'ne dair evraklar bulunduğu. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Ermeni Tehciri mahkemelerinde Yozgat Tehciri'nde kusuru bulunduğu gerekçesiyle yargılanan Yozgat Jandarma Komutanı Binbaşı Tefvik Bey'in müdafaa vekili Hami Bey'in müdafaa namesi. 106/2, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Mahsusa'da yaşanan tutuklamalar ve isticvaplar. 108/1, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Akşam Gazetesi'nin haberine göre Divan-i Harb-i Örfi Heyeti'nin Sait Halim Paşa ile diğer eski nazırlar hakkında aldığı karar. 110/1, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Kemal Bey'in idam kararının uygulandığı ve naşının babasına teslim edildiği. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Heyeti'nin isticvapları. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi mahkemeleri hakkında yapılan haberlerde İttihatçıların mahkemeleri ile isticvaplar ve tahliyeler hakkında bilgiler. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Nevzat Bey'in mahkemesinin devamında Şahit Emniyet-i Umûmiye Müdürlerinden Hüsnü Bey'in dinlendiği. 113/1, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Yozgat Eski Jandarma Komutan'ı Tevfik Bey'in cezasını çekmek üzere Eskişehir Hapishanesi'ne nakli. 113/1, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi'den İttihat ve Terakki Cemiyeti Merkez ve Meclis Umûmî azasından Eski Sadrazama Talat Paşa, eski Harbiye Nazırı Enver Paşa, eski Bahriye Nazırı Cemal Paşa, Eski Maarif Nazırı Doktor Nazım ve Bahattin Şakir gibi firari isimlerin firarda olmaları nedeniyle teslim olmaları için süre verildiğine dair duyuru metni. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Müddei-i Umûmîsi Cevat muavinlerinin istifaları hakkında. 116/1, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Teşkilatı'na dair bilgiler. 117/2, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi'ten İttihat ve Terakki rüesasının mahkemelerinin ertelendiği hakkında duyuru. 121/2, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi'e atanan yeni zabıt kâtipleri hakkında. 121/2, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Müddei-i Umûmîliği'ne 1. Ceza Mahkemesi Reisi Nazım Bey'in tayin edildiği. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Heyet-i Tahkikiyesi azalarının maaşlarına zam yapıldığı. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Tarihi dava olarak adlandırılan mahkemenin 28 Nisan günü başladığı ve Divan-i Harb-i Örfi Müddei-i Umûmîliği'ne Nazmi Bey'in tayin edildiği, eski Şeyhülislam Hayri Efendi, eski Sadrazam Sait Halim Paşa, firari olan eski Harbiye Nazırı Enver Paşa, firari olan Eski Sadrazam Talat Paşa, eski Maarif Nazırı Şükrü Bey, eski Hariciye Nazırı Ahmet Nesimi, eski Adliye Nazırı Halil Bey, eski Maliye Nazırı Cevat Bey, firari olan Doktor Nazım, Merkez Umûmî azasından Şükrü Bey gibi isimlerin yargılanacağı ve fotoğrafları. 125/1, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'nın mahkemeleri hakkında Divan-i Harb-i Örfi Reisi Nazım Paşa'nın açıklamaları. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Müddei-i Umûmî Nazmi Bey ile yapılan görüşmede hazırlanan iddianame, muavinlerin istifaları hakkında kişisel görüşleri, Divan-ı Ali meselesi, tutukluların sorulara verdikleri cevapları geri çekmeleri gibi konularda yaptığı açıklamalar. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Divan-i Harb-i Örfi'de İttihat Erkânı'nın tarihi mahkemelerinin başladığı, Müddei-i Umûmî Nazmi Paşa'nın bulunduğu, tutukluların listesi, müdafaa vekillerinin listesi ve kararname sureti. 126/1-2, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'nın mahkemelerinin başlaması üzerine mahkeme ile İttihat ve Terakki'nin siyaseti ve yaptıkları hakkında kaleme alınan makale Rauf Ahmet tarafından yazılmıştır. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'nın mahkemelerinin ertelendiği. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Bahriye Divan-i Harb-i Örfi Daimi Riyaseti'nden yapılan duyuruda görevini terk etmesinden dolayı maznun bulunan Ayvalık Liman Reisi Kıdemli Yüzbaşı

Kasımpaşalı Niyazi Bin Osman Efendi'nin firari olması nedeniyle icabet etmesi için mühlet verildiği. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Divan-i Harb-i Örfi riyasetinden bazı gazetelerin salahiyet meselesine dair kararın verildiği yazması üzerine duyuru. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'nın mahkemelerinin Ferik Nazım Paşa başkanlığında toplandığı, mahkeme heyetinin salahiyet kararı verdiği, eski kabine erkânının mahkemelerinin birbirinden ayrı halde yapılma kararı verildiği, Şakir Paşa'nın ifadesinin alındığı, ikinci karar sureti, Ziya Gökalp Bey'in ifadesinin alındığı, Merkez Umûmî Azası'ndan Talat Bey'in ifadesinin alındığı, Cevat Bey'in ifadesinin alındığı, Halil Bey'in mahkeme heyetine dilekçesi, Atıf Bey'in ifadesinin alındığı. 132/1-2, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'ndan Mithat Şükrü Bey'in, Ziya Gökalp Bey'in, Rıza Bey'in ifadesi alınmış, istida sureti ve Divan-i Harb-i Örfi tarafından işlendiği varsayılan suçlara dair hazırlanan kararname sureti ve bu kararnameye dair Talat Paşa'nın sorulara verdiği cevaplar. 134/2-3, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

İttihat ve Terakki mahkemelerine devam edildiği, Müddei-i Umûmî'nin istida nameye ait görüşlerini açıkladığı, Ziya Bey'in ifadesi, Mithat Şükrü Bey'in ifadesi, Atıf Bey'in ifadesi, Rıza Bey'in ifadesi, Talat Bey'in ifadesi, Cevat Bey'in ifadesi alınmıştır. 136/2, 9 Ş. 1337 (9 V 1919)

İttihat ve Terakki Erkânı'nın mahkemelerinde Cevat Bey'in, Mithat Şükrü Bey'in, Ziya Bey'in, Atıf Bey'in, Küçük Talat Bey'in ifadeleri alınmıştır. 140/2, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Reisi Nazım Paşa'nın eski nazırlar ile İttihatçıların ayrı şekilde yargılanmalarına karar verilmesinin sebepleri hakkında verdiği bilgiler. 142/1, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Alemdar Gazetesi'nin 14 Mayıs tarihli 142 Numaralı sayısında İttihatçıların mahkemesi hakkında yaptığı haber üzerine Matbuat Müdüriyeti'nden tutuklular

hakkında haber yapılmasında dikkat edilmesi konusunda verilen duyuru. 142/1, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

“İttihat ve Terakki Merkez Umûmîsi Azaları'nın mahkemesi (5):” Müdde-i Umûmî Başmuavin Cemil Bey'in başkanlığında başlamış, Mithat Şükrü Bey'in yalancı mektepler, Meclis Umûmî'nin kararları, Esnaf Cemiyetleri ve Meclis Umûmî Azaları'nın kimler olduğu ve eski Emniyet Müdürü Aziz Bey'in nerede olduğu, Teşkilat-ı Mahsusa'nın İttihatçılarla alakasının olmadığı gibi konularda ifade verdiği; Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti Bursa Merkez Heyeti'nden Merkez Umûmî'ye gönderilmiş olan mektupların okunduğu; Atıf Bey'in Heyet-i Vükela'nın muhalif olması halinde ne olacağı, Esnaf Cemiyetleri meselesi, Teşkilat-ı Mahsusa hakkında verdiği ifadelerden sonra 2. celseye geçildikten sonra Rıza Bey'in, Küçük Talat Bey'in, Ziya Gökalp Bey'in, Cevat Bey'in benzer konularda verdiği ifadelerle mahkeme ertelenmiştir. 142/1-2, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Divan- Harp Müddei-i Umûmîsi Mehmed Bey'in bu göreviyle birlikte Adliye Nezareti Müsteşarlığı gibi görevlerinden istifa ettiği. 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

“İttihat ve Terakki Erkânı'nın Mahkemesi (6):” Mithat Şükrü Bey'in, Ziya Gökalp Bey'in, Rıza Bey'in, Küçük Talat Bey'in mahkeme reisinin sorularını yanıtladığı. 145/2, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Musul'da birçok mezalim yaptığı gerekçesiyle suçlanan eski Musul İnzibat Bölük'ü Komutanı Yüzbaşı Zekâi Efendi'nin Divan-i Harb-i Örfi'ye gelmesi için verilen süre hakkında Divan-i Harb-i Örfi Heyeti'nden duyuru. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

“Nevzat Bey'in mahkemesi:” davayla alakası olan Yüzbaşı Ferit Bey'in de tutuklandığı ve evraklarının tamamlanması halinde mahkemenin yakında tekrar başlayacağı. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Azalarının görevlerinden alınması üzerine yerlerine yapılan atamalar. 154/1, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Divan- Harb-i Örfi Heyeti Tahkikiyesi azalığına Suriye istinaf mahkemesi azasından Süleyman Bey'in tayin edildiği haberi. 154/1, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Ferit Bey'in Divan-ı Harb-i Örfi'de yapılan mahkemesi önceki gün yapılamadığı ve gelecek Pazartesi gününe ertelendiği haberi. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Önceki gün Divan-ı Harb-i Örfi Heyeti Tahkikiyesi tarafından bazı memurların sorgulandığı haberi. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Önceki gün Doktor Rüştü Bey'in tahliye edildiği haberi. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Önceki gün Polis Müdüriyeti'nde kurulan Heyet-i Tahkikiyesi Hüsnü Bey'in başkanlığında toplanarak zihinleri kurcalayan beyanda bulunmalarından dolayı tutuklanmış olan Beyşehir Mal Müdürü Cevdet Bey ve İhtiyat Zabitanı Mahmut Bey'lerin sorguya çekilerek Divan-ı Harb-i Örfi'ye sevk edildikleri haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Edirne Murahhası Cemil Bey'in arkadaşlarından Hayrullah Efendi sorgulanmak amacıyla Divan-i Harb-i Örfi'ye gönderilmiş olduğu haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

İttihat ve Terakki Vilayet Murahhasları'nın mahkemesine bir sonraki hafta başlanacağı ve tahkikat heyetinin çalışmalarının son bulduğu. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Divan-i Harb-i Örfi'de İttihat ve Terakki Harp Kabinesi azalarından Posta Nazırı Haşim Bey, Liman Reisi Rıfat Bey, Şeyhülislam Kazım Efendi, eski Şeyhülislam Esat Efendi'nin mahkemelerine Müddei-i Umûmî Muavinlerinden Feridun Bey'in başkanlığında önceki gün devam edildiği, Heyet-i Tahkikiye Kararnamesi'nin açıklandığı ve bu kararnamenin sureti, eski Maarif Nazırı Doktor Nazım Bey'in mahkemeye çıkarılmasına karar verildiği, eski Şeyhülislam Esat Efendi'nin mahkemeye çıkarılmasının talep edildiği mahkeme. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Hidayet Efendi'nin mahkemesi. 175/2, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

“İttihat ve Terakki murahhas mesullerinin mahkemesi:” Katip mesullerinin bir çoğunun hazır bulunduğu mahkemede Müddei-i Umûmî makamında Feridun Bey'in bulunduğu ve mahkemede Tahkikat Heyeti'nin kararının okunduğu ve bu kararnamenin sureti. 180/2, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

“İttihat ve Terakki murahhas mesullerinin mahkemesi:” Selahattin Bey, Zühtü Bey, Mithat Bey, Cevat Bey, Avni Bey sorulan sorulara cevap vermiş, Müddei-i Umûmî makamında Sakıp Bey bulunmuştur. 182/2, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

“Polis Müdüriyeti Tahri memurlarından Hidayet Bey'in mahkemesi:” Müddei-i Umûmî makamında Muavin Sadi Bey'in bulunduğu celsede şahitlerden Mesrup Efendi dinlenmiş ve Hidayet Bey'de sorulan soruları cevaplamıştır. 182/2, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Divan-i Harb-i Örfi Müddet-i Umûmî makamında yine Sami Bey'in tayin edileceğine dair söylentiler üzerine kendisine danışıldığı ve kendisine resmi bir teklif yapılmadığına dair açıklaması. 183/1, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

“Divan-i Harb-i Örfi'de İttihat ve Terakki Harp Kabinesi azalarının son celsesi:” Müdde-i Umûmî makamında Reşat Bey'in bulunduğu bu celsede Kazım Efendi mahkeme reisinin sorularını yanıtlamış; Rıfat Bey soruları yanıtlamış, Haşim Bey soruları yanıtlamış ve son olarak reis mahkemenin tahkikatının son bulduğunu belirterek müdafaa makamından da iddianamelerini hazırlanmaları istenmiştir. 183/1, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

“Divan-i Harb-i Örfi'de İttihatçı Vükela'nın mahkemeleri:” Müddei-i Umûmî makamında muavin Reşat Bey'in bulunduğu celsede, İttihat ve Terakki Harp Kabinesi azasından Hüseyin Haşim ve Ayan Reisi Rıfat Beylerle Şeyhülislam Kazım Efendi'ye ait iddianame dinlenmiş ve Reşat Bey tarafından da mahkemenin kanunlara uygun olarak işlediğine ve maznunlara yöneltilen suçlamalara dair beyanatları.

184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

186/2, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

187/2, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

188/2, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

“*Polis memurlarından Hidayet Bey’in mahkemesi:*” Müddei-i Umûmî makamında muavin Sadi Bey’in bulunduğu celsede birçok şahidin ifadesi alınmıştır. 185/2, 28 N. 1337 (27 VI 1919), 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

“*İttihat ve Terakki Murahhas Mesullerinin Mahkemesi:*” Müddei-i Umûmî makamında Sakıp Bey bulunmuş, Edirne’den tehcir işlerine dair Divan-i Harb-i Örfî makamına gönderilen telgrafın okunduğu; Avni Bey’in, Cevdet Bey’in, Mithat Bey’in ifadeleri alınmaya devam edilmiştir. 187/2, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

“*Polis Müdüriyeti tahri memurlarından Hidayet Bey’in mahkemesi:*” Müddei-i Umûmî makamında Muavin Sadi Bey’in bulunduğu celsede şahitlerden Şahane Efendi dinlenmiş ve Safi Bey’de 9 Haziran’da Hidayet Efendi hakkında alınan kararlara istinaden mahkemenin usulüne dair ve suçlamalara dair yaptığı konuşmasının metni de yer almıştır. 195/2, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Hidayet Bey’in mahkemesinin devam ettiği ve tahkikat heyetinin kararnamesinin açıklandığı ve sureti. 197/2, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Gümrük müfettişlerinden Hüseyin Remzi Efendi’nin mahkemesinin başladığı, Müdde-i Umûmî makamında muavinlerden Feridun Bey’in bulunduğu, Tahkikat Heyeti’nin kararnamesini açıkladığı ve bu kararnamenin sureti. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî tarafından yapılan mahkeme neticesinde Talat Paşa, Enver Paşa, Cemal Paşa ve eski Şeyhülislam Kazım Efendi hakkında aldığı karar. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî azasından Mustafa Paşa’nın Trabzon Seyyar Divan-ı Harbi makamına tayin edileceği ve bir iki güne kadar hareket edeceği. 199/2, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

İttihatçı Vekillerin mahkemesinin kararının tehir edilmesi hakkında. 199/2, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Hüseyin Remzi Efendi'nin mahkemesinin başladığı ve Müddei-i Umûmî makamında muavinlerden Sadık Bey'in bulunduğu celsede Remzi Bey'in ifadesi alınmıştır. 199/2, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî'de Kaymakam Aziz Bey'in mahkemesinin başladığı ve İttihat ve Terakki Murahhaslığı'nda bulunmadığına dair ifadesini bildirdiği. 201/2, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Musi Kazım Bey ve refikası hakkında kararın sureti. 201/2, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Eski Mutasarrıf Müştak Lütfü Bey'in mahkemesine devam edildiği ve Müddei-i Umûmî makamında muavinlerden Feridun Bey'in bulunduğu ve Müddei-i Umûmî makamının kararname sureti açıklanmış ile Lütfü Bey'in ifadesi alınmış. 201/2, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Erkan-ı Divan-ı Harbi'n Enver Paşa zamanında Kırk Kilise Hastanesi'nin teftişinde Baştabip İbrahim Bey'i tokatlaması hakkındaki davanın görüşüleceği. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî'nin önceki gün Hidayet Bey'in mahkemesine devam etmiş, Müdafaa Vekili Talha Bey'in Hidayet Bey'in müdafaasını yapmıştır. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî önceki gün Remzi Efendi'nin mahkemesine devam etmiş, müdafaa vekili Mithat Bey'in iddiaları ret ederek İttihat ve Terakki ile ilgisinin yalnızca kulüpler aracılığıyla olduğunu beyan ettiği. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî tarafından Hidayet Efendi'nin mahkemesinin sonunda alınan kararnamenin sureti. 203/2, 18 L. 1337 (17 VII 1919)

Necati Efendi'nin mahkemesine devam edilmiş, Müddei-i Umûmî makamında Sakıp Bey bulunmuş ve maznunun ifadesi alınmıştır. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nde bir görevinin olmadığını belirtmiştir. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî tarafından Hüseyin Remzi Bey hakkında alınan karar. 209/2, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî'de Aziz Bey'in mahkemesine devam edilmiş, Reis Vekili Zeki Paşa başkanlığında toplanan mahkemede Aziz Bey'in ifadesi alınmıştır. 211/2, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Eski Şehremini Kani Bey ile muavini Sezai Bey ile Kadri Beylerin tekrar mahkemeye çıkarılması hakkında. 213/1, 28 L. 1337 (27 VII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî önceki gün öğleden sonra Zeki Paşa'nın başkanlığında toplanarak Süvari Kaymakamlarından Zeki Bey'in mahkemesine devam etmişlerdir. Haberde mahkemeye gelen şahit Hüseyin Bera Efendi ifade vermiş olduğu anlaşılmaktadır. Haberde yine Aziz Bey'in açıklamaları da vardır. Haberin devamında Çatalca Posta Müdürü Osman Nuri Bey'in mahkemesinin ileri bir tarihe ertelendiği belirtilmektedir. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî'de Çatalca Posta ve Telgraf Müdürü Osman Nuri Bey'in mahkemesinin tek celsede son bulduğu ve iddianamenin tamamlandığı. 224/2, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Dördüncü Ordu Müdürlerinden Aziz Bey'in mahkemesine devam edildiği ve şahitlerin dinlendiği. 224/2, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

İttihat ve Terakki Cemiyet Meclis Azaları evrak tahkikatının tamamlandığı ve yakında mahkemelerine başlanacağı. 224/2, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî'de önceki gün Adapazarı İttihat ve Terakki Murahhası Hamit Bey'in mahkemesine başlanmış ve iddia makamında Sakıp Bey'in bulunmuştur. Mahkemenin devamında Hamit Bey'in ifadesi alınmıştır. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Siyah Pembe Şirket diye adlandırılan bir cemiyet hakkında yapılan haberde, para kazanmanın yollarının bulunduğu, İttihat ve Terakki benzeri olduğu, Hristiyan ve Masonlardan oluştuğu gibi bilgiler verilmiştir. Divan-i Harb-i Örfî’de de çok esrarengiz bir araştırmanın sürdürüldüğü. 225/3, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Altıncı Ordu eski Komutanı Halil Paşa ile Merkez Umûmî eski azası Küçük Talat Bey’in firarları hakkında. 225/3, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

“*Sapançalı Hakkı Bey’in mahkemesi:*” İddia makamında Sadi Bey’in bulunduğu ilk celsede Tahkikat Heyeti’nin kararnameşi okunmuş ve Hakkı Bey hakkında iddialar açıklanmıştır. İkinci celsede ise Hakkı Bey’in ifadesi alınmıştır. 225/3-4, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

“*Divan-i Harb-i Örfî’de eski Ayan Meclisi Kâtibi Müştak Bey’in mahkemesi:*” tahkikat heyetinin kararnameşi okunmuş ve bu kararnamenin sureti. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

Musul Tehciri ve Abdülrezzak Bey’in katlinden sorumlu tutulan Musul İnzibat Bölüğü Komutanı Yüzbaşı Ferit Bey’in mahkemesine devam edilmiş, şahit Halit Efendi’nin ifadesi alınmıştır. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

Kastamonu Valisi İbrahim Paşa’nın tahliye edildiği. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

“*Sapançalı Hakkı Bey’in mahkemesinin 3. celsesi:*” bu celsede de Hakkı Bey’in sorgulanmasına devam edilmiştir. 227/3, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî’de Kaymakam Aziz Bey’in mahkemesine rivayet edilmiş, iddia makamında Sadi Bey bulunmuş ve Şahit Zahir Efendi’nin ifadesi alınmış, Hikmet Bey’in ifadesi alınmış ve ardından da Aziz Bey sorgulanmıştır. 228/2, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

Divan-i Harb-i Örfî’de Sapançalı Hakkı Bey’in mahkemesine devam edilmiş, Hakkı Bey’in ifadesi alınmış; Binbaşı Rafet Bey, Mustafa Tefvik Bey dinlenmiştir. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

İttihat ve Terakki Cemiyeti Meclis Umûmî Azaları'nın mahkemesine evrak tahkikatının tamamlanması sebebiyle yakında başlanacağı. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Mudanya ahalisinden İlyas Paşa ile ailesine işkence yapmak suçlamasıyla, Mudanya Komutanı Fahri ve Basri Paşalarla Jandarma Komutanı Muhittin, Polis Müdürü Beşir, Evkaf Müdürü Mazhar Beylerin Divan-i Harb-i Örfi'de mahkemeye çıkarılmaları için müracaat edildiği. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Gümölcineli İsmail Bey hakkında yapılan tahkikatın raporu hakkında. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Mülga Dördüncü Ordu Umur-ı Harbiye Müdürü Kaymakam Aziz Bey'in Divan-i Harb-i Örfi mahkemesine devam edilmiş, savunması alınmıştır. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Divan-i Harb-i Örfi'nin yeni teşkilatına dair. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

Mütarekeden beri tehcir ve takdil suçlarına dair kurulan Divan-i Harb-i Örfi mahkemelerinde yapılan tebdillatlara dair haber. 234/2, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

Yeni Divan-i Harb-i Örfi azalarına görevlerine dair haber ve Reis Sait Paşa'nın rahatsız olduğu. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

1.11.1. Trabzon Tehciri Mahkemeleri

Trabzon Tehcirine ait mahkemenin yarın Miralay Recep Ferit Paşa Başkanlığı'nda devam edeceği. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Önceki gün Ferik Nazım Paşa başkanlığında yapılan mahkemede Acente Mustafa Nuri Bey'in, Trabzon Rüşumat Müdürü Mehmet Ali Bey'in, Merkez Umûmî Azası Yusuf Rıza Bey'in, Trabzon Polis Müdürü Nuri, Jandarma Müfettiş Muavini Kaymakam Talat Bey'in, Trabzon Vilayeti Sıhhiye Müdürü Ali Saib Bey'in yargılanmalarına devam edildiği ve firari durumda olan Trabzon Valisi Cemal Azmi Bey hakkında alınan bazı kararlar. 95/2, 24 C 1337 (27 III 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin ikinci gününde yaşananlar ile Emniyet-i Umûmî Dairesi'nde Tahkikat Komisyonu Başkanlığı'na gönderilen cevap. 97/2, 26 C 1337 (30 III 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin üçüncü gününde Trabzon Asker Heyeti Reisi Necmettin Paşa'nın şahit olarak dinlendiği. 102/2, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin dördüncü gününde Trabzon İhaz Asker Şubesi eski Reisi Necmettin Bey şahit olarak dinlenmiş, Mustafa Bey ile Ali Saib Bey mahkeme reisinin sorularını cevaplamıştır. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin birinci celsesi. 108/2, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin birinci celsesinde ve ikinci celsesinde Polis Müdürü Nuri Bey'in, Niyazi Bey'in ve Mehmet Ali Bey'in dinlendiği. 109/2, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamı. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamı. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamında Cemal Bey'in ifadesi, Deli Zade Mehmet Efendi'nin ifadesi, Mebus Naci Bey'in ifadesi, Ahmet Reşat Efendi'nin ifadesi ve Ali Saib Bey, Nuri Bey ve Mustafa Bey'in bu ifadelere cevapları. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamında şahit olarak Giresun Kaymakamı Arif Bey'in, Trabzon eski Liman Reisi Kaptan Asım Efendi'nin, Mektupçu Fuat Bey'in, Varidat Müdürü Lütfi Bey'in ve Trabzonlu bazı hanımların ifadeleri alınmıştır. 124/2, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamında alınan ifadeler. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamında alınan ifadeler: Nesim Bey'in şahitliği, Bahriye Nazırı Avni Paşa'nın şahitliği ve Niyazi Bey'in savunması. 132/2, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamında Kenan Bey'in, Rüştü Efendi'nin ifadelerinin alınmış olduğu. 138/2, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerine ait incelemenin son bulduğu ve önceki gün Müdde-i Umûmî Muavinlerinden Feridun Bey iddianameyi okuduğu, bu iddianamenin sureti. 143/1, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamında Ferit Bey'in başkanlığında yapılan mahkemede acente Mustafa Bey'in vekili tarafından müvekkili için yaptığı savunma dinlenmiş, Trabzon Rüsumat Müdürü Mehmet Ali Bey'in Vekili Selahattin Bey'in müvekkili için yaptığı savunma dinlenmiş olduğu. 145/2-3-4, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Trabzon Tehciri mahkemelerinin devamında otelci Niyazi Efendi'nin Müdafaa Vekili Kuddusi Bey'in savunması dinlenmiş, Acente Mustafa Efendi'nin Vekili Osman Bey'in savunması dinlenmiş, Mustafa Bey'in kendi savunması dinlenmiş olduğu. 147/2-3-4, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Trabzon mahkemelerine ait kararın verildiği. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Trabzon Tehciri başlıklı haberde Çarşamba günü davaya tekrar başlanacağı ve Doktor Saib Bey'in davasının da diğer sanıkların davasına dâhil edildiği belirtilmiştir. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Trabzon Tehciri ve Takdili'nden dolayı tutuklu bulunan ve hakkındaki tahkikat neticesinde Sıhhiye Müdürü Ali Saib Bey'in mahkemesine devam kararı alınmasıyla yeniden başlamıştır. İddia makamında Müdde-i Umûmî Muavinlerinden Feridun Bey bulunmuştur. Doktor Ziya Fuat Bey'in ifadesi alınmış ve Fuat Bey'in ifadesine karşılıklı Ali Bey müdafaasını yapmıştır. 195/2, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Ali Saib Bey'in mahkemesine devam edilmiş, şahit Doktor Vahap Bey'in ifadesi alınmış ve bu ifadelerden sonrada Ali Saib Bey dinlenmiştir. 227/3, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

1.11.2. Tarabya ve Büyükdere Tehciri Mahkemeleri

Tarabya ve Büyükdere Tehciri Mahkemeleri'nin evrak-ı tahkikiyesinin hazırlanarak Divan-i Harb-i Örfi'ye verildiğinden mahkemenin önceki gün başladığı, Müddei-i Umûmî olarak muavinlerden Feridun Bey'in bulunduğu mahkemede Büyükdere Merkez Memuru Kerim Bey'in ifadesi, Celal Bey'in isticvabı yapılmış, Refik Bey'in ifadesi alınmıştır. 121/2, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Büyükdere Tehciri Mahkemesi'nin devamında şahitlerin dinlendiği, Pertev Bey'in ifadesi ile Kerim Bey'in ifadesi alınmıştır. 126/3, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

Büyükdere mahkemeleri bugünde devam etmiştir. 134/3, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Büyükdere mahkemelerine devam edildiği, Dede Yusuf'un ifadesi, Amir Efendi'nin ifadesi, Şahit Aleko'nun ifadesi, Kerim Bey'in cevapları. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

Büyükdere Mahkemesi'nin devamında şahit Reşat Efendi, Osman Bey, Kerim Bey dinlenmiş ve 2. celseye geçilmiştir. 129/2, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Büyükdere Mahkemesi'nin devamında Vasiliyadis Efendi'nin ifadesi alınmış, Refik Bey ve Kerim Bey de sorgulanmıştır. 138/2, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Büyükdere Mahkemeleri'nin son celsesinde Süleyman Efendi, Niyazi Bey, Hacı Mustafa Efendi'nin, Arabacı Mustafa Efendi'nin, Bugos Bey'in, Şevket Bey'in, Jandarma Ramiz Onbaşı'nın, eski Şehremini Tevfik Bey'in, Topçu Kaymakamı Mustafa Bey'in ifadeleri alındıktan sonra Ali Saib Bey'in sorgulanmasına devam edilmiş ve mahkeme son bulmuştur. 141/2, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Büyükdere Mahkemesi'nin son günü önceki gün yapılmış ve Müddei-i Umûmî Nazım Paşa'nın maznunların taleplerini kabul etmediği. 147/4, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

1.12. İLMİ KONULAR

Mecelle Komisyonu'nun lağvedileceği haberinin alındığı. 3/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

“*Mesleki ahlak önünde milli cinayet:*” Kazım Nami tarafından kaleme alınan makalede mesleki ahlaktan bahsetmektedir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

“*Umûmî harp ve terbiye*”: Yeni neslin ailelerde alacakları dini terbiyenin harp şartları altında gayet iyi bir kuvvet olacağından bahseden yazar, mekteplerin o günkü durumuna değinerek memleketin içinde bulunduğu durum ile ahlakın ve terbiyenin nasıl olması gerektiği gibi konularda açıklayıcı makale Kazım Sami tarafından kaleme alınmıştır. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

“*Bir irfan ocağımız*”: Bütün Osmanlı memleketinin zor günler yaşadığı günlerde asrın demokratlık akideleri imparatorluk sistemlerini dağıttığı, yarın öbür gün millet mefhumlarına büyük bir kuvvet vereceğine hiç şüphe olmadığından, ancak milletlerin galip olsun, mağlup olsun – mevcudiyetlerini muhafazaya da devam edebilecekleri belirtilmiştir. Bir kısmının yeni azimetlerle hayat sahnesine çıkmaya başladıklarının görüldüğü, 1919 yılın’dan sonra dünya milletlerinin arasında taksime doğru sürüklendiği, bu noktayı terk etmek, koskoca Osmanlı İmparatorluğu’nun şu sarsıntısından meyas olsak bile yarın ki Osmanlı varlığı için hazırlanmak en hayati bir vazifedir. 1911 yılında yazdığı bir eserinin Lehistan’a ait kısmında siyasi istiklallerini kayıp eden Lehlilerin lisanlarına kıymet verdikleri, canlı bir edebiyat sayesinde edebiyatlarını muhafaza ettiklerini söylüyor. 34/1, 22 R 1337 (25 I 1919)

“*İlmi bahisler*” adlı makalede Salih Zeki Bey hakkında bilgiler vardır. Makalenin yazarı ise Kazım Nami Bey’dir. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Kazım Nami tarafından İlmi Bahisler başlıklı bölüm altında Hayâmızı Kuvvetlendirelim adlı makalenin yer aldığı haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Müslümanların din terbiyesine dair yayınlanan bir makale. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Jorc Kurtlin tarafından kaleme alınan makale terbiyenin faydaları üzerinedir. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Yabancı mütchassıslarda ne gibi vasıflar aranacağına dair yazılan makalede Osmanlı ıslahatlarının özelliklerinden bahsedilmektedir. Makale Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır. 76/1, 5 C 1337 (8 III 1919)

“Başarıya ulaştırılmamış olan ıslahatlar”: Mütchassıslar nasıl istihdam edildiğine dair makale Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan “Tehlikeli bir hastalık” başlıklı makalede Söz Gazetesi yazarının Osmanlı halkının ruhiyatı ve içtimaiyatı hakkında kaleme aldığı konularla ilgili düşünceleri yer almaktadır. 79/1, 8 C 1337 (11 III 1919)

“Müstakil Türkiye”: Hakiki İslahat Kanuna Rivayet: Osmanlı Devleti’nin ıslahatlar konusunda ki tecrübelerine değinilerek Türkiye’nin ıslahatlar konusunda neler yapması gerektiği ve müstakbel Türkiye’nin nasıl olması gerektiği gibi konulara değinilen makale Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Yusuf Razi tarafından kaleme alınan “Milli Gayeler, Milli Cemiyetler” adlı makalede Osmanlı Hükümeti’nin başlıca görevinin emniyet ve asayişin sağlanması olduğundan bahisle hükümetlerin geçmişten beri milli cemiyetlere yaklaşımından bahsetmektedir. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Osmanlı Devleti’nin milli kuvvetleri hakkında Yusuf Razi tarafından kaleme alınan makalede Osmanlı Devleti’nin yakın tarihte yaşadığı zorluklardan bahsederek son zamanlarda Osmanlı memleketinin yaşadığı buhranların milletin birliğiyle atlatılabileceği ve her şeyin devletten beklenmemesi, hükümetin görevi olan şeylere de müdahale etmeye heves etmesi gerektiğini belirterek milletin görevlerinin de pek çok olduğunu vurgulamıştır. 118/1, 19 B. 1337 (21 IV 1919)

Türk Milleti’nin kabiliyeti ve ruh hali hakkında bazı yanlış fikirler olduğu ve Türkleri bir türlü tanıyamayan yabancı milletler arasında ortaya çıkmasına rastlayıp Türklerin kendi arasında bunu kabul ettiğini görmenin hayret verici olduğu belirtilmiştir. Türklerin maddiyetini kötölemenin, maneviyatını inkâr etmenin adet

olduğu ancak Türklerin yok edilecek bir kuvvet değil, Osmanlı Devleti'nin her zamanda doğuda önemli bir devlet olarak kalacağı belirtilmiştir. Yusuf Razi tarafından kaleme alından makalenin devamında da Salâbet-i diniye olan Türklerin maneviyatından bahsedilmiştir. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

“*Milli Zaafımız:*” Adalet Galip, “*Fikir teşebbüsü yok*” adlı makalede Türk milletinin namuslu, ahde vefalı olduğu şeklinde Türk milletinin ahlaklı olduğundan bahsettikten sonra maneviyattan çıkıp da konu maddiyata geldiğinde en sade hakikati talep veyahut sadece muhafaza konusunda Türk milleti kadar kabiliyetsiz bir millet olmadığına değinmiştir. Yusuf Razi tarafından kaleme alından makalenin devamında da dünya kurulu özel hayatta mücadelenin pek dehşetli bir şekil aldığı asrın bu asır olduğu, sadece hak ve adaleti muhafaza etmek için büyük bir çaba göstermek gerektiği ve Türk milletinde ise faaliyet göstermek yerine her zaman adaletin galip geldiğini belirtmiştir. 130/1, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Osmanlı Tarihi harplerinin yazılması için Tarih Harp Şubesi'nin genişletilmesinin tavsiyesi. 131/1, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Yusuf Razi tarafından kaleme alınan makalede Osmanlı meslek cemiyetleri, mektep cemiyetleri, mühendisler hakkında ve Sultaniye'deki arkadaşlarına hitaben yazdığı makale. 133/1, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

“*Türk milletperverliği*” adlı makalede düşmanlarının Türklere yapmadığı kusur kalmadığı, kabiliyetsizlik, medeniyet düşmanlığı, taassup, hilekârlığın Türklere olduğu, Türkleri milletperverlik açısından kötü manayla itham edenlerin olduğu, İttihat ve Terakki Hükümeti'nin son senelerde ki yaptıklarının bu günahın omuzlarda yükselmesine sebep olmuş, hâlbuki komitenin hakiki milletperverliği ve hatta kötü manada milletperverlikle arasında ne büyük fark ne büyük uçurumlar olduğunu belirterek İttihat ve Terakki dönemi milletperverliğini anlatmaya çalışmıştır. Yusuf Razi tarafından kaleme alından makaledir. 138/1, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Rauf Ahmet'in “*Mantık ve Samimiyet*” adlı makalesinde İttihatçılar zamanında hürriyet, hamiyet, vatan gibi kelimeleri silah gibi kullandıkları ve birçok amacı ele,

ağza alınamaz bir hale sevk ettiği, şimdi ise eline İttihatçı damgası alan, aklına uymayan veya işine gelmeyenlerin elinde bir adamın dünya hâkimi gibi nasıl isterse öyle basmaya çalıştığını belirtmiştir. 140/1, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Ruşen Eşref'in "*Ana*" adlı makalesinde anaların öneminden bahsedilmektedir. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Reşat Hikmet Bey tarafından kaleme alınan "*İstiklal, Himaye, Müzaheret*" adlı yazı dizisi münasebetiyle aynı meseleler hakkında Lütfi Simavi'nin görüşlerini açıkladığı makalesinde son dönemlerde Osmanlı ülkesinin geçirdiği zorlu günlere istinaden müzaherete dair bilgiler bulunmaktadır. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Eyüp Sultan Ramazan geceleri hakkında yazılan makalede önceki gece Eyüp Sultan'da yapılan gecenin ayrıntıları Ruşen Eşref tarafından kaleme alınmıştır. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Ruşen Eşref tarafından kaleme alınan makalede davulcunun manilerinden bahsederek zamanın ramazanları hakkında bilgiler verilmiştir. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

"*Emraz-ı içtimaiye Programsızlık I:*" Osmanlı Devleti'nin öteden beri en büyük yanlışlarından birinin programsızlık olduğundan bahseden Reşat Hikmet; ne Osmanlı siyasi hayatında ne de özel hayatta ve teşebbüslerde bir türlü programların oluşturulamamasının idrak edilemediğini, dumansız bir gemi gibi denizin ortasında dolanıldığını ve ciddi hiçbir hedefin olmadığı; hâlbuki bir milletin, devletin kendine kesin bir yol çizmesiyle başarıya ulaşabileceğinden bahsetmiştir. 198/1, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Ruşen Eşref tarafından kaleme alınan makale Osmanlı çocuklarının manevi gelişiminden bahsederek onlara gereken terbiye ve örf-adet gibi Osmanlı evladına yakışır bir maneviyatla yetiştirilmesi gerektiğine dair tespitlerini aktarmıştır. 201/1, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Osmanlı ilmi hayatına dair makalede imla meselesiyle ilgili toplantılar düzenleyen İmla Encümeni'nin yaptıklarına değinilerek, encümen azası Hakkı Tarık Bey'in imla usullerine dair açıklamaları. 224/2, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

“*Emraz-ı İçtimaiye ve programsızlık 2*” adlı makale dizisinin genel bir programın nasıl olması gerektiğine dair bilgiler vardır. Reşat Hikmet tarafından kaleme alınan makalenin 2. bölümüdür. 226/1, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

Şair Tevfik Fikret'in ölümünün dördüncü senesi nedeniyle kaleme alınan makale. 226/1, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

“*Emraz-ı İçtimaiye ve programsızlık 3*” adlı makalesinin bu bölümünde radikal programlar hakkında yine bir makale Reşat Hikmet tarafından kaleme alınmıştır. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Türk ressamaları ve sergileri hakkında makale Asaf Muammer tarafından kaleme alınmıştır. 227/4, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Enis unvanıyla yazılan makalede edebiyat lisanına dair bilgilere değinilmiştir. 232/4, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Selim Sırrı tarafından kaleme alınan makalede Osmanlı memleketinde ahlaksızlıklar ve aranacak çareler üzerine bir değerlendirme yapılmıştır. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

1.13. İSTİFALAR

Fevkalade Divan-i Harb-i Örfi Müddei-i Umûmîsi Nihat Bey'in istifa ettiği haberlerinin gerçek olmadığı. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Şura-yı devlet Reisi Damat Şerif ile Adliye Nazırı Damat Arif Hikmet Paşaların görevlerinden istifa etmiş oldukları haberi. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İaşe Müdüriyet Umûmîsi Kimyageri Kadri Bey'in istifa ettiği haberi. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Sivas Jandarma Alayı'na mensup Yüzbaşı Osman Nuri Efendi'nin istifasının kabulü. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Dersaadet Jandarma Alayı'nın Beyoğlu Taburu'na mensup Mülazım-ı Evvel Ahmet Cemal Efendi'nin istifası ve kabulü. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Harbiye Nazırı Müsteşarı Hilmi Bey'in istifa ettiği. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Dâhiliye Nezareti Memurin Kalemi Müdürü Ohannis Ferit Efendi önceki gün istifasını verdiği haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Meclis-i Vükela'ya memur Sadık Bey'in istifasının önceki günden beri resmiyet kazandığı, istifa sebebinin de son günlerde kabine ile ihtilaf içine düşmesinden ileri geldiği. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

1.14. AZİLLER

Eski Çeşme Kaymakamı Mustafa Hilmi Bey'in tehcir ve takdil suçlarından dolayı azledildiği haberi. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

İaşe Müdüriyet Umûmîsi Muhasebe Müdürü'nün azil edilmesi hakkında. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

Erzurum ve Van valilerinin azilleri hakkında. 93/1, 22 C 1337 (25 III 1919)

Berlin Sefir Kebiri Rıfat ve Viyana Sefir Kebiri Hüsnü Hilmi Paşalarla emirlerindeki memurların sefaret memurluklarına son verildiği. 138/1, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Bazı memurluklara yapılan tayinler ile bazı memurların azil edildiğine dair haber. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Etfal Hastanesi'nin Baştabibi İbrahim Paşa'nın azli hakkında. 226/1, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

1.15. TAYİNLER

Keşan Kaymakamı ile Bergama Kaymakamı'nın becayiş yaptıkları haberi. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Menteşe Sancağı'nda Sıhhiye Müdürünün değiştirildiği haberi. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Trabzon Rüsumat Müdüriyetine tayin hakkında. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Adalar Belediyesi'ne tayin haberi. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Mustafa Arif Bey'in istifası üzerine yerine Selanik Valisi Ferit Paşa'nın tayiniyle ilgili haber. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Azledilen Vilayet Ziraat Müdürü yerine yapılan atama. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Miralay Kazım Beyin 60. Fırka Komutanlığı'na tayini. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Lazistan sancağı ile İskenderun kazasına yapılan müftü atamaları. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Konya Vilayeti mektupçusunun azledilmesi üzerine yerine yapılan atama. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Halkalı Ziraat Mekteb-i Âlisi'ne yapılan müdür ataması. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

İstanbul Polis Müdüriyeti 2. Şube Müdürü'nün azledilmesi üzerine yerine yapılan atama. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Mirliva Abdülkerim Paşa'nın Gürcistan'dan dönmesi üzerine Mirliva Mürsel Paşa Gürcistan'a sefir olarak tayin edildiği. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Otomobil kıtaatı müfettişi Miralay Mehmet Ali Bey tebdil edilerek yerine Abdi Paşa'nın seryaveri süvari kaymakamı Esat Bey'in tayin olduğu haberi. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Tehcir nedeniyle suçlananları rivayet üzere aynı amaçla teşkil edilen Divan-i Harb-i Örfi Riyaseti'ne tayin olunan Refik Mehmet Ali Paşa'nın yerine Harput Redif Ferikesi Komutanlığı'ndan Miraliva Hafız İsmail Paşa tayin olunmuştur. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Bayındır Kazası hükümet tababetine Doktor Memduh ve Saray kazası hükümet tababetine Doktor Hüsnü Naci Beyler tayin ve Orhaneli kazası hükümet tıbbi Doktor Mehmet Arif İznik Kazası hükümet tababetine memur edildiği. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Eski Dâhiliye Nazırı Reşit Bey'in İstanbul'a avdet edeceği ve Dâhiliye Nezareti'ne tayin olunacağı hakkında. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Adliye Nezareti'nce yapılan müşavir tayinleri hakkında. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

İstanbul İaşe Müdüriyeti'ne yapılan atama. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Harbiye 8. Şube müdürlüğüne yapılan atama haberi. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi Müdürlüğü'ne Kapudani Hüseyin Bin Osman Bey'in atama haberi. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Kadıköy Polis Merkez Memuru'nun değiştirildiği haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Harbiye Nezareti'nde, Ticaret Müdüriyeti'nde, Dar'ül-Fünun Görele Kaymakamlığı'nda yapılan tayinlerle ilgili haberler. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Jandarma Komutanlığı Müfettiş Umûmîliği'ne tayin. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Tevkifhane Örfi Müdüriyeti'ne atanan Kaymakam Ali Bey hakkında. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Mahmut Mahir Efendi'nin İzmit Mutasarrıflığı'na tayini. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Ziraat Mektebi Müdürlüğü'ne, Urfa Sancağı Sıhhiye Müdüriyeti'ne ve Konya Vilayeti Muhacirler Müdüriyeti'ne yapılan tevcihatlar. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Ziraat Mektebi eski ve yeni müdürleri hakkında haber. 71/1, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Eski Hürriyet ve İtilaf Fırkası Katibi Nurettin Bey'in Polis Müdüriyeti'ne tayini. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

Birçok ilde yapılan doktor atamaları hakkında. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Tıbbiyeliler arasında tayinler yapıldığı ve bu tayinler hakkında. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Harbiye Nazırı Müsteşarlığı hakkındaki haberde eski İstanbul Muhafızı Fevzi Paşa'nın bu göreve tayin edildiği. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Harbiye Nazırı Eski Müsteşarı Mustafa Hilmi Paşa'nın İstanbul 25. Kolordu Komutanlığı'na tayini ve Erkan-ı Harbiye Umûmîye reis-i sanisi Mirliya Kazım Paşa'nın istifa ettiği. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Eski Maarif Nazırı Rıza Tevfik'in Posta, Telgraf ve Telefon Nezareti'ne tayin edildiği. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Şehreminliğe tayin olunan Cemil Paşa'nın Akşam Gazetesi muhabirine göreve getirilişi ve Avrupa'nın Osmanlı siyasetine bakış açısı hakkında yaptığı açıklamalar. 132/1, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Kastamonu Valiliğine ve Dâhiliye Nezareti ile Ticaret ve Ziraat Nezareti'ne yapılan tayinler. 154/1, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Bazı memuriyetlere yapılan tayin haberleri. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Erzurum valiliğine yapılan atama haberi. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Bazı memurluklara yapılan tayinler ile bazı memurların azil edildiğine dair haber. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Erzurum Valiliği görevine tayin. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Edirne Jandarma Komutanlığı görevine tayin. 183/2, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

İzmir valiliğine Gümülcineli İsmail Bey'in tayin edilebileceği. 188/1, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Şehremaneti'ne yapılan yeni tayinlerle ilgili haber. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Harbiye Müsteşarı Muavinliği'ne yapılan atama. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

İstanbul Vilayeti teşkilatının tayini hakkında layihanın bazı maddelerinin lağvı hakkında. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

1.16. ZİRAAT, SANAYİ VE TİCARET

İstanbul'un kömür ihtiyacına dair yapılan bir haberde Osmanlı memleketinde bulunan kömür madenlerinin işletilmesi konusunda İtilaf Devletleri'ne yapılan başvuru ile ilgili bilgilerin yer aldığı haber.4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Vakıf Arazisi Aşarları hakkında haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Merkez Umûmî binasının haczedildiği rivayeti hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Milli Sanayi Müzesi icap eden camekânlar ve numuneler hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Ticaret-i Umûmîye Mecmuası'ndan alınan haberde Osmanlı ticareti hakkında değerlendirmeler 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Emtia ticareti hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Son günlerde piyasada yaşananlar hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Kapitülasyonlar meselesine dair yazılan makale Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Ziraat ve Ticaret Müsteşarı'nın başkanlığında ne gibi eşyanın ihraç edileceğine dair kararların görüşüleceği ve kararların alınacağı yeni bir komisyon kurulduğu. 71/1, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Ablukanın kaldırılması konusunda ticaret mahfilinde bir faaliyet görülmediğine dair Akşam Gazetesi'nin haberi. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Şehremaneti'nin Galata'da pazar açma isteğinde olduğu. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

İhracı men edilen eşyalar hakkında. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Yunanistan'dan getirilecek eşya hakkında. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Ziraat ve ticaret müsteşarları hakkında haberler. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Rumca gazetelere göre Osmanlı Devleti'nin Avrupa ile olan ticareti hakkında. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

Osmanlı ihracat ve kambiyesi hakkında haber. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Osmanlı'nın yabancı memleketlere olan ihracatı hakkında liste. 96/2, 25 C 1337 (29 III 1919)

“Adam kıymeti ne zaman bilinecek?” adlı makale Sanayi Müdürü Sait Bey'in azli hakkında Yusuf Razi tarafından kaleme alınmıştır. 97/1, 26 C 1337 (30 III 1919)

İhracat muamelesi hakkında. 97/1, 26 C 1337 (30 III 1919)

Osmanlı Devleti'nde iktisadi buhranlar ve sebepleri hakkında makale. 101/1, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Ziraat Müzesi'nin ziyaret günleri hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

İhracat Komisyonu'nun toplantıları hakkında. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

1 Nisan tarihinden 6 Nisan'a kadar Osmanlı ihracatının istatistikî bilgileri. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

İstanbul'da bir ihracat komisyonu teşkil edilmiş ve komisyon tarafından da ihracat kanununun tadili de yapıldığı. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

İhracat Komisyonu'nun çalışmaları hakkında bilgiler. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

İhracat Komisyonu'nun çalışmaları hakkında. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Osmanlı Devleti'nde iktisadi buhran ve sebepleri üzerine makale. 123/1, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

İhracat Kanunu'nun hala çıkarılmadığı ve İhracat Komisyonu'nun çalışmaları hakkında. 125/1, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Ziraat Nezareti tarafından verilen maden işletme imtiyazları. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Osmanlı memleketinde genel iktisadi buhran ve sebepleri hakkında yazılan yeni makale sanayi konusuna ayrılmıştır. 135/1, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

İhracat Komisyonu'nun Osmanlı iktisadına dair aldığı kararlar. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

1 Mayıs'tan 15 Mayıs'a Osmanlı ihracatı hakkında. 147/4, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Nevres Manavoğlu'nun ticaretle uğraşmak için Bursa'ya gitmeye karar verdiği. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Şehremaneti'nin kahve ithali ile ilgili haber. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Osmanlı memleketinde iktisadi buhran ve sebepleri hakkında yapılan incelemelerden oluşan makalenin ticarete dair yeni bölümü. 174/2, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Gümrüklerde yaşanan suiistimallere dair. 224/2, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Konya İktisat Bankası hakkında. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Sanayi Müdüriyeti'nin layihasına göre hafta tatili hakkında. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

1.17. ŞİRKETLER

Terkos Su Şirketi'nin Sancaktepe'de bulunan kömürleri askeriyenin yardımıyla Terkos'a nakil edilecektir. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Milli Mahsulat Şirketi'nin eski idaresi devir teslim muamelesini yapmaktan imtina etmesi hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Milli Kantariye Şirketi veznedarının kasa anahtarları ile hesapların verilmesinden imtina etmesi hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Milli Kantariye Şirketi'nin kasalarına el koyarak içeriğini saymaya başlamış olduğu. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Milli Mahsulat Şirketi'nde yeni idaresi hakkında haberde eski idarenin başkanın anahtarları vermemesi üzerine devir teslimin yapılamadığı. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

İstilaf Heyeti tarafından Milli Banka'ya ikame edildiği, bu konuda yapılan tahkikat neticesinde, bunun banka muamelatını kontrol etmek maksadından dolayı olduğu vaziyet mahiyetinde olmadığı anlaşılmıştır. İstihbarata göre istilaf heyeti diğer bankaları da kontrol edecektir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

“*Şirketler Davası*”: önceki gün Ticaret-i Bahriye mahkemesinde Milli Mensucat Şirketi'nin Evkaf Nezareti'ne ikame ettiği davanın rüyutuna devam edildiği haberi: Mahkemede Milli Mensucat tarafından davada Salih İhsan ve

Sadettin Ferit Beyler ve Evkaf Nezareti ile Evkaf Müdürü tarafından Münir ve İbrahim Beyler vekil bulunmuşlardır. Müdafaa vekillerinin davanın mahkemenin salahiyeti haricinde olduğu hakkındaki müdafaaları, evvelce mahkeme tarafından bir karara talik edildiği cihetle mahkeme reisi Yusuf Ziya Bey mahkemenin bu mesele hakkındaki kararını vermiştir. 40/2, 28 R 1337 (31 I 1919)

Eski Anadolu Şimendiferi Müdürü Hügnen'in İstanbul'dan ayrılacağı haberi. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Şu şirketlerinin kontrolünün Şehremaneti tarafından yapılacağı haberi. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Kömür işletmesine elektrik istimlakının tadili hakkında haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Elektrik ve vapur şirketlerine kömür getirilmesiyle ilgili yaşanan sorun nedeniyle oluşan buhran hakkında. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

İstanbul'a kömür gelmemesinden dolayı Şirket-i Hayriye vapurlarının çalıştırılmayacağı haberi. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Kırma Mukavelenamesi'nin imzalandığına dair çıkan haberlerle ilgili haber. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Osmanlı Bankası Müdürü Mösyö Nias ve Divan-ı Umûmî Meclisi Başkanı Mösyö Salandroz'un Londra ve Paris'e hareket etmiş oldukları haberi. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Milli Mensucat Şirketi'ne dair bilgilerin yer aldığı haber. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Kadıköy Su Şirketi hakkında. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Kadıköy Su Şirketi sular hakkında ücretleri için İrade-i seniyye. 101/1, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Şirket-i Hayriye hakkında. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Su şirketleri ücretleri ile ilgili haber. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Terkus Su Şirketi'nin Harbiye Nezareti'nden ve Şehremaneti'nden alacaklarının ödenmesine dair haber. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Bank Osmanî Müdürü Umûmîsi önceki gün Paris'e hareket etmiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

İstanbul Kadıköy ve Üsküdar su kumpanyalarının yakında birleştirileceğine dair haber veriliyor. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Aylardan beri devam eden ve münakaşalara sebep veren Milli Şirketler meselesinin hala kesin bir sonuca ulaştırılmadığı ve şirketlerin şimdiki vaziyette de her geçen gün yeni bir söylentiyle de Milli Şirketler meselesinin halledilmesinin zorlaştığından bahsedilen makale Şefik Selami tarafından kaleme alınmıştır. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Osmanlı İtibar-ı Milli Bankası heyetinin toplantısı. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Milli Şirketler hakkındaki layihanın Bâb-ı Âli'ye sunulduğu. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Osmanlı Milli Şirketleri'nin muamelelarına ve mahiyetlerine dair haber. 203/1, 18 L. 1337 (17 VII 1919)

Takvim-i Vakayi Gazetesi'nin önceki gün ki nüshasından alınan Milli Şirketlerin idaresi hakkında kararname. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Tasvir-i Efkâr Gazetesi'nin birkaç gün önceki haberinde Siyah Pençe Şirketi diye adlandırılan bir şirketin askeri limanlarda yapmış olduğu yolsuzluklar hakkında vermiş olduğu bilgilere dayanılarak yapılan haber. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

1.18. RUM PATRİKHANESİ

Hükümet Rum Patrikhanesi'ne gönderdiği tahriratta patrik seçiminin tehir edilmesinin sebebini sormaktadır. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Rum Patrikhanesi Sinod Meclisi toplanarak muhtelif meseleleri görüşmüştür. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Atina'da yayınlanan bir gazetenin Rum Patrik Kaymakamı'nın Yunan ahâlisine hitaben bir beyanatta bulunmuştur. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Önceki Pazartesi günü Galata'da Aya Nikola Kilisesi'nde Rum ve Ermeni Ruhani memurların katılımıyla gerçekleştirildiğini ve ayının iki millet arasındaki ilişkiyi geliştireceğini Rumca gazetelerin yazdığını belirten haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Yeni bir Patrik Kaymakamı seçilmesi meselesine dair bir haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Patrik Kaymakamı'nın önceki gün İngiliz Fevkalade Komiseri Vekili General Oteyis'i ziyaret ettiğine dair haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Yunan Mümessil-i Siyasisi önceki gün patrikhaneyi giderek patrik kaymakamını ziyaret etmiştir. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Rum Patrikhanesi Ruhani ve Cismani Meclisleri Patrik Kaymakamı başkanlığında yapılan toplantıda tehcir edilenler ile taşrada bulunan Rumlar hakkında bazı açıklamalarda bulunduğu ve Patrikhanenin İstanbul'da bulunan İtilaf Kuvvetleri Komutanlığı'na bir muhtıra verdiği. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Kala-i Sultaniye Metropolitisi refakatinde Patrikhane Tercümanı olduğu halde Patrik Kaymakamı'ndan aldığı emir üzerine İngiltere Sefaretine giderek tehcir edilen Rumların iadeleri hakkında Binbaşı Semit ile görüştüğü. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Patrikler ve Amerika haberi. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

İstanbul'da bulunan İngiliz Kardinali Rum Patrik Kaymakamı'nı ziyaret etmiştir. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Ermeni Patriği Zaven Efendi'nin İstanbul'a döndüğü haberi. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Polis Müdüriyeti'nden bildirildiğine göre bir gün önce Ermeni Patriği Javen Efendi'nin Dersaadet'e gitmesi nedeniyle istikbal merasimi yapılacağıın orada bulunan Polis müfettişine bildirilmesi hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Rum Patrikhanesi'nde yapılan toplantıda Rum Milleti'nin geleceği konusu görüşüldüğü. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Amerika Muavenet Heyeti'nden üç kişinin önceki gün Rum Patrikhanesi'ne giderek Rum Muhacirlere muavenet verilmesi konusunu görüşmek üzere Rum Patrik Kaymakamı'nı ziyaret ettikleri. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

İtilaf Devletlerinin Şark Kuvvetleri Komutanı Franchet d'Esperey'nin önceki gün Rum Patrikhanesi'ni ziyaret etmesi hakkında Rumca gazetelerde çıkan haberler. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Rum Patrik Kaymakamı'na vekâlet etmek üzere meclislerin müşterek bir toplantıda Kayseri şehrinde bir seçim olduğu. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Rum Patrik Kaymakamı'nın Papa ile görüşmek üzere İstanbul'dan ayrıldığı. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Rum Patrikhanesi'nce İstanbul ve havalisindeki Rum ahali için bir zarar ve ziyân cetveli hazırlaması üzerine bu konuda Ermeniler içinde kendi patrikhanelerince ne düşünüldüğünü öğrenmek için Patrik Zaven Efendi'nin açıklamaları. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Rum ve Ermeni Patrikhaneleri hakkında yapılan haberde Rum Patrik Kaymakamı'nın Paris'te olduğu. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Bütün Rum Kiliselerinde yapılan ayinler hakkında ve Rumca gazetelerin bu ayinlere bütün Rumların davet edildiği ve bu ayinlerin Rum ahali için öneminden bahsetmekte olduğu ve hükümetin Patrikhane'ye bir tezkere yazarak bu ayinlerdeki tezahüratlardan patrikhanenin sorumlu olduğu. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Atina'da çıkan bir gazetenin Paris muhabiri orada bulunan Rum Patrik Kaymakamı ile bir görüşme yaptığı ve Kaymakamın milli meseleler ve General Franchet d'Esperey hakkında açıklamaları. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

İstanbul, Trakya, Anadolu ve Trabzon Rumlarına imzalattırılan Yunan'a ilhak muhtıraları Patrikhanenin toplantısında tetkik edildiği ve bir heyet tarafından muhtıraların İtilaf Devletleri İstanbul Yüksek Komiserliğine tevdi edildiği. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Rum basını, Rum halkının haklarını müdafaa için Paris'te bulunan Patrikhane Kaymakam Vekili aleyhinde yazılar yayınlamaya başladığı. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Yunanistan Hükümeti'nin patrikhaneye ihtiyaçlarına harcanmak üzere gönderdiği para hakkında. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Ermeni Patrikhanesi Kapı Kethüdası Hamacıyan Efendi'nin Ermeni oldukları iddia edilerek tutuklanan bazı çocuklar hakkında Polis Müdürü Halil Bey ile görüştüğü. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Türkiye Rumlarının hukuki müdafaası için Venizelos'a yardım etmek maksadıyla Paris'e giden Patrik'in İstanbul'a döndüğü. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Rum Patrikhanesi Sen Sinod Meclisi'nde Trakya ve havalisinin ahvali hakkında Patrikhaneye gelen raporların görüşüldüğü. 179/2, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Rum Patrikhanesi'nin Trakya meselesi hakkındaki Sen Sinod Meclisi'nde görüşmelere devam ettikleri. 184/1, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Rum Patrikhanesi Vekili Terutetus'un kendisine Paris'te gösterilen hüsnü kabul hakkında açıklamaları. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

1.19. GAYRİMÜSLİMLER

Rum ve Ermenilerin yerlerine iade edilenlerden muhtaç olanlara yapılacak yardım hakkında haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Türkiye Musevileri Başhahamı bir ay önce makamını terk ederek Avrupa'ya gitmesiyle ilgili olarak neden gittiği sorusu hakkında Jurnal Duryan Gazetesi'nin yayınladığı haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Trabzon'da fazla miktarda Rum ahali bulunduğunu iddia eden bir Rum heyeti Paris'te şiddetli bir faaliyete başladığı ve haritalar ile risaleler yazarak Trabzon'a karşı Ermenilerin hiçbir hak talepleri olmadığını yaymakla meşgul oldukları. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Başhaham'ın Amerika'ya gitmesi ile ilgili haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Mersin ve Adana havalisinde ticaretle uğraşan tüccarlardan birinin Ermeni muhacir ve yetimlerine yaptığı yardım. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Paris de toplanacak olan Ermeni Konferansı'na katılacak olan Türkiye Ermenileri Heyeti'nin hareket ettiği ve katılacakların isimleri. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Şimali Kafkasya Ermeni muhacirleri tarafından Van eski Taşnaksutyun mebuslarından Vahan Papazyan Paris'teki Ermeni Konferansı'na katılacağı. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Arnavutköy, Bebek, Kuruçeşme Ermenileri para toplayıp yetimhane açtıkları. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

“Tevz-i Adalet – Tevs-i Adalet”: Ermeni meselesinin harp münasebetiyle aldığı vaziyetin değerlendirildiği makale Rauf Ahmet tarafından yazılmıştır. Makalenin devamında Ermeni Tehciri ve takdili hakkında başlayan Divan-i Harb-i Örfi mahkemelerinden bahsedilmektedir. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Tehcir olunan Ermeniler hakkında kanun. 50/1, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Tehcir olunanlar hakkında malumatlar. 50/1, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Ermenilerin teslimine dair yeni bir kanun hazırlığı. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Osmanlı Hıristiyanları hakkında haber. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Adalardaki manastır ve mekteplerde bulunan Alman askerlerinin adı geçen yerlere verdiği zarardan dolayı Rum Patrikhanesi'ne yapılan ödeme haberi. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Yunanlı ve Arjantinli iki kadının gümrükten mal kaçırma teşebbüsünde bulunduğu haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Yetimhanelerde bulunan Ermeni çocuklar hakkında genel müdürden alınan bilgilerin yer aldığı haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Türkiye'de bulunan İngiliz Esra-i Harbiyesi tarafından tedavüle edilen çek sahipleri hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Türkiye'de yaşayan Rumların uğradıkları tazyikleri anlatan bir kitap yayımladıkları ve kitapta fetihten meşrutiyete kadar Rumların maruz kaldıkları durumlar ile İttihat ve Terakki zamanında yapılan tehcir hakkında bilgilerin yer aldığını belirten haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Ermeni ve Rum muhacirlerine yardım getiren Amerikan vapuru hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Rum Patrikhanesi'nin gayri Müslimlerden asker talep edildiğine dair bilgi alması üzerine muhtelif İtilaf komiserlerine yaptığı başvuru hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Ermeni oldukları iddia edilen çocuklar için Polis Müdüriyeti'nde kurulan komisyon hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Suriye ve civarında bulunan Ermeni muhacirlerin Şam'da toplanarak İskenderun ve Mersin'e nakil edilmekte olduğu haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Bir Ermeni Muhacir Komisyonu kurulduğuna dair haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Bazı Yunanlıların Beşiktaş'a kaçak mallar sokmak istemesi hakkında. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Memleketlerine dönen Ermeni ve Rumların sayıları hakkında. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Muharrin Osmaniye'den bir kişinin Türk müretteplerinin Rum müretteplerine karşı besledikleri hissiyatı aktardığı haberi. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Eminönü'nde iki Yunanlı askerin çıkardığı olaylar hakkında. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Ayvalık'ta bulunan yunanlılar hakkında. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Haham Paşa Efendi'nin Belçika seyahatinin sebepleri, Amerika ile münasebet kurulması isteği, hükümetin kendisine yaptığı teklif ve neden kendisini seçtiği gibi konularda gazeteye verdiği açıklamalar. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Musevi murahhasların Paris'e hareket ettikleri. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Ferah Tiyatrosu'nda Ermeni Salib-i Ahmer Heyeti tarafından hazırlanan bir tiyatro gösterisinde galeyana gelerek kışkırtmalarda bulunan Ermeniler hakkında. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

İki buçuk ay zarfında sevk edilen Ermeni ve Rum halkının nüfusu ve mukadderatı hakkında. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Tekfur Dağı'ndaki Yunan Salib-i Ahmer Cemiyeti üyelerinin gelmiş olduğu. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Ayasluğ'a gelmiş olan Rumlar hakkında. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

İstanbul ve İzmir'de Yunan Heyetleri'nin bulunduğu. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Rum ve Ermeni ahalinin istekleri haberiyle beraber Rumların Yunanistan'a ilhak etmek istedikleri haberi. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Karadeniz Cumhuriyeti başlıklı haberde Karadeniz Rumlarının yeni devleti teşkil için çalıştıkları ve Paris'te bu çalışmaların son aşamaya ulaştığı. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Kudüs'ten bildirilen haberlere göre Ermenilerin memleketlerine sevki ve iadesi konusunda ilgilenen komitenin gönderdiği Ermeni sayısı ve komitenin çalışmaları. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Karadeniz Cumhuriyetinin kurulması hakkında Trabzon Rumlarının İstanbul'da toplanacakları. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

İstanbul ve civarındaki Rum Kiliseleri'nde toplanarak Yunanistan'a ilhak konusunda imza toplayan kilise reislerinin bu muhtıraları patrikhaneye verdikleri ve muhtıranın 6 nüshadan oluştuğu. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Ayasofya Camii'nin Ortodoks Kilisesi'ne iadesi için İngiltere Baş Piskoposlarının imzalarını içeren bir muhtıranın İngiltere Başvekili'ne verildiği. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Resmi tebliğe göre Bir süredir Ermeni Cemaati hakkında yapılan rencide edici haberler yapıldığı ve hakkında tebliğ. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Paşabahçe'de 20 kişilik bir Rum çetesi görüldüğü. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Meclis Ayan Reisi Çürüksulu Mahmut Paşa ile yapılan görüşmede Rumların eski Trabzon İmparatorluğu'nu yeniden kurma girişiminde olduğu ve Avrupa'da bazı teşebbüslerde buldukları haberleri hakkındaki açıklamaları. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Rumların büyük gösterileri hakkında hükümetin tedbirleri. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Osmanlı memleketinde bulunan Avusturya halkı hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Yunanistan'ın istiklalinin kutlanması sebebiyle Rumlara taşkınlıklarına izin vermemek için gerek Polis Müdüriyeti'nce gerekse İtilaf Devletleri temsilcilerince tedbir amaçlı inzibatların bulundurulduğu. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Hükümetin Karadeniz Sahilleri halkından bulunan birçok Rum ve Ermeni muhacirlerinin sevki hakkında kararı. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Giresun'da bir Rum'un muhaliflerin taarruzuna uğradığı ve yaralananlar olduğu. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Yerlerine sevk edilen muhacirler hakkında. 129/2, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Gayrimüslimlerin askerlikleri hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Osmanlı Hükümeti'nin Ermenilere karşı kuvvetler hakkında tahkikatta bulunmakta olduğu ve yeni bir Divan-ı Harbi'n tutuklamalarda bulunduğu haberinin aslının olmadığı. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Fransızca yayınlanan Rönesans Gazetesi'nin önceki günkü başmakalesinde vilayete heyet gönderilmesini ve bir süreden beri Rumlardan ayan azası tayin edilmesini eleştirdiği ve Ermenilere zulümler yapıldığını yazdığı ve Ermenileri müdafaa için yayınlandığı, Türklere karşı da kinli bir tavırda olduğu belirtilmiştir. Makalenin devamında ise Hıristiyanların memur olmalarından bahsederek 19. Yüzyıldan itibaren de Osmanlı idaresinin Gayrimüslimlerin memurluklarını da kabul ettiği Yusuf Razi tarafından makalede vurgulanmıştır. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Haham Efendi, Osmanlı Musevilerinin askeri hizmetleri hakkında Adliye Nezareti'ne bir dilekçe yazmıştır. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Şehrimizde bulunan Ermeni mühendis ve mimarların bir cemiyet teşkil etmek üzere oldukları haber alınmıştır. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Kilikya Gazetesi'nden alınan haberde Jandarma Komutanı Yayıkıyan komutasında 30 Jandarma ile beraber bazı mevkilerde teftiş yaparken İslam aileleri

nezdinde bulunan 12 Ermeni kadını kurtarmışlardır. Haberin devamında bazı suçluların tevkif edildiği belirtilmiştir. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Urfa ve Diyarbakır havalisinden endişe verici haberlerin geldiği ve ayrıca Diyarbakır'daki Türkler ve Halep'teki Ermeniler ile ilgili bilgiler. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Musevilerin askerlik meselesini Hahambaşı ile Dâhiliye Nazırı'nın görüştüğü. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Polis Müdürü Mehmet Nurettin Bey'in gayrimüslimler tarafından Müslümanlara karşı yapılan kötülüklerin önüne geçmek ve asayişini sağlamak için İstanbul'da bulunan İtilaf kuvvetleri ile birlikte hareket edileceğine dair duyuru. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Türkiye Rumlarına Amerika Salib-i Ahmer'inin yardımı hakkında. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Ermeni meselesi ve Amerika'nın meselede oynadığı rollere değinen makale. 227/2, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

1.20. ULAŞIM

Seyr-i Sefain İdaresi'ne ait bazı vapur mürettebatının bazı kişilere zorluk çıkararak para almak şartıyla vapura aldıkları haberi. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Tramvayların işletmeye açılıp açılmayacağı ile ilgili haber. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Liman haberleri. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Tramvayların yeniden çalışmaya başlatılacağı rivayetleri üzerine haber. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Seyr-i Sefain Müdüriyet-i Umûmîyesi'ne Erkan-ı Harbiye İkinci Şube Müdürü Kaymakam Sidah Bey'in tayinin gerçekleştiği haberi. 9/1, 27 RA 1337 (28 I 1918)

Nafia Demiryolları Müdürü Mustafa Bey'den alınan bilgilere göre tramvay ücretlerinin üç katına çıkarılacağı haberlerinin doğru olmadığı. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Liman haberleri. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Tayyareci Fazıl Bey'in İstanbul ile İzmir arasında hava yolu ile temini sebeplerini düşünerek Posta ve Telgraf Nezareti'ne müracaat etmesiyle ilgili kendisinden alınan bilgilerin yer aldığı haber. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Türk Uçağı Heyet-i İdaresi uçağın hayat-ı maziye ve müstehkilesini dışarıdan geçekleşen her türlü siyasi ithamlar için aldığı kararların duyurulduğu haber. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Batum'dan İstanbul'a hareket eden Kel Cemal Vapuru'nun Trabzon'a vardığı ve yolcuların şehre çıktığı hakkında. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Şimendifer istasyonları hakkında. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Tramvay Şirketi'nin son seneler zarfında zor durumda olduğu zarar ve ziyanı tazmin ve telafi etmek maksadıyla, bilet ücretine yüzde dört yüz zam icrasını talep etmişti. Şehremaneti, şirketin hesaplarını tetkik ederek önceki gün şirketin artık zarar görmemesi için tramvay ücretine ancak yüzde yüz yirmi beş zam kabul edebileceğini bildirmiş ve önceki akşama kadar komisyon tarafından cevap verilmesini talep etmiştir. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Türk uçağı kitabetinden alınan bir tezkerede bugün ki Cuma günü bazı meselelerin müzakeresi için uçaklılar davet olunur. 40/2, 28 R 1337 (31 I 1919)

Tramvaylar meselesinin halledilemediğine dair. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Kadıköy Vapuru'nda yaşanan çirkin olay hakkında bir haber. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Adalardan hareket eden vapurların hareket saatleri meselesi hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Levazım Vapurlarının İstanbul'a geleceği söylentileri hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Haydarpaşa – Pendik şimendiferlerinin ne zaman işleyeceği hakkında haber. . 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Tramvaylar meselesi hakkında Dâhiliye Nezareti'nde çalışmalar olduğu haberi. 53/2, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Tramvay Şirketi hakkında. 53/2, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Tramvayların kesinlikle işletmeye açılacağı haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Kadıköy ve Üsküdar için tanzim edilecek olan arabaların tarifesi hakkında haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Şehremaneti'nin arabaların seyrine dair hazırladığı yeni bir talimatname haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Anadolu Şimendiferleri eski Genel Müdürü'nün İstanbul'dan ayrılacağı haberi. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Seyr-i Sefain İdaresi'nin biraz kömür tedarik ederek Kadıköy vapurlarından bazılarını sefer başlattığı haberi. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Şehremini Yusuf Ziya Bey'in teşebbüsleriyle son zamanlarda araba tarifesi düzenlemeyle meşgul olduğu haberi. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Seyr-i Sefain vapurlarının seferleri hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Seyr-i Sefain işletmelerinde yaşanan kömür sıkıntısı hakkında haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Şirket-i Hayriye ve vapurları hakkında çıkan haberde kömür sorununa değinilmiştir. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Tramvay Meselesi hakkında haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Tramvay Meselesine dair Yusuf Razi tarafından kaleme alınan makale. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Demiryolları Müdüriyeti ile Maliye Nezareti arasında büyük bir meselenin baş gösterdiği haberi (Almanya'dan İtibar-i Milli Bankası tarafından getirilen kibrit meselesi) 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

İzmir Demiryolları hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Araba tarifesinin arabacılar tarafından tanınmaması üzerine Şehremaneti'nin ne gibi bir yol izleyeceği hakkında bazı zevattan alınan bilgiler. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Tramvay meselesinin tekrardan Dâhiliye Nezareti'nden Şehremaneti'ne iade edilmesiyle ilgili haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Sezai Nur Vapuru'nun bir kazaya uğramasından dolayı Bozcaada'da tamir edilmekte olduğu haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Şirket-i Hayriye'den vapur fiyatlarına dair bir duyuru. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Kaybolduğu sanılan Sezai Nur Vapuru hakkında. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Tramvay meselesinin ne olacağına dair. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Tramvay Şirketi hakkında. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Tramvay meselesine dair yapılan haberde Şehir Emni rahatsız olmasından dolayı mesele ile ilgilenilmediği. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Tramvayların çalışmamasından dolayı raylarının bozulmaya başladığında dair. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Tramvay meselesinin halledildiğine dair haber. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

İstanbul'a gelen ve giden vapurlara dair 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Sezai Nur Vapuru ile ilgili Mütareke Komisyonu Reisi Galip Kemal Bey'in açıklaması. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

İstambol Gazetesinden alınan "*Sezai Nur ne oldu?*" başlıklı haber. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Sezai Nur Vapuru için Galip Kemal Bey'in İngiltere Sefaretine giderek teşebbüste bulunduğu. 71/1, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Marmara Denizi'nde korsan tehlikesi. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Sezai Nur Vapuru hakkında henüz ciddi bir haber alınmadığı. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Şebeke Komisyonu'ndan verilen ilanda tramvaylar ve telgrafların numaralandırılması hakkında alınan kararlar. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Sezai Nur Vapuru'nun Sisam Adası'nda bulunduğu. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Sezai Nur Vapuru'nun akıbeti hakkında. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Uçaklıların Ferit Bey ile görüştükleri ve Reuters Ajansı'nın İstanbul hakkındaki haberine karşılık bir protesto metni hazırlandığı. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Sezai Nur'un akıbeti hakkında. 83/1, 12 C 1337 (15 III 1919)

Anadolu trenleri ve Anadolu'da nakliyat hakkında. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Sezai Nur Vapuru'nun akıbeti hakkında. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Almanya'ya sipariş edilen Kadıköy Vapurları hakkında. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Dersaadet Tramvaylarının hareket saatleri hakkında ilan. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Tayyare ve tayyarecilik hakkında yapılan haberde son zamanlarda önemli ilerlemeler kaydedildiği. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Milli, edebi ve içtimai bir cemiyet olan Türk Uçağı'nın 11 Mart 1919 tarihli toplantısında İtilaf Devletlerinin İstanbul'da bulunan siyasi temsilcilerine verilen muhtıra. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Jandarma ve Şirket-i Hayriye zamları hakkında. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Hicaz ve Askeri Demiryolları ve Limanlar Müdüriyeti'nin kaldırıldığı. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Yabancı memleketlere telgraf çekilmesi hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Bir İngiliz Şirketi'nin Toroslardan İskenderun'a bir şimendifer hattı inşa etmek için başlamak üzere olduğu. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

İzmir'de çıkan Kozmos Gazetesi'nin kayıp Sezai Nur Vapuru hakkında verdiği bilgiler. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Aksaray'da tramvaycılarının grev teşebbüsünde buldukları ancak polis müdahale ettiği. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Sezai Nur'un gark olması hakkında bir facianın nihayeti başlıklı haber. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

"*Hava seyahatinden evvel*" başlıklı makalede Amerika'nın hava ulaşımındaki öncülüğünden bahsettikten sonra tayyare ile yolculuğa çıkmadan önce neler yapılmasına dair bilgiler. 117/1, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Belediye Kanunu'na göre şehrin hudutları dahilindeki limanlardaki Seyr-i Sefainler hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Türk Uçağı hakkında. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

İstanbul Limanı'nda Havran adlı bir vapurun kaza yaptığı ve bu kaza hakkında edinilen bilgiler. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

İstanbul limanında batan Havran Vapuru hakkında. 140/3, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Seyr-i Sefain idaresinin ihtiyacı olan 1500 kilo Eğriboz tiftik her kilosu otuz dokuz buçuk kuruş daha talebi olduğu ve Mayıs'ın 15. günü kesin işe yaramayan şeylerin toplandığı ilan edilmiş olduğu haberi. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Fransa'dan beklenen kabloların gelmesi üzerine tünelin bugün ya da yarın açılacağı bazı gazeteler de yazılmasına rağmen İstiklal Gazetesi'nin tahkikine göre ise açılma günün henüz belirlenmediği belirtilmiştir. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Tramvay Şirketi memurlarından bazılarının önceki gün Nafia Nazırı Muhtar Bey'in nezdinde toplanarak tramvay ücretleriyle Fatih – Harbiye hattının da doğru seferlere tabi olması konularını görüşmüşlerdir. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

İstiklal Gazetesi'nin aldığı habere göre Şehremaneti tarafından yapılan ve tatbik edilemeyen araba tarifesi, önceden Emaneti le Arabacılar Cemiyeti arasında ortaya çıkan itilaf üzerine arabacıların kabul edeceği haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Osmanlı yük otomobilleri ve eşya arabaları hakkında İtilaf devletleri Polis Heyeti'nin tebliği. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Şura-yı Devlet'in Seyr-i Sefain İdaresi'nin Osmanlı Anonim Şirketi haline getirilmesi hakkındaki kararları. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Bilecik tren hattında meydana gelen tahriplerin tamirinin tamamlandığı işlemeye başladığı haberi. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Ruşen Eşref'in Tramvay'da insanlarla yaptığı sohbetler. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Tramvay ücretlerinin layihasının Meclis Vükela'da hala görüşülmekte olduğu. 234/2, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

1.21. POSTA – TELGRAF

Posta yolları hakkında haber. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Resmi ve gayri resmi Posta paketlerinin kilosunun sınırlandırılması hakkında haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Uluslararası ittifak havale nameleri hakkında haber. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Telefon İdaresi yakın bir zamanda eski şirketine tevdi edilecektir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Posta ve Telgraf Nazır Cedidi Yusuf Franko Paşa dün makamlarına giderek tebrikleri kabul etmiştir. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Posta, Telgraf Nazırı Cedidi Yusuf Franko Paşa önceki gün nezaret memurlarına açıklamalarda bulunduğu. 15/1, 3 R 1337 (6 I 1919)

Posta – Telgraf Nezareti'nde çalınan pul koleksiyonunun nasıl çalındığına dair haber. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Telefon ücretleri meselesi hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Anadolu'nun telgraf hatları hakkında haber. 53/1, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Posta – Telgraf Nezareti'nce uygulamaya konulan motorbot ve koli meseleleri hakkında haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Bakır telgraf tellerinin çalındığına dair haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Posta ve Telgraf Nazırı Yusuf Franko Paşa'nın makamına geldiğine dair haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Maliye ve Nafia Daireleri tarafından telefon ücretlerine zam hakkındaki layihanın görüşülmesine devam edildiği. 60/2, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Posta ve telgrafın olduğu kazalarda ve taşrada bulunan müfettişlerin teftişe gittiklerindeki masrafları hakkında haber. 60/2, 19 CA 1337 (20 II 1919)

İstifa ettiği söylentileri çıkan Telgraf ve Telefon Nazırı Yusuf Franko Paşa'nın makamına geldiği. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Posta ve Telgraf Nezareti Müdürü Muzaffer Bey'in odasındaki pulların kaybolması meselesini inceleyen komisyonun çalışmaları hakkında. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Nafia ve Maarif Dairelerince telefon ücretlerine zam yapılması hakkında. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Şura-ı Devlet'in önceki gün toplanarak telefon ücretlerine zam meselesini görüşükleri. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Taşradan gönderilen posta havalenamelerinin bedelleri hakkında haber. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Bandırma Posta Hanesi'nde bütçesinde açık olduğu. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Posta ve Telgraf Nezareti ile Maliye Nezareti arasındaki görüşmelerde sahibine teslim edilemeyen telgraf namelerin ücretleri konusunun halledildiği. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Kartal – İzmit telgraf hattı hakkında. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Posta ve Telgraf Müdüriyeti'nce posta ücretlerine zam yapıldığı. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Posta ve Telgraf Nezareti tarafından posta işlerinde ıslahat yapılması için projeler hazırlanmaya ve uygulanmaya başlandığı. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Telefon Şirketi'nin Posta ve Telgraf Nezareti'ne bağlanması işlemleri hakkında. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Posta ve Telgraf Nezareti hakkında yapılan haberlerde yabancı memleketlere ait telgraflar ve resmi muhaberrattan önemli olmayanlar hakkında alınan karar ve

Almanya'dan alınacak kartpostallar hakkında kararname. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Harp hali nedeniyle telefonların genel idaresinin Posta ve Telgraf Nezareti'ne devrini takiben resmi dairelerin muhaberat resmiyesiyle uğraşması ihtiyacı bulunmayan kısımlarına da telefonlar verildiği. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Hükümet ve Telefon Şirketi arasında yapılan mukavele ve fiyatların iki katına çıkarıldığına dair haber. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Postane tarafından kullanılmakta olan yolların mevcudu ile İngiltere'ye pul siparişi hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Yabancı memleketlere telgraf çekilmesinin başlaması üzerine ücretleri. 109/1, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Posta ve Telgraf Müdüriyeti hakkında yapılan haberlerde memurların askerlik meselesi. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Avrupa ile birkaç güne kadar posta ve yolcu nakliyatının başlayacağı. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Harp esnasında havale namelerinin yerine Posta Nezareti'nce diğer ihtiyaçların sarf olunmasına binaen sahiplerine ödemedede bulunulamadığı ve bunun üzerine havale kabul edilmediğine dair haber. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Havale nameler malumatına tekrar başlanmak üzere Posta ve Telgraf Müdüriyeti Umûmîyesi 150 Bin liralık ihtiyacı olduğuna dair bir tezkere ile Maliye Nezareti'ne başvurduğuna dair bir haber. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Posta, Telgraf ve Telefon Müdüriyeti'nden posta ücretlerine yapılan son yapılan zammı hakkında Refik Halit Bey'in açıklamaları. 184/1, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Londra – İstanbul arasında bir tayyare postası tesisi amacıyla bir İngiliz şirketi kurulduğu. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

İstanbul – Romanya ve Fransa arasında hava postasının teşkili hakkında. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Anadolu vilayetlerindeki Posta müdüriyetlerinde yapılan değişiklikler. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Posta Müdüriyeti'nin yeni pullarının siparişi hakkında. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

İzmir ve havalisinde posta hakkında. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

1.22. VİLAYETLER

Hüdavendigar, Karesi, Bilecik, İzmit ve Kütahya Sancaklarının daha muntazam hale getirilmesi için yapılan düzenleme haberi. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

İstanbul Valisi Yusuf Ziya Bey'in maaşı hakkında. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

İstanbul Vilayet Encümeni'nin önceki gün toplandığı haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Konya Rum muhacirlerine İzmir'den yapılan yardım. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Selanik Valisi'nin İstanbul'a geleceği. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

İzmir Valisi Ethem Bey'in istifa ettiği. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

İstanbul Vilayeti Maarif Meclisi önceki gün toplanarak 335 senesi bütçesini görüştüğü. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Diyarbakır Valisi Doktor Reşit Bey'in firari olmasından sonraki süreçte yaşananların yer aldığı haber. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Diyarbakır Valisi Doktor Reşit ve mevkufun hakkında Polis Müdürü Halil Bey'in beyanatının yer aldığı haber. 50/1, 9 CA 1337 (10 II 1919)

İstanbul vilayetinin borcunun tahsilâtı hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Vilayetlerin iaşesi hakkında haber. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

İstanbul şehrinin 335 senesi bütçesi hakkında. . 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Birçok mahalli olayın yer aldığı haberler. . 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Vilayetlerde ki müfettişler hakkında. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Şehremaneti'nin bazı belediyelere pırasa köklerinin sökülmesi ve satılmasını emretmesi hakkında. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

İzmir'in durumu hakkındaki haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Türkiye Ajansı'nın haberine göre "*Adana Halkı'nın Adana Türk'tür Türk kalmak istiyor*" şeklindeki sadarete gönderilen telgraf namenin suretinin yer aldığı haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

İstanbul Meclis Umûmî Vilayeti İkinci Başkan Cemil Bey'in başkanlığında toplandıkları haberi. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Beyoğlu Belediyesi dâhilindeki müsadere edilen noksan ekmeklerin nakli esnasında yaşanan sorun hakkında Şehremaneti'nin Hariciye Nezareti'ne müracaatı. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İzmir Belediye seçimleri hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

İzmir'den gelen Yunan Salib-i Ahmer'i yanında getirdiği hasta bakıcılar hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

İstanbul İaşe Müdüriyeti'ne Yusuf Kemal Bey'in atandığı haberi. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

İaşe Müdüriyet-i Umûmîyesi'nden İstanbul Vilayeti Ziraat Müdüriyeti'ne tahmillik hububat verilmesi hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

İstanbul Vilayeti Memurin Muhakeme Komisyonu toplantısı hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

İstanbul Vilayeti ihtiyar heyeti seçimi hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

İstanbul İaşe Müdürü Ertuğrul Şakir Bey'in yeni oluşturulan kadrodaki yerlere yeni zabitan talep ettiği haberi. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Meclis-i Umûm-ı Vilayet Reis-i Sani Cemil Bey başkanlığında toplanarak eski zabıt hülasasını kabul ettiği haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

İzmir ve boş bulunan gümrük memuriyetlerine yapılacak tayinler hakkında. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Konya Erkeklişi Şimendifer gişelerinde altın ve gümüş para sorulması hususunda hükümete öneri. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Adana'nın Fransız kontrolüne geçtiği. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

İstanbul Muhafızı Fevzi Paşa'nın istifa ettiği söylentilerinin aslının yer aldığı haber. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Seferberlik esnasında Osmanlı sınırına saldırıda bulunmakla suçlanan Harbiye Nezareti Müsteşarı ve Seyr-i Sefain, Askeri demiryolları, Limanlar Genel Müdürü İsmail Hakkı Paşa'nın firari olması hakkında ve mahkûmiyetine dair haber. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

İstanbul İaşe Müdür Vekili Ertuğrul Şakir Bey'in makamına teşrif etmemeleri hakkında tezkere yazılması hakkında. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

İstanbul Vilayeti dâhilinde ahalinin elinde bulunan silahlar hakkında İstanbul Muhafızlığı'ndan verilen ilan. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Vilayet haberleri başlığı altında İzmir ve Trabzon ile ilgili bazı haberler. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

İstanbul'da yaşanan bir kibrit meselesine dair haberde bir tüccarın İstanbul vilayetini protesto ettiği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

İzmir’de her yerin kapalı olduğu ve hükümetin idare-i örfiyeyi kuvvetlendirdiği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

İstanbul Muhafızı Fevzi Paşa’nın İstiklal Gazetesi muhabirine sokakların istidailerini, tutukluların hayatı, muhafız Paşanın istifasının sebepleri, İnzibat memurlarının mağduriyeti ve Halil Paşa’nın firarı gibi konularda verdiği bilgiler. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Vilayet haberleri başlığı altında Kastamonu, İzmir, Bursa, Balıkesir ve Ankara’ya dair haberler ile Ankara İdare Meclisi üyelerinin intihabı ve Bursa haberlerinde ise Vilayet Meclis Umûmîyesi hakkında bilgiler. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Cemiyet-i Umûmîye-i Belediye’nin önceki gün ilk toplantısını Reis Yusuf Ziya Bey’in bulunduğu halde Reis-i Sani Cevat Bey başkanlığında yapılmış ve Yusuf Ziya Bey’in bütçe, yollar, araç ulaşımı, tramvaylar ile kırtasiyecilik gibi konulara değindiği nutku okunmuştur. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Trakya’da Bulgar zulmüne dair haberde yağmacılık ve giderayak yapılan mahvetme istekleri, para almadan gitmeyecekleri gibi üzüntü verici haberlerin geldiği ve dindaşlarımızın her türlü çareye başvurdukları. 69/1, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Encümen-i Daimi Vilayet’in önceki gün toplandığı ve mekteplerin tamiri ile yeni mekteplerin yapılması konusunda kararlar alındığı. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

İstanbul İaşe Müdür Muavinlerinden Sarya Bey’in istifasının kabulü. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

İzmir haberleri başlığı altında Manisa Hapishanesi’nde tutuklu bulunanların “*Padişahım çok yaşa*” diyerek ayaklandıkları. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Manisa’da bazı yerlerde adliye memurlarının tehcir meselesi dolayısıyla pek garip hallerde buldukları. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Bursa ile ilgili haberlerde Kara Humma hastalığının yayıldığı. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

İstanbul'da İaşe Müdüriyeti'ne ait zeytinyağları hakkında. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

İzmit'in Akça Limanı'nda bulunan zahirenin nakliyesi hakkında. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Trabzon'dan gelen rütbeli askerlerin isimlerinin yer aldığı Tercüman'ın haberi. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Konya ve Eskişehir piyasası haberleri. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Kadıköy havagazları hakkında haber. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Şehremaneti bütçesinin açığı hakkında. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

Terhis edilen İhtiyat Zabitanları hakkında İstanbul Muhafızlığı'ndan ilan. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Bireciklilerin Hilafet Makamı'na yolladıkları telgrafnamede kasabanın İngilizler tarafından işgal edileceğine dair söylentiler hakkında müracaatları. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Erzurum'dan Hariciye Nezareti'ne gönderilen telgraf name memleketin yabancı devletler tarafından işgal edileceği haberleriyle ilgilidir. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Urfa'dan Sadaret makamına gönderilen umûmî bir telgrafta işgale ve silahların teslimine dair şikâyetler. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Trabzon İstikbal Gazetesi refikasının Trabzon'un ne durumda olduğu hakkında haberi. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

İzmir muhabirinin 5 Mart 1335 tarihine ait kısa haberleri. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Trabzon Valisi Necmi Bey'in tutuklandığı. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Hakkâri eski Mutasarrıfı İsmail Bey'in Gümüşhane Mutasarrıflığı'na atandığı. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Kütahya Livası'nın 335 senesine ait bütçesi hakkında. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Meclis-i Umûmî vilayet Reis-i Sani başkanlığında toplanarak Baytar Müdüriyeti bütçesi gibi konuların görüşüldüğü. 79/1, 8 C 1337 (11 III 1919)

Meclis-i Umûmî Vilayet'in önceki gün Reis-i Sani Cemil Bey başkanlığında toplandığı ve eski kararların aynen kabul edildiği. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

İstanbul İaşe Nazırları ve İaşe Müdüriyeti'nin tekrar Dâhiliye Nezareti' bağlanması, Ziraat ve Ticaret Müsteşarları gibi konularda haberler. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

13 Mart gününe ait İzmir haberleri: Sezai Nur Vapuru, 600 kişilik bir Rum çetesi, Rumların geldiği gibi kısa haberler. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Vanlıların Ermenistan sınırının Van Gölü'ne kadar ulaşması endişesi üzerine önemli talepleri. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Meclis-i Umûmî Vilayet Reis-i Sani Cemil Bey başkanlığında önceki gün toplandığı ve eski kararların kabul edildiği ve muhasebe hususi odacılarına zam yapıldığı gibi konular görüşülmüştür. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Sihhiye de ve Afyonkarahisar gibi yerlerde yapılan tevcihatlar. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

İzmir muhabirinin telgraflarına göre, milli bağımsızlığı müdafaa için civar vilayetlerden gelen azaların bir toplantı düzenleyeceği, eşkıyaların yaptıkları gibi haberler. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

İstanbul Muhafızlığı teşkilatı hakkında haberler. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

İstanbul Muhafızlığı hakkında haberle beraber İstanbul eski muhafızı Ahmet Fevzi Paşa'nın müsteşarlığa tayini meselesi hakkında. 88/1, 17 C 1337 (20 III 1919)

İzmir haberleri başlığı altında, Milli Hukuk Müdafaa Konferansı, Buca'da Rumların ayaklanması meselesi, Fransız bir neferin Türk neferini şehit ettiği ve İstanbul'dan gelen emir üzerine Rum, Ermeni ve Türk tutukluların serbest kaldığı. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Meclis-i İdare-i Vilayet toplanarak eski kararları kabul ettiği, Maliye Nezareti memurlarının maaşına zam olarak verilecek buğday fiyatı tezkeresi konusunun görüşüldüğü. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Kilislilerin İstanbul'da bulunan Kilislilere çekmiş olduğu telgrafta memleketin durumu ve ilhak istekleri hakkında şikâyetlerini belirterek İstanbul Kilislilerinden istekleri. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

İzmir muhabirinin bildirdiği haberler: İzmir Müdafaa-i Hukuk-u Osmani Cemiyeti daveti üzerine Aydın Vilayeti, Balıkesir ve Menteşe Sancakları kazalarına mensup belediye başkanları ve birçok ahalinin imzasıyla büyük devletlere bir muhtıranın telgrafla gönderildiği ve bu muhtıranın sureti. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

İstanbul nüfusu hakkında istatistiki bilgiler. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Karesi Sancağı'na bütçesine yapılan ilave hakkında. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

İstanbul piyasasının bu günlerde genel bir düşüşte olduğundan bahisle ticaretin durumu hakkında ayrıntılı bilgiler. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Meclis İdare-i Vilayet Reis-i Sani Cemil Bey'in başkanlığında toplandığı, eski kararların kabul edildiği ve makam otomobillerinin benzin vesairesinin durumu hakkında önceden verilen kararlar görüşülmüştür. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

İzmir'de yapılan tutuklama, tahliye ve gaz haberleri. 97/1, 26 C 1337 (30 III 1919)

Vilayetlerin durumunu incelemekle görevli komisyon hakkında. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

10 Mart tarihli İzmir haberlerinde Osmanlı esirlerinin İzmir'e geleceği ve Sezai Nur Vapuru hakkında. 110/1, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Tan Gazetesi muhabirinin İzmir ahvali hakkında makalesinde İzmir Tesirleri ismiyle İzmir'de gördüğü sefaleti ve zorlukları anlatmıştır. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Amerika nasihat heyetinin İzmit'e ulaştığı ve azanın incelemeler hakkındaki açıklaması. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

İleri Gazetesi'nin Aydın Eski Valisi Rahmi Bey'in tahliye edildiği haberinin gerçek olmadığı. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Bursa Vilayeti Kirmasti kazası dahilinde eşkıyalık etmekte olan Laz Mustafaoğlu çetesine mensup bazı kişilerin silahlarıyla teslim oldukları ve isimleri. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Aydın Vilayeti'nde Yatık İbrahim Çetesi'nden birkaç kişinin af edildiği. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

İzmir'de Amerika Salib-i Ahmer Heyeti'nin bulunduğu. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Heyet-i Nasiha'nın İzmir'de olduğu ve incelemeleri hakkında. 125/1, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Edirne Vilayeti Valisi'nin Dâhiliye Nezareti'ne Heyet-i Nasiha'nın Edirne taraflarında olması nedeniyle yazılan telgraf sureti. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Bursa İnegöl'de yakalanan eşkıyalar hakkında. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Çanakkale muhaberatı ile inşası hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Tan Gazetesi'nden alınan makalede Selanik'in genel tarihi hakkında bilgiler vardır. Nüfus yapısından siyasi alanda geçirdiği evrelerden bahsedilmektedir. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Cevdet Bey tarafından kaleme alınan makalede İstanbul Vilayeti'nin lağvı ve Şehremaneti'nin ihyası keyfiyeti meselesinin o günlerin en önemli meselesi olduğu ve birçok makaleyi okuduğu, makalelerde lağvın sebebinin iki tane olduğu, birincisinin vilayetin müdahalede bulunması, ikincisinin ise vilayetin lağvıyla tasarruf sağlanması olduğundan bahsetmiştir. 137/1, 10 Ş. 1337 (10 V 1919)

İstanbul'da git gide arttığı belirtilen yangınların nedeninin anlaşılamadığı ve bu yangınların sebeplerinin anlaşılabilmesi nedeniyle akılsızlık olarak nitelenen makalede özeleştirisi yapılmıştır. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

İzmir'in Anadolu'dan koparıldığı belirtilerek İstiklal'e gönderilen bir telgraf name. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

İzmir'in işgalinin tebdil amaçlı olduğuna dair gelen telgraflar ve İzmir'in işgaline dair bilgilerde de şehrin Yunan askerine teslim edildiği. 145/1, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Sadrazam Paşa'nın İzmir işgali ile ilgili notasında tekliflerinin kabul edilmediğine dair açıklamaları. 145/1, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

İnegöl, Beyşehir, Ödemiş, Erciş gibi şehirlerde İzmir'in Yunan askerlerince işgal edilmesinin ardından protestolar yapıldığı ve bu konularda telgraflar ve haberler. 145/1, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

İzmir'in işgali etrafında yapılan haberde İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalini protesto etmek için İstanbul'da büyük bir miting düzenlendiği ve ayrıntıları; Halide Edip Hanım'ın mitingde yaptığı konuşma metni, Selahattin Bey'in yaptığı konuşmanın metni, Hüseyin Ragıp Bey'in yaptığı konuşmanın metni, Tahsin Fazıl Bey'in yaptığı konuşmanın metni, Meliha Hanım'ın yaptığı konuşmanın metni, Şehremaneti'nin protestosu; Beyşehir, Ödemiş, Bayburt gibi vilayetlerdeki protesto mitinglerinden haberler. 147/1-2, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

İzmir'e Müttefikin Kıtaatı çıktığı, Fransız, İtalyan, İngiliz, Yunan askerlerinin yerleşmeye başladığı, sahilde birçok gemi bulunduğu. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

İzmir'in işgali etrafında yapılan haberde Üsküdar'da büyük ve görkemli bir miting yapıldığı; şair Talat Bey'in konuşmasının metni, Asri Kadınlar Cemiyeti üyesi iki üniversiteli hanım, Naciye Faham ve Sabahat Hüsamettin hanımlar kürsüye hiçkırık ve gözyaşları içinde çıkmışlar ve konuşmalarını yapmış, Farih Niyazi Bey konuşma yapmış, Üsküdar Sanayi Mektebi Fransızca muallime Zeliha Hanım konuşma yapmış, Necdet Bey konuşma yapmış, Hamdi Bey konuşma yapmış olduğu. 148/1, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Polatlı'daki mitingler hakkında bilgiler vardır. 148/1, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

İzmir'deki durumu hakkında yapılan haberde şehirde asayiş ve sükûnetin tekrar sağlandığı, vali ve memurların tekrar görevlerinin başına geçtiği. 148/1, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

"*Ne istediğimizi bilelim*" başlıklı makalede Rauf Ahmet, İzmir'imiz dediği şehrin Türk ve Müslüman Anadolu'nun kalbine sarılan kanlı pençenin herkesi uyandırdığı, mütarekeyi takip eden devirdeki gafletin sorumlularını arayacak zamanda bulunmadığı, tehlikeyi artırabilecek, kuvveti azaltacak sebeplerden uzak kalınması gerektiği, fakat durumu bütün ve hamiyetle, herkesin kendini aldatmayarak takdir etmesi ve istikbale makul, kati ve açık amaçlarla yürümesi gerektiğini belirtmiştir. Resmi ya da yarı resmi vasıtaların bu zor, karışık ve tehlikeli zamanlarda daha ihtiyatlı veyahut sözlerinden emin iseler daha ziyade açık hareket etmeleri gerektiği, Damat Ferit Paşa'nın Sulh Konferansı'na verdiği notaların önemli olduğu, halkın da sesini duyurmak için de durmaması gerektiği, tezahürlara devam etmesi gerektiğini vurgulamıştır. 149/1, 22 Ş. 1337 (22 V 1919) - 150/1, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalinin yankıları hakkında haberlerle beraber Darülfünun Konferans Salonu'nda önceki gün yapılan muallimler ve muallimeler toplanarak tepkilerini dile getirmişler, Hüseyin Ragıp Bey'in, Nakiye Hanım'ın, İhsan Bey'in, Edip Bey'in, Emin Ali Bey'in Halide Edip Hanım'ın konuşmalar

yaparak İzmir'in işgaline karşı duydukları öfke ve nefreti belirtmişlerdir. 149/1, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Hürriyet ve İtilaf, Sulh ve Selamet-i Osmaniye, Osmanlı Demokrat ve Milli Ahrar, Türkiye Sosyalist ve Sosyal Demokrat Fırkalarıyla Trabzon Âdem-i Merkeziyet Kilikyalılar ve Trakya Cemiyetleri azaları tarafından İzmir'in işgalini protesto etmek için İstanbul'da bulunan Düvel-i İtilaf temsilcilerine verilen 18 Mayıs tarihli muhtıranın sureti. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

İzmir'in işgali hakkında yapılan haberlerin sadece söylenti de kaldığı, İzmir'den gelen yolcuların ifadelerine dayanan bu haberlerin tam güvenli olmadığı, Vali Azat Bey'in istifa ettiği söylentilerinin çıktığı ve Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey'in açıklama yapacağını beklendiği. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Anamur, Babaeski'den gelen telgraf namelerinde İzmir'in işgaline yapılan protestolar ve eleştiriler dile getirilmiştir. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

İzmir'in işgalini protesto için Sultan Ahmet Parkı'nda büyük bir miting düzenlendiği; yine esnaflar, mektepler, kadınlar, gençler bugün de Sultan Ahmet'te protestolarını dile getirmek için toplanacakları; Kadıköy'de tıp talebeleri ile kadın cemiyetlerinin düzenlediği mitingde de Fahrettin Bey, Münur Saime Hanım, Halide Edip Hanım konuşmalar yaparak halkın İzmir işgaline karşı duyduğu öfkeyi dile getirmişler ve İzmir'in bir an evvel Türklere bırakılmasını talep etmişlerdir. 150/1, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

İzmir'in Müttefikler tarafından işgalinin ayrıntıları ve buna itirazları içeren makale ile birlikte şehirlerden gelen telgraflara, şehirlerde yapılan mitinglere yer verilmiştir. Alaşehir ve Havalisi İslam Kadınları namına Matbuat Müdüriyeti'ne gönderilen telgraf, Bursa halkı namına Belediye Reisi Ziya Bey'in halkın galeyana geldiğine ve mitinglerle öfkelerini göstermek için toplandıklarına dair 21 Mayıs tarihli telgraf; Makedonya'daki Türk Mebusların ve Venizelos'un fırkasındakilerin İzmir'e gelerek Makedonya'da yaşayan Müslümanların refah ve saadet içinde olduklarını bildirerek İzmir'deki Türk ve Rum ahalinin arasındaki ilişkileri takviyeye çalışacakları. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

Jurnal Duryan Gazetesi'nin İzmir'in müttefikler tarafından işgaline değindiği ve bu haberinde İstanbul matbuatının ve Türk halkının genelinin Wilson Prensiplerine güvendiği ve bu prensiplerden umut beklediğini belirterek prensiplerin yeni dünyayı şekillendireceğini, her milletin de bu 14 maddenin uygulanmasını talep ettiğini yazmıştır. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

İzmir'in müttefikler tarafından işgalini protesto için Cuma günü Sultan Ahmet Cami Meydanı'nda toplanan 200.000 Osmanlı vatandaşının kalplerinde yalnız Osmanlılık değil, bütün İslam âleminin kalbinin attığı denilebileceği, mitinglerin büyüklüğünün mübalağa edilmediği, Osmanlı İmparatorluğu'nun en hazinli döneminde milletin maruz kaldığı haksızlıklara karşı gösterilen en büyük tepkilerden biri olduğu belirtilmiştir. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Ermenice bir gazetenin muhabirinin İzmir olayı hakkında Dâhiliye Nazırı Ali Kemal Bey ile görüştüğü, görüşmede İzmir'de yaşanan olayların sorumlusunun Rumlar olduğunun raporlardan anlaşıldığını, bunu Naci Paşa'nın raporlarının doğruladığını, raporu muhabire göstererek doğruluğunun kesin olduğunu belirttiği, Rumların bile askerlerinin olduğu ve raporun diğer ayrıntıları hakkında verdiği bilgiler. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Sultan Ahmet Meydanı'ndaki miting hakkında yapılan haberde 200.000 Müslüman'ın katıldığı, halkın daha sabahtan akın etmeye başladığı, ihtiyarından gencine gözü yaşlı insanların kalplerindeki ıstırapın okunduğu, "*hak için, hürriyet için*" için bağırdıkları, Şair Mehmet Emin Bey'in konuşma yaptığı, Fahrettin Hayri Bey'in konuşma yaptığı, Halide Edip Hanım'ın konuşma yaptığı, Doktor Sabit Bey'in konuşma yaptığı ve bu konuşma metinleriyle beraber miting heyetinin aldığı kararları içeren kararnamenin sureti de haberde yer almıştır. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Eski Bahriye Nazırı Rauf Bey'in İzmir'e gideceği haberi. 154/1, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

İzmir'in işgali hakkında yapılan haberde İzmir hakkında ortalıkta dolaşan haberlere kıymet verilemeyeceği ve bu haberlerin halkın gösterdiği tepkileri ve

protestoları yatıştırmaya yetmediği belirtilerek Selanik'ten bir gazetenin İzmir'in istihkâmları Fransızlar tarafından işgal edildiği, Yunan kuvvetleri İzmir'de birleştikleri gibi İngiliz ve İtalyan kuvvetleri de şehrin bazı noktalarını işgal ettiğinin bildirildiği. 154/2, 27 ř. 1337 (27 V 1919)

Umum Jandarma Komutanı Kemal Paşa tarafından İzmir Jandarma Alay Komutanlığı'na gönderilen şifreli telgrafta Alay Komutanı'nın kendisine yazmış olduğu telgraftaki İzmir'in işgali hakkında bilgiler verdiği ve bunun için teşekkür ederek İzmir'in alacağı şeklin henüz tayin edilmediğini bildirdiği. 154/2, 27 ř. 1337 (27 V 1919)

Edirne vilayetinin durumu hakkında Edirne Valisi Salim Paşa Bab-ı Âliye bir rapor göndermiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Önceki gün İzmir'den gelen gazetelerin işgalin ardından İzmir'in durumu hakkında bilgi verildiği ve Köylü gazetesinin bir haberine göre İzmir'in Yunan komutanı Stavrianos İzmir'in işgali ile ilgili olarak Atina'da çıkan Emberos muhabirine beyanat vermiştir. Beyanatında, yalnız Yunan askeriyesi adına İzmir'de olduğunu söyleyen Stavrianos, ahaliye karşı bir beyanname yazmaya gerek olmadığını belirlemiştir. Yunan hükümetinin askeriyeye katılacak durumda olanları ilan ettiğini söylemiştir. Devamında ise Stavrianos'un vaziyet hakkında ayrıntılı bilgi verdiği raporu gönderdiği ve rapor da işgal edilmiş olan yerlerde İtilaf devletlerinin Yunan idaresi hakkında güven temini sağlayacak şekilde olduğunu belirtmiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Atina Ajansı'na göre İzmir'in işgalinin Yunan askeri tarafından yapılmasının Dörtler Meclisi ve bilhassa İtalya başarısıyla neticesinde gerçekleşmiştir. Tedbir olarak değerlendirilen işgalin nedenini ise bölge Rumlarının canını ve malını korumak maksadıyla olduğunu bildirdikleri haberi. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

İzmir'in işgalini protesto için yine İnebolu'da İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalinin kararlaştırılan zamanda olduğuna dair gelen haberler üzerine Düve-i Muazzama mümessillerine milletin müdafaası için telgraflar çekilmesine karar verilmiştir. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

İzmir’de Türk Gazeteleri: İzmir Gazetelerinin Türklerin vatanlarını terk etmemelerini tavsiye ettiği haberi. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

İzmir’in Türk, Ermeni ve Musevi ileri gelenleri Wilson, Lloyd George gibi devlet adamlarına uzun bir telgraf name göndererek İzmir hudutlarının eski halinde belirlenmesini talep etmişlerdir. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Aydın Mutasarrıfı, Türk, Müslüman, Ermeni, Rum ve Yahudi ileri gelenlerinden oluşan bir heyeti kabul etmiş ve bir beyanatta bulunmuştur. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

İzmir’de iki tebliğ yayınlandığı. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Sivas Vilayeti’nin 335 senesi bütçesi hakkında. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

İzmir İtalyan Komiserliği murahhassının İstanbul’dan İzmir’e avdet ettiği haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Aydın Ermeni ve Musevileri Cemaatleri Askeri Vali Mösyö Zafiriyon’a telgraf çekerek İzmir’in işgali ve asayişinin iadesi için teşekkürlerini beyan ettikleri haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

İşgal ordusu komutanı Zafiriyon propagandaya devam edecekler hakkında şiddetle muameleye mecbur kalınacağını belirtmiştir. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Gazeteler Mersin’den gelen bir beyanat yayınlamışlardır: “*Rum - Ortodoks, Türk, Arap, Müslüman, Katolik’ten oluşan Suriye cemiyetleri Kilikya’nın Fransa’nın himayesine verilmesini haber veriyor ve bundan dolayı duydukları muazzam mutluluklarını Fransa’ya beyan etmişlerdir.*” 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

İzmir’in hakkında yapılan haberlerde vaziyetin Osmanlı lehine dönmeye başladığı, Yunan askerleri tarafından tahliye edilmekte olan Aydın ve civarında İtalyan askerleri ikame edilmekte olduğu, Avrupa’dan gelen tahkikat memurlarının Vali ile görüşme yaptığı, bazı gazetelerin süreli olarak kapatıldığı. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Aydın Vilayeti'nin Yunanlılar tarafında işgali ve bunu takiben irtikâp ettikleri faciadan dolayı ölen Aydın halkının göçmenliklerine son vermek için bazı teşebbüslerde bulunmakta olduğu. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

İzmir'de Yunan Divan-i Harbi toplandığı ve Mülazım Hikmet ve Salih Efendilerin mahkemelerine başlanmışsa da bazı sebeplerden dolayı ertelendiği. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

İzmir'e ait haberlerle birlikte bir Yunan gazetesinin Denizli ve havalisinin Yunan ordusu tarafından işgalinin istendiğini yazmış olduğu. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

“Bugünün en mühim meselesi” başlıklı Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede İzmir'in işgalinin halkın gözünü biraz açtığı, Osmanlı vatanının varlığı veya yokluğu ile fedakâr bir millet bulunduğu, onun hesaba katılması gerektiğinin anlaşılır gibi olduğu; her ne suretle olursa olsun memleketi harici siyasette millet namına hareket etmek zorunda olduğu, hükümetin bu zorlu dönemde elinden gelenin fazlasını yapması gerektiğinden bahsedilmiştir. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

İzmir haberlerinde Ayvalık Liman Reisi Yüzbaşı Kasımpaşalı Niyazi bin Osman Efendi'nin memuriyetini terk ettiği ve bu suç nedeniyle askeri ceza kanunnamesince yargılanacağı. 178/1, 21 N. 1337 (20 VI 1919)

İzmir haberlerinde İzmir'deki Yunan işgaline dair, İzmir'deki zahirelerin İstanbul'a getirilmekte olduğu, yapılan protestolar hakkında. 184/1, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Balıkesir ahalisi tarafından Dâhiliye'ye İzmir işgalini protesto için telgraflar çekildiği. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Ahırkapı Şimendifer Şubesi Müdürü Kaymakam Ahmet Cemil Bey imzalı İzmir'de Yunan işgali sırasında yaralanan bir zabitanın teşekkürü. 185/2, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Aydın Valisinin Mülhakata tamimi: Yunan işgalinin yapıldığı yerlerde bazı kimselerin bir takım karşı koymaların gerçekleşmesi üzerine yayınlanmış ve bunların cezalandırılacağı belirtilmiştir. 186/1, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

İzmir de fekaletle maruz kalanlara yardım etmek üzere Hürriyet ve İtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey ile Şehremini Cemil Paşa'nın riyasetlerinde olarak Temmuz'un 23. günü bahçe eğlencesi yapılacağına dair bir ilan. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Aydın vilayetinde ahalinin silahlarının toplanmakta olduğu. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

İzmir'de Yunan askerlerinin bir telsiz telgraf merkezi kurduğu. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

İzmir'den Rodos Adası'na iltica eden Türk muhacirlerinin durumu hakkında. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Elazığ Valisi Galip Bey'in kayıp olduğu ve bu konuda edinilen bilgiler. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Kütahya halkının şehirde eşkıyalık yapanlar hakkında şikâyet telgrafi. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

İzmir'in Yunan askerleri tarafından işgali sonrası durumu hakkında. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Bursa Valisi Gümülcineli İsmail Bey'in icraatlarını incelemek için giden Mülkiye müfettişlerinin raporlarını Dâhiliye Nezareti'ne ulaştırdığı ve bu raporlara dair. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Eski Şehremini Ferdi Bey'in zamanında suiistimaller olduğuna dair tetkiklerini sürdüren mülkiye müfettişlerinden oluşan heyetin tahkikatlarını sonlandırdığı ve Ferdi Bey'in bir suiistimali bulunmadığı ancak bazı memurların mesuliyetini tezahür etmekte olduğunun anlaşıldığı. 201/1, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Trabzon'da işial başlıklı haberde Hilal-i Ahmer Heyeti'nin burada bulunduğu ve hastaların tedavisi için çalışmalarını sürdürdüğü. 201/1, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Balıkesir'e hasta olanları tedavi için ikinci bir heyet gönderilmekte olduğu. 207/1, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalinden sonraki durumu incelemek üzere gelen tahkikat heyeti hakkında. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Bursa Valisi Gümülcineli İsmail Bey'in su istimallerine dair Mülkiye müfettişlerinin sürdürdüğü tahkikatın neticesine dair. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Bursa Valisi Gümülcineli İsmail Bey tarafından Ankara'ya gönderilenlerin Sadarettin geri dönmeyi talep ettikleri. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Bazı vilayetlerde intihabatlara hazırlık konusunda zorluklar çıktığı. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Şehir Emni Cemil Paşa ile istikrazlar, belediye rüsumlarının tahsil edilip edilemeyeceğine, Üsküdar ve Beyoğlu mutasarrıflıklarının lağvı konusunda İstiklal muhbirinin yaptığı mülakata dair. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

İstanbul Vilayeti'nin Şehremaneti'nin yeni teşkilatının ayrıntıları. 227/2, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Cemil Paşa'nın ikinci defa Emanet'in başına geçmesiyle Sandal Bedesteni'nin resmi açılışının yapıldığı. 228/2, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

Balıkesir'e giden heyetin, Söke, Nazilli, Denizli ve civarındaki yardıma muhtaç muhacirlere yardım etmek için gideceği. 228/2, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

İzmir'de çalışmalarını sürdüren Tahkikat Heyeti'nin İzmir Belediye Reisi ile ileri gelenlerinin katılacağı önemli bir toplantı yaptığı. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Vilayet intihabatları ile İstanbul İntihabat Encümenleri hakkında. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

İzmir işgal hatlarının genişliğine dair. 232/2, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

İzmir Hudut Tayini Heyeti'ne refakat için tayin edilen Halil Ali Bey'in İstanbul'a dönmek için Bandırma'dayken telgraf aldığı. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

İzmir'deki Yunan işgali sonrası yaşananları tetkikle görevli Tahkikat Heyeti'nin İzmir Valisi ile müzakeratta bulunduğu. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

İstanbul elektriğine dair elektrik şirketi ile Şehremaneti arasındaki yapılan anlaşmanın harp dolayısıyla tatbik edilememesinin ardından yeni anlaşmaların yapılmaya başlandığı. 234/2, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

İzmir Valisi Azat Bey'in Tahkik Heyeti tarafından İzmir'de Yunanlıların yapmış oldukları zulümler konusunda dinlendiği. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

İzmir'deki zarar ve ziyana uğrayan kişilere verilecek tazminatı belirlemek için kurulan komisyona dair. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

Fransız, İtalyan generallerden oluşan Müttefik Tahkikat Heyeti'nin İzmir'e geldiği ve çalışmaları hakkında. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

İzmir'de zarar ve ziyana maruz kalan ailelere muavenete dair. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

1.23. CEMİYETLER VE KONGRELER

Türk Ocağı hakkında bir gazete çıkan haber hakkında izahat. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Şarki ve Garbi Trakya halkı tarafından seçilmiş olan 5 murahhasın 5 günden beri Trakya ve Paşaeli Cemiyeti dairesinde toplantılar yaptıkları haberi. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Türk Milleti'nin haklarını müdafaa etmek için kurulan Milli Kongre'nin toplantılarına devam etmekte olduğu haberi. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Çorlu'daki olay hakkında: Trakya – Paşaeli Cemiyeti'ne bir telgraf geldiği ve bu telgrafın suretinin yer aldığı haber de Yunan askerlerinin Çorlu Şimendifer hattını işgal ettiği belirtilmiştir. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Müdafaa-i Milliye Cemiyeti ile Harbiye ve Donanma Cemiyeti'nin Bahriye Nezareti'ne devri hakkında haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Manisa'da kurulan İstihlas-ı Vatan Cemiyeti'nin üyelerinin isimlerinin yer aldığı haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Milli Kongre, Türkiye'nin Millet ve Hükümet itibariyle alem ve insaniyet adına hukuki müdafaaya ulaşacak araçları hazırlamakta olduğu haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

“*Türkün ve Türk Kalacağız*” başlıklı haberde Kilis'ten Harbiye Nezareti'ne halk tarafından imzalı bir şekilde hazırlanarak gönderilen telgraf name sureti. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Osmanlı Zabitanları Cemiyeti'nin bildirildiğine göre İstanbul İaşe Müdürü Ertuğrul Şakir Bey'in kadroları yeniden düzenlemesi hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

“*Milli Bölük*” başlıklı haberde milli birliğin temini için Ayan Reisi Ahmet Rıza Bey'in teşkil ettiği Milli Bölük'ün önceki gün toplanarak beyannamesini müzakere ettiği. 69/1, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Donanma Cemiyeti hakkında: Şura-yı Devlet'in bir mazbatasının önceki gün Takvim-i Vakayi'de okunduğu ve bu tezkerenin yer aldığı haber. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Union Fransız Kulübü'nde Pazartesi günü Fransız Cemiyet-i Hayriyesi tarafından bir müsamere düzenleneceği ve bu müsamerenin hâsılatının da bila-tefrik cinas ve mezhub İstanbul Fırkası'nın ihtiyaçları için kullanılacağı. 70/1, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Vahdet-i Milliye hakkında haberde Meclis Ayan Reisi Ahmet Rıza Bey başkanlığında toplandı. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Muharririn-i Osmaniye'den bir kişinin Türk müretteplerinin Rum müretteplerine karşı besledikleri hissiyatı aktardığı haberi. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

“Nereye Gidiyoruz?” başlıklı makalede Ayan Reisi Ahmet Rıza Bey'in teşebbüsü ile Vahdet-i Milliye'ye dair düşünceler ve o gün ki vaziyet hakkında görüşler yer aldığı makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

Osmanlı ülkesinin birliğine dair kaleme alınan makale de İkdam yazarının bu konuda ki önemli görüşlerine değinilerek hükümetin vazifelerinden ve ülkenin birliği için kurulacak cemiyetlerden bahsedilen makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

İzmir Tiyatrosu'nda yapılan gösteride İzmir'in Türk olduğu ve Türk kalacağına dair tezahüratlar yapıldığı. 83/1, 12 C 1337 (15 III 1919)

Milli Kongre Umûmî Kâtipliği'nden gönderilen açıklama. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Vahdet-i Milliye Heyeti toplanarak bir hafta zarfında izleyeceği mesai ve faaliyetlerin nizamnamesini tetkik etmiş olduğu. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

Vahdet-i Milliye Heyeti'nin Osmanlı birliğini ve hukukunu müdafaa için İngiltere, Amerika, Fransa ve İtalya gibi devletlerin komiserlerine muhtıra verildiği. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Vahdet-i Milliye Heyeti'ne Osmanlı memleketinin birliğini savunan vatandaşlardan gelen telgraflar hakkında haberde 16 Mart Bolu'dan gelen ve 15 Mart Maraş'tan gelen telgraflar. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Trabzon haberleri başlığı altında Âdem-i Merkeziyet Cemiyeti'nden Trabzon hakkında son zamanlarda gazetelerde rastlanılan haberler üzerine yayınladığı

duyuruda Trabzon ve civarında bulunan iki milyon yardıma muhtaç ahalinin Osmanlı hâkimiyetinde kalmak suretiyle Osmanlı vatanında ayrılmaları Wilson'a, Büyük Britanya ve Fransa'ya istinat eden ahalinin azim ve idaresinin yeteceği belirtilmiştir. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Trabzon Hukuk-u Milliye temsilcilerinin hazırladığı Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Konferansı hakkında bilgiler ve konferansta alınan kararlar. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Vatanın birliğini ve beraberliğini temin ve müdafaa için oluşturulan Milli Kongre'nin toplantılarında almış olduğu kararlar ve programları hakkında. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Trabzon Hukuk-u Milliye temsilcilerinin hazırladığı Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Konferansı ve beyannamesi hakkında. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Harp zamanından kalma pulların biraz düzeltme ile Donanma Cemiyeti tarafından kullanılabileceği haberi. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Donanma Cemiyeti Reisi Şefik Bey'in cemiyetin büsbütün sönmemesi için Marif Nazırı Ali Kemal Bey'e müracaatı. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Müdafai Milli Cemiyeti'nin kaldırılması yerine Harbiye Nezareti'ne bağlanacağı. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Osmanlı kadınları tarafından Paris, Londra, Roma ve Washington cemiyetlerine gönderilen muhtıra metnin sureti: gerçek bir cemiyet azası hakkında yazılmış ve Osmanlı Milleti'nin birçok yönden zor durumda bırakıldığı. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Vahdet-i Milliye Heyeti tarafından Paris Konferansı'nda Dört Devlet-i Muazzama Heyeti murahhaslarına tebliğ edilmek üzere İstanbul'da bulunan İngiltere, Fransa, Amerika ve İtalya Fevkalade Komiserlerine verilen Fransızca muhtıranın sureti. (Vahdet-i Milliye Heyeti Reisi Ahmet Rıza). 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Müdafaa-i Hukuk-u Osmanlı Cemiyeti Kâtip Umûmîsi Cami Bey'in cemiyetin bazı azalarının istifasına dair haberler hakkındaki telgrafi. 105/1, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Heyeti'nden Makam-ı Sadaret'e gönderilen telgrafta Yunanlıların ve Karadeniz Rumlarının Sulh Konferansı'nda kendileri için kurulan komisyonlarda Trabzon ve havalisinin hakimi olabilmek için çaba harcadıklarının duyulmuş olduğu ve halkta yarattığı heyecana ve Rumların yaptıklarına dair şikayetler. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Donanma Cemiyeti'nin kaldırılması üzerine Donanma Piyango Biletlerinin ne olacağı. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

İzmirlilerin Müdafaa-i Hukuk-u Osmaniye Cemiyeti tarafından Sulh Konferansı'ndaki Düvel-i Muazzama murahhaslarına gönderilmek üzere hazırlanarak Ahmet Saki Bey'in Fransızcaya çevirdiği güzel bir risale ile bir haritada Aydın vilayetiyle Menteşe ve Karesi Sancakları'nın nüfus kayıtlarının gayet açık bir şekilde gösterildiği haberi. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Osmanlı siyasal ve sosyal cemiyetleri programlarının Bâb-ı Âli'de toplanan bir Encümen-i Vükela'da incelenmekte olduğu ve alınan bilgiler. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Trabzon Âdem-i merkezîyet Cemiyeti'nden Trabzon ittihaz çetesinin halka yaptıkları mezalimleri hakkında yaptığı açıklamalar. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Trabzon Heyet-i Mahsusası olarak İstanbul'a gelenlerin Mâbeyn-i Hümâyûn'a kabul edildiği ve son zamanlarda Trabzon'da yaşananlar hakkında Trabzon ahÂlisinin hissiyatına dair yaptıkları açıklamalar. 125/1, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Dersaadet Muhabirleri Cemiyeti hakkında. 127/1, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Rumeli Heyet-i Nasiha'sı Edirne ilinde olduğu ve çalışmaları hakkında. 129/1, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Muallimin Cemiyeti hakkında yapılan konferans hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Atina'dan bildirildiğine göre İzmir Reddi-i İlhak Cemiyetleri azalarının tutuklandığı. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

“*İstiklal Meselesi'ne dair*”: Milli varlığımızın devamı için şu günlerde lazım gelen kuvvet için ilk gaye olan ittifak kurulduğu ve aylarca devam eden tereddütlerden sonra açık bir şekilde çürütmüş olduğu görülüyor: Anadolu'nun her yerinde Müslüman vatanın siyasi, iktisadi birliğinin, millet olarak hududumuzun her ne şekil olursa olsun Osmanlı topraklarının ve İstanbul'un muhafazası. 168/1, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Bir zamanlar tarihin acı hadiselerine şahit olan Sultan Ahmed Meydanı önceki gün bağı yanık Türk milletinin ruhuna acı şeyler vermiş olan gösteriler, galeyana sahne olmuştur. Bu derece yüz bin Türk ve Müslüman'ın ruhunu gıdıklayan bu elemli gün milletlerin tarihinde pek az rastlanan günlerdendir... Sultan Ahmed meydanında Dar-ül Fünun müderrislerinden İsmail Hakkı Bey kalabalığa karşı bir nutukta bulunmuştur: Türk olmanın ne anlama geldiğini anlatan İsmail Hakkı Bey, Türklerin kuvvetinin iman gücünde ve inanmakta olduğundan bahsetmiştir. 168/1, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

“*Sultan Ahmed Meydanı'nda önceki gün ki miting:*” Mitingde 100 bin kişi toplanmış ve “*istiklal isteriz*” diyerek tezahüratlarda bulunmuşlardır. Yasağa rağmen İstanbul tarihi bir gün yaşamıştır. Mitingde İsmail Bey ve Şukufe Nihal Hanım nutuklarda bulunmuşlardır. 168/1, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Şukufe Nihal Hanım'ın Nutku: “*Ey sevgili İstanbul, güzel vatanım, alil, talihsiz toprağım! Seni kaybetmek korkusunun ruhuma verdiği derin acıyı bilmem bununla kaçınıcı defa duyuyorum!...Bu pek feci ızdırap içinde son bir ümitle Allah'ıma yalvıyorum ki bu emeller artık senin için duyduğum acıların en sonuncusu... olsun*” diyerek uzun bir duygulu konuşma yapmıştır. Konuşma metninin tamamı yayınlanmıştır. 168/1, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Milaslı İsmail Hakkı Bey'in nutku ise özet olarak şöyledir: *“Görüyor ve işitiyorum ki bize zalimlik ediyorlar ve etmek istiyorlar. Fakat Allah'ın yardımıyla onlar bize yapmak istediklerini yapamayacaklar. Çünkü her şeyden evvel Allah'ımız var. Allah'ın kuvvet ve kudretinin dünyanın en kuvvetli milletlerinin, hükümetlerinin kuvvetlerinden azimlerinden daha büyüktür. Ve tekbirimizin manası da bunu gösterir ve Lillâhi-l Hamd dememiz böyle büyük hak ve kuvvetle Allah'ın yardımıyla iman ve itikadımız olduğundandır.”* Uzun ve heyecanlı bir konuşma yapan Milaslı İsmail Hakkı Bey, Müslüman milletlerinin iman eden Türklerin hiçbir zaman yok edilemeyeceğini söyleyerek iki madde ile Türklerin isteklerini sıralamış: *“1- büyük milletlerin hakları usulüne göre yerine getirmesi için müracaatla, 2- her ne olursa olsun kendi üzerimize düşen vazifeyi yerine getirme, 3- noksanlarımızı görerek onları gidermek ve bütün kuvvetimizle çalışmak.”* Devamın da ise İsmail Bey, Türk halkının hukuki haklarının yani haklıya hakkının verilmesini teklif etmiştir. Daha sonra ise mitinge katılanlardan bu üç madde üzerine yemin etmelerini istemiş ve *“ederiz”* diyerek halkta cevap vermiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Kürsüye Milaslı İsmail Hakkı Bey'den sonra Hamdullah Suphi Bey çıkmıştır. O da nutukların bütün halkın duygularına tercüman olduğunu belirtmiştir. Suphi Bey nutkunda şunları söylemiştir: *“... Ey şehit anaları, ey şehitlerimizin mazlum kardeşleri olan genç kızlar, ey bin muharebeden arta kalan asker kardeşlerim! Toplanalım, hangi inançtan olursak olalım, bugün Anadolu ve İstanbul'un mukadderatı bizim karşımızda mevzu bahis olmaktadır.”* Devamında Yunanistan'ın en büyük düşman olduğunu belirterek, Avrupa'ya seslenerek İzmir'in ikinci bir Makedonya olmaması için uyarmıştır. Ayrıca sokaklarda Türk polisinin güvenliği sağlamanın gerektiğini belirtmiştir. Sultan Ahmed Mitingi'nde ayrıca iki maddelik karar alınmıştır. Bu kararlar yer almaktadır. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Muallimler Cemiyeti'nin İkinci Konferansı'nın bugünün tarihinin akşamında Dar'ül Fünun salonunda yapılacağıın ilanı. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Türkiye Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kurulduğu haberi ve nizamnamesinin yayınlandığı haberi. Nizamname 6 maddeden oluşmakta ve cemiyet amacını,

Türkiye'deki Müslümanların haklarının müdafaası için faaliyetlerde bulunmak olarak açıklamıştır. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Edremit Reddi-i İlhak Heyeti'nin yolladığı tekzip telgrafında Sabah Gazetesi'nin 6 Haziran tarihli sayısında Edremit'in Yunan askerleri tarafından işgal edildiğini yazdığı ve böyle bir haberin aslının olmadığı. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Kırk Kilise Cemaat İslamiyesi namına Müftü Muhammed Bey tarafından Trakya'nın ekseriyetini Türklerden oluştuğuna ve Trakya'nın Türklere ait olduğuna dair protesto telgrafı. 180/2, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Trakya'nın Yunanistan'a ilhakı sebebiyle Trakya Paşaeli Heyeti Devlet-i Ali makamına gönderdiği telgrafta alınan kararların bildirildiği ve bu kararların sureti. 180/2, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Önceki gün Aydın Vilayeti Muavenet Hayriye Cemiyeti kadınlar şubesi Düvel-i Müttelife Şark orduları Baş Komutanı General Franchet d'Esperey'e giden bir heyet, büyük bir nezaketle kabul edildiği ve kadınların Fransa'nın müzaheretine büyük bir ihtiyaç duyduğunu beyan ettikleri. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Erzurum'da düzenlenmesi beklenen milli kongre 26 Haziran'da yapıldığı ve Anadolu Vilayetleri Murahhaslarının da katılımıyla başka bir kongre düzenleneceğinin haber alındığı. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Gülhane Parkı'nda yardım amaçlı bahçe eğlencesi düzenleneceği ve programı hakkında. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Vahdet-i Milliye Heyeti'nin Sadaret'e sunduğu muhtırasının sureti ve bu muhtıradaki hükümet ve fırka arasında yaşananlara değinerek intihabatlar ile meclisin göreve başlaması istenmiştir. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Haklarını istemek amacıyla Sultan Ahmet havalisinde milli bir miting düzenlendiği ve gençlerin programı hazırladığı, polisin mitinge izin vermediği ancak kısa bir hitabe yapıldığı. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

“*Yarım tedbirler*” adlı makale sansürle başlamaktadır. Wilson ilkelerinin Türkiye ile ilgili olan 12. Maddesinden bahsedilerek Türklerin yapılan zorbalıklar karşısında artık nefisini müdafaaya karar verdiği belirtilmektedir. Makalenin yine burasında sansür uygulanmıştır. Önceki gün gazetelerde yayınlanan yarı resmi bir tebligatta 3. Ordu Müfettişliğinden istifa eden Mustafa Kemal’in ve Rauf (Orbay) Bey’in yakalanarak İstanbul’a gönderilmesi emri verilmiştir. Haberin devamında Nazilli civarında oluşturulan Kuvva-i Milliye’nin çete olduğundan ve yakalanarak İstanbul’a gönderilmelerinin emredilmesinden bahsedilmiştir. Haber de ayrıca Hükümetin dâhili ve harici işlerde milletle el ele vererek çalışmasından bahsedilerek kurtuluş için başka çare olmadığından bahsedilmektedir. Haber birçok yerinde kısa kısa sansüre uğramıştır. 31 Temmuz’da Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

“*Fırka mümessilleri nezdinde*”: Adana ve Filistin civarında incelemeler de bulunan Şark Vekâlet Mıntıkları Amerikan Heyeti İslam, Musevi ve Hristiyan Murahhasları dinledikten sonra İstanbul’da siyasi fırkaların ve cemiyetlerin temsilcilerini dün kabul etmişlerdir. Ermenistan ve Boğazlar meselesi görüşüldükten sonra Heyet’in sorularına cevap veren temsilciler Ermenistan hakkında hiçbir şey söyleyemeyeceklerini belirtmişlerdir. Haberin devamında sorulan sorular ve verilen cevaplar hakkında alınan bilgilere yer verilmiştir. Sulh ve Selamet, Hürriyet ve İtilaf fırkalarının temsilcilerinin cevaplarına yer verilirken temsilcileri n isimleri de yer almaktadır. Vahdet-i Milliye’den ve Milli Kongre namına katılanların isimleri verilirken ayrıca cevaplarına da değinilmiştir. Milli Ahrar Fırkası ve Trakya Cemiyeti’nin de temsil edildiği toplantı da katılanların isimleri ile uzun bir şekilde düşüncelerine yer verilmiştir. Ayrıca Trakya Cemiyeti komisyona Trakya hakkında coğrafi, tarihi ve etnografi bilgi içeren ve Bulgar ve Yunan zulmünü anlatan bir muhtıra sunmuştur. Haberin devamında 5 maddelik muhtıra yer almıştır. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

“*Suistimal mi?*”: Hilal-i Ahmer Cemiyeti kadınlarının Büyük Park’ta İzmir felaketzedeleri için düzenlemiş oldukları merasimin paralarını Aydın vilayetinde yardıma ihtiyacı olanlara götürmek için bankadan bir miktar para alan Lütfi Bey’in, Aydın’da felaketzedeler için bazı yerlerde para toplanmakta olduğu haber alınması

üzerine yaptığı açıklamanın yer aldığı haber. Tıp ve Finun Doktoru Lütü imzalı dilekçenin Polis Müdüriyeti'ne yazıldığı anlaşılmaktadır. Dilekçenin aynen haberde yer almasından sonra İstiklal Gazetesi Lütü Bey'i olayı ciddiye almamakla eleştirdikten sonra Şehremini'den mesele hakkında alınan bilgilere de yer verilmiştir. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

İzmir'de felakete maruz kalanlar için muavenet toplayan Aydın Muavenet Cemiyeti namına hareket eden Doktor Lütü Bey'in bir eğlence düzenleyeceğini duyurarak bilet satmakta olduğu ve bunun sahtekârlık olduğunun İstiklal'de yer alması üzerine Lütü Bey'in tezkeresinin yayımlandığı haber. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Trakya – Paşaeli Cemiyeti'nin İstanbul'da bulunan İtilaf Devletleri Fevkalade Komiserliği'nden Bulgarların yaptıkları mezalim hakkında müracaatta bulunarak mezalimlerin önünün alınacağı ve bir tahkikat heyetinin yollanacağı. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

1.24. MATBUAT

Osmanlı Matbuat Cemiyeti önceki gün Beyoğlu'nda açılan yeni merkezi Ajaryan Apartmanı'nda bir konferans düzenlemiştir. Konferansa eski ve yeni gazetelerin erkanı ile Ermenice ve Rumca gazetelerin erkanı katılmıştır. Konferans da cemiyetin yönetici kadrosu belirlenmiştir. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Gazetelerin sansüre uğramaması için hükümete yapılan müracaat. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Matbuat Kongresi'nin ikinci toplantısını önceki gün yapmış olduğu ve ayrıntılarının yer aldığı haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Gazetecilere dava açılmasıyla ilgili alınan karar haberi. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

“*Sansüre Dair:*” Rauf Ahmet tarafından kaleme alından makalede sansür konusu işlenmiştir. Sansür konusuna yeni bir şekil verilmeye başlandığını belirten

yazar, hükümetin sansür taraftarı olmadığını belirttiğini söylemiştir. Yazar diğer ülkelerin sansür politikalarına da değinmiştir. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Matbuat Cemiyet'inin önceki gün yapılan İkinci Kongresi üçüncü toplantısının ayrıntılarının yer aldığı haber. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

La Türki Radikal adı altında bir Fransızca gazete çıkarılacağı haberi. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Vakit Gazetesi'nin kapatılması üzerine bu tarihten itibaren Mevkuat Gazetesi yayına başladığı. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Tekrar yayına başlayan Vazife Gazetesi muhabirlerini tebrik metni. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

İslam Gazetesi'nin ödeneği hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Matbuat Erkânı'na şeker verilmesiyle ilgili haberlerin gazetelerde yer alması hakkında. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Yeni Matbuat Kararnamesi'nin yer aldığı haber. 50/1, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Milli Ajans hakkında haber. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Matbuat Kanunu hakkında haber. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Alemdar Gazetesi'nin yeniden yayına başladığı haberi. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Matbuat Konferansı kararlarını arz etmek üzere Mahmut Sadık, Celal Nuri, Ahmet Emin gibi isimlerin de bulunduğu bir heyet Hariciye Nazırı Reşit Paşa'yı ziyaret etmiş ve sansürün şekli ile matbuat kanununa ilave edilen kararname ile ilgili protesto nameyi sunmuşlardır. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Bir önceki gün yayımlanan Matbuat Kanunu hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Fevkalade Matbuat Konferansı Heyeti Murahhası'ndan gönderilen bildiri ve Matbuat Konferansı'nın kararlar hakkındaki haber. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Matbuat Heyeti'nin düzenleyeceği Sansür hakkındaki toplantıya gazete müdürlerinin ve baş muhabirlerin davet edilmesi hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Gazetelere yapılan sansürle ilgilenen sansür memurları hakkında haber. 59/1, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Matbuat Müdüriyeti'nden bildirilen beyanatta kapatılan gazeteler hakkındaki kararı. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Türkçe edebi gazetelerin isimlerinin yer aldığı haber. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Fransızca günlük ve siyasi gazeteler, Rumca haftalık ve günlük gazeteler, Ermenice siyasi haftalık ve günlük gazeteler, Ermince edebi gazeteler, Rumca edebi gazeteler, Fransızca edebi gazeteler ile ilgili haber. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Matbuat Merkezi Âliyesi'nin gün içerisinde toplanacağı haberi. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Celal Nuri, Ali Kemal Efendi gibi isimlerin davasının I. Ceza Mahkemesi'ndeki mahkemelerine devam edildiği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Matbuat-ı Aliye Müdüriyeti'nden kanunsuzluklara karşı bir duyurusu. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

“*Adalet Gaye mi, Alet mi?*” başlıklı makalede yarı resmi Sabah Gazetesi yazarının önceki gün tutuklanması İstanbul basınında büyük bir hayret ve üzüntü oluşturduğunu belirten yazar, tutuklanma hakkında görüşlerini ve edindiği bilgileri aktarmıştır. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Tutuklu olan Ahmet Emin Bey'in birkaç güne Anadolu'ya sevk edileceği. 97/1, 26 C 1337 (30 III 1919)

Matbuat Müdüriyeti'nden vilayetlerdeki huzur ve asayişe dair ilanla birlikte yeni hükümet seçimleri hakkındaki haberlerle ilgi ilanı ve matbuat kulübü hakkında haber. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Yeni Sansür Heyeti hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Tan Gazetesi'nde "*Düvel- muazzama ve Şark-i Karib*" adında son derece dikkate değer bir makale yayınlandığı ve bu makalenin Fransız basınıni iyi tanımayan okuyucular ile gazeteciler arasında yarı resmi bir mahiyet ithaf ettikler belirtilmiştir. Makalenin devamında ise Rauf Ahmet Tan Gazetesi'nin siyasi hayattaki mahiyetinden ve basın hayatındaki öneminden bahisle kısaca Tan Gazetesi'nin makalesinin içeriğini incelemiştir. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Matbuat Müdüriyeti'nden Sulh Murahhasları hakkında gazetelerde çıkan haberlere ilişkin duyuru. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Matbuat ve Ajans Teşkilatı hakkında Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede bir türlü halledilemeyen meselelerden biri olduğu, Matbuat Ecnebiye Müdüriyeti oluşturulmasını müteakip gerek bu şubenin idaresinin gerek telgraf ajansı hakkındaki incelemelerinden bir iki raporla Hariciye Nazırlarına arz ettiğini ve bu konuda yapılması gereken ıslahatları anlamaya çalıştığını belirterek o zamanlar bütçenin böyle esaslı şeyler yapmaya müsait olmadığını yazmıştır. 1913'lü yıllarda matbuatın zor bir duruma düştüğü ve matbuat şubelerinin birleştirilmesi sonucunda oluşturulan teşkilatın başına getirildiğinden bahsetmiştir. 117/1, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Zaman Gazetesi'nin yeni bir tarzda neşriyata devam edeceği. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Yeni Gün Gazetesi sahibi Baş Yazar Yunus Nadi, Maliye Müsteşarı Hüsnü Tahsin, Kadınları Çalıştırma Cemiyeti Başkanı İsmail Hakkı, Tokat Mebusanı Tahsin Rıza, Köprülüzade Fuat Bey gibi daha birçok önemli isimlerin tahliye edildikleri. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Günlerdir halkın düşüncelerine tercüman olan gazetelerin yeknesak denilecek derecede Sabah Gazetesi'ne karşı gerçekleşen ani hareketleri tam hedefine isabet etmiş isabet etmiş olacak ki Sabah Gazetesi mağlubiyet maddi ve maneviyelerini uyutmak için yazılarına mantıksız itirazından başka gazete musisi olmak dolayısıyla kendi şahsını ortaya koyduğunu belirten yazar gerçekleri anlatmak amacıyla verdiği cevap metninin yer aldığı makale Sapançalı Hakkı tarafından kaleme alınmıştır. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Matbuat Müdüriyeti'nden "*Tenvir-i Hakikat*" başlıklı duyuruyla son günlerde gazete sütunlarında yer alan Divan-i Harb-i Örfi ile ilgili haberlerle ilgili açıklaması. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Osmanlı Matbuat Cemiyeti'nden yapılan duyuruda Dâhiliye Nazır Vekili Ethem Bey'in Ahmet Emin Bey ile Celal Nuri Bey'in İstanbul'a serbestçe giriş yapabileceklerini Polis Müdüriyeti'ne bildirdiği. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Kütahya'ya ikamete memur edilen göz tabibi Esat Paşa ile Vakit muhabiri Ahmet Emin'in İstanbul'a dönmelerine müsaade edilmesi üzerine Haydarpaşa Garı'na 13 Temmuz günü trenle gelecekleri ve Matbuat Cemiyeti tarafında da Ahmet Emin'inin karşılanacağı. 14 L. 1337 (13 VII 1919)

İsviçre'de bulunan Sabah Gazetesi Baş Muhabiri Ahmet Cevdet ve Eski Polis Müdürü Erkan-ı Harbiye Kaymakamlarından Yusuf Rasih Bey'in İstanbul'a dönecekleri. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan Millet Davası başlıklı makalede matbuata uygulanan sansüre değinilmiş, haberlerde doğrudan doğruya dahili asayişin tesisine önem verilmesi ve hükümetin uyguladığı sansürlere değinmiştir. 204/1-2, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Ahmet Emin ile Celal Nuri Bey'in İstanbul'a dönmelerine müsaade edilmesi hakkında. 207/1, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Celal Nuri Bey'in İstanbul'a gelmesi hakkında. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Gazeteci Celal Nuri ile eski Dahili Nazırı Reşit Bey'in vatanlarına kavuştuğu haberi. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Celal Nuri Bey'in dönmesi ile ilgili bilgiler ve gazeteciler hakkında. 213/1, 28 L. 1337 (27 VII 1919)

1.25. MAKALELER

“Osmanlı nokta-i nazarından Sulh meselesinin manzara-i umûmîyesi”: Makale Sulh meselesinin genel özelliklerinden bahsetmekle beraber 1898 yılında Brüksel’de bulunan Rauf Ahmet’in bir hatırasıyla başlamaktadır. Rauf Ahmet, Wilson Prensiplerine de değinerek Türkiye ile ilgili maddelerinden de bahsettiği yazısında bahsi geçen prensiplerin büyük etkisinin olacağını tahmin ettiğini belirtmektedir. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Rauf Ahmet tarafından yazılan makalede Sulh Meselesi’nin hukuk meseleleri ele alınmıştır. Wilson ilkelerinin doğrudan doğruya Osmanlı İmparatorluğu’nu ilgilendirdiğini belirttiği 12. Maddeye değinilen makalede Osmanlı ve Sulh Meselesi etrafında hukuk meselelerinin tahlilini yapılmıştır. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

“Sulh davasında hukukumuzu nasıl müdafaa etmeliyiz?”: Osmanlı İmparatorluğu’nun hukuk hâkimiyetine sahip olmadığını belirten Rauf Ahmet, yine Wilson ilkeleri üzerinde tahlillerde bulunmuştur. Wilson ilkeleri üzerinde ki görüşlerini belirten yazar, Sulh Konferansı’nda Osmanlı Devleti hukukunun nasıl temsil edileceğini ve ne suretle temsil edileceğini malumatlarına göre açıklamaya çalışmıştır. 6/1, 24 RA 1334 (28 XII 1918)

“Sulh hazırlıklarının safhaları”: genel Sulh’a Wilson İlkelerinin esas olacağı varsayılarak adı geçen ilkelerin bilhassa Osmanlı Devleti’ne talik olan 12. Madde dikkate alınarak bazı özel girişimlere başlanmış olduğunu belirten Rauf Ahmet, Türklerin yaşadığı yerlerde Osmanlı Devleti hukukunun tesisi için Wilson’un görüşlerinin bazı tehlikelere yol açabileceğinden bahsetmektedir. Sabah, Tasvir-i Efkar ve Yeni Gazete’nin bir gün önceki nüshalarından bahseden yazar, bu gazetelerin iki önemli noktaya değindiğini ve kendisinin de elinden geldiğince bu konularda hatırında olanları aktarmaya çalıştığı makalesinde Yeni Gazete’nin

Avrupa Devletleri'ne özel girişimler konusunda müracaat edilmesi hususuna karşı gelmektedir. Rauf Ahmet Sulh konusunda hükümetin nasıl bir yol izleyebileceğini olasılıklar şeklinde makalesinde bahsetmektedir. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

“Umûmî harp ve terbiye”: Kazım Nami tarafından yazılan makale genel harp ve terbiye üzerinedir. Makalede örneklerle çocukların alması gerek terbiyelerden bahsedilerek çocukların gerektiği gibi eğitilmesinden bahsetmektedir. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

“Boğazlar meselesi”: Rauf Ahmet tarafından yazılan makale Boğazlar meselesi üzerinedir. Wilson Prensiplerine atıfta bulunan yazar, Wilson'un boğazların uluslar arası devletlerin yolcu ve ticaret gemilerine açık hale getirilmesi esasını kabul ettiğini belirtmektedir. Böyle bir çözümün sorunlar yaratabileceğini belirten yazar, Osmanlı'nın en uygun olan çözümü bulmak ve Sulh Konferansı'nda kabul edilmesine çalışmak zorunda olduğunu yazmıştır. Yazar devamında Osmanlı Payitahtı için boğazlarının ne derece önemli olduğundan ve boğazların tarihi açıdan önemine değinmiştir. 8/1, 26 RA 1334 (30 XII 1918)

“Sansür münasebetiyle 4. kuvvete dair bir iki mülahaza”: Osmanlı ülkesinin içinde bulunduğu durumu hukuki esaslar çerçevesinde uzun uzadıya değerlendirmeye çalışan Rauf Ahmet, yazısında sansür meselesine değinerek haklı şikâyetlerinin nedenini açıklamaya ve bu konuda gerekli cevabın alınmadığını belirtmektedir. Rauf Ahmet yazısının devamında matbuatın mahiyeti ve vazifesine ayırmıştır. 9/1, 27 RA 1337 (28 I 1918)

Mustafa Kemal Paşa'nın Sofya Ateşemiliteri olduğu günlerde kaleme aldığı önemli eserin yer aldığı haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

“Neden mağlup olduk?”: Kanal Cephesi iç yüzü hakkında bilgilerin ve belgelerin yer aldığı makale dizisinde mağlubiyetin nedenleri, mağlubiyetten ders almak ve açıklamasını yapmak, yine makalede rapor ve vesika ticaretinden de bahsedilmektedir:

96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

97/2, 26 C 1337 (30 III 1919)

103/2, 3 B. 1337 (5 IV 1919)

108/2, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

“Siyasi Fırkalar”: Osmanlı siyasi fırkalarının toplumsal yönlerinin ne gibi özelliklere sahip olmasıyla ilgili makale Nevres Manavoğlu tarafından kaleme alınmıştır.

95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

97/1, 26 C 1337 (30 III 1919)

100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

110/1, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

140/3, 13 ř. 1337 (13 V 1919)

144/2, 17 ř. 1337 (17 V 1919)

İKİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NİN YABANCI DEVLETLERLE İLİŞKİLERİNE DAİR HABERLER VE YAZILAR

2.1. İTİLAFA DEVLETLERİ

Batum'a giden itilaf sefinelerinden boş olarak gelecek olanların 9. Ordu'nun terhis ettiği askerleri İstanbul'a getirmesi İtilaf kuvvetleri komutanlığından emir olunmuş ve gereken gemi ve para ile İstanbul'a doğru hareket etmiştir. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Düvel-i İtilâfiye Fevkalade komiserlerinin son gelişmeleri görüşmek üzere toplantı yaptığı. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

2.2. İNGİLTERE

İngilizlerden öğrenildiğine göre İtilaf Devletleri Osmanlı'ya ve Rusya'ya erzak yardımı yapma kararı almıştır. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

2.000 kadar Türk'ün bir İngiliz Vapuru ile İstanbul'a geldiği haberi. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

İngilizlerin Filistin Ordusu Komutanı General Edmun Allenby'nin İstanbul'a gelmesiyle ilgili haber. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

İngiltere Ticaret Odası'nın Türkiye ve Bulgaristan'a uyguladığı iktisadi abluka hakkında haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

İngiliz siyasi temsilcisi Amiral Caltrop'un Sadrazam Ferit Paşa ile Nazırları ziyareti. 88/1, 17 C 1337 (20 III 1919)

Dersaadet İngiliz Ticaret Odası'nın bir kararı. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Morning Post'tan alınan haberde Türkiye – İngiltere ticari münasebetlerine değinilmiş olduğu. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

İngiltere Kralı'nın İzmir'i ziyareti hakkında. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

İzmir Guraba Hastanesi'nde çalışacak Amerika Salib-i Ahmer heyeti hakkında. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

İzmir'deki faciaları incelemek için İzmir'de bulunan İngiliz Heyeti'nin gittiği. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

İstiklal Gazetesi'nin 11 gün süren tatili esnasında gazetelerden birinde İngilizlerin Osmanlı'dan neden yüz çevirdiğine dair iki makale yayımlandığı ve bu makale üzerinden de 18 ve 19. Yüzyıllarda İngiltere'nin Osmanlı'ya karşı izlediği siyasete değinilmiştir. 228/1, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

İzmir'de bulunan İngiliz Tahkik Heyeti'nin çalışmaları hakkında. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Mütareke mucibince Rumların iade şartlarını tetkik için İngiltere Sefarethanesi'nden memurlardan oluşan heyetin Darıca ve Kemerburgaz'daki çalışmaları hakkında. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Winston Leonard Spencer-Churchill'in açıklamalarına göre daha 400 bin Alman ve Türk esirinin İngiltere'de bulunduğu. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Avam Kamarası'nda konuşan İngiliz Başbakanı Lloyd George'nin Türkiye ile Sulh'un henüz imzalanmamasına ve Amerika'nın Türkiye vekâletine dair alacağı karar üzerine sulh meselesinin halledileceğini açıkladığının İstanbul'a bir telgrafla ulaşmasıyla bazı yerlerde heyecana neden olduğunun anlatıldığı "*Küçük Sebepler, Büyük Tesirler*" başlıklı makale Rauf Ahmet'e aittir. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

2.3. FRANSA

Rumca gazetelere göre Fransız Levazım Dairesi yakında buradaki Belçika ve Fransız tebaasının iaşesini verecektir. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Pierre Loti son zamanlarda yazdığı makalelerde Ermeniler aleyhinde görüşlerini belirtmesi ile ilgili haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Fransa Medeniyeti ve Galatasaray Sultanisi başlıklı haberde Fransa'nın birçok ülkede açmayı düşündüğü liseler hakkında haber. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Paris – İstanbul arasında Yataklı ve Vagonlu Şirketi tarafından trenlerin işletmeye açılacağı. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Fransa Dersaadet Fevkalade Komiserliği'ne tayin olunan Mösyö Defrals'ın İstanbul'a geldiği. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

“*Pier Lotti'ye şükran*” başlığı altında dost düşman kara günlerde belli olur şeklinde hitapla Osmanlı dostu olan ve yazdıklarıyla sevgisini ve dostluğunu sürekli gösteren Pier Lotti'ye teşekkür maksadıyla yazılan makale Ruşen Eşref tarafından kaleme alınmıştır. 113/1, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Türkiye – Fransa ilişkilerine dair bir makaleden bahisle Türkiye'nin müdafaası hakkındaki bu makalenin İstiklal'de yayınlanması üzerine Cenevre Osmanlı İttihat Cemiyeti merkezinden Reşit Bey'in buna teşekkür ettiği ve makale hakkında cevaben yazılan bir mektup. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

İstanbul – Paris hava ulaşımı hakkında haberde bir tayyarenin zorunlu inişi hakkında. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Sulhun imzalanması nedeniyle İstanbul'da Fransız Fevkalade Mümessili Mösyö Vemadem Döfrans tarafından önceki gün Fransa Sefarethanesi'nde resmikabul yapıldığı haberi ve ayrıca haber de resmikabule katılanların isimleri de yer almıştır. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

2 Temmuz tarihli Aksiyon Fransız Gazetesi'nin Fransa'nın Sulh Konferansı'nda Türklere karşı izlediği siyasetten bahisle Fransa'nın Türkiye üzerinde sahip olmak istediği çıkarlarına değinmiş ve konferansta Türkiye – Fransa ilişkilerine de açıklık getirmiştir. 195/2, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Önceki haftalarda Fransız Aksiyon Gazetesi'nde yayınlanan Venizelos ile yapılan mülakata dair yapılan haberde, Venizelos'un Amerika ya da Yunanistan'ın Türkiye üzerinde vekâleti kabul ettiği takdirde Fransız mekteplerine ne kadar Rum

öğrenci kabul edileceğinden bahsetmediğinden yakınılması üzerine Venizelos'un gazetesine gönderdiği mektuba dair. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

2.4. ALMANYA VE AVUSTURYA

Önceki akşam bir İskoçya takımı mızıkalarıyla Beyoğlu'nda dolaşmışlar ve Alman esirlerle Avusturyalı esirlerde serbestçe dolaşmışlardır. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

İstanbul'daki Almanların şehri terk etmeleri için süre verilmiştir. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Alman ve Avusturyalı sivil tebaa ile askerlerin vapurlarla nakil edileceği haberi. 7/1, 25 RA 1334 (29 I 1918)

Almanya'da kalan Osmanlı esirleri hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Büyük Ada meselesi: Büyük Ada'ya nakil edilen ve Almanlara ait olup tam iskelenin üstüne yığılan sandık, tahta parçalarının gece vakti vapurdan çıkan yolcuları zor duruma düşürdüğü. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

İstanbul'da bulunan sivil Alman tebaasının Sulh vapuru ile hareket edeceği, vapurun makinelerindeki tamirat dolayısıyla Almanlar, küçük bir vapur ile Galata rıhtımından vapura nakil edileceği, vapur kömür alır almaz hareket edeceği. 40/2, 28 R 1337 (31 I 1919)

Adalarda bulunan Alman askerler hakkında. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

İstanbul'da bulunan son Almanların da birkaç güne kadar gideceklerinin haber alındığı. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Mütareke Komisyonu'nun son günlerdeki mesailerinde İstanbul'da geriye kalan Almanların ve Avusturyalıların memleketlerine gönderilmesi için gereken işlerle uğraştığı haberi. 60/2, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Alman halkının iki vapur ile gittiği. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

300 Alman'ın vapurla İzmir'e götürüleceği ve Alman İskân Heyeti'nin İstanbul'da olduğu. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

Akşam Gazetesi'nin Almanya'da bazı şehirlerde büyük bir Türk gösterisi haberine göre halen Almanya'da bulunan Talat Paşa, Enver Paşa, Bahattin Şakir Paşa gibi İttihat ve Terakki Erkânı'nın İstanbul'a iadesi için gösteri yapılmıştır. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Alman diplomatlarından İstanbul eski sefirinin Almanya tarafından Wilson Prensiplerine isnat edilmesi hakkında açıklamaları. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Times Gazetesi'ne göre Almanya'nın Mısır'daki İngiliz himayesini tasdik edeceği, Türkiye'nin hukuk ve salahiyeti de Büyük Britanya'ya bağlanacağı. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

Berlin ve Viyana'daki sefirlerin ve memurların görevine son verildikten sonra Osmanlı memleketine dönüşleri için yapılan teşebbüsler hakkında. 142/1, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Berlin'de ablukada altında kalan Müslüman muhacirlerin iskânı hakkında. 142/1, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Viyana'daki Osmanlı esirleri hakkında. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Almanya'dan gelen Osmanlı talebeleri hakkında. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Almanya'dan Gelen Talebelerden Konyalı olanların memleketlerine gönderilmesi meselesi ile ilgili haber. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Almanların Ermenilere karşı Türkiye'deki tutumları hakkında. 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

Almanya'daki Türk esirleri getirmek üzere hareket eden Kel Cemal ile Reşit Paşa Vapurları hakkında. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Hamburg'dan Osmanlı talebelerini alarak İstanbul'a dönen Akdeniz vapurundaki talebeler hakkında. 188/2, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Almanya'dan getirilen Osmanlı talebelerinin eğitimlerine devam etmeleri hakkında. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Alman Dostluk Yurdu'nun zararlarından dolayı Maliye Nezareti'nin kararıyla idaresini yürütecek komisyon hakkında. 203/2, 18 L. 1337 (17 VII 1919)

İstanbul'da bulunan 9 Alman ailesinin Almanya'ya döneceği. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Almanya'dan Osmanlı talebelerini getirmek için giden Gülcemal Vapuru'nun Çanakkale'ye vardığı. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Almanya'daki Türk talebelerini getirmek için Almanya'ya giden Gülcemal Vapuru'nun önceki gün Haydarpaşa'ya demirlediği ve yolcuların tahliyesine başlandığı; vapurda bulunan yolcular hakkında bilgiler. 231/2, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Galip Kemal Bey'in Avusturya'ya seyahat için hareket edeceği ve seyahatinin siyasi mahiyette olmadığı. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

2.5. İSVEÇ

İsveç Sefirinin Galip Kemal Bey'e müracaat ederek Ruhaniye ve Hayriye'de çalışan Alman ve Avusturya tebaasının burada kalmasına müsaade edilmesini istemiştir. 7/2, 25 RA 1334 (29 I 1918)

İstanbul'a vapurla gelen Avustralyalılar hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Altı azadan oluşan İsveç Heyeti'nin incelemelerde bulunmak için İstanbul'a gelmiş olduğu haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

İsveç'te bulunan Türk muhacirlerin memleketlerine dönmek niyetinde oldukları ve bunun için Salib-i Ahmer Heyeti'ne başvurdukları. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Türkiye ve İsviçre ilişkilerine dair haber. 199/2, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

2.6. ERMENİSTAN

“*Kabine mi? İcra komisyonu mu?*”: Prosodos Gazetesi’ne göre Paris’te bir Ermeni Hükümeti tesis edilmiş ise de bu bir hükümet değil ancak bir icra komisyonu mahiyetindedir. Başkanın ise Bogus Nubar Paşa’nın olduğu. 9/1, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Ermenistan’ın İstanbul Sefareti’ne yaptığı atama haberi. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Ermeni Cumhuriyeti Hariciye Nezareti’ne, Adliye Nezareti’ne Taşnaksutyun Duma azalarından atamalar yapmıştır. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Ermeni Hükümetince İstanbul’a tayin edilmesi düşünülen ve kendisinin böyle bir memuriyet kabul etmeyeceğini söyleyen Ohannes Kuyuciyen Paşa’nın fotoğrafı. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Dersaadet Ermeni Sefiri’nin kendisine teklif edilen sefirliği kabul edemeyeceğini belirttiği. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Ermeniler ve Gürcüler Cenubi Kafkasya’da savaşmakta oldukları ve telgraf namelere göre bu savaş son bulmuştur. Bu mücadelenin menşei hakkında bilgi almak için İstiklal Gazetesi muhabirlerinden birinin Gürcistan Hükümeti nezdinde ilk Osmanlı askeri ve siyasi temsilcisi olarak gönderilmiş olan Erkan-ı Harp Çobanoğlu Amir Zeki Bey ile yaptığı görüşmenin yer aldığı haber. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

“*Büyük Ermenistan olabilir mi?*” sorusuyla başlayan haberde Kafkasya’da Ermeni meselesini inceleyen Amerika Komisyonu’nun İstanbul’dan Paris’e gitmek üzere ayrıldığı ve komisyonun inceleme sonucunda verdiği raporun 2 maddelik bölümü yayınlanmıştır. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Ermeni Milli Meclisi’nin İstanbul’a yeni gelen Ermeni Heyeti raporlarını inceleyeceği. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Ermenistan'ının kuruluşuna dair makalede bir Ermeni memleketinin neresi olacağına değinilmiştir. Ayrıca Ermeni – Türk hududuna dair Amerikan heyetine de bir dilekçe şeklinde Ermeni hukukunun temininin nasıl yapılması gerektiğinin izahı yapılmıştır. Makale Yavuz mahlasıyla kaleme alınmıştır. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

2.7. İRAN

Versay Sulh Konferansı'na katılmak üzere Tahran'dan hareket eden İran Heyeti Murahhası İstanbul'a gelmiş ve otele yerleştikleri. Akşam.16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

İranlılar ile Osmanlılar arasındaki evliliklere dair kanun. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

İran eski Şahı Muhammed Ali Mirza'nın ailesi ile Yeniköy'e yerleştiği. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

İran Şahı'nın İstanbul yoluyla Avrupa'ya geçeceği. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

İran Şahı Ahmet Şah Kaçar'ın İstanbul'da bulunduğu ve ayrıntıları. 226/1, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

İran Şahı Ahmet Kaçar Han'ın İstanbul'da bulunması sebebiyle Padişah tarafından Han namına Yıldız Sarayı'nda verilen ziyafet hakkında. 228/1, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

İstanbul'da bulunan İran Şah'ı Ahmet Kaçar ile yapılan mülakatta, İstanbul'a ziyaret sebebi, ne kadar kalacağı, İran'ın vaziyeti ve ziyaret edeceği yerler, İngilizler ile yapılan mukaveleye dair açıklamalar. 229/1, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

2.8. YUNANİSTAN

Yunan Filosu Komodoru Mösyö Kakolidis'in Tasvir-i Efkâr Gazetesi'nde yayımlanan mülakatının Atina basınında tenkide uğradığı haberi. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Yunan Konsoloshanesi önceki gün harpten sonra ilk defa açılmış olduğu haberi. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

İtilaf Devletleri Karadeniz’de müsadere edilen 29 tüccar vapurundan 10 tanesinin Yunanlılara verileceğini Rumca gazetelerin yazdığı. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Times Gazetesinde okuduğuna göre Atina’dan gönderilen bir haberde Türklerin Türkiye’de cürüm unsuruna karşı muhafaza ettikleri tedhiş usulünden 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Yunan hükümeti Türkiye’de mütemekkin Rumların yurtlarına avdetleri ve iaşelerinin temini zamanında yirmi milyon Frank tahsisat vermiştir. 40/2, 28 R 1337 (31 I 1919)

Yunanistan idaresindeki Müslümanlar hakkında haber. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

İzmir ve İstanbul’a Yunanlı müttetikleri getiren şimendiferin Konya ve Karaman arasında kaza yaptığı. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Yunanistan’dan İzmir’e gitmek isteyen Rumlar hakkında. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Pontus Gazetesi’nin Büyük Ada Konferansı hakkındaki haberi. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Yunan Orduları Baş Komutanı General Franchet d’Esperey’nin bazı meseleleri müzakere etmek üzere İstanbul’a geleceği. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Türkiye ve Yunanistan’da zarara uğramış Yunanlılar için Yunanistan’ın Sulh Konferansı’nda tazminat talebi hakkında. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Osmanlı ordusuna mensup ve Yunanistan’da bulunan Ermeni askerlerin Amerika’daki Ermeni ordusuna katılmak için ricada buldukları haberi. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Yunanistan Hükümeti, Makedonya'daki Türklerin harp esnasında mallarını terke mecbur olan Türklere de Rumlara yaptığı teslimatı göstereceği. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

İstanbul'a Yunan Jandarmalarından 30 kişinin geldiği. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Yunanistan ile Osmanlı İmparatorluğu'nun ticareti hakkında. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Yunan Ticaret Odası azasının İstanbul'da bulunduğu ve ziyaretleri. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Yunanistan'ın Türkiye ile bazı illeri arasında posta ulaşımının sağlanması için teşebbüslerde bulunduğu. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Yunan Orduları Başkomutanı'nın İstanbul'da olduğu. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Selanik – İstanbul arasında işleyen vapurlar hakkında Yunan Hükümeti'nin kararı. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

İstanbul ve Trakya halkından olup da Yunanistan'a muhaceret eden Rumlar hakkında. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Yunanlılar tarafından Yunan Coğrafya Şirketi unvanıyla büyük bir propaganda cemiyeti kurulduğu ve azaları arasında profesör, büyük memurlar bulunduğu. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Selanik hakkında bir telgraf nameden anlaşıldığına göre İsrail namına bir gazetenin Selanik'ten aldığı bir mektupta bu şehrin geleceği hakkında bahsedildiği. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Yunan Ordusu'nun İzmir'e çıkmasını takiben Miralay Zafiriyo'nun, Venizelos'un yolladığı emirname yevmiesini yayımlandığı ve bu emirnamenin sureti. 148/1-2, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

İzmir'in İtilaf orduları tarafından işgalinden dolayı Makedonya ahalisi, Anadolu mültecileri arasında pek büyük bir şevk ve sevinç uyandırdığı, birçok gösteri düzenlendiği, şehrin müttefik ve Yunan bayraklarıyla donatıldığı. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Venezelos'un İzmir'in müttefik askerleri tarafından işgaline dair Yunanistan halkına yaptığı açıklamalar. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Atina'dan alınan haberlerde Yunan Karargâhı tarafından İzmir'de asayişin tamamıyla sağlanacağını bildirdiği; Türklerin şehirde kargaşalıklar çıkarması hakkında. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Atina'dan bildirildiğine göre yeni bir Yunan Jandarma kıtası İzmir'e hareket edecektir. Bundan başka bir jandarma miralayını da gidecek, İzmir ve civarı Jandarma Kıtaatı Komutanlığı'nı üzerine alacağı. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

İşgal Kuvvetleri Komutanı Miralay Niko Zafiriou: Yunan kuvvetleri komutanlığı bugünden itibaren seyahat vesikaları muayenesine izin verdi. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

İşgal Kuvvetleri Komutanı Niko Zafiriou: Yunan fevkalade komiseri Mösyö Strayadi, önceki gün belediyeye giderek Reis Hacı Hüsnü Paşa ile görüştiklerinde, memleketin son sistem salhaneye ihtiyacını sormuşlardır. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Makedonya'da emlak ve arazisi bulunan vatandaşlara hitaben yayınlanan haberde yakın bir zamanda haklarının iade edileceği bildirilmiştir. Yunanistan Drama Livası Mebuslarından Hüsamettin Sait Bey tarafından yazılan bildiridir. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Ayvalık'ın Yunan askeri tarafından tahliye edildiği. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Yunan zenginlerine Anadolu'daki Rumlara yardım için yapılan çağrı. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Bazı Yunan gazetelerinin Atina muahedesi gereğince Osmanlı himayesini kabul etmiş olan Türklerin Yunanistan'ı terke mecbur kalacaklarını yazmışsa da resmi mevkilerde geçerlilik kazanmadığı haberi. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Yunanlıların işgalleri hakkında yapılan haberde Yunan kuvvetlerinin yakında Bâb-ı Âli'ye işgal hudutlarını içeren bir harita verecekleri. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Paris'te bulunan Venizelos'un Almanya ile Sulh imzalanmasını haber vermiş olan İzmir'deki Yunan kuvvetlerinin komutanı General Render'e göndermiş olduğu mektubun dikkate şayan olmasından dolayı yayınlamıştır. Venizelos, Türkiye ve Bulgaristan için ezeli düşman diye bahsederek Almanya Sulhu'nu takiben bahsi geçen devletlerle de Sulh imzalanacağını belirtmiştir. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Venizelos'un Türkiye meselesinin ne zaman halledileceği ile İzmir ve İstanbul'un mukadderatının ne olacağına dair açıklamaları. 206/2, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Venizelos'un Türkiye – Yunan ilişkilerine dair açıklamaları. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Venizelos'un Aksiyon Fransız Gazetesi'ne 15 Ağustos tarihinde yaptığı açıklamalar ile Tan Gazetesi'nin bir telgrafla aynı doğrultuda olduğundan bahisle Türkiye hudutlarının şekillenmesi ile bu hudut meselelerinin Sulh Konferansı Meclis Âlisi'nde müzakerelere konu olmasıyla alakalı olduğunun anlatıldığı makale Reşat Hikmet tarafından kaleme alınmıştır. 228/1, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalinden sonra yaşananlar hakkında tahkikatlar yapan Tahkikat Heyet'lerinin çalışmalarına dair haberde, General George Milne'nin tahkikatları, Halil Ali ve Kadri Beylerin delege olarak katıldığı, işgal hatlarının ne suretle tayin edileceğine dair bilgiler. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

2.9. BULGARİSTAN

Bulgarların Edirne hakkında bazı görüşler yaydığı ve oluşturdukları komiteleri Edirne vilayetine gönderdikleri haberi. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Oniki Ada meselesi hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Rumca gazetelerden okunan haberde Türkiye ve Bulgaristan teslihatı hakkında olan bir telgraf namede bu konuda Türkiye ve Bulgaristan'a imzalatılacak maddelerin görüşmelerine Türkiye murahhasları ve Yunan fenni mühendisleri de katılacaktır. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

2.10. RUSYA

Rusya işlerine dair Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede, Genel Sulh'un Avrupa'da ortaya çıkarmakta olduğu yeni durumun Osmanlı Devleti'ni – kendi işlerinden sonra – en fazla alakadar eden meselelerden birinin Rusya'nın alacağı şekil olduğunu, Dünya Harbi'nin ortaya çıkardığı doğu komşumuzun iki asırdan beri takip ettiği siyasetinin pek vehimli devirlerine tesadüf ettiğini belirtmiştir. Yazar makalenin devamında Osmanlı İmparatorluğu'nun Dünya Harbi'ne neden dahil olduğuna dair düşüncelerini belirttikten sonra Rusya'nın bundan sonra ne gibi bir şekle bürüneceğinden bahsetmiştir. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Rus diplomatlarından geçen İstanbul'a gelen Mösyö Sarafimof Felemenk sefaretine bağlı bulunacaktır. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Rusya'daki esirlerimiz hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Rus evrak-ı nakdiyesinin Osmanlı memleketinde ithali ve borsada işlem yapılması hakkında kanun layihasına dair 5 maddelik irade-i seniyye sureti. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Adalara sığınan Rus askerleri olduğu. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

2.11. ARNAVUTLUK

Eski Valisi Halil İbrahim Paşa başkanlığında Dersaadet'te bulunan Arnavutluk sefirinin katılımıyla Türkiye arasında bir meclis oluşturulduğu. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Arnavutluk'u Paris Sulh Konferansı'nda temsil eden Arnavutluk Heyeti hakkında Türkiye – Arnavutluk Cemiyeti'nin duyurusu. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

2.12. AMERİKA

Amerika Hükümeti'nin Mersin yoluyla Adana'ya bir çok vapur ile yardım yolladığı. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Batum'daki efradın Dersaadet'e nakli konusunda Harbiye Nazırı Cevat Paşa'nın General Wilson'a teşekkürü hakkında. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Bir Amerikan Miralayının hapisane-i umûmîyeyi ziyaret etmekte olduğu. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Osmanlı Devleti'nde ihtiyacı olanlara yardım amacıyla İstanbul'a gelen Amerikan İşe Muavenet Heyeti hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Amerikan Şark Heyeti hakkında. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Amerika ve Türkiye başlıklı haberde Amerika'nın yardımda bulunacağı konusunda haber. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Amerika'dan yeni bir heyet geldiği. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Amerika Fevkalade Komiseri Hek'in Amerika'ya gideceği ve memurları hakkında. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Amerika Muavenet Heyeti tarafından hastanelerin ihtiyaçları için eşya tevzi edildiği. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Amerika'ya Türkiye'de yaşayan Rumlar namına Kiryakidis'in topladığı yardım parası hakkında. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Türkiye ve Amerika arasındaki ticaretin iyileştirilmesi için İstanbul Amerikan Ticaret Odası'nın Amerika Ticaret Odası'na teklifte bulunduğu ve bu teklifler. 138/1, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Amerika heyetinin pazartesi günü İstanbul'a geleceğine dair haber. Telgrafla bildirildiğine göre, Amerika heyeti Osmanlı memleketi hakkında incelemelerde bulunmak üzere Paris'ten hareket etmiş olduğundan bahsediliyor. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Osmanlı memleketinin iktisadi ve mali durumunu incelemek üzere ve banka şubeleri ile ticaret odalarının açılışını yapmak üzere Amerika'dan bir heyetin İstanbul'a geldiği. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Amerika'dan beklenen heyetin önceki gün geldiği ve doğruca Perapalas'a yerleştikleri haberinde, heyeti karşılayanların isimleri yer almakta ve İstanbul'da on beş gün kadar kalarak gereken tetkiklerini yapacaklardır. İzmir ile Trabzon ve Şark vilayetlerine gidecekleri ve onlarla 10 kadar memur ile mühendis olacaktır. Heyete katılan Amerikalıların da isimleri vardır. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Harput–Ulukışla arasında incelemelerde bulunan Amerikan heyetleri hakkında. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Yardım amaçlı Anadolu'da bulunan Amerikan Heyetlerinin bir iki gün kaldıktan sonra Sivas'a geçtikleri ve incelemelerine devam ettikleri. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Huzur–ı Şahane'ye kabul edilen Şark Orduları Amerika Muavenet Heyetleri Reisi Binbaşı Arnold'un huzura kabulü hakkında gazetelere yaptığı açıklamalar. 207/1, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Amerika'nın Türkiye'ye ait vekâleti kabul ettiği takdirde sade Türkiye ile ilgili olan sulhu imza edeceği. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Haberde Amerikan Tahkikat Komisyonu'ndan alınan beyannameye yer verilmiştir. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

İstanbul'a manda meselesini incelemek için gelen Amerika Heyeti incelemeler ve görüşmeler yaptıktan sonraki kanaatini beş güne kadar Sulh Konferansı'na gönderecektir. Önceki gün Amerika Sefareti nezdinde yetkili kişiler tarafından İstiklal gazetesine verilen bilgilere yer verilmiştir. Alınan bilgilere göre Amerika

Ayanı manda meselesi ile ilgilenmekte olduğu ve henüz bu konuda kâfi derecede bilgilendirilmemiş olduğu anlaşılmaktadır. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Türkiye’de vekâletler meselesini tetkik etmekle meşgul Beynelmillel komisyonun Amerika şubesi tarafından firkaların mümessillerinin kabul edildiği ve mümessillerin bir Ermeni vatanı kurulması meselesiyle karşı karşıya kaldıkları için kendi firkalarıyla görüşmeden bir cevap vermeyeceklerini beyan ettikleri. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Amerika Sefareti’ne giden Kürt Teali Cemiyeti Azası’nın görüşmeleri hakkında yapılan haberde Kürdistan hakkında önemli bir görüşme olduğu. 224/2, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Amerikalıların Osmanlı’ya yaptığı muavenetlere dair. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Amiral Bristol riyaseti altındaki Amerikan Heyeti’nin gittiği. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

General Harbord’un Ermenistan ve Kafkasya’daki görevlerine dair. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

General Harbord’un İstanbul’a gelmesi hakkında. 233/1, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Amerikalıların etfal hastanesinden vazgeçmemiş oldukları. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Amerikan Muavenet Komitesi Reisi Binbaşı Arnold’un Paris’te bulunduğu sırada Türkiye mandasının insaniyet adına Amerika’nın kabul edeceği. 236/1, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

Amerika Ayanı’nda manda meselesinin görüşülmekte olduğu ve Wilson’un azaları ile müzakerelerde bulunduğu. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

2.14. DİĞER ÜLKELER

Brezilya Donanması'nın İngiltere'yi ziyaret edeceği. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Suriyeli eşrafından olup İstanbul'da bulunan birçok zevat itilaf gemilerinden biriyle Beyrut'a götürüldüğü. 16/1, 4 R 1337 (7 I 1919)

Ukrayna Sefiri Muhtar Paşa'nın Odessa'da vapura intizar ettiği haberi. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

İtalya'nın Osmanlı Parası'nı kabul edip etmediğine dair haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Brezilya Heyeti'nin Reisi'nin Maliye Bakanı Kaluc'u ziyareti. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Romanya'dan İstanbul'a bir komisyon geleceği. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Belçika ve civarındaki Osmanlı esirlerinin getirilmekte olduğu. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Makedonya'da yaşayan Müslümanlar hakkında. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Romanya'dan İstanbul'a gelen bir heyetin birkaç şehri ziyareti hakkında. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Lehistan Dirilirken başlıklı makalede Lehistan'ın genel bir siyasi durumundan bahsedildikten sonra Osmanlı'da asri bir devlet idaresi kurmaya fırsat olmadığından ve Lehistan'ın yeniden kuruluşuna kadar birçok konuda değerlendirmelerin yer aldığı makale Rauf Ahmet'e aittir. 143/1, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Paris'ten bildirildiğine göre önceki akşam İngiliz resmi tebliği yayınlanmıştır. Tebliğde Cumartesi günü Hindistan Heyet-i Murahhasının Türkiye'nin geleceği hakkında yayınlanan haberde ayrıca görüşmede hazır bulunan nazırlar ile murahhasların isimleri vardır. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

İhracat ve ithalata dair meselelerin incelenmesi için Japonya'dan 30 kişilik bir heyetin İstanbul'a geldiği. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

İtalyan tayyarelerinin İstanbul semalarında olduğu. 179/2, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ DIŞINDAKİ ÜLKELERLE İLGİLİ HABERLER VE YAZILAR

3.1 ALMANYA

“Almanya’da devrim safhaları devam ediyor ve yeni bir safha başlıyor” cümlesiyle başlayan haberde son zamanlarda Almanya’da teşkil eden hükümetlerin delegeleri Berlin’de bir toplantı düzenlemişlerdir. Bu toplantı, Bolşevizm etkilerine mani olmak ve muhtelif Alman hükümetlerinin izhar ettikleri ayrılık emellerine karşı Alman birliğini korumak maksadıyla yapılmıştır. Haberin devamında toplantı hakkında önemli bilgilere ayrıntılı olarak yer verilmiştir. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

İtilaf Devletleri’nin Kayzer II. Wilhem’in Başkomutan olması nedeniyle tevkif edilmesi lazım geldiği fikrinde olduklarını bildiren haber. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Leşanfeld Raporu denilen vesika gerçekte Doktor Hans’a aittir. Berlin’deki Bavyera temsilcisi bu ciheti resmen ilan etmiştir. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Sosyalistler arasında itilafların ortaya çıktığı. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Şimali ve cenubu Almanya arasında itilaf devam ediyor: Bavyera’nın şimali Almanya’dan ayrılarak Avusturya Almanlarıyla bila-ittihat bir Katolik hükümeti kurmalarının muhtemel olduğu belirtilmektedir. 6/1, 24 RA 1334 (28 XII 1918)

Yeni Alman Hükümeti’nin kimlerden oluştuğuna dair haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Almanya’daki siyasi hareketlere dair. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

“II. Wilhem’in özel hayatı”: 1890 tarihinde Berlin’de bir konferansa Fransa tarafından temsilci olarak katılan Fransız Jol Simon tarafından kaleme alınan makalede Almanya İmparatoru II. Wilhem’in özel hayatını incelemesi üzerine

yazdığı önemli şeylere dair bir yazı. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919) - 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Alman denizaltıları Brest'e varmış olduğu. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Almanya'nın yeni Bahriye Komiseri Mösyö Növski bütün milletler tarafından kabul edilmek şartıyla diplomasinin ilgasına muhalefet etmeyeceğini bildirdiği. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

İtilaf Devletleri askerlerinin Almanya'da ilerleyip ilerlemeyeceği hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Stockholm'da bulunan Finlandiya, Almanya ve İsveç temsilcileri arasında Aland Adaları'ndaki istihkâmları hakkında bir itilaf name imzalanacağı. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Almanya'nın Müttefiklere teslim etmesi gereken yük otomobillerini teslim etmeye başladığı

Almanya ve Avusturya vapurları hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

İsveç ve Almanya Ticaret Muahedesi'nin feshi hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Karadeniz'de bulunan Avusturya – Macaristan ve Alman gemileri hakkında. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

“*Almanya ahvali*”: Almanya'da yaşanan siyasi gelişmeler hakkında. 48/2, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Almanya Hükümeti bir beyanname ile Almanya hakkındaki gelişmeleri bildirmiştir. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Almanya'nın Londra üzerine bıraktığı bombalar hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Alman Şura-yı Milliyesi – Weimar Meclisi hakkında haber. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

“*Almanya nasıl mağlup oldu?*” başlıklı haberde Jurnal Dedeba Gazetesi’nin bu konuda yayınladığı önemli makalenin yer aldığı haber. 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Almanya’nın Dünya Harbi’nden yenik çıkmış olmasına dair ve öncesine dair ayrıntılı bilgilerin yer aldığı makale. 53/1, 12 CA 1337 (13 II 1919)

İmparatorluk taraftarı Sosyal Demokratlardan David’in Alsas-Loren hakkındaki beyanı haberi. 53/2, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Almanya hakkında kısa bir haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Almanya Cumhuriyeti başkanlığına Sosyalist Friedrich Ebert’in seçildiği haberi. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Yeni Alman Hükümeti hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İsviçre’de bulunan eski Alman Kayzeri hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Alman Mütarekesi’nin başlıca 3 maddesi. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Almanya ile mütarekenin yapıldığına dair haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Alman mütarekesi hakkında haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Almanya’nın Sulh Murahhasları hakkında. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Almanya Cumhurbaşkanı’nın Belçika’nın tamiri ve ihyası hakkında verdiği beyanatın haberi. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

“*Ne için Alman Meclis kurumları Weimar’da inikat etti?*” başlıklı haberde imparatorluk ricali ile Prusya hükümeti ricali arasında meclisin toplanması konusunda uzun münakaşaların olduğu haberi. 59/1, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Almanya ile imzalanan yeni bir mütareke hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Weimar Millet Meclisi toplantısında devam eden mütareke şartları hakkındaki görüşmelerde beyanatta bulunulduğu sırada yeni mütareke namede eklenmiş bilhassa şartların Wilson tarafından onaylandığını beyan edilmiştir. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Almanya'ya kabul ettirilen yeni mütareke namenin yer aldığı haber. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Tan Gazetesi'nin 24 Kanun-ı Sani tarihli "*Yeni Almanya*" baş makalesi: Almanya'nın İtilaf Devletleri'nin kendilerine imzalatacağı anlaşma şartlarını bilmeseler de bundan nasıl kurtulacaklarını bildikleri belirtilerek Almanya'nın yeni bir yapılanma ile meşgul olduğu belirtilmektedir. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Times Gazetesi'nin yeni Alman mütarekesinin Bahriyeye ait şartlarının suretini yayımladığı ve bu suret. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Almanya'nın ziraatının geleceği hakkında. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Mösyö Şeron'un Meclis'te Yugoslavlar hakkındaki gensoru ile ilgili açıklamasında Almanya'nın medeniyete yakışmayacak şekilde idare etmiş olduğunu belirtmiştir. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Maliye Nazırı Mösyö Kaluç'un Almanya'nın orduları tarafından saldırıya maruz kalan Fransa'ya olan borçları hakkında bir beyanatta bulunduğu. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Almanya'nın durumu hakkında yapılan haberde General Foş'un Dusseldorf'a asker çıkarmaya muvaffak olduğu haberi. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Prusya Prensi Yuvakim'in tutuklanmasıyla ilgili haber. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

"*Alman İmparatorluğu'nun müstakbel Kanun-ı Esasîyesi:*" Alman Hükümeti yeni imparatorluğun teşkilatına dair tanzim edilen projeyi yayımladığı ve bu projenin 70 maddelik esaslarının yer aldığı haber. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Amerika'nın Avrupa'nın her tarafıyla posta ve ulaşım temin etmeye başladığı. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Alman gemilerinin tahrip edilmesine dair Bahriye Nazırı'nın verdiği beyanatlar. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

“*Almanya ahvali:*” Almanya'da her şeyin normale dönmeye başladığı. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Morning Post muhabirinin Bern'den bildirdiğine göre Almanya'da Spartaküslerin neden hükümet tarafından cezalandırılmadığı, Berlin'de Umûmî şartlar ile amale ve sermayedarlar, Alman yasının acıları ve kadınların intihap mücadelesi gibi bilgiler. 69/1, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Almanların Doğu Afrika'daki kuvvetlerinin eski komutanın Belmont'a ulaştığı. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Almanya'da karışıklık haberinde Zürih'te hükümetin kimin elinde olduğunun anlaşılamadığı. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Almanya'nın siyasi durumu hakkında yapılan haberde fırkaların Sovyetler cumhuriyeti kurmak niyetinde oldukları ve Baden de sükunet olduğu ve Bavyera'da ise çatışmalar olduğu bilgisi gibi Almanya'nın yaşadığı karışık durum hakkında. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Almanya'nın siyasi ahvali hakkında haber. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Almanya siyasi ahvali hakkında haber. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Doğu Afrika'daki Alman komutanının gözetiminde Rotterdam'a götürülen askerler, kadınlar ve çocuklar hakkında. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Paris'te yayınlanan Serbest Adam Gazetesi'nden alınan “*Yeni Almanya*” başlıklı haberde Weimar'da toplanan ilk toplantı ile mebuslara verilen vazifeler hakkında bilgiler. 74/1, 3 C 1337 (6 III 1919)

Times Gazetesi makalesine göre Almanların geçen baharda mağlup edildiklerini ve bu mağlubiyetin sebeplerinin sadece askeri olmadığına dair görüşlerinin yer aldığı haber. 74/1, 3 C 1337 (6 III 1919)

Almanya’da yaşanan olaylar hakkında. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Almanya’da karışıklığın devam ettiği ve sosyalistlerin tatil-i işgal ilan ettiği. 76/1, 5 C 1337 (8 III 1919)

Almanya İmparatoru Wilhelm mesuliyeti hakkında Britanya Hariciye Nezareti’nde hazırlanacak bir kitap hakkında. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Berlin Hükümeti Avusturya Almanya’sını Alman Hükümeti Komisyonu’na temsilciler yollamaya davet ettiği. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Almanya Ordusu’nun kaç askerden ibaret olacağı hakkında. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Alman Donanması’nın ne olacağı hakkında. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Berlin Amele ve Asker Komitesi tatil-i işgal ilan ettiği. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Almanya işesi ve ticareti hakkında hazırlanan proje hakkında. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Almanya hakkında haberde Berlin’in siyasi durumu hakkında bilgiler. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Almanya Harbiye Nazırı ile yapılan mülakatta Almanya’nın içinde bulunduğu siyasi ve içtimai durum hakkında bilgiler vermiştir. 79/1, 8 C 1337 (11 III 1919)

“*Almanya Ordusu hakkında önemli makale*”: Times Gazetesi’nde yayımlanan bir telgrafa göre Miriliva Hives ve Lloyd George, Clemenceau ile son derece önemli bir siyasi bildiri de bulunmuşlardır. Sulh şartları gibi konularda görüşmüş oldukları belirtilmiştir. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Almanya’nın siyasi durumu hakkında. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Avusturya – Alman meselesine dair ayrıntılı bilgiler. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Almanya – Yunanistan arasındaki meseleler hakkında bilgiler. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

“*Alman tahribatlarına dair bir vesika:*” Alman Muhasebe Evrakının incelemesi sonucunda fabrikaların bir usul dairesinde tahribi için Almanlar tarafından alınan tedbirler hakkında. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Almanya’nın yeni askeri Nizamnamesi hakkında Harp Meclisi tarafından alınan kararların uygulanması hakkında. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Almanya’daki karışıklıkların yeniden başlayabileceği. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Almanya’nın iâşesi hakkında. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Times Gazetesi’nden alınan haberde “*Yeni Almanya’nın müstakil siyaseti ne olmalı?*” başlıklı makale. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

Almanya Heyet-i Murahhasa’nın Weimar Hükümeti tarafından belirlendiği ve bu isimler ile Deba Gazetesi’nin bu konudaki haberi. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Galip devletler tarafından Almanya’ya karşı izlenecek siyaset hakkında. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Brüksel’den bir gazetenin Almanya ile Brüksel arasında imzalanmış bir mukaveleye göre Almanya’nın Brüksel Milli Bankası’na 450 milyon altın yatıracağı bilgisi verdiği. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Alman ticaret gemilerinin seferlerine başladığı ve İngiltere limanlarında tutularak tayfasının yerine İngiliz tayfasının konulacağı gibi haberlerle Almanya’nın iâşesi hakkında bilgiler. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Tan Gazetesi’nin Almanya ticaret gemilerinin sulh muahedesiince akıbeti hakkında haberi. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Lehistan Başbakan'ı Paderevski'nin Almanya'nın savaşa girişmesinin sebepleri hakkındaki açıklamaları. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Almanya'nın müstakil sınırı ve Lehistan meselesinin müzakerelerinin devam ettiği. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Viyana genel olarak Almanya birliği hakkında olumsuz bir kanı olduğu. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Alsas-Loren halkının Alman idaresini kabul etmediği. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Fransa ve eski Alman Bahriyesi hakkında Morning Post Gazetesi'nin haberi. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Almanya donanmasının garkı ve Almanya'nın iaşesi hakkında. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Alman ve Avusturya Vapurları hakkında. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Almanya'nın iaşesi için verilecek altınlar hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Yakında Versay'a gelecek olan Alman maliye murahhasları hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Morning Post'tan alınan haberde gazetecilerin ve mrettiplerin grev ilan etmesi nedeniyle gazetelerin basılamadığı ve Berlin'de yaşanan gerginlikler hakkında. 100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Alman denizaltılarının teslim alınması hakkında. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Almanya ile ticaretin yeniden tesisi hakkında mukarrerat-ı mühimmenin ittihaz edildiği. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Fransa'ya davet edilen Alman mali heyeti ve erzak verilmesi hakkındaki görüşmeler. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Almanya Hükümeti'nin Almanya Sulh Heyet-i Murahhası üyelerini tayin ettiği ve isimleri ile Almanya'nın ne kadar tazminat ödeyeceği hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Alman vapurlarının limanlarda İngiltere'ye teslim edilmekte olduğu. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Sepa'da süren görüşmelerde İtilaf mukarreratının Mareşal Foş tarafında Almanlara tebliğ edildiği. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Morning Post'tan alınan haberde harbin ilanı hususunda eski Kayzerin mahkemesi hakkında verilen bilgilerle Ceraim Komisyonu vazifesinin ikmal edilmek üzere olduğu ve üç şubeye ayrılacağı şeklinde ki bilgiler. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

"*Maten Gazetesi'nin Almanya çıldırması*" başlıklı haberinde gazetenin muhabirinin eski Almanya Orduları Başkomutanı Mareşal Hindenburg'un baldızı Fon Hindenburg ile görüştüğü, harbe dair ve Hindenburg'un Belçika'nın bağımsızlığına karşı olduğu, denizaltı muharebesinin neticelenmesi hakkında görüşlerini aktardığı ve Bayan Fon'un Alman Hükümeti'nin ne kadar devam edeceğine dair soruya "*Almanya çıldırması*" diye cevap verdiği. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Alman Murahhasları'nın Versay'a davet edilme tarihi hakkında. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Alman İmparatoru II. Wilhelm'in harp esnasında iki defa İngiliz ordusuna mensup 55. Filo'nun taarruzlarından güç bela kurtulabildiği ve bu saldırılar hakkında bilgiler ile nasıl kurtulduğuna dair bilgiler. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Kopenhag'da yapılan görüşmelerde Berlin'den gelen bir telgrafta İtilaf Devletleri tarafından yapılan teklifin Almanya'yı tatmin edecek mahiyette olmadığı ve fevkalade komisyona tarafsız bir reis ile Prusya Hükümeti tarafından seçilecek birkaç aza olması gerektiğine dair açıklamalar olduğu. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Almanya'nın ödeyeceği tazminatın ilk taksitini İngiltere, Fransa ve İtalya'nın paylaşacağı. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

25 Nisan akşamı Versay'a gidecek olan Alman murahhasları hakkında. 118/1, 19 B. 1337 (21 IV 1919)

Berlin Hükümeti'nin Ausburg ile Pasing arasında muharebeler olduğu ve Münih komünistlerinin elinde önemli miktarda topçu kuvveti bulunduğu. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Alman Murahhasları'nın Versay'a vardığı. 129/2, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Avam Kamarası'nda Eski Kayzer II. Wilhelm'in yargılanması hakkında açıklamalar. 131/1, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

İsviçre'ye kaçırılan Alman paraları hakkında. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Berlin yaşamı hakkında Fransız bir yazarın makalesinde Berlin'de yaşadığı olaylardan hareketle bu şehir hakkında verdiği ayrıntılı bilgiler. 134/3, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Münih'te tutuklamaların şiddetini artırdığı ve komünistler tarafından kurşuna dizilen kimseler olduğu. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

Eski Kayzer II. Wilhelm'in İtilaf Devletleri'ne teslim edileceği. 142/2, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Almanların Macar Bolşeviklerinin sükûtundan pek müteessir olduğu. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Alman Murahhasları'ndan Alman gazetecilere İtilaf Devletleri hakkında yapılan haberlerde daha dikkatli lisan kullanılmasının söylendiği. 145/4, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Bunarlov'un Avam Kamarası'nda eski Alman Veliahdı ile Alman komutanlarının Sulh Muahedesi şartları gereğince mahkemeye çıkarılabileceğini söylediği. 149/1, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Sepa'da Alman Ahali Fırkası bir miting düzenlediği ve bu fırka hakkında haber. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Hamburg'dan alınan haberlere göre Almanya için Amerika'dan gönderilen un, buğday, hububat gibi mallara ait on vapurun Hamburg limanına ulaşmış olduğu. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Ren Cumhuriyeti: Ren havzasında cumhuriyet ilanı için büyük bir faaliyet görüldüğü. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

“Görülmekten daha fenası gören adama inanmamak olduğu gibi sağırlıktan daha fenası duyan kişilere inanmamaktır” diye başlayan haberde Morgantav adlı Amerikalının her şeyi duymakta olduğunu, 1915 yılında Amerika sefirikebiri olarak Dersaadet'te bulunmuştu. Meslektaşı Almanya sefiri Baron Fon'un kendisini bulmuş olduğu ve savaş hakkındaki görüşlerini belirtmiştir. Artık savaşı kazanamayacaklarını ve savaşa son vermeye hazır olduklarını belirtmiştir. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Berlin'den bildirildiğine göre Ren Eyaletleri Murahhasları Eyalet Meclisi söylentilere son vermek üzere bir takım tedbirler araştırmaktadır. Gazetelerin Sulh Konferansı'na dair görüşlerine değinilen haberde Sulh Muahedesi'nin neticelenmesinden pek azının umutlu olduğu belirtilmiştir. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Alman Müstemlekat Müdürü Hamber, Berlin'de Müttefiklerin muahede şartları ne olursa olsun imza edilmesi gerektiğini ve hükümetinde muahede de esaslı bir tadilat yapılmaması halinde imza etmeyeceğini düşündüğünü belirttiği. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Almanya Cumhuriyet İmparatoru Friedrich Ebert, Almanya'nın siyasi vaziyeti hakkında açıklamalarda bulundu; düşman matbuatında, İtilaf Devletlerinin aldığı Sulh şartlarında ısrar ettikleri takdirde Almanya Hükümeti'nin sükût ederek, Sulh'u imzalayabilecek bir kabinenin iktidara geleceğini ve bu suretle bütün zorlukların ortadan kalkacağı kanaatinin gittikçe arttığını belirtmiş; harpten mesul olmak istemediklerini de eklemiştir. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Almanya Hükümeti tarafından Sulh Muahednamesi'ni imza etmek için Versay'a gönderilen Brokdorf Rañav'ın büyük asker olduğundan bahisle hayatına ve ailesine dair bilgilerin bulunduğu makale. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Brokdorf Rañev'in Alman Sosyalist Fırkası'nın Sulh'un her ne olursa olsun imzalanması lehinde yapılan gösteriler hakkında görüşlerinin ne olduğuna dair yaptığı açıklamalar. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Almanya'nın Lehistan'a karşı yeni bir harbe hazırlandığı söylentilerine dair haber. 174/2, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Alman Kabinesi'nin toplanarak Versay'a gitmiş olan heyetin ısrarıyla Sulh Muahedesi'nin imzalanmasını kabul ettiği; Almanya'da genel düşüncenin kabinenin istifa etmesi gerektiğine dair olduğu ve bu muahedenin kabulünden yana olmadıklarından kaynaklandığı. 180/3, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Berlin'de Sulh'a karşı yapılan gösteriler hakkında. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Müstemlekat Nazırının Paris'e vardığı ve gazetecilere Alman müstemlekatlarının geleceği hakkında yaptığı açıklamalar. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Almanya'da asayişsizliklerin yaşandığı, Hamburg'un kimlerin eline geçtiği ve Paul von Hindenburg kuvvetlerinin çekildiği, imparatorluk taraftarlarının faaliyetleri ve Harbiye Nazırı'nın istifa ettiği, Alman veliahdı hakkında bilgiler. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

"Sulh imzalayan yeni Alman kabinesi": Haber de kabine de yer alan isimler ile beraber fotoğraflar vardır. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Alman donanmasının batmasına dair ayrıntılı bilgiler verirken olay mahallinde bulunan bir şahidin de gördüklerini nakletmektedir. Şahidin anlattığına göre gemi Almanlar tarafından batırılmıştır. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Alman gemileri, Alman tayfalarıyla beraber görev yapmış olan amiralin emriyle batırılmış olduğu belirtilmektedir. Ayrıca amiralin tutuklandığı ve gazeteye verdiği demeçte aldığı emre uygun olarak, bu emri verdiğini söylemiş olduğu yazmaktadır. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

“Avam Kamarası’nda İngiliz Amiral’in hadise hakkındaki izahatı”: Görüşmelere başlandığı belirtilen haberde Bahriye Nazırı Long Lamber tarafından sorulan bir soruya cevaben, Sekapafli hadisesi hakkında Amiral’in raporunu beklediğini belirtmiştir. Alman Amiral’i Von Royter’in şahsi olarak mütarekenin sona erdiği kanısıyla gemilerin batırılması emrini verdiğini itiraf ettiğini söylemiştir. Haberin devamında da olayın nasıl gerçekleştiğine dair bilgiler mevcuttur. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Bütün Alman Murahhasları’nın Potsdam’a götürüldüğü. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Alman veliahdının firarı hakkında. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Birçok Alman generalinin Sulh Muahedesi’ni protesto ettiği ve bilhassa eski Kayzer ile diğer ordu üyelerinin teslimi şartını protesto amacıyla istifa ettiği. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Alman Meclisi’nin vergi ve yeni meşrutiyet idaresi gibi hayati öneme sahip meseleleri incelemeye başladığı. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Almanların Libavi’yi tahliye etmekte olduğu. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Weimar Şura-yı Millisinde Sulh Muahedesi’nin imzalanmasından doğan ayrılıklar. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Almanya ile Japonya arasında harp sırasında anlaşmalar bulunduğu dair çıkan söylentiler hakkında. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Almanya’nın Sulh Muahedesi’nin imzalanmasından sonraki yeni vaziyeti hakkında. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

60 kadar Alman subayının mahkemeye çıkarılacağı. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

Eski Alman Kayzeri II. Wilhem'in mahkemesinin gelecek sene yapılacağı. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

Eski Almanya Kayzeri II. Wilhem'in Londra'da mahkeme edilmesi kararının yankılarının sürdüğü ve kayzerin tesliminin isteneceği ve müttefiklerden oluşan bir komite kurulacağı. 195/2, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Almanya'nın Amerika, Büyük Britanya ve Fransa ile siyasi münasebet kurma isteğinde olduğu. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Almanya'daki vaziyet hakkında yapılan haberde kontrolün Newski ile muhafazakârların elinde olduğu ve bunun ne zamana kadar süreceğinin bilinmediği. 197/2, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Prusya Prensi'nin eski Kayzer II. Wilhem'in yerine mahkeme edilmesini İngiltere Kralı'na yolladığı bir mektupla talep ettiği. 198/2, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Amerikan İaşe Heyeti'nin Almanya'nın iaşesi ile meşgul olduğu ve son zamanlardaki erzak nakliyatının memnuniyet vermesi sonucu ıslaha yardımcı olduğu. 205/1, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Herman Müller'in Sulh ve Almanya'ya dair açıklamaları. 206/1, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Almanya'nın iaşesi hakkında. 206/2, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Almanya'da işsizlik hakkında. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Almanya'nın ihracatına dair. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Eski Kayzer II. Wilhem'in mahkemesine ait layihanın Avam Kamarası'nda kabul edildiği. 211/2, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Avam Kamarası'nda Almanya'nın harp tazminatı ödemesi meselesinin görüşüldüğü ve eski Kayzer II. Wilhem'in tarafsız bir yerde mahkeme edilmesinin talep edildiği. 212/2, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Fırkaların intihabatların yapılması için hükümet nezdinde teşebbüslerde bulunduğu ve toplantılar yapmakta olduğu. 213/1, 28 L. 1337 (27 VII 1919)

Önceki gün Alman Meclisi'nde yapılan görüşmelerde kabineye güvenoyu verilmiştir. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Eski Alman Kayzeri II. Wilhem'in Londra'da mahkemeye çıkarılması hakkında. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

3.2. AVUSTURYA

Avusturya Almanlarının mukadderatı ile ilgili haber. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Avusturya ile ilgili haber de henüz savaştan kurtulan Avusturya'nın Osmanlı'dan uzak yerlerde hala savaş ihtimali olduğu haberi. 8/1, 26 RA 1334 (30 XII 1918)

Almanya ve Avusturya vapurları hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Avusturya'nın ganaim hissesi hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Avusturya hakkında bir haber. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Avusturya'nın Saray Bosna'ya katliam emri hakkında haber. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Avusturya'ya erzak nakliyatı hakkında. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Alman ve Avusturya vapurları hakkında. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Viyana'da Fransız Fevkalade siyasi temsilcisi Mösyö Alize'nin bulunduğu ve başlıca görevinin Avusturya Almanya'sının ihtiyaçlarını ve isteklerini öğrendikten sonra bunları uzmanlarıyla incelemekten ibaret olduğu ve ablukanın kaldırılması

konusunda bir ticaret heyetinin de şimdiden Avusturya Almanya'sıyla eşya mübadelesinin başlanacağını beyan ettiği. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Avusturya Murahhasları heyetinin hareket ettiği. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Eski Avusturya İmparatoru Karl'ın tahtını geri almak için harekete geçtiği. 143/2, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Avusturya Murahhasları'nın Paris'e vardıkları ve istirahata çekildikleri. 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Avusturya'nın Almanya ile birleşmekten vazgeçmekte olduğu ve Viyana'da toplanan Milli Meclis'in ekseriyetinin buna karar vermiş olduğu haberi. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Avusturya hududunda diğer kabine azasıyla görüşmelerde bulunan Mösyö Renner'in 5 kişiyle beraber Cumartesi günü Sen Germen'e gitmelerinin beklendiği ve Alman şark hudutlarının tetkiki için kurulan komisyon ile ilgili haber. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Avusturya Heyet-i Murahhasa'nın İttihat-ı Akvam hakkında bir nota verdiği. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Avusturya Devlet Başkanı Karl Renner'in İttihat-ı Akvam'a kabullerini talep ettiği. 186/2, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

Times Gazetesi'nin haberine göre Avusturya'nın Almanya'dan ayrılacağı. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Avusturya meselesinin halledilmesinin bilhassa Balkan meselesini halletmek için Amerika'nın izleyeceği yola pek ziyade alakası olduğu. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Avusturya köylülerinin meclisten Budapeşte Bolşevikleri tarafından Macar köylülerine saldırılar olduğuna dair şikâyeti. 211/2, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Avusturya maliye müttehassıslarının Sen Germen'e vardığı. 212/2, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Avusturya Maliye ve Arazi murahhaslarının Viyana'ya döndüğü ve Renner'inde döneceği. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

3.3. MACARİSTAN

Düvel-i Müttelife'nin Budapeşte'deki Askeri Heyet Başkanı tarafından Kont Karoli'ye verilen notanın yer aldığı haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Sulh Konferansı'na gönderilecek Macar Heyeti hakkında haber. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Morning Post'tan alınan haberde Macaristan'da harp sorumlularının tevkifine dair ayrıntılı bilgiler. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Macaristan kabinesinin istifası hakkında. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Macaristan ahvali hakkında bilgiler. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Macaristan yeni hükümetinin kurulduğu. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Macaristan ahvaline dair haberde sanayi ve fabrikaların tümünün İstihsalat Merkez Komisyonu'nun gözetimine verildiği ve sosyalistlerin burada çalışmaya devam ettiği ve binaların yeni cumhuriyetin malı sayıldığı. 100/3, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Romanya gazetelerinin Macaristan'ın İtilaf Devletleri ile harpte olmadığına dair bilgiler verdiği. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Macaristan'ın asayiş ve güvenliği hakkında. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Transilvanya Maliye Heyeti reisinin annesinin esir edildiği, Romanya kıtaatı önünde savaşan eden Macar Kızıl Ordusu ahaliden intikamını almakta olduğu. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Macaristan Hariciye Nazırı Baron Jul Burmencipa Tan Gazetesi'ne yaptığı açıklamasında İtilaf Devletleri'nin yaptıklarına, Romanya ve Yugoslavya ile münasebete girişmek teşebbüsünde bulunmalarının olumlu karşılandığına dair bilgiler verdiği. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Macaristan'da kurulan Komünist aleyhtarı hükümet hakkında. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

“*Macaristan ahvali:*” Zürih'ten Paris gazetelerine gelen bir telgrafnamede denildiğine göre; Novel De Zürih gazetesi Romanya askeri birliklerinin Macaristan'da ileri hareketten bahisle Romanyalıların, diktatörlükten kurtarılmış olanlardan dolayı Macar ahali tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Macaristan'da idarenin Komünistlerin eline geçmesinden beri yaşanan olaylara ve asayiş gibi durumlara değinilen haberde Ruslarla yapılan muharebeler hakkında bilgiler. 179/2, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Macar Sovyetleri Cumhuriyeti resmi bir nota ile Çekoslovak Cumhuriyeti ile Romanya ve Yugoslav Hükümeti ordusunun Sovyet Hükümeti arazisini istilasından dolayı müteessir olduğu; Düvel-i Müttefike'den de bir komisyon ile Viyana'da toplantı yapılmasının istendiği. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Macar ordusu Çekoslovak ordusuna karşı taarruzlarına mütemadiyen devam ettiği. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Macaristan ordusunun Çekoslovaklara karşı muhasamatını durdurduğu. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Budapeşte Hükümeti'nin yeni komiserlerinin isimleri. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

General Franchet d'Esperey'in Budapeşte Hükümeti'ne karşı şiddetli bir harekette bulunmaya karar verdiği. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Macaristan'daki ihtilalcılar ile hükümet arasında yaşananlar. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Macaristan ahvali hakkındaki haberde Romanyalıların Budapeşte önlerinde olduğu ve komutanın şehri işgal etmek için emir almadığı. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Macaristan'da kurulan yeni hükümet hakkında. 225/3, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Macaristan'a hükümetin istifa edeceğine dair Hariciye Nazırı'nın açıklaması. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

Macaristan hükümetine dair bilgiler. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Budapeşte Hükümeti'nin Belagun'un teslimini resmen Avusturya Hükümeti'nden istediği. 227/3, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Budapeşte'de bulunan Müttefik Generalleri bir telgraf üzerine Macar Meclis Âlisi'ndeki vaziyetle meşgul olduğu ve kabineleri ziyaret ederek meclis intihabatlarının yapılacağı bildirildiği. 228/2, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

Macaristan'ın ahvaline dair haberde, Macarlıların Avusturya ile birleşmek niyetinde olduğu. 229/1, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Arşidük Jozef'in istifa ettiği, Budapeşte'yi terk ettiği ve Macaristan'da yakında bütün firkaların katılımıyla bir kabine teşkil edileceği. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Yeni Macar Kabinesi hakkında. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Macaristan'da kurulan yeni kabine hakkında bilgiler. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

3.4. YUGOSLAVYA

Yugoslav kabinesinin nasıl oluşturulduğuna dair haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Morning Post'un haberine göre İtalyan ve Yugoslav işlerinin endişe verici halde olmasıyla beraber daha uzun süre Sulh Konferansı'nı meşgul edecek gibi görüldüğüne dair bilgiler ve İtalya ve Yugoslavya hükümet temsilcileri arasında çıkan gerginlikler. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Morning Post'tan alınan haberde Fransız ve İngiliz Murahhasları'nın, İtalya tarafından Yugoslav sahillerine konulup Yugoslavya'da yiyecek bhranı ortaya çıkaran ablukayı şiddetle tenkit etmekte oldukları. 100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Çekoslovak – Yugoslav arasındaki ticari ilişkilerine dair. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Yugoslavya hudutlarına dair itilaf oluşmuşsa da Romanya'nın temsilcisinin hükümetin fikrini almak için Bükreş'e dönmek amacıyla süre talep ettiği. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Yugoslavlar ve Yugoslavya başlığı altında Yugoslavya'da yeni kurulan hükümetin ve bu hükümetin usulü, istikbali ne olacağı; bu hükümetin eski ve yeni dönemin Düvel-i Muazzaması'ndan mağdur İtalya Hükümeti arasında birden bire parlayan ve Sulh Konferansı siması bir kara gün gibi kararan müthiş arazi ihtilafına sebebin ne olduğu gibi konularda aydınlatıcı bilgilerin bulunduğu haber. Sami. 180/3, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

3.5. İNGİLTERE

“İngiltere’de seçimler”: firkaların durumu, Muhafazakârlarda gelişme, Lloyd George'un programı gibi konularda haberler. 4/1, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

“İngiltere’de seçimler”: Lloyd George'un başkanlığındaki Müttehit Firkaların ekseriyette kazanacağını bildirildiği, Maten Gazetesi bu doğrultuda haberler vermekte olduğu ve Almanya ile barışın yapılacağını belirtmektedir. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

“İngiltere’de seçimler”: Seçimlerin yapılacağı bir sırada mecliste bulunan firkaların durumlarını incelemenin kaideden olmadığı ve haberde mecliste firkaların

milletvekili dağılımı ile Lloyd George'un bu fırkalarla olan ilişkilerinden bahsedilmektedir. 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Noel nedeniyle İngiliz Ordu ve Donanması'nın kutlama yaptığı haberi. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

"İngiltere'de seçimler": Haberin yayınlandığı ana kadar hangi tarafın kazandığının bilinmemesine karşın Amele Fırkası'nın büyük bir ekseriyet kazandığının tahmin edildiği belirtiliyor. Bugüne kadarki seçimlerden farklı olarak yapılan seçimlerin sonuçlarının sabırsızlıkla beklendiği ve önemli olduğu yazılmaktadır. Çünkü seçimlere ilk defa kadınların da katıldığı ve seçimin sonuçlarının Sulh Konferansı'na da etki edeceği düşünülmektedir. 8/1, 26 RA 1334 (30 XII 1918)

Harp sırasında esir olan İngiliz askerlerinin sayısı hakkında haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

İngiltere seçimlerinin sonuçlarının bugün belirlendiğine dair haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

İngiltere Kralı ile Reisi'nin verdiği bir ziyafette Amerikalıların arzularına değinerek iki ülke ile diğer serbest müttefik ülkelerin katılımıyla Sulh'un başarıyla neticelenmesini temenni etmişlerdir. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Althur Balfour'un Paris'e varmış ve Amerikalı Kolonel Hüs ile uzun bir görüşme yapmış olduğu. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Lloyd George'nin en aşağı 473 oy alarak kazanacağını tahmin edildiği haberi. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

İngiliz Sulh Murahhasları hakkında haber. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

İngiliz Meclisi'nin açılma tarihi hakkında. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

İngiliz Hükümeti tarafından nakliyatta kullanılmak üzere müsadere edilmiş olan vapurlar hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

İngiliz Amele Fırkası'nın senelik konferansı hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Yeni sene nedeniyle İngiltere Kralı ile Fransa Reisi arasındaki tebrik telgrafları. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

İngiliz ordusu Riga'yı işgal etmiştir. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

İngiliz Sulh Murahhaslarından birçoğu Paris'e gitmek için Cumartesi günü hareket edeceği. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Kraliçe'nin Hindistan kadınlarına gönderdiği mektup. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

İngiliz General Allain'in Planları: 40/2, 28 R 1337 (31 I 1919)

Şubat'ın 4'ünden itibaren İngiliz Askeri Posta Hanelerinde bütün sivillere memalik-i ecnebiye ile posta muhaberatı için tahsilât ibraz edileceği haberde yalnız İtilaf memleketleri için muhaberat kabul edileceği belirtilmektedir. 48/2, 7 CA 1337 (8 II 1919)

İngiliz Tayyareciler Şirketi hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

İngiltere'de tayyarecilik hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Avam Kamarası hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Bir İngiliz gemisinin iki Alman gemisini tutukladığı haberi. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Lloyd George'nin ve birkaç kişinin Paris'ten ayrıldıkları haberi. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

İngiltere'de yeni seçilen meclis ile ilgili haber. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

"Garp cephesindeki muhabereleler hakkında": İngiliz Başkomutanı General Hein'in raporu: Harbiye Nezareti Fransa'daki İngiliz Ordusu Baş Komutanı'nın

Mareşal Sir Duglas Heigh'ten aldığı raporun yer aldığı haber. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

İngiliz Parlamentosu'nun açılacağı haberi. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

“Garp cephesindeki muhabereleler hakkında”: İngiliz Baş Komutanı General Hein'in raporu: Harbiye Nezareti Fransa'daki İngiliz Ordusu Baş Komutanı'nın Mareşal Sir Duglas Heigh'ten aldığı raporun yer aldığı haber. (devamı) 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Avrupa Gazetelerinde Ren Nehri'nin durumu ve İngiltere'nin durumu hakkında çıkan haberlerin yer aldığı haber. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

“Garp cephesindeki muhabereleler hakkında”: İngiliz Baş Komutanı General Hein'in raporu: Harbiye Nezareti Fransa'daki İngiliz Ordusu Baş Komutanı'nın Mareşal Sir Duglas Heigh'ten aldığı raporun yer aldığı haber. (devamı) 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Lloyd George'un Avam Kamarası'nda Almanya hudutları hakkındaki konuşmasının yer aldığı haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İngiliz uçakları hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İngiltere Sefarethanesi'nde İtilaf Hükümetleri Komiserlerinin düzenlediği toplantı hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Paris –Londra hattında posta uçakları hakkında haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İngiltere Ticaret ve Münakalat Nazırı Türkiye ve Bulgaristan arasında münakalat ve muamelat ticaretinin başlamasını emrettiği haberi. 59/1, 18 CA 1337 (19 II 1919)

“Milli Bir Sulh Konferansı” başlıklı haberde İngiltere Hükümeti'nin Büyük Britanya'da bulunan sermayedarlarıyla amele temsilcilerinden oluşan bir heyeti toplantıya davet etmesiyle ilgili haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

“Garp cephesindeki muhabereleler hakkında”: İngiliz Baş Komutanı General Hein’in raporu: Harbiye Nezareti Fransa’daki İngiliz Ordusu Baş Komutanı’nın Mareşal Sir Duglas Heigh’ten aldığı raporun yer aldığı haber. (devamı) 59/4, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Hükümetin daveti üzerine sermayedarlar ile amele arasında çalışma saatleri meselesi hakkında yapılacak konferans haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Avam Kamarası’nda Almanlara silah bırakılması hakkında birinci mütareke ile tahmil edilen şartların ne dereceye kadar memnuniyet verici bir surette yapıldığına dair sorulan bir soruya verilen cevap. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

İngiltere’de maaşların ve mesailerin düzenlenmesi ile ilgili komisyonun hazırladığı raporun okunması hakkında haber. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

İngiltere’de İspanyol Hastalığı’nın tesirlerine dair. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

İngiltere’nin Bahriye zayıyatı hakkında Avam Kamarası’nda söylenen sözler. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Mesai nazırı Sör Robert Heurt başkanlığında toplanan Sanayi Komisyonu’nda Sör Robert’in yaptığı açıklamada işsiz ameleleri ilgilendiren sözler söylediği. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

İngiltere’de yollar ve ulaştırma haberinde Dâhiliye Nazırı’nın Avam Kamarası’nda yollar hakkında yaptığı konuşma. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Lord Curzon’un Afgan Emir’inin Hindistan karşı olan hissiyatını Lordlar Kamarasında ifade etmiş olduğu. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Mösyö Lloyd George’un Sanayi Konferansı’nda yaptığı konuşma hakkında. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Lloyd George’un Alman ablukasının kalkıp kalkmayacağına dair gazetecilere verdiği açıklama. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Lloyd George'un amelelerin vaziyeti ve sanayi memur heyeti murahhaslarının ilk toplantısında yaptığı önemli konuşma. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

İngiltere'nin savaşın ilanına dair yeni belgeler yayınlayacağı. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

Lloyd George'un Paris'e geleceği haberi. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

İngiltere Muamelat Sanayi Heyeti'nin Fransa Mensucat fabrikalarını ziyaret edeceği. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

İngiltere'nin İtalya Bahriyesi'ne ve Fransa Bahriyesi'ne kömür tevziatı yapacağı. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

"Garp cephesindeki muhabereleler hakkında": İngiliz Baş Komutanı General Hein'in raporu: Harbiye Nezareti Fransa'daki İngiliz Ordusu Baş Komutanı'nın Mareşal Sir Duglas Heigh'ten aldığı raporun yer aldığı haber. (devamı) 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Tan Gazetesi'nde yayımlanan İngiltere ve Fransa'nın Şark Siyaseti makalesinin önemli bölümlerinin yer aldığı haber. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

İngiltere'nin Bahriye bütçesi hakkında. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Times'dan alınan haber de Winston Churchill'in silâh altında büyük bir kuvvetin bulunması hakkında açıklamalarda bulunduğu. 85/1, 14 C 1337 (17 III 1919)

"Lloyd George'un Sulh Muahedesi'nin tehiri:" önemli meselelerin halline kadar Paris'te kalması gerektiği. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Britanya Parlamentosu'ndan azasından Hindistan Nazırı'nın Maliye Komisyonu başkanlığına tayin edildiği, komisyonun toplandığı ve mali meselelerde Sulh Komisyonlarına raporlar tanzim etmekle görevli olduğu. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Fransız ve İngiliz basının Sulh'u aceleye getirme telaşında olduğu. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Irak'ın imarı hakkında İngiliz Hükümeti raporlarından bahisle Basra Nehir ulaşımı ile ilgili bilgiler. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Wilson ile Clemenceau arasında yaşananlar ile Lloyd George'un Londra'ya gidebileceğine dair söylentiler. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Tayyare ile yolcuğun Karsburug'dan hareketle başlayacağı. 97/4, 26 C 1337 (30 III 1919)

Manş Tüneli hakkında Avam Kamarası'nda yapılan oylama. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Cambridge Üniversitesi'nde Fransızca tarih ve edebiyat şubesi açılması hakkında. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

İngiltere Hükümeti'nin Belçikalıların memleketlerine iade edilenler ve edilecekler hakkında verdiği bilgiler. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

İngiltere – Fransa arasında hava postası hakkında. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Lloyd George'nin açıklama yaparak Fransa'nın Alman saldırılarına karşı teminat altına alınmasına İngiltere'nin muhalefet ettiği söylentilerini tekzip ettiği. 105/1, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Patronlar ve Amele Muhtelit Sanayi Konferansı, heyetin raporuna.. hasıl etmek üzere toplandığı ve Lloyd George'nin mektubunun okunduğu. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

İngiltere Hükümeti'nin Tebriz – İskenderun hattının inşasına başladığı. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Londra - Bağdat Şimendiferleri hakkında haberde ulaşımın sağlandığı. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Mösyö Lloyd George'un Maten Gazetesi baş muhabirine yaptığı açıklamalarda Sulh Konferansı'na dair sorulan soruları cevapladığı. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Lloyd George'nin Londra'ya muvasalat ettiği. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Lloyd George'nin sulhun yeniden tesisi için her iki kıtada büyük tehlikelerin oluşmaması için silah teslimine karar verilmesinin en önemlisi olduğuna dair açıklamaları. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Mareşal Douglas'ın Haig'in Glasgow'a gitmek için Londra'dan ayrıldığı ve İskoçya'da da dolaşacağı. 136/2, 9 Ş. 1337 (9 V 1919)

Rusya hakkındaki tekliflerin kabul edildiği fakat Amiral Kolçak'a karşı düşmanlık edilmeyeceği bildirildiği. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Lord Curzon'un Lordlar Kamarası'ndaki konuşmasında Mısır'ın durumu hakkında konuştuğu ve durumun düzeldiği, eğer işgalin gayesinin İngilizlerden ayrılmak ve Mısır'ın istiklali olsaydı muvaffakiyetsizlik ortaya çıkacağını söylediği; Avam Kamarası'nın da Mısır'ın durumu ile meşgul olduğu. 145/4, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Mösyö Lloyd George'nin ikametgâhını terk ettiği sırada otomobilinin etrafını saran halk tarafından son derece müsrakarane bir gösteri yapmışlardır. Avam Kamarası'nda da bu durum son derece hararetle alkışlanmıştır. Daha sonrada muhalefet tarafında olan Liberal Fırkası Reisi'ne hizmetlerinden dolayı tebriklerini sunmuştur. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

İngiltere Kralı'nın Almanya ile sulhun yapılması sebebiyle İtalya Kralı'na telgraf gönderdiği. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Lloyd George'nin Avam Kamarası'ndaki konuşmasında eski Alman kayzerinin mahkemesinin Londra'da yapılacağını beyan ettiği. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Müstemlekat Vekâletler Komisyonu'nun Londra'da toplanacağı. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

İngiliz başvekili Lloyd George'nin Sulh Konferansı'ndan sonra İngiltere'ye dönmesi hakkında ve Londra'ya indikten sonra yaşananlar. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

İngiliz diplomat Lord Robert Sesil'in iktisadi vaziyet hakkında yaptığı konuşma hakkında yapılan haberde iktisadi şartların pek vehim bir devresinde bulunulduğuna dair sözler beyan ettiği. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Manş Kanalı hakkındaki raporun bazı vekillerce Avam Kamarası'nda müzakere edildiği ve bir kararla İngiltere - Fransa arasındaki ticaretin daha fazla teşebbüs edilmesinin kararlaştırıldığı. 199/2, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

İngiltere'nin Amiral Kolçak nezdine siyasi bir temsilci tayin ettiği. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Morning Post'tan alınan habere göre Lloyd George'nin Avam kamarasında eski Kayzer II. Wilhem'in yargılanması hakkında yaptığı açıklamaların gazetelerdeki yankıları hakkında haberi. 205/1, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Londra'da Beynelmillel bir iktisadi kongre düzenleneceği. 211/2, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Önceki akşam Harbiye Nazırı Winston Churchill Avam Kamarası'nda Şimali Rusya'da bulunan Britanya kuvvetlerinin memleketlerine iade edileceğini bildirmiştir. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Lloyd George'nin İngiliz sanayi ve iktisadına dair yaptığı açıklamalarda fevkalade bir iktisada sahip olduklarını belirttiği. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

İngiltere Veliht'mın Avrupa'da devam eden seyahatleri hakkında. 227/3, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

11 Ağustos tarihli Daily Mail Gazetesi'nden alınan haberde İngiltere ve Afgan Sulh Muahedenamesi'nin metni. 229/1, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

İngilizlerin Irak kıtasında yapmayı planladıkları projenin ayrıntıları ile birlikte Cezayir'den Mısır'a kadar birleştirecek bir kanal projesi hazırlığında oldukları. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

İngiltere ve Almanya ticari ilişkilerine dair bilgiler. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

İngiltere ve İran arasında yapılan itilaf namenin resmi metni. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Times Gazetesi'nin 19 Ağustos tarihli baş makalesinden alınan haberde İngiltere Hükümeti'nin şimdilik Irak meselesi hakkında izahat vermek istemediği, ancak hükümetin sadece Irak hakkında değil tüm Asya'daki meseleler hakkında bir karar verme zamanının uygun olduğunun inancında olunduğu. 233/2, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

9 Ağustos 1919 tarihinde İngiltere ve İran arasında yapılan mukavelenin tam metni. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

3.6. RUSYA

Rus Donanması Müdürü Linden İstanbul'a gelmiş ve Odessa – İstanbul – Vladivostok arasında bir sefer hattı tesis edecektir. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Eski Rus Başvekili Prensi Paris'e gitmiş ve gazetelere verdiği beyanlarda Rusya ile ilgili bilgiler vererek Rusya'nın tamamının ihtilal içinde olduğunun doğru olmadığını söylemiştir. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Güney Rusya'da oluşturulan Rus ordusundan gelen haberlere göre General Kornilov ve Aleksiyev tarafından oluşturulan bu ordunun altındaki havaliden gelenler muhtelif Rus siyasetini temsil etmekte olan kıtaatın yüksek duygularından bahsedilmektedir. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Omsk'tan bildirildiğine göre Perm'in zabiti, 8 bin esir aldığına dair haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Resmi Rus haberlerine göre Rus – İngiliz donanmalarının Baltık Denizi'nde savaşa devam ettikleri ve Bolşevik kuvvetlerinin muntazam bir kumandaya tabi olmadığı ve İngiliz filosunu takviye için bir Fransız filosunun yola çıktığı haberi. Kopenhag'dan alınan telgraf namede Karunşat Rus filosunun İngiliz filosunu karşılamak üzere denize açılmak istediği haberi. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Petrograd'dan bildirilen resmi haberlere göre Sovyetler tarafından Eczal Roski ile Radko Dimitriyef'in kurşuna dizildiği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Baş tarafı eksik olan haber de Rusya'nın ahvaline değinen haber. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Şark Orduları Baş Komutanı General Franchet d'Esperey'nin istikbali hakkında. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Rauf Ahmet'in kaleme aldığı makalede Rusya işlerine dair bilgiler yer almaktadır. Makalede Rusya'nın yaşadığı siyasi gelişmelere değinilmektedir. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Kerenski Kabinesi'nde Harbiye Nazırlığı yapmış olan Mösyö Savinkov ihtilal esnasında yaşadığı önemli tecrübeler hakkında Times Gazetesi'ne verdiği beyanatın yer aldığı haber. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Times Gazetesi'nden alınan bilgilere göre Güney Rusya ve Kafkasya'nın ne durumda olduğuna dair bilgilerin yer aldığı haber. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Sibirya şimendiferleri hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Times Gazetesi'nden alınan haberde Bolşeviklerin ve Lehlilerin korkusundan bahsedilmektedir. Haberde, Şark Prusya Amele ve Asker Murahhasları yaptıkları toplantıda Prusya'nın şark sınırlarının çetelere karşı amele ve asker murahhasları ile birlikte bütün halk tarafından müdafaası gerektiği bildirilmiştir. Haberin devamında ise Polonya'nın Yüksek Komiserleri hükümetin askeri idaresinin Lehlilerin eline geçtiğini bildirmişlerdir. 59/1, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Times Gazetesi'nden alınan haberde Rusya'da İtilaf Siyaseti ve Amerika'nın mütalaası konusu yayınlanmıştır. Harbiye Müsteşarı Frenk Polk'un Rusya'da yaşananlar ile Sulh Konferansı hakkında verdiği bilgilerin yer aldığı haber. 59/1, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Cenup Rus Ordusu tarafından Kırım Kabinesi başkanlığına getirilen Salomon Karimok'un görevinden ayrıldığı haberi. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

“*Bolşeviklerin hezimet:*” Ukrayna'da hezimete uğraması hakkında. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

“*Çar II. Nikola ve ailesinin akıbeti:*” Eski Rusya Çar'ı Nikolay ve ailesinin idamı hakkında yapılan haberlerle ilgili ayrıntılı bilgiler. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Bolşeviklerin ele geçirmiş olduğu Venidav şehrinin geri alındığı. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Petersburg'da açlıktan İngiliz bir muhabirin öldüğü. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Bolşevikler aleyhinde ve demokratik bir Rusya lehinde şiddetli bir faaliyette bulunan Bresko Vaskaya'nın bu konulardaki beyanatı. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Paris'te basılmakta olan bir gazetenin Bolşevikler ile ilgili haberinde Grandüklerin idamları hakkında ayrıntılı bir haber yayınlamış olduğu ve bu makalede de idama mahkûm edilenlerin kimler olduğunun halen bilinmediği ve önemli bir sayıda olduğu haberi. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Rusya'da Amerikan Salib-i Ahmer Heyeti'nin bulunduğu ve işe çalışmalarında birçok müşkülâtle karşılaştıkları. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Morning Post Gazetesi'nin Rusya muhabirine göre Rusya hakkında yeni bir proje hazırlanmakta olduğunu ve Büyük Ada Konferansı'nın bir sonuç vermeyeceği anlaşıldığını ve bu projeye Bolşevikler ile Rusya'nın diğer grupları arasında yapılan görüşmelerin de dâhil edileceğini bildirmektedir. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Rusya'da bir Amerikan heyeti tarafından tahkikat yapmak üzere üç ajan gönderildiği ve bu ajanların görevinin hükümet yanlısı olanlarla temasa geçerek Rusya'nın içinde bulunduğu zorluk hakkında bilgi toplamak olduğu. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Mösyö Pişon'un Rusya'daki siyaset hakkında yapmış olduğu konuşma hakkında. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Morning Post Gazetesi'nin haberine göre Rusya'nın 1916 senesi baharında ve 1917 sonlarında sulh tekliflerinde bulunduğu. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Petkov'da hareket eden Şimal Ordusu Pişdarları adı geçen bölgede Sibirya askerleri ile temas ettiği. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Bolşeviklere karşı Milli Ordu'ya mensup kıtaat Volga'ya doğru ilerlemekte olduğu. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Kafkaslarda Şubat'ın ilk günlerine kadar yaşanan çarpışmalar hakkında yapılan açıklamalar ve Bolşeviklerin yenilgilerine dair bilgiler. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Son zamanlarda Bolşeviklerin Orenburg Cephesi'nde ordunun tamamı süratle geri çekilmekte olduğu ve bunları takip eden orduların teması kaybetmekte olduğu ve birçok ganimet elde edilmişse de firari Bolşevikler esir edilmiş olduğu. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Fransa'daki Rus esirlerin iadesi hakkında. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Omsk Hükümeti Genel Valisi Kolçak'a gönderilen Kızıl Hassa esirlerinin gönüllü ve Bolşevikler tarafından cebren orduya ilhak edilenlerden oluşturulmak üzere ikiye ayrılma emri gönderdiği. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Şimali Rusya'da bulunan İngiliz askerlerine takviye için gereken tedbirin alınması için Lloyd George'nin emri. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Rusya'dan ayrılan bir Fransız'ın Rusya'daki durum hakkında verdiği bilgilerde ihtilal ilanı nedeniyle işsizlik sonucunda sanayi buhranının son dereceye geldiği,

şimendiferlerdeki düzensizliğin bozulduğu ve nakliyenin imkânsız hale geldiği ve fabrikalarda çalışılmadığını belirttiği. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Omsk Hükümeti temsil nisbi gereğince seçimlere kadın erkek katılımı hakkında bir seçim kanunu hazırladığı. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Amerika Salib-i Ahmeri'ne mensup bir doktorun Bolşeviklerin yapmakta oldukları mezalimler hakkındaki telgrafi. 121/2, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Bolşeviklerin I. Ordusu'nun teslim olduğu ve Britanya efradının birçok ganimet elde ettiği ve amiral Kolçak'ın 30 bin esir ve mühimmat ele geçirdiği. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Kiyev şehrinin zapt edildiği, Troçki'nin Ukrayna'yı kaybedebileceği. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Bolşeviklerin Ukraynalılara teslim olan ordusu hakkında. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Petesburg'ta karışıklıkların devam ettiği ve amele ve fırkaların sulhu sağlayacak ve açlığa çare olacak bir hükümet istedikleri. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Murman Sahili'ndeki Fransız ve Kanadalı zırhlıları ile İngiliz askerlerinin Ruslara karşı hareketleri. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Rusya'nın Sulh Konferansı'na kabul edileceği. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Stockholm – Kareli Harekâtı ve bilhassa Kolçak'ın ilerleyişi hakkında yapılan haberde Sovyet Meclisi'nde General Kolçak'ın ilerleyişinin ölüm tehlikesi taşıdığı ve açlığın müthiş bir hale geldiği. 140/3, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Amiral Kolçak'ın ordusunu nasıl ve ne şekilde teşkil ettiğine dair verdiği açıklamalar. 142/2, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Şimali Rusya'da taarruz hareketleri hakkında. 143/2, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Rus harp esirleri hakkında. 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Rusya’da yaşanan kargaşalar hakkında yapılan haberde Petesburg’ta şiddetli patlamalar olduğu, bir telgrafa göre Bolşeviklere karşı isyan edenlere karşı ve şehri müdafaa edenlere karşı kuvvet kullanıldığı ancak bu konuda resmi haberlerin olmadığı. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Bolşevizm’in çözülmesi başlıklı makalede Bolşevik Hükümeti’nin yakında dağılacağına dair birçok emarelerin olduğu, Arkanjel’deki İtilaf kuvvetlerinin Bolşeviklere karşı yapılacak taarruzun başlamış olduğu ve ilk taarruzun başarıyla sonuçlandığı. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Amiral Kolçak hükümetinin tanınmasının artık bir saat meselesi olduğu haberi.

Amiral Kolçak hükümeti ilk sefiri olarak Sırbistan – Slovakya hükümeti nezdinde Mösyö Strandeman’ı göndermiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Odessa’yadan bildirildiğine göre Rus ordularının ilerlemekte olduğu haberi. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Omsak’tan bildirildiğine göre altın bulunduğu haberi. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Maten Gazetesi Petersburg’un Bolşeviklerin elinde olduğunu ve Riga’nın Lenin askerleri tarafından boşaltılacağı belirtilmiştir. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Rusya’nın aç ve biçare bir hale geleceği, nihayet bir gün büyük bir ihtilal, kanlı bir tedhiş idaresi başlayacağı ve bu idarenin ortaya çıkaracağı neticesi olarak teşkil edecek bir mecliste memleketin milyonlarca köylüyü hazır kuvvet haline getireceği ve pek nahoş bir demokrasi idaresini oluşturacağını belirten Maksim Gorki’nin Rusya’daki Bolşevik yangını arasından Rusya’nın istikbalini nasıl gördüğüne dair yazısı. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Karargâh Umumi’nin İstihbarat Şubesi’nin resmi tebliğinde Kızıl Alayı’na mensup esirler bulunduğu, Sarapol civarında muharebeler devam ettiği. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Sovyet Hükümeti'nin 1919 senesi 6 aylık bütçesinin kabul edildiği. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Sibirya ordusu Orenburg'u ele geçirmek için hareketine devam ettiği ve bazı mevkileri ele geçirdiği. 174/3, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Eski Rus Komutanı Nikola Nikolaviç'in Bolşeviklerin elinden nasıl kurtulduğuna ve ilticasına dair ayrıntılı bilgiler. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Amerika Ajansı'nın Rusya'da son yaşananlar hakkındaki haberinde General Anton Denikin'in ileri hareketlerinin ayrıntıları. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Rus Erkan-ı Harbiyesi'ne mensup olup Almanlar tarafından tevkif edilen bir zabitanın bir gazeteye Çariçe'nin hayatta olduğuna dair açıklaması. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Cenubi Rus Ordusu Komutanı General Denikin'in ordusuna Cenubi Rusya'nın istilasındaki başarılarından dolayı gönderdiği telgraf hakkında. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Bolşeviklerin General Denigen orduları tarafından takip edildiği ve daha şimali Don Kazakları Bolşeviklere karşı isyan etmiş olan arkadaşlarına dost elini uzattığı. 183/1, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

General Denikin'in taarruzlarının süratle devam ettiği, gönüllü ordunun Bolşevikler tarafından işgal edilmiş olan şehirleri birer birer kontrol altına aldığı, Kharkov şehrine 24 mil mesafede bulduklarının haber verildiği. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Paris'e gitmek üzere İstanbul'a gelen bir Rus Heyeti hakkında yapılan haberde bir azanın açıklamaları. 185/2, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

General Kolçak'ın idaresindeki ordunun cenubi bölgelerdeki başarıları hakkında. 185/2, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Times Gazetesi'nin General Denikin'in kim olduğuna dair makalesi. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Bolşevikler ile Yugoslavlar arasındaki ilişkilere değinen makale dizisinin 2. bölümü. 191/2, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

General Denigen'in ileri hareketine devam ettiği. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Rus Generali Piye Hayef'in Rus halkına büyük bir muvaffakiyetle taarruzun başladığına ve taarruzların bütün hızıyla devam ettiğine dair beyannamesi. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Rusya'da son yaşananlar hakkında yapılan haberde işgal edilen yeni yerler ile General Denigen'in taarruzlarına ve Çariçe'nin sessizliğe gömüldüğü gibi haberler. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

Amiral Kolçak'ın bir iktisat kongresi düzenlediği ve birçok sanayici, bankacı, ticaretçi ve şirket temsilcileri katıldığı. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Bolşeviklerin bitkin duruma düştüğü, bir kısım cephelerden diğer cephelere orduların taşınmaya başlandığı. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Times Gazetesi'nin Petrograt ahvaline dair haberinde orada yaşayan bir zatın söylediklerine göre şehirde bir asabiyet hâkim olduğu, halkın sokaklarda konuşmaktan çekindiği ve dehşete düşüren görüntüsüyle şehri tanımanın mümkün olmadığına dair bilgiler verdiği. 198/2, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

"Amerika'dan ayrılan Rus ihtilalı büyük inamesi madam:" bir gazeteye yaptığı açıklamasında Amerikan halkının büyük bölümünün açıktan açığa Bolşeviklere karşı husumet beslediğini gördüğünü ve Bolşeviklik hakkında Amerikan halkına izahata muvaffak olduğunu umduğunu belirttikten sonra da programları hakkında açıklamalar yapmıştır. 198/2, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Bolşeviklerin hezimetini başlıklı haberde General Denigen'in muvaffakiyete ulaştığı, memleketlerin durumu ile birlikte Bolşeviklerin mağlup olmasına mebni askerlerin kaçışmakta olduğu. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Reuters Ajansı Bolşeviklerin şark cephesine mühim bir askeri kuvvet sevk ettikleri ve Volga tarafında yakın bir zaman da bir muharebe beklendiği

belirtmektedir. Haber Bolşeviklerin durumundan uzun bir şekilde ayrıntılı olarak bahsetmektedir. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Rusya şimalinde yeni bir hükümet tesis edileceği. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

Şimali Rus Hükümeti'nin kabinesinin ayrıntıları hakkında. 228/2, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

Finlandiya Körfezi'nde iki Bolşevik zırhlısının İngiltere gemilerini batırdığı. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Amiral Kolçak'ın cephede bulunduğu esnada yaptığı konuşmada mücadelesinin sebebinin Rusya'nın ihyası ile hükümete karşı olanlara karşı olduğunu belirttiği. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Kiev'in gönüllü ordusu tarafından zapt edildiği. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

General Denikin'in muvaffakiyetleri ile Odesaa'yı işgal etmiş olduğu. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

3.7. YUNANİSTAN

Şarkı Makedonya'nın Bulgarlar tarafından istilasında oralı Yunanlılara karşı gerçekleştirdikleri mezalime dair Yunan Dâhiliye Nazırı'nın mecliste yaptığı açıklamaların yer aldığı haber. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Rumca gazetelere göre Salib-i Ahmer hastabakıcılık dersleri vermeye başlamıştır. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Selanik'te Ermeni muhacirleri bir kilisede toplanarak anlaşma yapmışlardır. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Bugün Yunanistan Başvekili Venizelos'un doğum günü olması nedeniyle İstanbul'da merasim düzenleneceği haberi. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Atina'da esir Rumlar ile ilgili haber. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Venizelos'un bugünlerde Paris'ten Atina'ya geçeceği haberi. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Eski Yunan Kralı Konstantin'in bakanları Korsika'dan kaçmış oldukları haberi. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Yunan Salib-i Ahmeri tarafından Tatavele'de tesis edilen hastane hakkında haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Yunanistan'ın harpteki zararlarından dolayı Sulh Konferansı'nda isteyeceği tazminat ile ilgili haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Atina gazetelerine göre İtilaf donanmasının ref edeceği bölgeler ile ilgili haber. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Rumca gazetelere gelen özel haberlere göre Atina'daki Ermeni Kilisesi'ne geçenler de Ermeni ve Yunan bayrakları çekilerek bir ayin yapmış oldukları. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Yunan Reisi Venizelos'un doğum günü olması nedeniyle Paris'te şerefine bir merasim yapılmış olduğu ile katılanlar ve açıklamalar yaptıklarına dair bilgiler. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Atina'da İngiliz sergisinin ilkbaharda açılacağı hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Venizelos'un Kral Konstantin taraftarı siyasi suçluları affını teklif edeceği hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Seferberlik mahkemesi hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Türkiye'de bulunan Yunanların iaşesi hakkında Yunanistan'ın çalışmaları. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Yunan Kralı Aleksandros'un kaza yaptığı haberi. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Yunanistan'ın Sulh Konferansı'ndaki istekleri hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Yunanistan'ın tamirat istekleri hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Rumca gazetelere göre Hıristiyanların askerlik yapmaları konusunda Ermeni ve Rum Patriklerinin İngiliz Fevkalade Komiseri nezdinde konuyu görüşecekleri haberi. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Yunan ve Bulgar savaşıyla ilgili verilen bilgiler. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Yunan Başbakanı Venizelos'un Yunan emeli hakkında Tan Gazetesi'ne verdiği demeç. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Venizelos Akademisi azalığına yapılan atama haberi. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Atina ve Selanik arasındaki tren hatlarının tamiri hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Yunan Vapurlarından birinin silahlandırılarak Girit etrafında dolaştığı esnada bir düşman bahriyesine tesadüf ettiği haberi. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Yunanistan'da ekmek fiyatlarına dair haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Sakız'daki eşya ve mahsuller hakkında haber 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Bükreş Yunan Sefirliği'ne yapılan atama hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Kral Konstantin'in muhakemesi hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Atina Belediye Başkanı'nın harpte ölenler için ziraat mektebi açma girişimi hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Müsadere olunan Yunan Vapurları hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Yunanistan Meclisi'nin yeniden toplantıya davet edileceği haberi. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Yunanistan ile Sırbistan ve Romanya arasındaki ticaret itilafı hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Yunan Salip-i Ahmer'i hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Venezelos'un Yunanistan'a büyük bir borç verilmesi için Paris'te teşebbüsler de bulunduğu. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Yunan Salip-i Ahmer Cemiyeti'ne ait vapurun İstanbul'a ulaştığı. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Yunan Reis-i Nazırı ve Heyet-i Murahhasa Reisi Venezelos'un bir gazeteye konferansın sonucu hakkında söylediği sözler. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Yunanistan ile ilgili haberde ise Yunanistan'daki sansürden ve Selanik'teki amele kulübünün miting yaptığı. 69/1, 28 CA 1337 (1 III 1919)

İsviçre'de firarda bulunan Eski Yunan Kralı Konstantin'in parasız olduğu. 76/1, 5 C 1337 (8 III 1919)

Yunanistan Reisi Venezelos'un Sulh Konferansı hakkında açıklamaları. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Almanya – Yunanistan arasındaki meseleler hakkında bilgiler. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Yunan mütalabatı hakkında. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Yunan Meclis-i Âlisi'nin Mart ayında toplanacağı ve Venezelos'un Londra'da olduğu. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

“*Yunan Maddiyatı*”: Atina'da çıkan Yatris Gazetesi'nin haberine göre Yunanlıların Sulh Konferansı'ndaki taleplerinin ve maddiyatının ne halde olduğuna dair bilgiler vardır. Bulgaristan'daki Garbi Trakya'nın Yunan'a ilhak edilmesine önceden Fransa, İngiltere ve Amerika'nın izin verdiğinden bahsedilmektedir. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Venizelos'un bir Yunan Gazetecinin Paris'te kendisine Yunanistan Meclisi'nin açılması hakkında ve Yunan askerinin terhisi gibi konularda kendisine sorulan sorulara verdiği cevaplar ve Yunan Gazetecinin Venizelos'un Paris'te kendi ülkesinin haklarını savunmak gibi zor işlerle uğraşmaktan dolayı duyduğu minnettarlığı bildirmesi hakkında haber. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Eski Yunan Kralı Konstantin tarafından konferansa verilen muhtıra hakkında yazdıkları yüzünden Yunanistan'da tutuklanan gazetecilerin mahkemeleri hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Yunanistan'ın Selanik şehrini yeniden inşa planları hakkında. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Venizelos'un İtilaf Devletlerine Yunan limanlarında bulunan düşman donanmaları hakkında müracaatı. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Yunan Divan-ı Harbi'nin ertelendiği. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Atina'da Rus kilisesi tarafından tesis edilmiş olan bir Yunan mektebi birkaç güne kadar açılacaktır. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

"Selanik'te bir konferans": Tahitromos Gazetesi'nin muhabirinin Atina'dan bildirildiğine göre; Selanik'te toplanacak konferansta bilhassa Balkanlar meselesi görüşülecektir. Haber de Fransa'yı ve Amerika'yı temsil edeceklerin isimleri ile Haziran gibi görüşmelerin başlayacağı belirtilmiştir. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Lusren'de bir otelde ikamet etmekte olan eski Yunan Kralı Konstantin'in intihabattan sonra tahtına döneceğinin tahmin edildiği, kendisinin Amerika gazetelerine bu yönde beyanlar verdiği ve intihabatlara endişe ile baktığını belirttiği. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Paris'ten dönen ve orada Venizelos ile görüşme fırsatını bulan bir zatın Yunan meselesine dair verdiği bilgiler. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Eski Yunan Kralı Konstantin'in Yunanistan'ın İngiltere ile beraber hareket etmesi gerektiğini belirttiği. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

3.8. İTALYA

Bir İtalyan Gazetesi'nin Fransa ve İtalya'nın Sulh Konferansı'ndaki konumu hakkında yayınladığı makalenin yer aldığı haberde Almanya'nın yenilmesi hakkında da yorumlar vardır. . 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

İtalya'da terhis edilmiş olan askere yardım haberi. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

İtalya Hükümeti kendi memleketinde emtia ticaretinin değiştirme usulüyle memleketimize girmesine izin vermediği. 59/1, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Milan Mensucat fabrikaları temsilcileri ile amele temsilcileri arasında ki yevmiye meselesi hakkında görüşme haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

İtalya – Fransa arasında her iki memleket mekteplerine ait mukavelename imza edilmek üzere olduğu. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

İtalya Meclisi'nin açılışı hakkında. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Eski İtalya Başbakanı Antonio Salandra'nın İtalya'nın İtilaf Devletleri yanında savaşa katılmasının nasıl olduğu hakkında Maten Gazetesi'ne yaptığı açıklamalar. 76/1, 5 C 1337 (8 III 1919)

Mösyö Giolitti'nin eski İtalya Başbakanı Antonio Salandra'nın açıklamalarına cevabı.

Bir İtalyan Heyeti'nin Marsilya'ya siyasi ve ekonomik temaslarda bulunmak üzere gittiği. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

İtalya Hükümeti'nin programının görüşüldüğü toplantıda Reis-i Vükela Orlando bir nutukta bulunarak, Sulh Konferansı'nın kati evresine gelmiş olduğunu söylemiştir. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Geçen hafta Fransa – İtalya arasındaki demiryolunun ıslahı amacıyla yapılan Şimendiferler Kongresi hakkında. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Morning Post Gazetesi'nden alınan haberde İtalyanlar ve Yugoslavlar arasında Dalmaçya meselesinde taraflar arasında itilaf olduğu ve Avrupa barışına büyük bir etki yapacağı. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

İtalyanların Sulh Konferansı'ndaki taleplerine dair Tan Gazetesi'nin baş makalesinin kısa özeti. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Morning Post'un haberine göre İtalyan ve Yugoslav işlerinin endişe verici halde olmakla beraber daha uzun süre Sulh Konferansı'nı meşgul edecek gibi görüldüğüne dair bilgiler ve İtalya ve Yugoslavya hükümet temsilcileri arasında çıkan gerginlikler. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Makedonya ve Arnavutluk'ta bulunan İtalyan tayyareleri hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

İtalya'da ordunun süratle terhisine rağmen işsizliğin arttığı haberi. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Dünyanın en ihtiyar diplomatı olarak tanıtılan İtalyan Meclis Ayan Azasından bir Kont'un hayatı hakkında biyografik bilgiler. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Harp sorumlularının mahkemeleri hakkında. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

İtalya talepleri hakkında Baş Vekil Orlando'nun açıklamaları, Adriyatik meselesinin halledilmesinde biraz yol alındığı, Lloyd George ile Orlando'nun Paris'ten ayrılmasından önce görüştükleri. 125/1, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Mösyö Orlando'nun Sulh muahedesi hakkında İtalyan Parlamentosu'nun reyini alacağı, İtalyan Murahhasları'nın Sulh Konferansı'na katıldığı. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Birçok Fransız mebusunun İtalyan milletine dostluk mesajı yolladığı ve buna dair. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Mösyö Orlando'nun Fiyom meselesinin hallinde dair açıklamaları ve Lloyd George'nin bu meselenin halli için hiçbir devletin himayesinde olmayan serbest bir şehir olmasını teklif ettiği. 126/1-2, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

İtalyan gazetesinin İtalyan Murahhasları'nın Almanların Paris'e gelmesinin evvelinde geri dönüp dönmeyeceklerini anlamanın gereksiz olduğuna ve kararı hakkında daha iyi düşünebilmek için gerektiği kadar beklemesi daha münasip olduğu. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

İtalya'da Orlando'nun Roma halkına hitaben yaptığı nutukta iki mesele üzerinde durduğu; birincisi hükümetin Murahhasları'nın İtalyan halkının arzu ve emeline tercüman olup olmadığı, ikincisinin ise zamanın şartlarının önemini takdir etmek olduğu. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Roma Meclisi'nin Orlando'nun Amerika hakkında görüşlerini onayladığı. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Fransız Gazetelerinin ekseriyeti Orlando'nun mecliste yaptığı konuşmanın ihtilafın halli konusunda ümit olduğuna dair görüş birliğinde olduğu. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Adriyatik meselesi hakkında. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

İtalya matbuatında hükümetin vereceği karara hararetli bir intizar hâkim olduğu, Wilson aleyhinde eleştirilerin devam ettiği, diplomatik faaliyetlerin devam ettiği ancak görüşmeler hakkında kesin bir şey söylenemeyeceği. 133/1, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

İtalya Murahhasları'nın Paris'e geri döneceği. 134/3, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Paris'teki İtalyan Sefarethanesi'nin bir tebliğine göre Orlando'nun Pazartesi Paris'e geleceği. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

İtalyan tayyarelerinin Ayestefanos'da zorlu bir iniş yaptığına dair haber. 174/2, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

İtalya'da Meclis Mebusan'ında buhran ortaya çıktığı, Mösyö Orlando'nun istifa ettiği, Orlando'nun kabinesi adına yaptığı açıklamalarda hem kabinesinin istifasına ve bu duruma nasıl gelindiğine değindiği hem de beynelmilel alanda İtalya'nın durumuna açıklık getirmiştir. 180/1, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

İtalya'da kabine buhranının son bulduğu ve kralın Francesco Saverio Nitti'yi kabineyi kurmakla görevlendirdiği. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

İtalya'da yeni kurulan Francesco Saverio Nitti kabinesinin içeriği. 183/1, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

İtalya'nın Sulh Muahednamesi'ni imza edecek heyeti hakkında. 184/1, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Yeni İtalyan Kabinesi'nin Parlamento'da hazır bulunacağı. 185/2, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Yeni İtalya Hariciye Nazırı Nitoni İtalya'nın müstakbel siyaseti hakkında yaptığı bir konuşmada Afrika'da Büyük Britanya tarafından teklif edilen tavizlerinden memnun olduklarını bildirdiği. 186/2, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

Times Gazetesi'nin yeni İtalyan Heyet-i Murahhası'na dair haberi. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Roma'dan bildirildiğine göre İtalya hakkında bazı meselelerin hala halledilmediği ve bu meselelerin halli için konferans tarafından yollanan mektup hakkında. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

İtalya Toskana'daki depremlerin gittikçe şiddetini artırdığı. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Mösyö Nitti'nin İtalya Kabinesi'nde yaşananlar ile halkın bazı şehirlerde tahriplere varan tezahüratlarına değinerek, kabinenin sorunların kaynağı olmadığını ve aksine kabinenin iktisadi zorlukların üstesinden süratle ve azimle çalıştığını belirttiği açıklamaları. 198/1, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Mösyö Nitti'nin harici meselelere dair mecliste yaptığı konuşmaya dair. 203/1, 18 L. 1337 (17 VII 1919)

Mösyö Nitti'nin İtalyan harici vaziyetine dair açıklaması ve intihabadın ıslahatı için meclisten müzakere talebinde bulunduğu. 206/1, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

İtalyan Başvekili Nitti Maten Gazetesi muhabirine bir demeç vermiştir. Demeci İtalya – Fransa münasebetleri üzerinedir. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

İtalyan Başbakanı Nitti'nin, İngiltere Dış İşleri Bakanı Althur Balfour ile İtalyan tamirat konusundaki teklifleri hakkında görüştüğü. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

3.9. FRANSA

Fransa Hariciye Nazırı Stafen Pişon Salı günü Meclis-i Mebussan Hariciye Encümen'inde bir beyanatta bulunduğu haberi. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Suriye Fransız Kongresi'nin 31 Kanun-ı Evvel'de Marsilya'da açılacağı, Lyon ve Paris tacirleri ile sanayicilerin katılacağı. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Profesör Foster bir gazeteye verdiği demeçte harpten sorumlu olanlar hakkında bir makale yayınlamıştır. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

“Avusturya'daki Fransız Heyet-i Askeriyesi”: General Po, Avustralya Reisi Vükelası Reisi'ne Fransız Heyet-i Askeriyesi'ne gösterilen hoş karşılamadan duyduğu memnuniyeti belirtmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Fransız Mebuslarının Meclis'te 1 Kanun-ı Evvel'e kadar olan kayıplar hakkında verdiği liste. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Fransa Maliye Nezareti'nin şimdiye kadar olan borçlanma hakkında verdiği bildi. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

900 Fransız esirini Kopenhag'a götüren vapurun karaya oturduğu haberi. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Fransa Meclis'inde Fransa'nın dış siyaseti hakkında önemli münakaşalar meydana geldiği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Georges Benjamin Clemenceau, Meclis'te Lloyd George ve Wilson ile yaptığı görüşme hakkında bilgi verdiği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

İki kruvazör ve üç muharipten oluşan bir Fransız Donanması'nın Baltık Denizi'ne gitmekte olduğu. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Başvekil Mizar'ı yılbaşı nedeniyle tebrike gelen Meclis-i milli temsilcilerini kabul ettikten sonra Fransa başvekilinin Lehistan hakkında açıklamalar yaptığı. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Paris Hapishanesi'nde tutuklu bulunan Mösyö Kayu'nun yargılanmasıyla ilgili ayrıntıların yer aldığı haber. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Fransa maliyesi hakkında haber. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Times Gazetesi'nden alınan haberde Fransa'da yaşanan fiyat artışlarından bahsedilmektedir. Bu konuda Mösyö Büre'nin beyanları da yer almaktadır. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Omanite Gazetesi'nin haberine göre Fransız Sosyalistlerine nazaran yapılan Alman İhtilalı hakkında haber. 56/1, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Fransa'nın Mirabu Zirhlısı hakkında haber. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Fransa Orduları Baş Komutanı General Frans Desimre'nin Büyük Ada'ya vardığı haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Reis Nazır Clemenceau'nun ile Harbiye Nazırı'nın Clemenceau'nun evinden ayrıldıktan sonra silahlı saldırıya uğradığı ve durumunu açıklayan raporun yer aldığı haber. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Paris borsası hakkında haber. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Clemenceau'nun suikast sonrasındaki sağlık durumu hakkında bilgilerin yer aldığı haber. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

İtalya – Fransa arasında her iki memleket mekteplerine ait mukavelename imza edilmek üzere olduğu. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Lloyd George'nin Clemenceau'ye telgrafi. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Fransa ile Belçika arasındaki tazminat sorunu hakkında. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Fransa ve İtalya arasında araçla ulaşım konusunda ıslah imkânının tetkik edildiği ve kongre düzenleneceği haberi. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Fransa'da sermaye ve vergiler hakkında haber. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Paris'te Afrika İttihadı Kongresi düzenlendiği ve kongre hakkında bilgiler. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Clemenceau'nin suikasta uğraması üzerine kendisine çekilen telgraflar ile Kral Ferdinand'ın telgrafi hakkında. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Clemenceau'nin sağlığı hakkında haber. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Mösyö Georges Clemenceau'nun durumu hakkında. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Fransız Zabitanı Müttefik Orduları tarafından Brezilya Harbiye Erkânı'na büyük bir ziyafet verdiği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Fransız esirlerini sevke memur edilen heyetin Danimarka'dan ayrılmadan önce Danimarka'ya yaptığı teşekkür. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Fransa topraklarında savaşan Tunus Zuhaf Alaylarının ilkinin Tunus'a vardığı. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Mösyö Georges Clemenceau'nun sağlık durumu hakkında. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Fransız ve müttefiklerin bahriyesine dair ablukanın kalktığı. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Paris Sulh Meclisi'nin bütün komisyonlardan raporlarını tamamlamasının istendiği. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Fransa'da Tayyare İdare-i Mülkiyesi Paris ile birkaç şehir arasında hava postası oluşturulduğu. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Fransa Nafia Nezareti Müsteşarı'nın hükümetin ıslah programı hakkında söylediği sözler. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Clemenceau'nin sağlığı hakkında. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Clemenceau ile ilgili haberde sağlığının tamamen iyileştiği. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Paris - Brüksel hatlarının ulaşımına yakında açılacağı. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Almanlar tarafından tahrip edilen kuzey kumpanyası şebeke hadidiyesinin yeniden tesisi. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Destire Kruvazörü hakkında. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Fransız matbuatının Fas hakkında yapılan bir El-cezire Muahedenamesi ile Almanlarla yapılan bütün mukavelenamelerin ilgasını talep etmesi hakkında. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Paris Borsasının Perşembe gün ki durumu. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Fransa'da tayyare mektebi haberi. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Paris Borsası hakkında. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Lille Borsası hakkında. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Clemenceau'ye yapılan suikast hakkında ve sağlığı hakkına açıklaması. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Paris Borsası hakkında haber. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

İstanbul – Paris arasındaki şimendifer hattı hakkında. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Raymond Poincaré başkanlığında Fransa Meclisi'nin toplandığı ve Mösyö Clemenceau'nin ilk defa toplantıya katıldığı ve vaziyetin değerlendirildiği. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Fransa Bahriye Nazırı'nın Fransa donanmasının durumu ve efkârı hakkında açıklamaları. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Alsas-Loren Umumi Komiseri hakkında. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Ordu Komisyonu Fransa Hükümeti'ni Almanya'nın silah bırakmasında ısrar etmeye davet ettiği. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

6 Mart Perşembe Paris borsası 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Sepa Meselesi hakkında Fransız Gazetelerinde yer alan haberler. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Fransa Meclisi'nin toplandığı ve mali meseleleri görüştükleri. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Tan Gazetesi'nde yayımlanan İngiltere ve Fransa'nın Şark Siyaseti makalesinin önemli bölümlerinin yer aldığı haber. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Alsas Loren Meclis-i Âlisi Strazburg'da toplanarak halkın isteğine uygun bir layihayı tasdik etmiş olduğu. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Rusya'daki Fransız esirlerin serbest bırakıldığı. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Geçen hafta Fransa – İtalya arasındaki demiryolunun ıslahı amacıyla yapılan Şimendiferler Kongresi hakkında. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Paris - Yabancı Matbuat Kulübü'nde Amerika Heyet-i Murahhası şerefine verilen ziyafette Mareşal Foş'un ve Amerika Dışişleri Bakanı Robert Lansing'in yaptığı açıklamalar. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Clemenceau'ya suikast düzenleyen failin Divan-ı Harp'teki mahkemesinin başlayacağı tarih. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Fote'nin mahkemesinin başlayacağı zaman alınacak tedbirler ve yapılacaklar hakkında. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Paris'te müttefik ve mektep çocuklarına mahsus bir Amerikan Hastanesi yapılması projesinin Mösyö Andre'ye sunulduğu. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Umur-ı Havaniye Komisyonu'nun beynelmilel hava seferleri nizamnamesini görüştüğü. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Paris'e yakında bir Asurî ve keldani heyeti geleceği bildiriliyor. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Fransız ve İngiliz basının sulhu aceleye getirme telaşında olduğu. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Fransa'nın Amerika'ya sipariş ettiği tren vagonları hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

İlk Hava Posta yolunun açıldığı. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Fransa'nın tayin ettiği Strazburg Genel Komiseri ve vazifesi hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Fransa'nın Suriye'deki varlığına dair önemli bir konferans hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Estonya Milli Meclisi'nin aldığı bir karar ve Fransa'ya tevdi edildiği. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Hava Posta hattı için Paris'te bir posta teşkilatı kurulması ile ilgili. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Wilson ile Clemenceau arasında yaşananlar ile Lloyd George'un Londra'ya gidebileceğine dair söylentiler. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Fransa ve eski Alman bahriyesi hakkında Morning Post Gazetesi'nin haberi. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Üç motorlu Fransız deniz tayyaresi hakkında. 97/4, 26 C 1337 (30 III 1919)

Fransa Meclisi'nde Clemenceau'ya yapılan intizarlar hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Fransa'nın Brüksel Sefiri hakkında ve Paris Belediye Meclis Reisi'nin vefatı hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Fransa Meclisi'nde altı aylık bütçenin kabul edildiği. 100/4, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Fransız-İtalyan İttihadı Murahhasları'nın Mösyö Orlando ile İtalyan Murahhasları şerefine ziyafet vermiş olduğu ve ayrıntıları. 101/1, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Fransa Hükümeti'nin Fransa sınırları ile Ren arasında tarafsız bir alan oluşturulması temennisinde bulunduğu ve İngiltere matbuatının bu talepleri tasvip ettiği. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Paris Borsası hakkında. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Paris – Londra üzerine kambiyo fiyatı hakkında. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Mösyö Mileran'a istirdad edilmiş ablukaların siyasiye ve iktisadiye hakkında hükümete muhtelif layihalar verilmiş ve Mösyö Sekradis'in Alsas – Loren vilayetlerindeki görevi ve meselelerin halline dair açıklamalarda bulunmuş olduğu. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Saar Havzası'nın idare usulü hakkında. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Koten'in Georges Clemenceau'nin talebi üzerine idam edilmeyeceği. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Mösyö Georges Clemenceau'nin Fransa Parlamentosu'na Sulh Muahedenamesine dair sorulan sorulara mektupla verdiği cevaplar. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

İngiliz Donanması'nın Fransız Limanları'nda olduğu ve katılan sefain hakkında. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Alsas - Loren'de İstihlas İane Heyeti tarafından reisicumhura verilen para yardımı. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Meclis-i Mebusan harp hasarları hakkında kanun görüşmeleri yapmış ve heyet tarafından kanunun kabul edildiği. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Fransa Cumhuriyeti Rusya Sovyetlerine gönderdiği telgrafta Fransa Sovyetlerin bir itilafa esas olmak üzere bir teklifte bulunmadıklarını kayıt ettiği, vatandaşlarının vatanlarına gelmelerini sağlamak arzusuna karşılık bir heyetin bu konuda görüşme yapmak üzere Fransız Salib-i Ahmer temsilcileriyle ilişkiye geçtiğinin bildirildiği. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Fransa Ticaret Nazırı'nın aza olarak bulunduğu ve sanayi ve ticaret adamlarının da katılımıyla yapılan toplantıda Fransa'nın dışarıdaki ticareti için bir banka kurulması konusunun görüşüldüğü. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Fransa tarafından Aşağı Alsas idaresi için tayin edilen komiser. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Fransa meclisinde bir grubun, Fransa'nın müstakbelde mümkün merteye her türlü taarruzda korunması için maddi teminat talep ve bu maksatla sağlam bir hudut tesisi ve Almanya'nın silah bırakması lüzumu ile tamirat meselesine dair teklifi. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Bazı Fransız gazetelerinin şark meselesinin alakadarları arasında halledilebileceğini ve buralarda incelemelerde bulunmak için bir inceleme heyetinin kurulmuş olma ihtimalini yazdığı ve bir telgrafta da meselesinin halledilmiş gibi görüldüğünü yazdığı. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Georges Clemenceau'nin Romanya kraliçesini ziyaret ettiği. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Lloyd George'nin Avam Kamarası'nda konuşacağı gün Fransız Sosyalist mebusları Meclis-i Mebusan'da hükümeti sükûnetini korumakla eleştirmiş ve Fransa Hariciye Nazırı Pişon'nun da bu eleştirilere cevap vererek hükümetin Sulh Konferansı'ndaki mesaisinin takdire layık olduğu ve itimat edilmesi gerektiğini belirttiği konuşması. 117/1, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Fransa Hariciye Nazırı Mösyö Pişon'un mecliste bazılarının Sulh Konferansı görüşmeleri hakkındaki sorulara verdiği cevap. 127/1, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Finoa kıtaatının Karelli'de süratle ilerlemekte olduğu. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Clemenceau'nun hudutlar, tazminat, tamirat, teminat meseleleri bütün Fransızların kalplerine ferahlık ve rahatlık verecek şekilde halledildiğine dair açıklamaları. 130/1, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Paris'te grevler ve gösteriler hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Yabancı kambiyo fiyatları hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Cezayir Limanı hakkında. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Clemenceau Kabinesi'ne meclisin güvenoyu verdiği ve alınan tedbirlerin haklı olduğu ile gösterilerin yabancı milletlerin teşvikiyle yapıldığı. 138/2, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Mösyö Orlando'nun yeniden Paris'e döndüğü. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Fransa'nın dış ticareti hakkında. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Paris matbuatının Amiral Kolçak Hükümeti'nin müttefikler ve bilhassa Fransa tarafından tanınması konusunda ısrar etmekte olduğu. 148/1-2, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Fransa kömür madenlerinde grev kararı alındığı haberi. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Fransa Reiscumhuru Poincare Venedik'e bir kıta harp madalyası vermiştir. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Bir garp heyetini hamilen Beyrut'tan hareket etmiş olan Jol Feri Zırhlısı'nın Marsilya'ya varmasına intizar edilmektedir. Haberde heyetin teşkil edilmesine dair bilgiler de vardır. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Fransa Meclisi'nin fabrikalardaki ve çalışma alanlarındaki mesai saatlerini düzenleyen kanunu görüşmekte olduğu. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Fransa'da bulunan Amerikan ordusuna ait askerlerin Fransız kadınlarla olan izdivaçları hakkında. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Fransa Hükümeti'nin Amiral Kolçak Hükümeti'ni tanınması konusunda meclisinde itimadını beyan ettiği. 178/1, 21 N. 1337 (20 VI 1919)

Bahr-i Sefid'de Müttefik Donanması baş Komutanlığının ilgası münasebetiyle Amiral Dobonvis, Amiral Galtrop'a Bahr-i Sefid'de bahriye hareketinin idaresi konusunda Fransa'ya büyük bir şeref telakki eylediğine dair. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Hariciye Nazırı Mösyö Pişon, şarka Fransız bir heyetin gönderilmesi için lazım olan tahsisatların meclisteki müzakerelerinde yaptığı konuşmada söyledikleri. 186/2, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

Fransa'nın harpten dolayı uğradığı zararların istatistikî bilgileri. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Büyük Britanya – Fransa – Amerika arasında yapılan müdafaa anlaşmasının Fransa tarafından büyük oranda tasvip edildiği. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Fransa'da tahrip edilen şehirlerin inşası için bir Amerikan çelik şirketi ile anlaşıldığı ve Fransa Meclisi'ne tevdi edilen harp kayıpları raporu hakkında. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Fransa Meclisi'nde askerlerin terhisi meselesinin görüşmelerinde tartışmalar çıktığı haberi. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Fransa Meclisi'nin toplanarak ithalata ve hükümet memurlarının maaşlarının durumu görüştükleri. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Fransa Maliye Nazırı Kaluc'un Fransa Bankası'nın hükümete vermeye izin verdiği avansın 40 milyar yekûnu bulduğuna dair kanunun görüşmelerinde bu konuda yaptığı açıklamalarıyla beraber Fransa'nın maliyesine dair bilgilendirmesi. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Fransa ile İngiltere arasında müstemlekatlara dair itilaf namenin Londra'da kesinleştirildiği. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Sulh'un imzalanmasından sonra Clemenceau'ya Mareşal Kolçak tarafından bir tebrik telgrafi gönderildiği. 205/2, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Fransa kabinesinin sallantıda olduğu ve mecliste heyecanlı bir celse yapıldığı, sosyalist iktisadiye meselesi hakkında tartışmalar olduğu. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Paris Meclisi'nin Georges Clemenceau'ye oylama ile itimat sağladığı ve Georges Clemenceau'nin intihabatların yeniden yapılacağına dair açıklama yaptığı. 212/2, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Fransa ile Birleşik Devletler arasında imzalanan yardım anlaşmasıyla ilgili haber. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Mösyö Tardiyo'nun Fransa maliyesinde, iktisadında, içtimaiye gibi alanlarda yapılacak yeni teşkilat hakkında yaptığı açıklamalar. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

3.10. AMERİKA

Amerikan Harp Ticareti Komisyonu sivil ahaliye bir yardım olması amacıyla Finlandiya'ya yardım etme kararı almıştır. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Reis Wilson'un Noel kutlamasını Amerikan askerleri arasında kutladığı ve kutlamanın ayrıntıları. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Cumhuriyet Fırkası Almanlarla Avusturyalılar hakkında pek ağır şartlar talep ettiğini bildiren haberde Tan Gazetesi'nin 16 Kanun-ı Evvel gün ki nüshasında New York'tan aldığı bilgileri yayınlamıştır. Dış meselelerde Cumhuriyetleri temsil eden ayandan Luc Hariciye Encümeni'nde 20 maddelik Sulh şartları teklif etmiş olduğu belirtilerek bahsi geçen maddeler yayınlanmıştır. 8/1, 26 RA 1334 (30 XII 1918)

Londra'da Reis Wilson, Lloyd George ve Balfour arasında önemli bir görüşme gerçekleştiği ve 14 maddenin görüşmenin konusu olduğu belirtilmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Reis Wilson'un Londra'da olduğu ve İngiltere Kralı ile Kraliçe'nin şerefine bir davet verdiği ve ziyaretler de bulunacağına dair haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Hakkında Londra'da kararlaştırılmış olan mevad ile Wilson'un Avrupa'ya hareketinden önce Ayan'da okuduğu beyannamesi önceki gün ki gazetelerde yer almıştır. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Amerika'nın istikrazının Nisan ayında başlayacaktır. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Amerika Reisi Wilson'un rakip olduğu George Washington gemisinin 7 Mayıs 1915'de Alman denizaltısınınca batırıldığı yerden geçirilmesini arzu ettiği. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Mösyö Wilson refikasıyla beraber Fransa'ya gitmiştir. Kralın şerefine verdiği ziyafette Sulh esasları hakkında açıklamalar yaptığı. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Bir Amerika gemisinin bir kaya üzerine oturduğu. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Tan Gazetesi Wilson ile Fransa Reisi Raymond Poincaré aynı amacı takip ediyorlar dediği halde sosyalist Omanite Gazetesi bu iki reis hükümetin görüşlerine uygun olmadığını belirtmektedir. Wilson'un Fransa'yı ziyareti esnasında 14 Kanun-ı Evvel'de iki reisin yaptıkları açıklamalar uluslar arası siyasetin esaslarına değinmiş ve bu açıklamalar Fransız gazetelerinde uzun uzadıya tartışılmıştır. 15/1, 3 R 1337 (6 I 1919)

Wilson Brüksel'e gidiyor. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Amerika Bahriye Bütçesi hakkında Amerika Bahriye Nazırı Mösyö Juzefus Daniel'in bir muhabir ile yapılan mülakatında, hiçbir devletin yeni bir muharebeye cesaret edemeyeceğini belirttikten sonra şunları söylemiştir: *“Muharebe bir neticeye dâhil olmakla beraber müthiş bir sükûta uğradığını itiraf etmeliyiz. Hiç kimse yeni bir harbin zuhur etmeyeceğini benim kadar hararetli bir surette ümit etmez. Fakat öyle his ediyorum ki eski nokta-i nazarimizin hükmü çıkmıştır. Harp fikrine karşı olan efkârımız, eğer bu harp sulh ve insaniyet namına yapılıyorsa harp lehinde bir surette tahvil ediyordu. Bu sebepledir ki bu gün Amerika için kuvvetli bir bahriye istiyorum. Bu kuvve-i bahriye hiçbir milletin kuvve-i bahriyesinden üstün olmamalıdır.”* 34/1, 22 R 1337 (25 I 1919)

Amerika Salib-i Ahmeri'nin Balkanlara yapacağı yardım konusunda haber. 48/2, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Amerika İlaş Komisyonu'nun aldığı kararla Balkanlara yardım götürülmesi hakkında. 48/2, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Güney Amerika'da yer alan Arjantin'de, Şili'de, Brezilya'da son zamanlarda ihtilal olaylarının gözlemlendiğine dair haber Tan Gazetesi'nin bu ihtilaller hakkında yayınladığı bilgiler vardır. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Kadınların seçim hakkı yarasının Amerikan Meclisi'nde tekrar ret edildiği haberi. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Wilson'un Paris'ten ayrılarak bir haftalığına Amerika'ya gideceği haberi. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Wilson'un mütareke hakkında sözleri. 56/2, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Amerika Maliye Müsteşarı'nın Amerika harp masraflarına dair açıklamasının yer aldığı haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Amerika Cumhurbaşkanı'nın memlekete gelir gelmez İttihat-ı Akvam lehinde teşebbüslerde bulunacağı ve Amerika'nın maksadı hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Amerika'nın Paris sefirinin istifa etmiş olduğu haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Sansüre uğramış haliyle Rauf Ahmet'in kaleminden Amerika üzerine bir makale. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Amerika'nın Paris Sefirliğine yapılan atama. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Amerika'ya gemilerle eşya gönderilme olasılığı hakkında. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Bahriye Nazırı Mösyö Daniel'in George Washington ile bin mil uzaktan yaptığı telsiz ve telefon görüşmesi. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Avrupa'dan gelen Bahriye Nezareti Müsteşarı Franklin V. Amerika'nın Bahriye kuvvetlerinin terhisi konusunda önemli açıklamalar yaptığı. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Bahriye Nazırı Mösyö Daniel'in Matbuat Kulübü'nde yeni bir devrenin başladığını belirttiği konuşması. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

"*Avrupa'da Amerika*" başlıklı haberde Amerika'nın Fransa ile olan bağına, üstlendiği rolün ne olduğu gibi sorulara değinilerek, bu sorulara Avrupa'da verilecek cevaplar doğrultusunda değerlendirilmiştir. Times Gazetesi'nin Amerikan muhabirinin haberidir. 71/1, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Zor durumda olan Avrupa için tahsis edilecek 100 milyon dolar yardım hakkında. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Washington'dan geçilen 12 Şubat gününe ait bir telgraf namede Meclis-i Mebusan'ın üç senelik Bahriye inşaatı programı ve talep edilen bütün tahsilâtların kabul edildiği haberiyle ilgili inceleme makalesi Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 74/1, 3 C 1337 (6 III 1919)

Amerika istikrazları hakkında. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Avrupa'nın iaşesine memur edilen Amerika İdaresi Müdüriyet-i Umumisi'ne yapılan tayin. 76/1, 5 C 1337 (8 III 1919)

Washington Musevi murahhasların Paris'e hareket ettikleri. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Wilson'un New York'tan hareketi hakkında. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

İtilaf Devletlerine Amerika Hükümeti'nce verilen para. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Almanya ve Avusturya'da yerleşmiş olan Amerika tebaasının tazminat talebi. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Avrupa'nın iaşesi meselesine dair görevli olan Amerika İaşe Komiseri'nin Amerika'nın iaşe ile ilgilenmesi hakkındaki açıklamaları. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Reis Wilson'un Fransa'ya geldiği. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Reis Wilson'un Almanya, Avusturya ve Bulgaristan'dan gelen filmlerin gösterimini yasakladığı. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Mösyö Wilson'un Paris'te bulunduğu. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Sibirya Hükümeti Maliye Nazırı'nın Ural mntıkasında seyahatte olduğu sırada bu bölgelerle ticaretin başladığı ve nakliyat, sanayi faaliyetlerinin başlamış olduğu bu bölgelerle ticaret gibi konularda yaptığı açıklamalar. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

New York – Reis Wilson'un savaş sonrası tam serbest ticaret fikrini benimsediği. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Paris'te müttelik ve mektep çocuklarına mahsus bir Amerikan Hastanesi yapılması projesinin Mösyö Andre'ye sunulduğu. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Wilson'un Alman, Avusturya – Macar ve Bulgaristan filmlerinin izletilmemesi emri hakkında. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Amerika'nın transatlantik nakliyatı hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Amerika İaşe Nezareti hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Wilson'un tahrip edilen mıntıkları gezmek için Paris'ten ayrıldığı. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Wilson ile Clemenceau arasında yaşananlar ile Lloyd George'un Londra'ya gidebileceğine dair söylentiler. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Paris'te bulunan Amerikan öğrencileri hakkında. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Amerikalıların Almanların yeniden Amerika piyasasını elde etmelerine mani olmak için aldıkları önemli bir tedbir hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Amerika Meclis-i Mebusan'ı ve Ayan'ı tarafından Paris Sulh Konferansı'na gönderilen Amerikan Murahhasları'nın memleketlerine dönmüş olduğu. 100/4, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Amerika Hariciye Nazırı Robert Lansing'in Avrupa'nın anarşiden kurtarılması hakkında sözleri ile beraber Fransa'nın neler çektiği ve nelere katlandığı ile Almanya'nın çektiği ve çekmekte olduğu acılar ile içinde olduğu zorluklara dair sözleri, Almanya'nın iaşesine dair düşüncelerini açıkladığı konuşması. 103/1, 3 B. 1337 (5 IV 1919)

Wilson ile Belçika Kralı'nın görüşme yaptığı. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Amerika eski Hariciye Nazırı Rot'un Amerika'ya ait meselelerin Amerika tarafından halli konusunda teklifi. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Amerika'da gönüllü asker toplamak için kayıtlara başlandığı. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Bir Amerikan'ın Finlandiya, Estonya, Litvanya ve Letonya gibi ülkeleri dolaşmak üzere askeri bir heyet tayin ettiği. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Amerika'nın Almanya'daki işgal ordusuna 90 bin gönüllü yollayacağı. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Amerika'nın Avrupa'ya yaptığı yardımlar hakkında. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Salvador'da şiddetli depremler olduğu. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Morning Post'a göre Cemahir-i Müttefike General Konsolos Ravendal'ın Amerika Komiserliği'ne tayin edildiği. 137/1, 10 Ş. 1337 (10 V 1919)

Reis Wilson'un Muahede imzalanmadan Amerika'ya dönmeyeceği. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Amerika'nın Büyük Britanya'nın Mısır üzerindeki himayesini 1904 İngiliz – Fransız İtilafını resmen tasdik ettiği. 143/2, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Amerika'nın Avrupa İlaşesi durumunu idare etmekle sorumlu bulunan Mösyö Höver'in Avrupa'da Amerika yardımlarının dağıtılması; Türkiye, Lehistan, Ermenistan, Almanya, Yugoslavya, Sırbistan, Romanya gibi ülkelere yardımlar dağıtıldığı; bazı ülkelerinde ikinci derece öneme sahip olmasına karşın bir senelik ihtiyaçların karşılandığını açıkladığı. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Amerika'nın Brest'ten 10 bin kişiyi memleketlerine götürmekte olduğu, burada 12 zırhlı ile bir takım yolcu vapurları bulunduğu haberi. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Amerika Amele Kongresi hakkında yapılan haberde, heyetin icra ettikleri raporlarda Prusya'nın harpte mağlup olduktan sonra şimdi de Sulh Muahedesi ile hâkimiyetinin imha edilmekte olduğu; İttihat-ı Akvam layihasının Amerika halkı tarafından tasdik ve şiddetle müdafaa edilmesi gerektiğine ihtimal verildiği haberi. 174/3, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Mösyö Wilson'un Belçika'daki seyahatinin ayrıntıları ve 24 veya 25 Haziran'da Amerika'ya dönebileceği. 180/1, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Amerikan askerleri tarafından hazırlanan Paris Olimpiyat oyunları hakkında. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Mösyö Wilson'un Cemiyet-i Akvam ile Sulh Muahedenamesi hakkındaki görüşleri ve Paris'ten ayrılacakları tarih hakkında. 183/1, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

Amele Kongresi hakkında. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Amerika Muavenet Heyeti Reisi Glaster'in Erivan'dan Paris'e gittiği ve Ermeni Cumhuriyeti'nde sıhhiyenin gayet iyi olduğu, Türkiye'den iltica eden Ermenilerin memleketlerine avdeti hakkında. 186/2, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

Amerika Salib-i Ahmer Cemiyeti'nin Rusya'daki Ermenilere yardımları hakkında. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Amerika Hariciye Nazırı Lansing'in İngiltere, Fransa, Amerika Birleşik Devletleri arasında imza edilmiş olan muahedesinin tatbiki hakkında açıklamalarıyla beraber yayınlanan muahede metni. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Amerika'nın ihracatına dair bilgiler. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Reis Wilson'un Amerikan halkına hitaben Sulh'un imzalanması sebebiyle yayınladığı beyannamesinde Sulh'un harbe son verdiğini ve ilhak siyasetinin artık son bulduğunu söylediği. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Amerika ordusuna mensup bir miralayın bugünlerde Beşler Meclisi tarafından görevlendirilerek Ermenistan'a gönderileceği ve komiser unvanıyla Sulh Konferansı namına hareket edeceği ve iktisadi meseleler ile konferansta alınacak kararları müteakip siyasi meseleleri halledeceği. 195/2, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Amerika'nın Ermenistan üzerinde vekâlete henüz karar vermediği. 197/2, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Mösyö Wilson'un Ayan Meclisi'nde Sulh Muahedenamesi'nin tasdiki meselesiyle bulunduğu sırada bir nutuk yaptığı ve bu nutukta da sulhun şartlarının yerine gelmesi için Cemiyet-i Akvam'ın tam işlerlik kazanmadıkça

gerçekleştirilmesinin güç olduğuna dair sözler söylediği. 201/1, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Amerikan ordusundan Yüzbaşı Kaba Besarabya'dan ayrıldıktan sonra gözlemlerini içeren bir risale yayınlamıştır. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Amerikalıların Meksika hududunu geçmiş bulunduğu. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Amerika Dışişleri Bakanı Robert Lansing, Sulh müzakerelerinin başlangıcına kadar Düvel-i Müşterike'nin kendi aralarında veyahut Japonya ile yaptıkları muahedenin ayrıntıları hakkında kendilerine bilgi verilmediğine dair eleştiriler yaptığı konuşmasının metni. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

3.11. İSPANYA

Kont Romanos Meclis'te yapılan toplantıda İspanya'yı alakadar eden ve uluslararası siyasi sorunlar hakkında Paris'te bulunduğu sırada İtilaf devletleri ile yaptığı görüşmeler hakkında bilgi vermiştir. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

İspanya'nın Fas'ta Almanların bekasına dair kararı. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

İspanya ve Fas başlıklı haberde Kont Romanos'un Fas'ın İspanyollara ait bölgedeki komiserin icraatları hakkında söyledikleri. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Madrid'den itibaren Paris'le Bükreş arasında işleyen özel tren hattı hakkında. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

İspanya Reis-i Vükelası Liberal Fırkası Rüesası'ndan Kont Romanos'un Barselona grevleri hakkındaki görüşleri. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Barselona'daki genel grev hakkında Madrid'den bildirilen haber. 109/2, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

İspanya bandıralı bir vapurun 21 Mart'ta serseri bir torpile çarparak gark ettiği. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

İspanya Başvekili Kont Romanos'un Barselona'daki olayların durulduğuna dair açıklaması. 122/1, 24 B. 1337 (25 IV 1919)

İspanya'da yaşanan buhranlar hakkında. 130/1, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

İspanya Başvekili'nin zamanın şartları hakkında hükümdara bilgi verdikten sonra kabine azalarının istifasını sunduğu ve hükümdarın bu teklifi kabul ettiği. 140/1, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

İspanya kabinesinde buhran ortaya çıktığı ve yeni kabine hakkında. 209/1, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

3.12. BELÇİKA

Belçika'nın sulh temsilcilerinin kim olacağına dair alınan karar. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Şarlarova'da birkaç vagon çekmekte olan bir lokomotifin bir trenle çarpışmış olduğu. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Hariciye Nazırı 11 Şubat'ta Belçika Heyet-i Murahhası namına Hariciye Nazırı'nın 5 devlet temsilcilerine Belçika'nın istekleri konusunda verdiği beyanat. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Başkan Wilson'un isminin Belçika'da bir caddeye verilmesi hakkında yaptığı teşekkür. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Belçika Reis Nazırı'nın Belçika'da işlenen cinayetlerin muhakemesinin yapılması hakkında Sulh Konferansı'na yaptığı başvuruya ilgili açıklamaları. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Belçika Kralı Albert'e suikast düzenlendiği. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Almanya'daki Belçikalı harp esirlerine ait liste. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Belçika Kralı'nın Amerika Hava Kuvvetleri karargâhını ziyarette olduğu. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Belçika Müstemlekat Meclisi'nin Cemiyet-i Akvam usulüne göre barış zamanındaki gibi yeniden idare şekli belirlenmesi hakkındaki layihanın görüşülmesini kabul ettiği. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Belçikalılar ile Fransa arasında nüfus değişimi meselesinin görüşüldüğü. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Belçika askerleri Amerika Hükümeti daveti üzerine Amerika'ya gittiği 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

İngiltere Hükümeti'nin Belçikalıların memleketlerine iade edilenler ve edilecekler hakkında verdiği bilgiler. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Belçika'daki Amerika Salib-i Ahmer Heyeti hakkında Amerika tarafından yapılan açıklama. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Malmedy Nahiye Meclisi ile sanayi ve ticaret temsilcilerinin Sulh Konferansı'ndan memleketin yakında anavatan Belçika'ya ilhakı ve ticaret serbestisine dair istekleri. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Belçika fabrikalarının bazılarının çalışmaya başladığı. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Belçika ile Amerika arasında ticaret anlaşması yapıldığı. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Amerika İaşe Komiseri'nin Belçika'nın Birleşmiş Devletlerden her türlü malzemenin temini için bir teşkilat oluşturulacağına dair açıklaması. 122/1, 24 B. 1337 (25 IV 1919)

Belçika Sosyalist Fırkalarının Sosyalist Konferansı'na katılacak resmi Murahhasları'nın seçimine itirazlar olduğu. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Belçika Murahhasları hakkında. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Belçika'nın durumu hakkında yapılan haberde Meclis'te Belçika'nın Sulh Muahedesi sonucunda ne vaziyete gireceğine dair yapılan konuşmalar. 145/4, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Wilson'un Belçika'yı ziyareti münasebetiyle hazırlanan resmi program. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Belçika Hükümdarlarının Amerika'yı ziyaret etmek istediği. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Terhislerin başladığı ve temmuz ayında da devam edeceği. 188/2, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Mösyö Puankere'nin 22 Temmuz'dan 24 Temmuz'a kadar sürecek Belçika ziyareti hakkında bilgiler. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Belçika Amele Fırkası Meclisi Sosyalist Mebusanların Sulh Muahedesi'ne imzalaması kararını almıştır. 217/2, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

3.13. DANİMARKA

Danimarka vapurunun bir torpile çarpması hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Danimarka Murahhasları'nın Paris'e varması ile muharebede ölenler için tazminat talebi hakkında. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Salzburg Heyeti'nin Paris'e gönderileceği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Bir Danimarka Heyet-i Murahhası'nın Paris'e hareket ettiği. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Kopenhag yakınlarında bir eyalette yapılan eyalet seçimi. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Danimarkalıların İstihkak davasına dair Sulh Konferansı'na arzlarını sunmak için Paris'e gitmiş olduğu. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Reims Kilisesi'nin yeniden inşası için yardım toplamak üzere Danimarka prensi, Norveç kraliçesi ve İsveç prensinden oluşan bir heyet oluşturmuştur. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Kopenhag limanı işçileri grev kararı aldığı haberi. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

3.14. ROMANYA

Çernoviç'te Romen ve Lehlilerden oluşan bir meclis tarafından Romanya'ya ilhakına karar verildiği. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Kral Ferdinand, Transilvanya'da Milli Romen Cemiyeti'ne cevaben yazdığı mektupta Romenlerin bir bayrak altında yaşaması izharını memnuniyetle karşıladığını bildirmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Romanya Hükümeti'nin bugünlerde Romanya yerleşik Museviler hakkında bir kanun hazırlayacağını belirttiği haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Tan Gazetesi'ne gelen habere göre Romanya seçimlerinin pek gürültülü geçtiği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Mütarekeden sonra Romanya Hükümeti'nin, Romanya memleketinde bulunan Bulgarlar tarafından işgal tehdidi altında bulunan bu memleketlerin tahliyesini talep etmiş olduğu. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Ahalinin Silahları Toplanacağına dair olan rivayetin derecesi ve sevki hakkında icra ettiğimiz tahkikat neticesinde polis müdüriyetinin böyle bir emir telakki etmediğinin anlaşılmış olduğu. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Bükreş hattında özel bir trenin sefere başlaması hakkında. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Romanya'da savaş esnasında işgal esnasındaki hasarların tespiti için kurulan komisyonun çalışmalarının sona erdiği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Romanya Hükümeti'nin Leh hükümeti tarafında resmen tanındığı. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Romanya – Sırbistan – Karadağ birleşmesi hakkında haber. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Romanya Kraliçesi'ne bir ziyafet verildiği. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Romanya'daki Alman tahribatları hakkında. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Mösyö Jolemanyo Romanya dış siyasetine dair yaptığı açıklamalarda Romanyalıların İtilaf Devletlerine karşı göstermiş oldukları şükran ve Çekoslovaklar, Lehler ve Yugoslavlar ile münasebetlere de değinmiştir. 97/4, 26 C 1337 (30 III 1919)

Romanya hükümeti Bolşeviklere karşı hareket eden bütün kuvvetlerin emir kumandasına Fransız bir generalin tayin edildiği. 100/4, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Romanya ordularının Sulh Konferansı tarafından tayin edilmiş olan hattın işgali için emir almış olduğu. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Romanya hakkında Paris'te ilk konferansın düzenlendiği. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Bir gazetenin Romanya Kraliçesi'nin Sırbistan naip hükümeti prens Aleksandır ile uzun bir görüşme yaptığı ve Sırpların Romanya'nın komünist kıtaatını hezimete uğrattığına dair telgraf alındığı ve ihtiyaç içerisinde bulunan Romanya'nın iaşesine dair makaleler yayımlandığı. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Romanya kıtaatı Macar arazisindeki ilerlemelerine devam ettiği, Çekoslovakya ise Viyana taraflarına vardığı, Çeklerin de Budapeşte Demiryolu'na bir saat mesafede olduğu. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Romanya Karargâhı umumisinin bildirdiğine göre Romanya ordusunun Macar topraklarında ilerlediği, Bolşeviklerin hezimetinin devam ettiği, Fransızların 28 Nisan günü harekete katılacağı. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Romanya kıtaatı Transilvanya’da ilerlemesi hakkında. 125/2, 27 B. 1337 (28 IV 1919)

Romanya’nın Bulgaristan tehlikesine karşı İtilaf Devletlerinden teminat istediği. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Romanya Kralı’nın köylülerin haklarını teslim ve davalarını gördüğünü ve 1916 senesinde cephe bulunan askerlere olan vaatlerini yerine getirmek için araziye dair ıslahatın bir an evvel halline çalıştığını belirttiikten sonra memleketinin siyaset ve Hariciyesine dair sözleriyle birlikte İtilaf Devletlerinin Sulh’u sağlayabileceğine inandığı ancak mukavelenameyi imzalamadığı ve Romanya’nın düşmanla asla sulh yapmayacağına dair açıklamaları. 130/1, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Romanyalıların Macaristan’da ilerlemeye devam ettiği. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Romanya matbuat idaresinin Romanya ordusunun Budapeşte’ye ulaştığını bildirdiği. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

Gazetelere göre Romanya ordularının harp hareketlerine devam ettiği, Fransız Heyet-i Askeriyesi tarafından Bela Kun Hükümeti’ne bildirilen şartlarda ıslaha ve mühimmat terki, müttefik orduları tarafından da Budapeşte’nin işgali ve demokratik bir hükümetin kurulması gerektiği. 136/2, 9 Ş. 1337 (9 V 1919)

Romanya Kraliçesi’nin Lehistan, Çekoslovakya ve Yunanistan ile bir ittifak yapabileceğini belirttiği. 145/4, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

“*Romanya ile Lehistan’ın ortak mesaisi hakkında:*” Romanya ile Çekoslovakya’nın Macar arazisine müdahilinden maksadının Romanya ve Slovakya arazisinin işgalini hedef alan Ukrayna Bolşevikleriyle Macar Bolşeviklerinin birleşmesine mani olmaktan ibaret olduğu. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Leh kıtaatı ile Romanya ordusunun birleştiği haberi. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Romanya Matbuat Cemiyeti'nin Romanya ahvali ile Müttefikler arasındaki ilişkilerine dair tebliği. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Romanya Kralı'nın Fransa Kralı'nı Sulh Konferansı neticesinde imzalanan sulh vesilesiyle bir telgraf ile tebrik ettiği ve bu telgrafın sureti. 195/2, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Bükreş Hükümeti'nin arazilerinin köylülere taksimine başladığı. 205/2, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Müttefik hükümetlerle ile Romanya arasında itilaf yapılacağı konusunda anlaşıldığı. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

Romanya Orduları Komutanı Generalinin, Józef Piłsudski Hükümeti'nin sadece Romanya'nın yardımıyla iktidara gelebileceği haberlerini bir beyanname ile tekzip ettiği. 227/3, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Romanya'nın Macaristan'a yeni bir mütareke şartları önerdiği. 227/3, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Romanya Veliahdı Şarl'ın Kral Ferdinand'a cephedeki ordularda bir görev istediğine dair mektubu. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Dobruca Müslümanlarının Romanya Kralı Ferdinand huzuruna bir heyet göndererek Romanya'da yaşamakta olan Müslümanların sahip olduğu refah ve hürriyet gibi haklardan kendilerinin de yararlanması gerektiğini belirtmişlerdir. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Sobranya Azası'ndan Celal Bey'in son zamanlarda Balkanlardaki Müslümanlara yapılan mezalimler ve vahşetler hakkında verdiği bilgiler. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Fransa Meclisi Romanya Veliahdı Şarl'ın hukuki hükümdarlığından feragatini konusunu görüştüktan sonra küçük kardeşi Nikola'nın Romanya Veliahdı olarak tanınmasına karar verdiği. 232/4, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Romanya Reisi Jen Biratyano'nun Macar Bolşeviklerinin taarruz hareketlerine dair açıklamaları. 234/2, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

Romanya Başvekili'nin Romanya ile müttefik ilişkilerine dair görüşleri ve Fransa'nın samimiyetine karşı teşekkürü. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

3.15. ARNAVUTLUK

Arnavutluk hukukunu müdafaa için İstanbul'da kurulan Arnavut Cemiyeti İtilaf Devletlerine verilmek üzere 24 sayfalık bir muhtıra hazırlamıştır. Haberde bu muhtıranın 5 maddesi verilmiştir. . 7/1, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Sulh Konferansına katılacak olan Arnavutluk Heyeti hakkında haber. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

İtalya Hükümeti'nin Arnavutluk Hükümeti'ni onaylaması hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Arnavutluk hükümeti reisi Esat Paşa'nın İtilaf Devletlerinin Arnavutluk meselesini adaletli bir şekilde çözeceğine dair açıklaması. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Arnavutluk bağımsızlığı için çabalamış olan Bib Duda'nın öldürüldüğü. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

3.16. ŞİLİ

Şili Vapuru dün limanımıza gelmiş ve harpten önce İstanbul'da yaşayan birçok Fransız yolcuyu getirmiştir. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Şili dış ticareti hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Şili Hükümeti 28 Şubat tarihli bir emir ile Hariciye Nezareti'ne bağlı olmak üzere bir Maliye ve Ticaret komisyonu oluşturduğu ve komisyonun şimali Amerika ve Avrupa'daki müttefik memleketler ile şimali arasında ticari ilişkiler kurulması çarelerini araştırmak üzere adı geçen memleketlere gideceği. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

3.17. BAVYERA

Bavyera'nın Almanya'dan ayrılışı arzularının olduğu ve Bavyera'nın bunun için çalıştığı haberi. 5/1, 23 RA 1334 (27 XII 1918)

Tunus Muhtelit Ticaret ve Ziraat Komisyonu mütarekenin yapılmasından sonra ilk defa toplandığı ve Fransa'ya bağlılığını bildirdiği haberi. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Bavyera ve birkaç hükümetin yapacakları toplantı hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Bavyera Hükümeti Başkanı'nın öldüren katil hakkında bir gazete çıkan haber. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Bavyera eski kralının İsviçre'de ikametine izin verildiği. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

3.18. ERMENİSTAN

Selanik Ermenileri Paris'te bulunan Ermenistan Heyeti Başkanı Nubar Paşa'ya çektikleri telgrafın yer aldığı haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Ermenistan Cumhuriyeti Harbiye Nazırı Siragan, Tiflis'teki Ermenistan Sefirine gönderdiği telgrafnameye nazaran Türkiye Harbiye Nezareti'nin emriyle 3 Kanun-ı Evvel'de Türk Askeri ve Siyasi Murahhası Erivan'dan ayrılmış ve yeni murahhasın yollanacağını belirtildiği haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Fransız bir amiralin Ermeni muhacirleri için Ermeni Muhacirin Komisyonu'na para yardımı yaptığı haberi. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Ermeni Cumhuriyeti Mebusan'ı hakkında. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Ermenistan kabinesi hakkında gelen haberlerin henüz kesinleşmediği ve Nubar Paşa'nın başkanlığında bir heyet teşkil edilerek Sulh Konferansı'na katılacakları bu heyetin belirleyeceği. 13/2, 1 R 1337 (4 I 1919)

Ermeni muhacirlerine yardım edecek olan bir heyeti getiren Amerikan Salib-i Ahmer vapuru hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Paris’de toplanacak olan Ermeni Milli Meclisi hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Ermeniler ile Gürcüler Arasında yapılan itilaf namenin ayrıntıları. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Ermeni gazetelerden okunan haberde Paris Ermeni Kongresi’nin toplandığı ve başkanları ile yardımcılarının isimleri. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

“*Cenubi Kafkas Ahvali*”: bu bölgeyi gösteren bir haritayla birlikte Times Gazetesi muhabirinin harbine göre Ermeniler ile Gürcüler arasında büyük bir ihtilaf olmadığı ve bölgenin durumu hakkında bilgilerle birlikte Ermeni ve Gürcü ilişkilerine ayrıntılı bir şekilde değindiği makalesi. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Bolşevik ve Bir Romanyalı adlı bir konuşma metninden sonra Arapların, Ermenilerin iyi bir komşu olduklarına kanar getirdikleri ve Halep’te 18-20 Bin Ermeni muhaciri bulunmaktadır. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Önceki gün İstanbul’a gelen Ermenistan Başvekili ile Maliye Nazırı’nın bugün Paris’e hareket edeceğine dair alınan haber. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Sulh Konferansı’na Ermenistan’ın istiklali için gönderilen mektup. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Amerika Birleşik Devletleri 30 hükümet rüesası tarafından imza edilmiş bir mektubun Wilson’a gönderildiği ve Ermenistan’ın mukadderatının temin edileceği gün Ermenistan murahhaslarının da katılmaları hakkında istekleri içerdiği. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Ermeni Patrikhanesi Meclisi’nin gelecek hafta toplanarak dâhili meseleleri görüşeceği. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

3.19. GÜRCİSTAN

Gürcü Hükümeti Tiflis'te Ermeniler takip etmeye başlamış ve Ermeni Cumhuriyeti Nazırlarının evleri ile bazı gazetelerin matbaaları aranmış, bazı gazeteler tatil edilmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Ermenilere karşı Gürcülerin harp ilan ettiği bildirilmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Gürcü Hükümeti Tiflis'te Ermeniler takip etmeye başlamış ve Ermeni Cumhuriyeti Nazırlarının evleri ile bazı gazetelerin matbaaları aranmış, bazı gazeteler tatil edilmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Ermenilere karşı Gürcülerin harp ilan ettiği bildirilmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Gürcistan Murahhasları'nın Poti Journal'a Sulh Konferansı hakkında verdikleri bilgiler. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Times Gazetesi'nde alınan haberde Gürcistan ahvali: Hıristiyan ve Müslüman Gürcüler arasında cereyan eden mücadelelerin Kafkasya'da devam ettiği ve Rusların 1878'de Türklerden aldığı yerlerdeki Müslümanların Gürcistan Hükümeti'ni tanımak istemedikleri. 100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Gürcistan Heyet-i Murahhasa'nın matbuata yolladığı tebligatta 1919 senesi martında Tiflis Gürcistan Meclisi'nin resmen açıldığını bildirmiştir. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Gürcistan'ın, General Anton İvanoviç Denikin'in Ruslardan oluşan ordusuna karşı harp ilan ettiği hakkında Rus gazetelerinin yazdığı ancak ajansların aslının olmadığını bildirdiği ve Paris'te bulunan Gürcü murahhasının bu konudaki açıklamaları. 149/1, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Türkmenlerin arazilerinin Gürcistan'a ilhakını istemediğine dair Gürcistan'a bir muhtıra verdiği. 205/2, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

3.20. BULGARİSTAN

Bulgaristan'da büyük bir ihtilal ilan edildiğine dair haber. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Bulgar vahşetleri hakkında incelemelerde bulunmak için Serez'e giden bir Fransız ve bir Yunan binbaşısından oluşan heyet hakkında bilgiler. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Bulgaristan'da kalan Rumlar hakkında haber. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Garbi Trakya'daki Bulgarlar hakkında. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Bulgaristan Hükümeti'nin yayınladığı bir tebliğden bahsedilerek savaş sırasında Bulgarlar tarafından Sırp ve Yunan ahaliye karşı yapılan zulüm ve cinayetlerin incelenmesi için bir komisyon kurulduğunu bildirmiş olduğu haber verilmektedir. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Bulgar Hükümeti Düvel-i İtilâfiye'nin talebi üzerine Doğu Makedonya istilası sırasında Yunan ve Sırp kız ve erkek çocuklarını evine saklamış olan kimselerin bildirilmesi hakkında Bulgar belediye başkanlarına bir tamim göndermiş olduğu. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Bulgaristan'ın yeni bir manevrası başlıklı haberde savaş sonrası Bulgaristan'ın durumu değerlendirilmiştir. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Bulgar Başvekili'nin beyanatı: Venizelos'un Bulgar milleti aleyhine Sulh Konferansı'nda söylediği sözlerin derin bir tesir bıraktığı. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Bulgaristan meselesinin Arazi Komisyonu'nda görüşüldüğü. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Morning Post'tan alınan haberde Bulgar vahşetine dair bilgilerde Bulgar Sosyalist Mebuslarından biri harp esnasında Bulgar istilasına uğrayan Sırp ve Yunan arazisinde Bulgarlar tarafından beklenen vahşetler hakkında yaptığı açıklamalar. 100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Bulgarların Karaağaç'tan çıkmakta oldukları. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Omanyte Gazetesi'nin Bulgaristan'ın dünya harbindeki yaşadıklarına ve Sulh Konferansı'ndaki durumu hakkında haber. 126/3, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

Bulgar kabinesinin Mösyö Todorof'un başkanlığında kurulduğu ve yeni kabine hakkında. 149/1, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Bulgar Murahhaslarının sulhu imza için Bükreş'ten hareket ettiği. 212/2, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Bulgaristan'da ihtişaşların olduğuna dair haberlerin aslının olmadığı. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Bulgarların Doburca'daki haklarından vazgeçtiğine dair haberlerin aslının olmadığı. 230/2, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Bulgaristan'daki intihabatlara dâhil olmayan Müslümanlara Bulgarların zulüm etmeye başladığı. 231/2, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Deba Gazetesi'nin Bulgar hudutlarına dair makalesi. 231/2, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Bulgaristan Hükümeti ile muhalif mebuslar arasında son zamanlarda yaşananlara dair. 234/2, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

3.21. ÇEKOSLOVAKYA

Prag'dan Tan Gazetesi'ne gelen bilgide Macar idaresinden ayrılmış olan Slovak eyaletlerden Çek – Slovak Cumhuriyeti lehinde büyük gösteriler meydana gelmiştir. 9/2, 27 RA 1337 (28 XII 1918)

Çekoslovak Murahhaslarından bazılarının Düvel-i Muazzama Komisyonu'nda memleketlerinin istekleri hakkında verdiği bilgiler ve arazi meselesi hakkında söyledikleri. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Müttefik Heyet-i Murahhasa'nın çabalarıyla Çek kıtaatının işgal etmekte oldukları yerlerden çekilmeye başladığı ve Çekliler ile Lehliler arasında imzalanan anlaşmada kabul edilen sınıra çekildikleri. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Prag da sefalet olduğuna dair haber. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Prag – Padov arasında hava postası ulaşımı hakkında. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Çekoslovak Komisyonu Raporu'nun Ekabir-i Erbaa'daki görüşmeleri hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Çekoslovakya ikinci ordusunun İtalya'dan Bohemya'ya nakline başlandığı. 109/2, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Çeçen'deki İtilaf Komiseri'nin aldığı telgrafa göre Şarki Silezya'nın tarafsız arazi olacağı. 109/2, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Prag'da bulunan müttefik temsilcileri ve incelemeleri. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Çekoslovak Cumhuriyeti Hariciye Nazırı Mösyö Benes'in Tan Gazetesi'ne kendilerinin tarihi hudutları dâhilinde bırakıldığı ve bunda memleketin memnuiyet duyduklarını, Fransa gibi meşrutiyeti müdafaa ettiklerini ve Macar, Romen meselelerinin de hallolmasının da önemli olduğunu belirttiği açıklamaları. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Çekoslovakların Sulh Muahedesi ile kendilerine Silezya arazilerinin verilmesinden memnun olduğu. 143/2, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

General Pelleh Erkan-ı Harbiye Reisinin bir raporuna nazaran meclis, Macarlar tarafından işgal edilmiş olan Slovakya arazisinin tahliyesi için son derece şiddetli tedbirler alınmasına karar vermiştir. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Meclisin askeri suçlar için Kanun-u Örfi ilan ettiği. 172/2, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Çekoslovakların resmi tebliğinde Macarların İtilaf Devletlerinin notasını dikkate almayarak Macar kuvvetlerinin Çek kuvvetlerine taarruzda bulunduğu. 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

Başvekil Bela Kun'un 17 Haziran'da Reisi Cumhur Masarik'e Georges Clemenceau'nun ihtarlarına tevfikan Macar ordusuna taarruz tevkif etmek için emri verdiğini beyan ettiği haberi. 181/2, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

8 Kanun-ı Sani 1919 tarihinde iki kişi Çekoslovakya Reisi Nazırı Doktor Karamarç'ın otomobiline iki el silahla ateş etmişlerdir. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Dörtler Meclisi'nin müdahalesi ile Çekoslovakya'da vaziyetin biraz daha yatıştığı ve Macaristan, Romanya, Çekoslovakya'ya hudutların aşılması için emri tebliğ edildiği. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Macarların Çekoslovakya arazisini terk etmekte olduğu. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Çekoslovak kabinesinde buhran yaşandığı. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Çekoslovak Reisi'nin programlarına dair Meclis'te bir konuşma yaptığı ve Fransa ile İtalya'ya faaliyetlerini ibraz etmelerinden dolayı teşekkür ettiği sonra da harici ve dahili programlarını açıkladığı. 201/2, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

3.22. LEHİSTAN

Lehistan Avam Fırkası'na ait 3 temsilci Paris'e Konferansa yollanmıştır. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Lehistan Murahhasları'nın Paris gazetecilerine Lehistan'ın durumu ve ihtiyaçları hakkında verdiği demeç ve Sanayi Nezareti düşman tarafından görülmüş olan alet ve edevatın tayini ile fabrikalardaki makineleri kaldırılmış olan sanayicilerin isteklerinin yer aldığı haber. 10/2, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Bir Leh ordusu Berlin'e doğru yürümekte olduğu ve bir hayli büyük şehirleri işgal ettiği. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Başvekil Mizar'ı yılbaşı nedeniyle tebrike gelen Meclis-i Milli temsilcilerini kabul ettikten sonra Fransa başvekilinin Lehistan hakkında açıklamalar yaptığı. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

“*Lehistan'da Müttelif Heyeti*” başlıklı haberde İngiliz mebusunun Lehistan'a ulaşması hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Lehistan'da Müttelikler Tahkik Komisyonu olduğu ve komisyonla ilgili haber. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Paris'teki Leh heyeti hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Lehistan'ın ihtiyaçları hakkında yayınlanan haber. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Lehistan'ın harp esnasında uğradığı zarar. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

2500 Leh muhacirinin ilk büyük kafilesinin Almanya'dan Leh sınırına gelmiş bulunduğu ve muhacirlerin nakli hakkında haber. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Lehistan Hükümeti'ne dair haber. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Savaş sonrası Yeni Lehistan'a dair ve ihyasına dair ayrıntılı bilgilerin yer aldığı haber 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Lehistan meselesinin Müttelik Meclis Âlisi'nde görüşülmeye devam edildiği. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Büyük piyano virtüözü Paderevski'nin Lehistan Baş Vekâleti'ne seçilmesinin dünyada büyük yankı uyandırması hakkında verilen bilgiler ve Sulh süresince konferansa yapmış olduğu katkılara dair bilgiler. 95/1, 24 C 1337 (27 III 1919)

Lehistan'ın yapmış olduğu işgaller. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Lehistan meselesine dair haberde Lehistan'a gönderilecek olan askeri kıtaatın henüz hazır edilemediği ve bir iki güne kadar hazır edilebileceğinin tahmin edildiği; Lehistan'ın ilhak edilmesi halinde olabilecekler hakkında. 100/3, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Lehistan Baş Vekili ve Hariciye Nazırı Padoroveski'nin Dançığı Limanı'nın Lehistan'ın yaşaması için gerekli olduğu, Dançığı meselesinin bir an evvel halledilmesi için çareler ve Dançığı'taki Alman varlığı hakkında açıklamaları. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Dançığı meselesinin halledildiği ve Lehistan'ın taleplerinin yeniden incelenerek tarafsız bir hükümet yerine Lehistan hükümeti dâhilinde bir muhtariyet cumhuriyeti kurulacak ve Lehistan gümrüğüne tabi olacağının karar alındığı. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Lehistan Baş Vekili Paderevski Ukrayna'ya karşı hareket tarzına dair Sulh Konferansı'na verdiği teminata muhalefet olması nedeniyle istifa ettiği. 147/4, 20 ř. 1337 (20 V 1919)

Lehistan Hükümeti Reisi ve Varşova Diyet Meclisi ile İtilafla Lehistan'ın şark hudutları hakkında tayin edilen siyasi programı ile ilgili mühim bir vazifeyi yerine getirmek üzere on beş gün Varşova'da bulunmuştur. Bunun üzerine mösyö Maten gazetesi muhabirine bir beyanatta bulunduğu haberi. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

İstiklal muhabirinin bildirdiğine göre Lehliler bir devlet kurmak için gereken kabiliyet ve kuvvete sahiptirler. Yıkılmış ve yağma edilmiş olan bu memleketin idare işini pekiyi bildiğini belirten muhabir, Lehlilerin Almaların idaresinde pekiyi yönetilmediğini yazmaktadır. Lehistan da takdir edilecek bir şey varsa o da halkın sükûnetidir diye belirten muhabir son zamanlar da sayısının bir hayli artmakta olan işsizlerin nümayişlerine şahit olduğunu bildirmiştir. Bu nümayişlerin ayrıntılarından bahseden muhabir, Lehistan'ın genel durumunu haberinde özetlemiştir. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Leh kıtaatı ile Romanya ordusunun birleştiği haberi. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Leh Erkan-ı Harbiye'sinin şarki Galiçya'da Bolşeviklerin şiddetli taarruzlarına dair tebliği. 175/2, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

Leh Hükümeti Pazartesi günü basına, 5 devlet arasında yapılan mukavele metnini dağıtmıştır. Haberde devletlerin Amerika, İngiltere, Fransa ve Japonya ile Lehistan arasında yapıldığı belirtilirken mukavelenin esasları da 4 madde halinde yayınlanmıştır. 189/2, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Danimarka Hükümeti'nin Lehistan Hükümeti'ni tanıdığı. 192/2, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Lehistan'da lekeli humma vakalarına rastlandığı. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

Lehistan Diyet Meclisi'nin cumhuriyet idaresi şeklini kabul ettiği. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Lehistan'da arazi meselesi hakkında toplantılar düzenlendiği. 209/2, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Mütareke Meclisi tarafından Lehistan hakkında Ukrayna'ya verilen nota hakkında. 209/2, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Lehistan ile Romanya arasında ilişkilerin geliştirilmesi için görüşmeler yapıldığı ve Niş üzerinden yakında Bolşeviklere saldıracakları. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

3.23. İSVİÇRE

Bern – İsviçre Hariciye Dairesi Sovyet Hükümeti'ne gönderdiği telgrafname. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

İsviçre Ahvali. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

İsveç limanları hakkında haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Amele Heyetlerinin toplantısında bahisle toplantıda hazır bulunan Karub Fabrikaları Müdürünün Bern'e gitmek için ayrılışı hakkında. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

İsviçre'ye memur gönderilmesi. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

3.24. LİTVANYA

Litvanya ve İngiltere ilişkilerine dair bilgiler. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Fransız Askeri Heyeti'nin Litvanya'da olduğu ve Litvanya cephesini teftiş ettiği. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Litvanya'da bulunan Amerikan İaşe Heyeti'ne Alman askerleri tarafından bir suikast düzenlendiği. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Litvanya Hükümet reisi olarak Antanas'ın seçildiği. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Litvanya Hükümet Matbuatı'nın bilhassa milli fırkaların temsilcilerinin de imzasıyla ihtilal hareketine dair bir protesto name tebliğ ettiği. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Litvanya Heyet-i Murahhası'na yapılan tayinler. 188/2, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

3.24.1. Litvanya – Bolşevik Mücadelesi

Litvanya ve Bolşevikler arasındaki savaş hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

İngiliz Gazetelerinin Lehistan ahvali hakkında haberi. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Bolşeviklere karşı Litvanya tarafında genel taarruz başlatıldığı. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Litvanya basının Bolşeviklerin hezimete uğratıldığına dair haberleri üzerine. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Litvanya tarafından şiddetli muharebelerden sonra Bolşeviklerin hezimete uğratıldığı ve büyük zayıflar verildiği. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Litvanya askerlerinin bütün cephelerde Bolşevikleri hezimete uğrattığı haberi. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Litvanya kıtaatının ilerlediği. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Litvanya ordusunun Bolşeviklere karşı ilerlemekte olduğu ve Bolşevikleri hezimete uğratmaya yakın olduğu. 175/2, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

3.25. ESTONYA

Estonya Diyeti Finlandiya'nın yardımını kabul etmiş olduğu. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Estonya, Ukrayna, Letonya Sulh Murahhasları hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Reval'de kurulan hükümetin Estonya ile bir muahede yapacağı ve Estonya'nın istiklalini kabul edeceği. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

3.26. SIRBİSTAN

Sırbistan Reisi, Sırbistan'ın sınırlarının Sırpların yaşadığı yerleri içine alacak şekilde olacağını belirtmiştir. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Sırbistan ve Yugoslav murahhası refakatinde kâtibi bulunduğu halde şehrimize muvasalat etmiştir. 40/2, 28 R 1337 (31 I 1919)

Sırp Naib Hükümeti'nin Paris'ten ayrıldığı. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Times Gazetesi muhabirinin Belgrat'tan bildirdiğine göre Başvekil ile yaptığı iki görüşmenin yer aldığı haberde Dalmaçya'ya ait Slav taleplerine değinmiştir. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

Sırbistan Prensi hakkında haber. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Romanya - Sırbistan – Karadağ birleşmesi hakkında haber. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Sırbistan Naibi'nin Atina'ya ulaştığı. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Sırp Kralı'nın tahtını terkine dair. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Amerika’da Sırp askerlerine ve ahaliden muhtaç olanlara elbise almak için para toplama kampanyası başlatıldığı. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Morning Post Gazetesi’nin Karadağ ile ilgili haberinde İtilaf Devletleri nazarında en küçük ve en yeni devletin geleceğinin tayiniyle alakadar olduğu ve Karadağ Kralı Nikola’nın bu meselelerin halliyle akıbetinin belli olacağına dair makalesi. 97/1, 26 C 1337 (30 III 1919)

Sırp Kabinesi’ndeki istifalardan dolayı yapılan yeni atamalar. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Karadağ’ın Sırbistan ile birleştiği. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Karadağ’ın Sırbistan’a ilhaki hakkında. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Belgrat Kabinesi’nin yakında istifa etmesinin muhtemel olduğu. 136/2, 9 Ş. 1337 (9 V 1919)

3.27. İSVEÇ

İsveç ve Almanya Ticaret Muahedesi’nin feshi. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Stockholm’da imal edilen dünyanın en büyük tayyaresi hakkında. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

İsveç Hükümeti, Finlandiya’nın Åland Adaları hakkında son notasına verdiği cevapta meselenin hallini talep ettiği. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

3.28. UKRAYNA

Ukrayna Meclisi nazırlar listesini onaylamıştır. Haberde liste de vardır. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

Estonya, Ukrayna, Letonya Sulh Murahhasları hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Ukrayna'nın başkenti olan Kiev'de yaşanan kargaşalar üzerine Kiev Maslahatgüzarı Cemal Bey'in İstanbul'a dönmesi hakkında. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Ukrayna Cumhuriyeti tarafından Heyet-i Murahhasları'nın vakit kaybetmeksizin Sulh Konferansı'na kabulünü talep ettiği. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Sivastopol açıklarında karaya oturan Mirabu Zırhlısının yeniden yüzdürülmesi hakkında Tan Gazetesi'nin haberi. 109/2, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

3.29. SURIYE

"Filistin ve Suriye Muharebatı": İngiliz General Allaini'nin 31 Teşrin-i Evvel 1918 tarihli İngiliz Harbiye Nezareti'ne Filistin ve Suriye muharebelerinin son safhaları hakkında kaside ettiği telgrafın suretinin yer aldığı haber. 40/2, 28 R 1337 (31 I 1919)

Sulh Konferansı'nda Suriye'nin geleceği hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Suriye'nin bağımsızlığı hakkında haberde Suriye Cemiyet Merkezi Kahire'den alınan bir telgraf. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Morning Post'tan alınan haber de Suriye'nin istiklal istediği. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Suriye'de bir Amerikan heyeti olduğu ve kendilerine Suriye halkının isteklerini içeren bir mektup verildiği ve bu mektupta istiklal talep ettikleri. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Journal de Deba Gazetesi'nin 3 Temmuz tarihli nüshasında Suriye Merkez Komitesi'nin senelik raporunu yayınladığı ve bu raporda Suriye'deki Hicaz politikasının ne suretle gerçekleştiğinden bahsedildiği. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

3.30. İRAN

İran Harbiye Nazırı'nın başkanlığındaki 12 azadan oluşan murahhas heyetinin Paris'e vardığı. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Ali Ekber Han'ın İran ahvaline dair verdiği bilgilerde İran'ın fevkalade olduğu ve müttefikler lehine tarafsızlıklarını koruduklarını söyledikten sonra memleketlerinin yabancı askerlerin varlığından üzüntü duyduklarını belirtmiştir. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

İran Hükümeti'nin tahsilde Fransız harsına büyük bir yer vermeye karar verdiği. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

İran ile İngiltere arasında bir itilaf name imzalandığı ve buna göre İngiltere'nin İran Hükümeti'ne idare konusunda yardımcı olacağı. 225/3, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

İran Şah'ı Ahmet Kaçar'ın Avrupa seyahati hakkında. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

İran Şah'ı Ahmet Kaçar Han'ın İstanbul'da bulunması sebebiyle programı hakkında. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

İran Şah'ı Ahmet Kaçar Han'ın İstanbul'da bulunduğu ve programından bahisle İran Sefarethanesi'ne gittiği ve Ermeni Patrik'ini de kabul ettiği. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

İstanbul'da bulunan İran Şahı Ahmet Kaçar'ın Atina'ya hareket ettiği. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

3.31. JAPONYA

"*Japonya ve Sulh*": Sulh Konferansı'na katılacak Japon Heyeti'nin Reisi Baron Makito İngiliz Gazetecilerine Sulh Konferansı'nın genel hatları hakkında ve Japonya'nın Sulh Konferansı hakkındaki görüşlerini açıkladığı beyanatının yer aldığı haber. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Japonya – Çin münasebeti hakkında haber. 56/4, 15 CA 1337 (16 II 1919)

Bir Japon Gazetesi'nde yayınlanan bir haberde Japon Hükümeti'nin Sulh Konferansı hakkındaki bazı görüşleri ve Japon menfaatlerine dair bilgiler yer almaktadır. 66/1, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Japon Murahhasları'nın Paris'e vardığı. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Japonya Heyet-i Murahhasa'nın Reis'nin önceki gün Sulh Konferansı murahhaslarından bazıları ve Japon Sefiri ile görüştüğü ve kâtabi meselesi hakkında gazetecilere açıklamalarda bulunduğu. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Japonya ile Çin arasında imzalanan gizli anlaşma hakkındaki haberde Düvel-i Muazzama'ya bili verilmesi konusunda bilgiler. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Japonya'nın ırklar arasında eşitlik isteyen teklifinin yakında görüşüleceği ve bir karar hazırlanmakta olduğu. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

3.32. AZERBAIJAN

Azerbaycan tiyatro kumpanyası hakkında (musahibe) – 1: Azerbaycan tiyatro kumpanyası hakkında ayrıntılı bilgilerin yer aldığı haber. Nedim49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Azerbaycan'a dair görüşlerin yer aldığı haber. (2) 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Azerbaycan ve Kafkasya Murahhasları'nın Paris'e azimeti. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Azerbaycan basının bahisle Merakîm adlı mecmuanın incelendiği makale.(Nedim) 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Azerbaycan edebi hayatı hakkında dizi makalenin 4. Bölümü yazar Ahmet Nedim. 96/2, 25 C 1337 (29 III 1919)

3.33. ÇİN

Çin'in Sulh Konferansı'nda Düveli İtilâfiye tarafından ancak sınırlanmış bir şekilde temsiline müsaade edileceğinden dolayı şiddetle protesto edeceğinin tahmin edildiği. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Japonya ile Çin arasında imzalanan gizli anlaşma hakkındaki haberde Düvel-i Muazzama'ya bili verilmesi konusunda bilgiler. 81/1, 10 C 1337 (13 III 1919)

Daily Mail Gazetesi muhabirinin Çin Cumhuriyeti'nin Paris Sefiri ile yaptığı görüşmede Çin'de yaşanan ihtilal hakkında bahsederek iktisadi, içtimai meselelerde İtilaf Devletleri ile birlikte çalışmak istediklerini ancak Çin'in şimdiden Bolşevizm ile suçlanmaya başlandığını belirtmiştir. 140/3, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Çin'in idari, mali, sanayi ve istikrazat teşebbüslerinin Amerika, Fransa, İngiltere ve Japonya tarafından oluşturulan bir heyet tarafından yönetilmesi kararı hakkında. 143/2, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

3.34. HİNDİSTAN

Hindistan Ermenilerinin İtilaf Devletleri ile Paris'te bulunan Ermeni Heyeti'ne çektiği telgrafla Kilikya ve Ermenistan'ın bağımsızlıklarını talep etmiş oldukları haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Amiral Jeliko'nun yakında Hindistan ve başka memleketlere yapacağı seyahat hakkında. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

3.35. MISIR

Mısır'da bulunan Ermeniler arasında Vatan Vergisi namıyla her ay ve sene başında para toplanacağı haberi. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Mısır'da kurulan bir Ermeni Cemiyeti Millisi hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Mısır Acem Cemaati Sulh Konferansı'na arz edilmek üzere bir istirham name hazırladığı. 77/1, 6 C 1337 (9 III 1919)

General Allenby'nin Mısır Fevkalade Komiserliğine tayin edildiği. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

General Allenby'nin Mısır Kabinesi'nin teşkil edildiğini haber verdiği ve bu kabinedeki isimler. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Kahire'den bildirildiğine göre Bağdat hattı üzerinde eşya, emtia ve yolcu nakliyatının başladığı. 124/1, 26 B. 1337 (27 IV 1919)

Mısır Heyeti Murahhasları hakkında ve isimleri. 134/2, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

3.36. MÜTTEFİK ORDULARI

Şark Orduları Baş Komutanı General Franchet d' Espere'nin istikbali hakkında. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Müttefik Devletlerin Şark Orduları Komutanı Franchet d' Espere'nin İstanbul'a geldiği haberi. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Muhtelif Orduları Şark Baş Komutanı General Franchet d' Espere Umum-ı Jandarma Komutanlığı'nı teftişi hakkında haber. 67/1, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Müttefiklerin Petesburg'u işgal ettiği. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Müttefik Ordu Komutanlığı'nın bir emri: Müttefik askerlere ve bahriyelilere işret(içki) satanlar için 11 maddelik nizamname. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

İngiliz Harbiye Nezareti'nin Arkanjel cephesindeki müttefik askerlerinin hücumlarda bulunduğunu bildirdiği. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Morning Post haberinde Beynelmillel Kuvve-i Seferiyesi nezdinde basın temsilcisi olan kişinin Bahr-i Hazar donanmasının İngiltere'ye teslim edildiğine dair işreti. 113/1, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Macar Bolşeviklerinin yenilgisine ait resmi tebliğ Müttefik Ordular Baş Komutanı tarafından gönderilmiştir. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Müttefiklerin Macaristan'daki muvaffakiyetinin resmi tebliği ve Romanya ordularının garba doğru ilerlediği. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Budapeşte Hükümeti'nin müttefiklere teslimiyetini bildirdiği. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Mareşal Hindenburg'un istifa ettiği. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Mareşal Foş'un İngiltere'yi ziyareti hakkında. 134/1, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Muamelat-ı Zatiye Dairesi hakkında bilgi sahibi bir kişi ile yapılan görüşme ve verdiği bilgiler. 134/1, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

3.37. POLONYA

Polonya'da incelemelerde bulunmak üzere oluşturulan komisyon hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Polonya'da incelemelerde bulunmak üzere oluşturulan komisyon hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Diyet Meclisi reisinin mecliste Fransız Meclis'nin bir cevabını okuduğu ve işsizlere iş bulmak üzere 3 demiryolu inşasına karar verdiği. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Polonya Baş Vekili Ignacy Jan Paderewski'nin Varşova'ya ulaştığı. 142/2, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Varşova'dan bildirildiğine göre Polonyalılar Ukraynalıları takip etmektedir. Macaristan sınırı civarında Çekler bir Ukrayna alayını esir etmiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

3.38. FİNLANDİYA

Finlandiya ordularının Petrograt'ta olduğu. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Finlandiya Hükümeti'nin Kızıl Ordu'nun hudutlarına karşı yaptığı tecavüzlerin sona erdirilmesi hakkında Sovyet Hükümeti'ne verdiği protesto hakkında. 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

Finlandiya Erkan-ı Harbiye'sinin tebliğinde bir İngiliz Zırhlısı'nın bir Bolşevik zırhlısını batırdığını bildirdiği. 186/2, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

3.39. GENEL HABERLER

Beynelmîlel Sosyalist Konferansı'nın ayrıntıları. 48/2, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Avrupa şimalinin iâşesi konusunda bir haber. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Beynelmîlel Sosyalist Konferansı hakkında ayrıntılı bilgiler. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

İspanya ve Paris – Dakar Şimendiferi hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Beynelmîlel Ben Sosyalist Konferansı hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)
50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Beynelmîlel Mesai Komisyonu yapacağı toplantılar hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

General Hays'nin raporu. 51/1, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Beynelmîlel Sosyalist konferansı hakkında. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Beynelmîlel Sosyalist Konferansı hakkında. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Beynelmîlel Sosyalist Konferansı hakkında ayrıntılı bilgiler. . 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Sosyalist Konferansı hakkında haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Dünyada şeker üretimi hakkında istatistik bilgilerin yer aldığı haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Albert Thomas başkanlığında toplanan Beynelmilel İktisat Konferansı hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Sir Ernest Castel'in Umur-ı Hayriye'ye kullanılmak üzere verdiği para hakkında haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Mösyö Orlando'nun Paris'te olduğu haberi. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Beynelmilel Sosyalist Konferansı ve Sulh Konferansı başlıklı haberde Bern Sosyalist Konferansı tarafından tayin edilen heyet Mösyö Georges Clemenceau tarafından kabul edilecektir. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Eşya-i Vasıta Cemiyeti hakkında Times'dan alınan bir haber de Müslüman hükümdarlardan oluşan bir cemiyet teşkili teklif edileceği. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Cemahir-i Müttehide'nin Avrupa merkezinin yeniden inşası konusunda faaliyetlerde bulunduğu. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Balkan Hükümetleri hakkında yabancı bir gazeteden alınan haberde Balkanlar'ın uzun bir müddet büyük devletler için önemli bir saha olduğu, Balkanlar'da yaşanan husumetler gibi konulara değinilmiştir. 83/1, 12 C 1337 (15 III 1919)

Yahudi Cumhuriyeti, Arnavutluk istiklali ve Romanya hakkında haberler. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Tan Gazetesi'nin "*Baltık Denizi Hudutları başlıklı makalesi: Rusya meselesi nedir?:*" Bu bir boğazlar meselesidir diye yazısına başlayan yazar, Karadeniz ve Boğazlar meselesiyle herkesin meşgul olduğu ancak Baltık Denizi müdahillerine verilen önemin daha az olduğunu belirtmiştir. Baltık Denizi'nin dört müdahili olduğu şeklinde açıklamalarla Büyük Baltık Boğazı'nın geçmişte geçirdiği tehlikelere değinmiştir. Yazar daha sonra da Almanya ve Danimarka'dan bahisle arazilerin ne olacağına dair görüşlerini açıklamıştır. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Amele işleri hakkında haberde Amerika ve Belçika murahhasları ile şirketler sendikasıdan iki temsilcisinin Mevadi Mesai Komisyonu'na bir dilekçe ile amele işlerinin düzenlenmesini istemişlerdir. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

İtalyan, Çek, Slovak ve Yugoslav murahhasları arasında Paris'te Tuna İttihadı görüşmelerinin başladığı iddiasının tehzibi. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Morning Post'tan alınan haberde Hicaz Kralı Faysal'ın Amerikan Siyonist Heyeti Murahhası Azasından birine Paris Konferansı'na Siyonistler tarafından verilen teklifler hakkında yazdığı mektup hakkında. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Hicaz Askeri demiryolları idaresinin kaldırılmasına ilişkin haber. 101/1, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Beynelmilel Kadın Konferansı toplandığı ve Amerikan, İngiliz, Fransız, İrlandalı, Alman, Avusturyalı kadınların katıldığı. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Kont Brokdorf'un Sepa'dan geri döndüğü. 154/1, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Atlas Okyanusu'ndaki adaları ilk defa geçen balonun güzergahları ve haritası. 209/1, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HARP VE SULH İLE İLGİLİ HABERLER VE YAZILAR

4.1. HARP HAKKINDA HABERLER

Filistin Muhabereleleri hakkında yayınlanan haberde General Allenby'nin raporunun da yer aldığı haberde Garp Ordusu'nun muaveneti hakkında bilgiler verilmiştir. 48/2, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Harbin menşeiiler hakkında bir gazetede yer alan önemli bir makalenin bazı bölümlerinin yer aldığı haber. 50/1, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Garp Cephesi'ndeki muharebeler hakkında İngiliz General raporunun devamı. 61/4, 20 CA 1337 (21 II 1919)

"Mister Morgan Talu'nun hatıratından" başlıklı haber Amerika'nın İstanbul eski sefiri Morgan Talu'nun Türkiye'de sefaretini ve Osmanlı'nın harpte bulunduğu zamanlarda duruma dair yayınlanan hatıratında Cavit Bey'e dair yazmış olduğu görüşleri ile beraber bazı hatıraları. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Savaşın sona ermesinden beri ihtiyat sandıklarına para atan kişilerin bu konuda daima ve büyük bir ehemmiyet ve itimat gösterdiklerine dair. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

"I.Dünya Savaşı'nın sebepleri hakkında yeni bir vesika:" İsviçre'de yayınlanan iki gazete arasında yapılan münakaşaların savaşın sebebi hakkında önemli bilgiler verdiği. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

"Neden mağlup olduk?" başlıklı makalede Sarıkamış Harekâtı'nın iç yüzü hakkında bilgiler. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

"Neden mağlup olduk?" başlıklı makalede Sarıkamış Harekâtı'nın iç yüzü hakkında bilgiler. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Düvel-i İtilâfiye Şark Ordusu Başkomutanı Franço Despere'nin trenle Hadımköy'e geldiği. 80/1, 9 C 1337 (12 III 1919)

Garp Cephesi'ndeki muharebeler hakkında İngiliz Baş Komutanı Generali'n raporu. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

“Sırbistan Paris Sefiri'nin iki vesikası:” Almanya'nın Dünya Harbi'ne girmesi hakkında iki önemli vesikadan bahsettiği. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Garp Cephesi'ndeki muharebeler hakkında İngiliz Baş Komutanı Generali'nin 75 numaralı rapordan devam. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

“Birazda tarih:” Rumca gazetelerden Pontus'un garip bir olay hakkında yazdıklarından bahisle Hükümet-i Seniyye, kararlarıyla birlikte Berlin Sefiri Rıfat Paşa'nın iade edilmesi istemiş olduğu ve büyük savaşa Osmanlı İmparatorluğu'nun katılmasından sorumlu olduğu belirtildiği gibi haberler hakkında Rauf Ahmet'in makalesi. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Türkiye, Ermenistan, Arnavutluk sınır meselelerinin görüşmelerinin tehir edildiği. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

“Neden mağlup olduk?” başlıklı makalede Kanal Cephesi'nin iç yüzü hakkında İstiklal Gazetesi'nin dizi halinde yayımladığı bilgiler. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919) - 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Wilson'un Lloyd George'un evinde olduğu ve General Allenby ile Osmanlı Devleti hakkında alınacak kararların görüşüldüğü. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Asaf Efendi'nin İstiklal Gazetesi hakkında yazmış olduğu makaleye atfen *“meşru endişeler”* başlıklı makalede ihtilalden ve tasfiye işlerinden bahseden yazarın tasfiyenin millet tarafından yapılması gerektiğini belirttiğini ve buna karşılık Rauf Ahmet'inde meşru endişelerinden hareketle milleti galeyana getirmek gibi bir amaçları olmadığını ve olamayacağını belirtmiştir. Makale 26 Mart, 27 Mart tarihinde üç makale olarak sırasıyla yayımlanmıştır. 93/1, 22 C 1337 (25 III 1919)

Siyasi ricalden ve iktisatçılar ile Fransız ve İtalya gazetecilerinin harbin teklifi meselesine dair yapmış oldukları toplantı hakkında 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Meçhul bir harp üstadı başlığıyla, genç amele Fernand Forest'in en büyük tecrübeleri, harp esnasında yaptıkları ve motoru icadı gibi konularda yaptıkları hakkında bilgiler. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Kont Brokdorf'un Almanya'nın harbin mesulü olarak görülmesinin kabul edilemez olarak gördüğüne dair yeni nota verdiği ve Clemenceau'nun cevapları. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

4.2. HARP KAYIPLARI

Times Gazetesinin muhabirinin bütün dünyada son on iki hafta zarfında birçok kişinin İspanyol nezlesi ile vefat etmiş bulunması kabul edilmesi gereken bir hakikat olduğunu bildirmiştir. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Savaş esnasından Osmanlı Ordusu'nun verdiği zayıat hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Akşam Gazetesi'nin haberine göre harp esnasındaki asker sayısı ve kayıpla hakkında bilgiler. 61/3, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Tamirat ve Hasarlar Komisyonu'nun verdiği rapora göre Dünya Savaşı'nın hasarının yekûnu. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Dünya Savaşı'nda İtilaf ve Merkezi devletlerin zayıatları hakkında yayımlanan liste. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Serbest Adam Gazetesi'nden Amerika'nın harp masrafları hakkında haber. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Düvel-i Müttefike-i Muazzama ile tarafsız devletlerin harp öncesi ticaret vapurlarının tonu, batırılan veya torpillenen sefain tonu, Düvel-i müttefike'nin ve tarafsız devletlerin elinde kalan ticari sefainlerin tonu, Düvel-i itilâfiye'ye tarafsız hükümetlerin harp esnasındaki ticaret filoları zayıatı rakamları. 100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Yunan Zayıyat-ı Bahriye Komisyonu'nun harp esnasında batan ve hasara uğrayan yelkenli gemilerin bir listesini çıkardığı ve Paris Sulh Konferansı'na bildirdiği. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Morning Post Gazetesi'nin haberine göre Amerikan Harbiye Nezareti'nin yayınlamış olduğu harp istatistiklerine göre Amerika'nın zayıyatları. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Osmanlı Harp İstatistikleri hakkında: insan, hayvan zayıyatları ile erzak masraflarının listelendiği makale. 202/2, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

4.3. HİLAL-İ AHMER

Avrupa'daki öğrencilerin ihtiyaçlarını temin etmek için gidecek Hilal-i Ahmer Heyeti hakkında haber. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

“Esirlere yardım:” Hilal-i Ahmer Merkez-i Umumiye'nin ilanında savaşın sona ermesinden beri imkân dâhilinde esirlere yardım etmek için çaba harcandığı belirterek yardımlar hakkında açıklayıcı bilgiler. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

4.4. CEMİYET-İ AKVAM

Cemiyet-i Akvam'ın ilk sayısında çıkan bir makalede Cemiyet-i Akvam Azalarının 9 maddelik Cemiyet kurallarını ibraz etmeleri gerektiğini belirtmektedir. Haberde ayrıca 9 maddelik kararlar yer almaktadır. 49/1, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Cemiyet-i Akvam Komisyonu'nun Şubat'ta toplandığı ve aldığı kararlar hakkında. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

“Cemiyet mi, şirket mi?” başlıklı makalede Amerika Reisi tarafından kurulan Cemiyet-i Akvam ve yayınlanan maddeler hakkında görüşlerini belirten Rauf Ahmet bu konu üzerinde görüşlerini açıklamıştır. 50/1, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Beynel –Müttelif Şura-i Harp'in toplanmasına dair bilgiler. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Cemiyet-i Akvam Komisyonu hakkında yayınlanan haberde yapılan toplantılar hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir. . 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Cemiyet-i Akvam hakkında bir Amerika mefkuresi başlıklı haberde mister... hakkında bilgiler. 55/1, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Cemiyet-i Akvam hakkındaki haberde resmi tebliğ ve komisyonun toplantıları hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Cemiyet-i Akvam Komisyonu Düvel-i Muazzama Meclisi'ne tekliflerinin yer aldığı kesin metni verdiği haberi. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Cemiyet-i Akvam Programı'nın kabul edildiğine dair haber. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Cemiyet-i Akvam'ın yalnız müttefiklerden oluşacağına dair haberde Wilson'un bu konudaki beyanı. 57/4, 16 CA 1337 (17 II 1919)

İngiltere ve Cemiyet-i Akvam hakkında haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Cemiyet-i Akvam Programı'nın kabul edildiğine dair haber. 58/2, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Sulh Konferansı Heyeti'ne sunulan Cemiyet-i Akvam Programının 10 maddelik metnin yer aldığı haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Yabancı basında Cemiyet-i Akvam Programı hakkında çıkan haberlerden küçük bir derlemenin yer aldığı haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

Cemiyet-i Akvam hakkında yapılan bir haberde İngiliz Murahhası Robert Sesil'in Cemiyet-i Akvam hakkında hazırladığı projeden bahsedilmektedir. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Cemiyet-i Akvam ve İsveç İttihat Cemiyeti, Cemiyet-i Akvam teşkilatının esaslarının oluşturulmasına katılmak arzusunda olduğu. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

“*İstikbal-i cihet*” başlıklı makalede Güney Afrika Müdafaa-i Milliye Nazırı General Semutis, tarafından temsilcisi olduğu Paris Konferansı’na Cemiyet-i Akvam’a dair verilen bir layihada şarkın geleceğine üzerine büyük tesirleri olacak gibi görüldüğünden bahsedilmektedir. Makale Rauf Ahmet tarafından yazılmıştır. 72/1, 1C 1337 (4 III 1919)

Wilson’un Cemiyet-i Akvam meselesine dair yaptığı uzun konuşma metni. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Wilson’un Cemiyet-i Akvam kararları hakkında tedbir teklif edeceği. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Wilson’un New York’tan hareket ettiği ve Cemiyet-i Akvam hakkındaki mühim açıklamaları. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

“*Cemiyet-i Akvam Meselesi*” başlıklı makalede Avrupa’dan gelen gazetelerin Cemiyet-i Akvam Nizamnamesi’ni yayımlamış oldukları ve bu maddelerin 26 kadar olduğu bilgileri üzerine yazılmış olup maddelerin içerikleri incelenmiştir. Makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Morning Post’tan alınan haberde Mösyö Wilson’un Cemiyet-i Akvam’da Fransız Komisyonu tarafından oluşturulan bir heyete cevaben kuramlara, prensiplere değer vermediğini belirtmiştir. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

Cemiyet-i Akvam olmasaydı Sulh’un yapılamayacağına dair eski Cumhurbaşkanı William Howard Taft’ın görüşleri. 83/1, 12 C 1337 (15 III 1919)

İttihat-ı Akvam Cemiyeti özel konferansının çalışmaları hakkında. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Omanyte Gazetesi’nden alınan haberde Cemiyet-i Akvam’ın kurulmasının mümkün olmadığı ve teslihatın kısmen değil tamamıyla terk edilmesi gerektiği, yoksa bu cemiyete Cemiyet-i Akvam denilemeyeceği görüşlerinin aktarıldığı haber. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Kanada Adliye Nazırı'nın Cemiyet-i Akvam'ın ileride bir uluslararası bir meclis kurup kuramayacağı hakkındaki görüşleri. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

Cemiyet-i Akvam'ın Cenevre'de açılacağına zannedildiği. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Almanya ve diğer memleketlerin iâşesinin bir an evvel düzeltilmemesi halinde karışıklıklar yaşanacağı ve Cemiyet-i akvam'ın çalışmaları. 86/2, 15 C 1337 (18 III 1919)

Washington Post Gazetesi muhabirinin Cemiyet-i Akvam Mukavelenamesi hakkındaki önemli makalesinde Cumhuriyet Fırkası'nın talep ettiği gibi ileri bir tarihe bırakılmayarak barış şartlarının tekrüründen önce ikmal olunacağını temin etmektedir. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Cemiyet-i Akvam hakkında Reis Wilson'un basına bir tebliği ve sureti. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Amerika'da genel kanının Cemiyet-i Akvam'ın Sulh muahedenamesine dâhil edileceği yönünde olduğu. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

İttihat-ı Akvam taraftarı ve Sulh Cemiyeti azasından birinin Amerikan basının İttihat-ı Akvam aleyhtarı olarak belirtmekte ve bu amaçla bir istatistik çıkarmış olduğu. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Cemiyet-i Akvam layihasının bir heyet tarafından yeniden düzenleneceği. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Robert Sesil'in tarafsız temsilcilerin katıldığı toplantıda Cemiyet-i Akvam nizamnamesi esası hakkında konuşularak galip devletlerin murahhasları layihaya dair özel olarak bazı görüşler belirttikleri. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Wilson'un Amerikan Ayan'ıyla Cemiyet-i Akvam'ın Sulh Muahedesi'ne dahil edilmesi konusunda şiddetli bir münakaşaya gireceğini muhabirlere söylemiş olduğu. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Büyük Devletlere resmen başvurularak en önce Belçika'nın Cemiyet-i Akvam'a kabul edilmesini rica ettikleri. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

Orient Ekspresi treninden istifade amacıyla Avrupa'nın Güneydoğu bölgesinde trenler işletmek imkânını incelemek üzere bir meclisin toplandığı ve Büyük Britanya, Belçika, İsviçre, İtalya, Sırbistan, Romanya, Yunanistan ve Fransa gibi devletlerin temsilcilerinin de hazır bulunduğu. 91/2, 20 C 1337 (23 III 1919)

New York - Cemiyet-i Akvam'ın barış anlaşmasına dâhil edilmekte olduğu. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Cemiyet-i Akvam Encümeni toplanarak elli kadar tadilat teklifini incelediği ve Nizamname esasının ilk sekiz bendini ikmal ettiği ile Japonların bütün ırkların eşit olmasını istediği. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Cemiyet-i Akvam Nizamnamesi'nin resmen konferansa resmen tebliğ edildiği ve silahların teslimi hakkında. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Japonya'nın Cemiyet-i Akvam Nizamnamesi hakkında görüşlerini Sulh Konferansı'na vermiş olduğu. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Cemiyet-i Akvam Nizamnamesi hakkında İsviçre'nin milli hâkimiyet prensiplerinin kabulüne ve tatbikine dair teklifi ve görüşülmesi hakkında. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Cemiyet-i Akvam hakkında Amerika Cumhurbaşkanı Wilson'un yaptığı konuşmanın metni. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Mareşal Jofer'in İttihat-ı Akvam ve Sulh ile zafere dair New York World Gazetesi'ne verdiği demeç metni. 96/1, 25 C 1337 (29 III 1919)

Reis Wilson'un İttihat-ı Akvam Cemiyeti'nin Sulh muahednamesinin içeriğinin kati surette kabulünün ertelenmesi kanaatinin ortaya çıkması üzerine yaptığı açıklamalar. 97/4, 26 C 1337 (30 III 1919)

Amerikalıların genel olarak Cemiyet-i Akvam lehinde bir kanıda olduğu. 100/4, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Cemâhir-i Müttefika-i Amerika'nın eski reisi cumhuru İttihat-ı Akvam oluşturulmasını sağlayacak bir muahede ve makale tavsiye ettiği ve Maten Gazetesi'ne yaptığı açıklamalarda İttihat-ı Akvam'a değinerek Fransa'nın güvenliği ve asayişinin nasıl sağlanacağına dair sözleri. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Bern'de toplanan Beynelmilel Sosyalist Konferansı Heyeti'nin Robert Sesil tarafından kabul edildiği ve bu heyetin Robert Sesil'e Cemiyet-i Akvam hakkında bazı teklifler sunulduğu. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Tan Gazetesi'nin haberine göre İttihat-i Akvam Konferansı'nın ayrıntılarına değinilerek Romanya, Çin, Amerika, Fransa ve Yugoslavya gibi ülkelerin temsilcileri bulunduğu ve Lord Sav'ın beynelmilel meselelerde açıklamalar yaparak en önemli meselenin silah terki olduğunu belirttiği. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

İttihat-ı Akvam Cemiyet-i Komisyonu yeni metnin düzenlenmesini ikmal etmiş olduğu. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Cemiyet-i akvam meselesine dair ve resmi lisanına dair haberler. 109/2, 8 B. 1337 (11 IV 1919)

Cemiyet-i Akvam Komisyonu'nun Wilson başkanlığında toplanarak kadınların heyete seçilmesine dair 4 maddeden oluşan kararları kabul ettiği. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Müttefik Cumhuriyetler Dersaadet eski sefiri Mösyö Morgan Tav'ın İttihat-ı Akvam'a dair Sulh Konferansı'na verilen projenin Amerika ahalisinin ekseriyeti tarafından tasvip edilmekte olduğunu söylediği ve İttihat-ı Akvam'a dair yaptığı açıklamalar. 113/1, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Cenevre'de İttihat-ı Akvam münasebetiyle sokakların bayraklarla donatıldığı. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Avrupa gazetelerinin İttihat-ı Akvam Nizamnamesi metninin hazırlandığını ve yakında yayınlanacağını yazdığı, Cenevre'nin cemiyet merkezi olarak seçildiği ve orada ilk toplantısını yapacağı, son olarak da İttihat-ı Akvam değil de Cemiyet-i

Akvam denilmesi gerektiği belirtilerek bu konuda ayrıntılı bilgiler verilmiştir. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Cemiyet-i Akvam görüşmelerine katılacak olan Danimarka, İsviçre, İspanya Murahhasları'nın isimleri. 123/1, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Amerika basınının Cemiyet-i Akvam'a dair görüşleri hakkında. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Cemiyet-i Akvam Merkezi Layihası'nın kabul edildiği. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

İttihat- Akvam'ın yeni mukavelenamesinin kabul edildiği. 129/2, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Sulh Konferansı'nda İttihat-ı Akvam Cemiyeti görüşmelerine katılacak tarafsız devletlerin murahhasları hakkında. 130/1, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Daily Mail Gazetesi'nin Cemiyet-i Akvam Komisyonu'nun toplantıları esnasında Belçika Murahhasları Orlando, General Haviz gibi isimlerin bulunduğu komisyon mahsusun tavsiyesi ve Cemiyet-i Akvam merkezi idaresinin de Brüksel olması yolunda talepte bulunduğu ancak Cemiyet-i Akvam merkezinin Cenevre olarak belirlendiği. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Cemiyet-i Akvam teşkilatının hazırlanması için komitenin ilk toplantısını yaptığı. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

Japonya Hariciye Nazırı'nın Cemiyet-i Akvam hakkında görüşlerini açıkladığı haber. 140/1, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Cemiyet-i Akvam'ın ilk celsesi yakında yapılacağı. 143/2, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Düvel-i Müttefike'nin Avusturya'yı Cemiyet-i Akvam'a kabul etme kararı aldığı. 198/1, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

1 Temmuz tarihli Fransız Gazeteleri'nden alınan habere göre Fransız Meclis'inde Cemiyet-i Akvam meselesinin görüşülmekte olduğu. 205/2, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

İspanya'nın Cemiyet-i Akvam'a katıldığı. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

4.5. OSMANLI DEVLETİ VE SULH KONFERANSI

Osmanlı Sulh hazırlıkları ile ilgili haber. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Reis Wilson'a Avrupa seyahati esnasında riyaset eden Miralay'ın Sulh esaslarına dair bir muhabire verdiği beyanat maddeler halinde yayınlanmıştır. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Umumi harp ve terbiye hakkında haber. 4/2, 22 RA 1337 (26 XII 1918)

Yakında gelmesi beklenen Sultanizade Sabahattin Bey'in Sulh Konferansı'na temsilci olarak tayin edilmesi ile ilgili haberde Sabahattin Bey'in kişiliğinden bahsedilmektedir. 7/2, 25 RA 1334 (29 XII 1918)

Önceki gün Mütareke Komisyonu İngiliz Miralay Mörfi'nin de katıldığı bir toplantı yapmıştır. Toplantı da Ermeni ve Rum muhacirlerin mallarının iadesi ve terhis edilen askerlerin memleketlerine iadesi konusu görüşülmüştür. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Yazarın "*bizde eskidende böyleydi*" sözleriyle başlayan Rauf Ahmet'in yazısında Matbuat-ı Ecnebiye Şubesi'nde çalıştığı zamanlardaki müdüriyetin durumuna değinmiştir. Osmanlı gazetelerinin durumunu Avrupa gazetelerinin durumuyla karşılaştıran yazar, Matbuat-ı Ecnebiye Şubesi'nin görevlerinden bahsetmiştir. Harbi kazanan devletlerin son 4 ay içinde riayet ettikleri mütareke siyasisi ve içtimaisinin bir süre daha devam etmesinin lüzum görüldüğü hatta karar alındığı halde bir türlü birleşemiyoruz şeklindeki görüşlerini belirten yazar, doğru veya yanlış bütün fedakârlıklardan vazgeçerek birlik olunmasının gerektiğini belirtmektedir. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Harp vesilesiyle cihet-i askeriye tarafından işgal edilmiş olan birçok binanın tahliye edilmekte olduğu şikâyet edilmektedir. 14/1, 2 R 1337 (5 I 1919)

Sulh Konferansı'nda kullanılacak olan lisanın tayini meselesi hakkında bir haber. Haber de Fransa'nın bu konu da hararetli tartışmalara sebebiyet verdiği belirtilmektedir. 48/1, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Tan Gazetesi'nin "*konferans ve politika başlıklı*" makalesine atıfta bulunarak başlayan Rauf Ahmet makalesinde milli dayanışma lüzumundan, Sulh görüşmelerinin, Sulh meselesinin fırka mücadelesine dönüştürülmemesinin öneminden bahsetmektedir. Makalenin devamında sulh konferansında alınacak olan kararlar hakkında görüşlerini açıklayan yazar, Bulgaristan, Almanya ve Avusturya – Macaristan gibi memleketlerin Sulh karşısındaki durumları hakkında da bazı bilgiler vermektedir. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Sulh Konferansı'nda Türkiye'nin geleceğini belirlemek için Bâb-ı Âli'de yapılan çalışmalar hakkında haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Osmanlı Sulh Murahhasları hakkında haber. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Osmanlı Devleti'nin Sulh Konferansı'na gönderdiği Sulh muhtırasının Paris'e ulaştığı haberi. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Dâhiliye Nezareti'nde Sulh hazırlıklarına dair komisyon kurulduğuna dair haber. 60/1, 19 CA 1337 (20 II 1919)

Çanakkale'nin de dâhil olduğu ablukanın sonlandırılması hakkında. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Osmanlı Hükümeti'ne tebliğ edilen Sulh Metninin imzalanma süresi hakkında haber. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

"*Sulh arifesinde*" başlıklı Rauf Ahmet makalesinde Sulh Konferansı'nın Türk milleti hakkında vereceği kararın yakında açıklanacağı ve kararların nasıl olacağına dair görüşlerine yer veren yazar bu konudaki fikirlerini belirtmiştir. 84/1, 13 C 1337 (16 III 1919)

“Hayat-ı Beynelmilel II”: Paris de çıkarılan Omanyte Gazetesi’nin “Sulh Konferansı ve Asya Hükümetleri” başlıklı makalesinde Paris Sulh Konferansı Heyeti’nin bilhassa Türkiye Asya’sının geleceğini görüşmekte olduğu ve Asya milletleriyle bölge coğrafyasından bahsedilmektedir. 86/1, 15 C 1337 (18 III 1919)

Osmanlı Sulh Murahhasları’nın hareket tarihi ve isimlerin tayini hakkında. 103/1, 3 B. 1337 (5 IV 1919)

Paris’te bulunan siyasi Türk zevatın Şerif Paşa vasıtasıyla Sulh Konferansı’na bir muhtıra vermeyi kararlaştırdıkları. 103/1, 3 B. 1337 (5 IV 1919)

Lloyd George nezdinde General Allenby’nin de hazır olduğu toplantıda Osmanlı meselesinin mukadderatı için Amerika’nın teklif etmiş olduğu Beynelmilel bir komisyon kurulması kararlaştırıldığı. 105/1, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Osmanlı dostu ve büyük Fransız edebiyatçısı olarak tanıtılan Pier Loti tarafından Figaro Gazetesi’nde yayınlanan makalesi: “*idama mahkûmlar hakkında son müdafaa*” adıyla yayınlanan makalede “*Kırım Harbi’nden beri Türklere karşı en fena düşmanlarıyla aleyhinde yürüdüklerini, gazetelerde bile tahrik etmekten başka ne yaptık?*” sorusuyla yapılan haksız suçlamalara değinmiştir. İttihat ve Terakki döneminde Türklerin Alman pençesi altında olduğunu ve Sulh Konferansı sürecine de değinerek Loti, Türklerin konferansta yalnız bırakıldığını ve ümitsiz bir harekete sevk edildiğini de belirtmiştir. 105/1, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Versay Sulh Konferansı’na katılacak olan Osmanlı Sulh Murahhasları’nın isimlerinin kesinleştiği ve İstanbul İtilaf Devletleri temsilcilerine teslim edildiği. 106/1, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Sulh’un nasıl yapılacağına dair Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makale. 108/1, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Kürt Heyet-i Murahhası Şerif Paşa’nın Maten Gazetesi muhaborine yaptığı açıklamalarda Kürtlerin taleplerine ve Sulh Konferansı’na değinmiştir. 115/1, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın Osmanlı Hükümeti'nin Sulh Konferansı'na aza gönderilmesi hakkında resmi bir tebliğ olmadığını açıklamış olduğu. 116/1, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Tan Gazetesi'nin bir makalesinde Beynelmîlel Tahkik Heyeti'nin mahiyetine değinerek Sulh Konferansı'nın Türkiye'nin asayişinin baştanbaşa karışmasına sebebiyet veren şeyleri öğrenmesi ve bilmesi gerektiğinin acı bir gerçek olduğu ve uzun tereddütlerden sonra şarka bir inceleme heyeti gönderilmesi kararı almış olduğu görüşlerine yer vererek heyetin Türkiye'ye gidecek olmasının önemini yorumlamıştır. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Şerif Paşa'nın Sulh Konferansı'na Kürtlerin geleceği hakkında verdiği muhtıra hakkında Osmanlı Hükümeti'nin resmi bir bilgi almadığı ancak geçen hafta Maarif Nazırı Ali Kemal Bey'in bir mektup aldığı ve Bâb-ı Âli'nin 22 Şubat'ta İstanbul İtilaf Devletleri temsilcilerine verdiği muhtıraya da henüz cevap alınmadığı. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

“*Hint Müslümanlarının iki muhtırası*” başlıklı haberde Türkiye'nin asla parçalara ayrılamayacağı ve her Müslüman'ın bir halife istediği, Türkiye'nin geleceğinin İslam Dünyası açısından önemini belirttiği muhtıralar hakkında. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

“*Sulh ve Biz*” başlığıyla Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede, Sulh'un üç günlük bir gecikmeye uğrayacağı ve Almanya Murahhasları'nın Versay'a Pazartesi günü varacağı belirtilmiştir. Dört seneden beri devam eden kanlı dönemin uyandırdığı infialler ve ihtiraslar yavaş yavaş yerini sükûnete bıraktığı, hak ve hukukun barut ve ihtiras dumanlarından sıyrılmaya başlamış olduğuna değinerek Sulh muahedesinin imzalanması sürecinden büyük devletlerin rollerine ve tamamıyla gerçeklere dayanarak milletlerin hukukuna saygı gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

“*Biz ve Sulh*” başlığıyla Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede üç dört hafta zarfında cihan sulhunun esaslı hatlarının tekrar edeceği belirtilerek galip devletlerin erkân-ı asliyesi tarafından eski Osmanlı müttetikleri Osmanlı için

hazırlanan şartların herkese ayrı ayrı tebliğ olunacağı ve şüphesiz bazı tadilat ile Osmanlı'nın bu şartları kabul etmeye mecbur kalacağı vurgulanmıştır. Bu tadilatlar hakkında da Osmanlı erkânının ve halkının büyük ümitlere kapılmaması gerektiği ve bazı olaylar ile matbuata yansıyan haberlerinde şartların tekrar üzerine mahsus olacağını belli olduğu belirtilmiştir. 122/1, 24 B. 1337 (25 IV 1919)

Kürt murahhasları hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Mütareke Komisyonu'nun toplantılarında İstanbul'daki Avusturyalı ailelerin sevkine ait işlerle meşgul olduğu. 138/1, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

İktisadi ablukanın kaldırılması üzerine Düvel-i Müttelife komiserleri tarafından hükümete bir takım şartları içeren bir muhtıra verildiği ve bu muhtıranın içeriği. 138/1, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Sulh Hâkimleri Komisyonu'nun Adliye Nezareti Müsteşarı Muammer Bey'in başkanlığında toplandığı ve Sulh Hâkimleri işlerinin bir düzene konulması için çalışıldığı. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Galip Kemal Bey başkanlığında toplanan Mütareke Komisyonu Avusturya – Macar ailelerinin sevki hakkında çalışmalarını sürdürdüğü. 140/1, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Dünya Harbi'nin tahkim ve fütuhât hırsından doğduğunu fakat kinden ve kandan usanan medeni insaniyetin hak ve adalet temennileri, milletlerin geleceğini ellerinde bulunduran hükümetlerin Wilson Prensipleri adıyla tarihe geçen bildiriyle bittiğini belirten Rauf Ahmet, son 7-8 senedir Osmanlı Devleti hakkında reva görülen haksızlıkların kurbanı olduğunu iddia edebilecek durumda olduğunu vurgulamıştır. Osmanlı hakkında verilecek kararlar ve adaletin uygulanması hakkında yazdığı makalenin adı "*kaç adalet vardır?*". 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Mütareke Komisyonu Reisi Galip Kemal Bey'in istifa ettiği ve istifa dilekçesi sureti. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Hariciye Nezareti'nden gönderilen tekdizde, İtalya sefainlerinin Aydın'a dâhil olmasının Sulh Konferansı kararlarına binaen ve asayiş gerekçeleriyle yapıldığına dair açıklamalar. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

20 Mayıs tarihli Rauf Ahmet makalesinde son zamanlarda yaşanan Kabine istifası ve yeniden kabinenin oluşturulması ile İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali konularında kaleme aldığı makalede hem eleştirel hem de öneri veren bir tarzda yazmıştır. Özellikle Avrupa'ya veya Amerika'ya millet namına Wilson Prensipleri'ne uygun olarak Osmanlı Milleti'nin hak ve hukuklarının teslim edilip edilmeyeceğinin sorulmasını istemiştir. 148/1, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Sulh Konferansı nezdinde Osmanlı Hükümeti'nin önemli bir teşebbüste bulunduğu, bu teşebbüste İzmir'in Yunan askerleri tarafından işgali ve halkın maruz kaldığı muameleler hakkında Paris Sulh Konferansı'na müracaat ettiği, Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın da Yunan askerlerinin İzmir ve civarından çıkacağına dair konferansın açıklamalar yapmasını talep etmiştir. Ayrıca haberin devamında da bu notalarla ilgili bilgilendirme amaçlı, her kaza ve nahiyede yayınlanması için bir telgraf name gönderilmiş olduğu. 148/1, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Orlando'nun başkanlığında Osmanlı mukadderatının görüşülmeye başlanacağı ve İtalya'nın istikbalinin de görüşüleceği. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

Dörtler Meclisi'nin Türkiye ile yapılacak sulhu görüştüğü, ancak henüz bir karara varılmadığı. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Paris'ten bildirildiğine göre Mösyö Wilson Trabzon metropolitini kabul etmiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Wilson prensiplerindeki Türkiye'yi ilgilendiren madde olan 12. Madde'nin metnin yer aldığı haber. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Heyet-i murahhasımız teşkil ediyor. 161/1, 4 N. 1337 (3 VI 1919)

"Bugün ki mesele": Makale Fransa, İtilaf Devletleri ve Amerika namına Sulh Konferansı'na davet ettiklerinden sonra ve murahhaslarımızı ulaştırmak için bir Fransız gemisinin hazır olduğu haberi Harbiye Nezareti ile Sadrazam'a ulaşmasıyla

hayırlı haberin efkâr-ı umumiyeği önceki akşamdan beri meşgul etmekte olduğunu belirtmektedir. Bunun için yapılan hazırlıklara ve niyetlere dair pek fazla malumatları olmadığı belirtilmektedir. O yüzden makalede daha çok milletin duygularına ve ümitlerine dair bilgiler verilmiştir. Makalede heyetin neden davet edildiği, mahiyeti gibi ayrıntılara değinilirken hükümetin bu konu da takınacağı tavrın da önemli olduğu ve merak uyandırdığı belirtilmektedir. Makale Rauf Ahmet tarafından 2 Mayıs günü kaleme alınmıştır. 161/1, 4 N. 1337 (3 VI 1919)

Sulh Konferansı'na Osmanlı Devleti'nin davet edilmesinden sonra yazılan iki mukabele haberi: birincisinin de kapitülasyonların Osmanlı ülkesine etkisinden bahsedilirken ikincisi de cevapsız bırakılmıştır. Haberin izahına da yarım devam edileceği belirtilmiştir. 161/1, 4 N. 1337 (3 VI 1919)

“Nakıs bir cevap adlı bir makale”: Makalede İstiklal Gazetesi'nin 3 Cari tarihli sayısında Osmanlı Heyeti'nin Sulh Konferansı'na davet edilmesi ile ilgili ümitler ve memnuniyetler hakkında yazılan yazıdan yola çıkılarak 3 maddelik bir istihzarlar yer almıştır. Makale de Wilson Prensiplerinde yer alan maddelere atıfta bulunularak bazı eleştiriler yer almaktadır. Makalede Sabah gazetesinin *“alkışa benzemeyen her mütalaaya tarafgirine bir muhalefet süsü vermek isteyen”* bir tavır da yazılar yazması da eleştirilmektedir. 4 Haziran günü Rauf Ahmet tarafından yazılmıştır. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Paris Sulh Konferansı'na katılacak murahhaslar ve murahhasların yerine tayin edilenlerin isimlerinin yer aldığı haber. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Paris Sulh Konferansı'na katılacak olan Osmanlı Heyeti'nin Cumartesi günü Paris'e hareket edeceği haberi. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Osmanlı Heyeti ile beraber Paris Sulh Konferansı'na gidecek olan Kartograf Zabıtlarının isimlerinin yer aldığı haber. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Osmanlı Heyeti ile beraber Paris Sulh Konferansı'na gidecek olan Fen memurlarının gitme tarihinin ertelendiği ve Nafia Nazırı Bey'in doğrulandığı belirtilmiştir. Haberin devamında da Sadrazam Ferit Paşa'nın bu memurlara gerek

görmediği ilave edilmiştir. Ayrıca sulh metni hazırlandığında mütehassıslar ve memurlar gidecektir denilmiştir. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Osmanlı hukukunun korunması için gereken Vesaik Resmîye önceki gün dosyalarından çıkarılarak hazırlanmıştır. Yine Bab-ı Âli’de birçok evrak harılıldığı belirtilmiştir. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Önceki günkü “*Sulh ve İstikbal meselesi*” adlı baş makalenin eksik yayınlandığı ve Ahmet Selahattin Bey’in sorularına verilen 2 numaralı cevaptan önce yayınlanmıştır. Haberde eksik yerler yayınlanmıştır. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

“*Hadd-i Maruf*” adlı makalede Sabah Gazetesi’nin Paris Konferansı’na Osmanlı Heyet-i Murahhasları’nın davet edilmesiyle ilgili temenni niteliğindeki bir iki sorusunun hem asabi hem de noksan bir şekilde olduğu yazılmaktadır. Makalenin devamında İntihap Kanunu’yla ilgili bilgiler yer almaktadır. İntihabın bir iki haftaya kadar yapılmasının mümkün olduğu, intihabın nasıl yapılacağı gibi bazı soruların sorulduğu makalede bazı endişelerin de olduğundan bahsedilmiştir. Yine haberde İttihat ve Terakki Erkânı’nın yürüttüğü siyasetin neden olduğu sonuçlara ve İtilaf Devletlerinin dostluğuna muhtaç duruma geldiği eleştirisi yapılmaktadır. Makale 5 Haziran günü Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

“*Heyet-i Murahhasımız*”: Memleketin ve İslam Saltanatı’nın müdafaaları nihayet sabit bir şekilde Meclis-i Hass-ı Vükelâ da önceki gün ele alındığı bildirilmektedir. Haberde Paris’e gidecek olan murahhas ve kâtiplerin isimleri ve ne zaman gideceklerine dair ayrıntılar da yer almaktadır. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Heyet-i Murahhasa azasından Tefvik Paşa’nın rahatsızlığından dolayı Paris’e gitmelerinin ertelendiği ve kara yoluyla Paris’e gideceği haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Mütareke Komisyonu Reisi Galip Kemal Bey’in istifasından sonra yerine Petersburg eski sefiri Rum Beyoğlu Fahrettin Bey’in atandığı haberi. 166/1, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Paris'e Sadrazam Ferit Paşa ve Kemal Bey'in gitmelerinin beklendiği haberi ile beraber Eksilesyor Gazetesi'nin Türkiye heyeti ile ilgili haberine yer verilmiştir. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Sulh Murahhasları'ndan olan Eski Sadrazam Tefvik Paşa'nın Paris'e hareketi hakkında. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Osmanlı Murahhasları'nın Paris'te ikametleri hakkında yapılan hazırlıklar. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Osmanlı üzerinde Amerika vekâleti hakkında toplantı yapıldığı. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

“*Muvaffakiyet temennileri*” başlıklı makalede, Tefvik Paşa'nın Sulh Konferansı'na katılmak üzere bir İngiliz zırhlısı ile yola çıkacağından bahisle Osmanlı tarihinin en dikkate şayan bir devresinde bulunduğu, Osmanlı siyasetinde yıllarca önemli bir siyaset adamı olan Tefvik Paşa Hazretleri'ne de bu zor dönemde büyük bir görev düştüğü ve bu yolda kendisine en derin hislerle muvaffakiyet temennisini dile getiren Rauf Ahmet, makalesinin konusunu memleketinin bu zor dönemden çıkması için iyi dileklerini dile getirmiştir. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Tefvik Paşa'nın 14 Haziran günü yani bugünün tarihinde hareket edeceği ve kendisi ile beraber gidecek olan heyetin murahhaslarının isimleri. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Morning Post'tan alınan 27 Mayıs tarihli haberde Türkiye ile sulh meselesinin Sulh Konferansı'nda en önemli birkaç meseleden biri olduğundan bahsederek henüz hiçbir karar alınmamış olduğu, İngiltere gibi İtilaf Devletleri'nin bu konuda görüşlerinin az çok tahmin edilebileceği; İtilaf devletlerine göre Türkiye'nin yalnız Türk idaresi altında bulunan aksamın değil de Türklerle meskûn bulunan vilayetlerin dahi taksimi önceden lehinde olduğu ancak şimdi bunun mümkün görünmediğinde bahsedilmiştir. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası'ndan Damat Ferit Paşa'nın gazetecilerden birine Sulh Konferansı'ndaki amaçlarının Türklerin layık olduğu sulhu müttefiklerden istemek için geldiklerine dair açıklamaları. 174/3, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası hakkında yazılan haberde 17 Mayıs günü Versay'a ulaşacakları ve Onlar Meclisi tarafından kabul edileceği, süratle sulhun neticelendirilmesi talep edildiği, murahhasların oturacakları köşk hakkında ve karşılanmaları hakkında bilgiler. 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası'nın Onlar Meclisi'nde olduğu, hiçbir merasim hazırlanmadığı, müttefiklerin Türk Murahhaslarına kendi endişelerini ve taleplerini açıklamak için fırsat verdiği ve kendilerini kabul ettiği, Dörtler Meclisi'nde Avusturya ile Sulh müzakereleri tekrar başlamasına rağmen tamirat hakkında bir itilaf oluştuğu, Türkiye Murahhasları müstakil Türkiye hakkında ki kararlarını tasarladıktan sonra tekrar dinlenileceği, ayrıca murahhaslara Onlar Meclisi'nin görüşlerini bugün bildireceği. 178/1, 21 N. 1337 (20 VI 1919)

Eski Sadrazam Tevfik Paşa'nın yanında bulunanlarla Paris'e yolculukları hakkında. 178/1, 21 N. 1337 (20 VI 1919)

Türkiye'nin bölünmesine karşı olarak ve Sulh Konferansı'nın İslam âlemini alakadar eden hayati meselelere karşı gösterdiği ciddiyetsizliğini protesto etmek için Müslümanların tarafından yapılan miting hakkında Morning Post'un haberi. 178/1, 21 N. 1337 (20 VI 1919)

Osmanlı Murahhasları'nın Dörtler Meclisi'nin dinlediği, Georges Clemenceau'nin kısa bir konuşmasından sonra Damat Ferit Paşa'nın da bir konuşma yaptığı ve bu konuşmanın muhtıra şeklinde olduğu, gazetelerin bu konuşma hakkındaki haberleri. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Cenevre Osmanlı Cemiyeti'nin Sulh Konferansı'nda Osmanlı hukukunun korunması hakkında İngiltere Hindistan Nazırı Muntaki'ye gönderdiği telgraf name sureti. 10 Haziran 1919. 179/2, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Türk Heyet-i Murahhasa'nın Türkiye'nin mukadderatı için yeni bir nota vereceğini Sulh Konferansı'na bildirdiği ve Daily Mail Gazetesi'ne murahhasların İzmir işgaline ve Türkiye'nin Sulh Konferansı'ndan beklentileri hakkında yaptığı açıklamalar. 180/1, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Sulh Konferansı'na giden Osmanlı Murahhasları hakkında ve heyetin Onlar Meclisi'ne tevdi ettiği teklifler hakkında New York Herald Gazetesi'nin, Deba Gazetesi'nin ve Fransa gazetelerinin yazdığı haberler. 181/1, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

Daily Mail Gazetesi'nin Türk Murahhas Heyeti'nin Paris'teki ikametleri hakkında kaleme aldığı şairane yazıda Türklerin önceki senelerdeki gücünden bahsettikten sonra zamanın şartlarının Türkleri daha zor koşullara götürdüğüne değinmiştir. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Tevfik Paşa'nın Paris'e ulaştığı. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

“*Söz milletindir*”: Tevfik Paşa ile Ferit Paşa'nın Sulh Konferansı'nda olması nedeniyle Paris'ten gelen haberler olduğu, ancak bunların gerçekliğinin şüpheli olduğu, murahhasların Sulh Konferansı'nda zor bir süreç yaşadığı ve İtilaf Devletleri'nin de adaletli davranarak Osmanlı hukukuna saygı göstermesi gerektiği belirtilmiş ve intihabatlarn bir türlü sorunsuz bir kabineye sahip olamayan Osmanlı Devleti'nin düzenli bir siyasi organizasyona imkân tanınmasının zor olduğu ve yarın öbür günde Osmanlı Devleti'nin Sulh şartlarıyla ağır koşullarla karşı karşıya bırakılmasının az çok belli olduğu ve böyle ağır şartlarında millete ve milletin temsilcisi olan vekillere nasıl arz edileceğinin de sorun olduğu belirtilmiştir. 25 Haziran Rauf Ahmet. 184/1, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Fransa'da yayımlanan Monitör Oryantal Gazetesi'nin Paris'te bulunan Osmanlı Sulh temsilcileri heyetinin vaziyeti hakkında yaptığı haber de Damat Ferit Paşa'nın Bâb-ı Âli'ye bir telgraf çektiği ve Osmanlı temsilcileri tarafından verilen izahatta konferansın yapılmasına muvafık göreceği kararı tebliğ için Osmanlı Heyeti'nin kabul edileceği. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Paris'te bulunan Ferit Paşa ve Tefvik Paşa'nın Sulh Konferansı'na İzmir işgali ve diğer bazı meselelere ait bir nota verdiği. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Türkiye'ye ait sulh müzakerelerine başlandığı. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

Osmanlı Devleti'nin Sulh Konferansı'nda mukadderatının tayini için sürdürülen müzakereler hakkında Avrupa gazetelerinin görüşlerine yer verilen haberde, Osmanlı murahhas heyetinin Sulh Konferansı'na yeni bir nota verdiği; Maten Gazetesi'nin haberinde Osmanlı Murahhasları'nın harp öncesi hudutlarda ısrar ettiğini ve Mısır'ın idaresi için İngiltere ile ayrı bir müzakere talep ettiğini yazdığı; New York Herald Gazetesi bir makalesinde Sulh Konferansı'na verilen Osmanlı notasını hayali isteklerden oluştuğunu ve Ermenistan'ın istiklali konusundan dolayı notayı Dörtler Meclisi'nin dikkate almayacağını yazdığı belirtilmiştir. 186/1, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

Osmanlı murahhasları tarafından 17 Haziran'da Sulh Konferansı'na verdiği notanın cevabına verilen mektupta Osmanlı Hükümeti'nin harp esnasındaki siyasetinden mesul olarak görüldüğü bildirilmiştir. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Eski Sadrazam Tefvik Paşa'nın Bâb-ı Âli'ye gönderdiği telgrafta Osmanlı taleplerini içeren ikinci notanın konferans azaları üzerindeki tesiri hakkında bilgilendirdiği. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Osmanlı Heyeti'nin Reisi Damat Ferit Paşa'nın Sulh Konferansı'ndaki vaziyet hakkında Mabeyin-i Hümayun'a bir telgraf gönderdiği. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Osmanlı Hükümeti'nin İzmir işgalinin gittikçe tehdit edici bir boyuta geldiğine dair konferansa verilen ikinci notaya cevap gelmediği. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Mösyö Clemenceau'nin Osmanlı ve Bulgaristan mukadderatının tayini sonrasında konferansın işlerine, harp halinin devamına, Almanya ahvalinin ruh hali, Lehistan cephesinde devam eden taarruzlar hakkındaki açıklaması. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan “*Müslümanların beklediği*” başlıklı makalede Osmanlı Heyet-i Murahhasa’nın Paris Sulh Konferansı’nda Osmanlı memleketinin mukadderatını tayin için yürüttükleri müzakerelere değinilerek; Konferansın safhaları ya da konferansa verilen muhtıraların mahiyetinin bilinmediği ve gelen haberlerinde tam bilgiler içermediği varsayılarak Müslüman halkın galip devletlerden hak ve adaletin yerini bulmasını beklediği belirtilmiştir. 188/1, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Osmanlı Heyeti’nin Sulh Konferansı’na 17 Haziran günü vermiş olduğu notaya cevaben önceki gün müttefikler tarafından Osmanlı Heyeti’ne bir nota vermiş olduğu ve notada Osmanlı’nın harpten mesul tutulması ve harbin İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin bir tertibi olduğuna; dünya düzenin muhafazası için bütün dünya Müslümanlarının incitilmemesi gerektiğine dair görüşlerini bildirdiği; Sadrazam Damat Ferit Paşa’nın da İttihat-ı Akvam’ın kaideli bir hale gelmesine dair görüşlerini bildirdiği. 188/1, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Hükümetin Paris Sulh Konferansı’na murahhasların hareketi münasebetiyle resmi bir tebliğ ile taahhütlerde bulunmasıyla ilgili olarak son ayın olayları ve yazılan haberleri gözden çıkarılırsa bu taahhütlerin tutulduğu kanaatinin hâsıl olamayacağı belirtilmiştir. Meçhul ve meskûn hadiselerle yarı resmi mahiyet ithaf etmenin doğru olamayacağı ve Avrupa basınına itafen verilen haberlerin hiç biri böyle bir olayı teyit eder mahiyette olmadığı görüldüğünü belirten yazar resmi tebligattaki vaatlerin niçin tutulmadığı veya niçin tutulamadığı sorusunu sormaktadır. Ayrıca yine Paris’ten gelen asılsız haberlere neden mani olunamadığı sorusunu da yöneltmektedir. 2 Haziran günü Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Mösyö Clemenceau Osmanlı Heyet-i Murahhası tarafından yapılan beyanatın Türkiye’yle ilgili meselelerin hemen bir karar alınmasını imkânsız kılacak bir mahiyette olduğunu beyan etmektedir. Bu durumda heyetinde Paris’te kalmasının hiçbir kazanç sağlamayacağını belirtmektedir. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Deba Gazetesi “*Türkiye meselesi*” başlığıyla yazdığı bir makalede Osmanlı Heyet-i Murahhası’na olunan notaların sade bir siyasi dille teşkil edildiği ve

Türklerin kendilerini mağdur göstermeye çalıştıklarını söyleyen gazetenin haberinden bahsedilmektedir. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Prens Sabahattin Bey Heyet-i Murahhasa Reisi Damat Ferit Paşa'ya Türkiye'nin konferanstaki tavırlarına dair iki uzun muhtıra vermiştir. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

“Tarihi geçit”: Wilson Prensipleri'nden büyük beklentiler içine girilmesinin Osmanlı halkını hüsrana uğratacağı ve buna mani olmak için birlik içinde kalınmasını temenni eden Rauf Ahmet; Osmanlı Devleti ile Sulh müzakerelerinin ertelenme kararı alındığı ve Reis Wilson'un Osmanlı üzerine vekâlet meselesini Amerikan Meclisi'ne sunacağı ve bu konunun çokta izaha ihtiyaç bir duruma sebep olmadığı; kabine buhranından bahisle siyasi ıslahatların bir an evvel gerçekleştirilmesini önermiştir. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası'nın Paris'ten dönmek üzere olduğu ve Wilson'un Osmanlı üzerinde vekâlet konusunu Amerika ayanından fikir alarak netleştireceği. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası'nın Paris'ten ayrılması hakkında. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Damat Ferit Paşa'nın Sulh Konferansı'na verdiği muhtıranın metni. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

“Birazda ihtiyat”: Osmanlı Devleti Murahhaslarının Paris Sulh Konferansı Reisi Georges Clemenceau'ye verdiği notalardan bahisle bu notalara verilen cevapların halen kamuoyu ile paylaşılmadığı ve Ferit Paşa ile Tevfik Paşa'nın ayrı ayrı konferansa notalar sunduğu, konferansta Osmanlı'nın geleceğinin tayini ile meşgul bir heyete murahhasların bu şekilde davranmasının merak konusu olduğu ve izaha muhtaç olduğundan bahisle böyle bir dönemde biraz daha tedbirli ve ihtiyatlı davranılmasında yarar olacağından bahsedilen makale Rauf Ahmet'e aittir. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Paris Sulh Konferansı Dörtler ve Onlar Meclisi kararına göre Enver Paşa'nın, Talat Paşa'nın ve Cemal Paşa'nın İmparator Wilhelm ile beraber mahkeme edilmesi kararını aldığı. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Daily Mail Gazetesi'nden alınan haberde Osmanlı'nın Sulh Konferansı'ndaki durumu hakkında ve geleceğinin tayini hakkında haberi. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Osmanlı murahhaslarının önceki muhtıralarına dair haber. 196/2, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası'nın Cenevre'de bulunduğu bildirildiği. 198/1, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası'nın Paris'ten İstanbul'a dönmeleri hakkında Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede İsviçre'de bulunan heyetin zaman israfında bulunduğunu ve bu zaman israfının sebebinin ne olduğunun anlaşılmasının önemli olduğuna dair ve yine makalesinde zor dönemlerin geçmesi için herkesin üzerine düşen görevi fazlasıyla yapması gerektiğini yazmıştır. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası'nın İstanbul'a yaptıkları yolculuk hakkında. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Osmanlı Heyet-i Murahhası'nın Paris'ten dönmeleri hakkında. 201/1, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Osmanlı Sulh Murahhaslarının memlekete dönmeleri üzerine Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede henüz Sulh Konferansı hakkında ayrıntılı malumat alınmadığı, Osmanlı'nın konferansa davetinden beri geçen süreden de bahsederek Damat Ferit Paşa kabinelerinin bu süre içerisinde murahhasların tayini ile beraber yürüttükleri faaliyetlere açıklık getirmeye çalışmıştır. Ayrıca Sabah Gazetesi'nin baş makalesinde murahhasların dönmesinden bahsettiğine atıfta bulunarak, makalede yanılıya düşüldüğünü belirtmiştir. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Osmanlı Heyetinin Paris'ten dönmesi üzerine yolculuklarının ayrıntılı bir şekilde anlatıldığı haber. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede Osmanlı Devleti'nin Paris Sulh Konferansı'na daha önceden giden ve Osmanlı memleketine dönmüş bulunan murahhasların icraatlarına değindikten sonra yeni süreçte Paris'e gidecek olan Osmanlı murahhaslarına dair ve izlenecek usule dair da birkaç görüşünü belirtmiştir. 203/1, 18 L. 1337 (17 VII 1919)

Rıza Tevfik Bey'in Sulh Konferansı'na kabul edilmeleri ve icraatlarına dair İstiklal Gazetesi muhabirine açıklamaları. 203/1, 18 L. 1337 (17 VII 1919)

Son günleri değerlendiren Rauf Ahmet Sulh Konferansı'ndan gelen haberlerin pek ümit verici olmadığını belirterek Osmanlı ümitlerinin yok olmaya başladığını ve en iyi yolun beklemek olduğunu, meselelerin halli için vakit geçirmek gerektiğini ancak başka bir yolun mümkün olup olmadığını sorgulamıştır. Ayrıca son günlerde meşrutiyetten de bahsedildiğini belirtmiş ve Osmanlı memleketini doğrudan doğruya ilgilendiren meselelere dair derhal kararlar alınması gerektiğini vurgulamıştır. 205/1, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

“Osmanlı Sulh Konferansı'nda:” Osmanlı mukadderatının tayini ve taksimi hakkında yapılan görüşmeler. 205/2, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Sadrazam Damat Ferit Paşa tarafından Sulh Konferansı'nda okunan birinci muhtıranın sureti. 206/1-2, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Rauf Ahmet'in Padişah'a Sadakat başlıklı makalesinde Sabah Gazetesi'nde Sulh Konferansı'ndan dönen Damat Ferit Paşa tarafından resmi olarak açıklanan mühim bilgilere dairdir. 209/1, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Damat Ferit Paşa'nın Sulh Konferansı'na verdiği ikinci notanın sureti. 209/2, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Rauf Ahmet tarafından kaleme alınan makalede Osmanlı Sadrazamı Damat Ferit Paşa tarafından Sulh Konferansı'na verilen birinci ve ikinci muhtıraların

değerlendirmesini yaparak, bu konudaki bir iki sualini dile getirmiştir. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Trakya – Bulgar hudutlarının Müttefik Meclis Âlisi'nde tekrardan mevzu bahis edileceği. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Reşat Hikmet'in Balkan Meselesi'nin Sulh Konferansı'nda görüşüldüğünün anlaşılması üzerine kaleme aldığı makale dizisinin I. bölümünde Bulgaristan'ın Adalar Denizi'nden uzaklaştırmak istendiği veya uzak tutabilmek için meseleler mevzu bahis olduğu; Meclis Ali'nin de bu doğrultuda kararlar aldığını belirtmiştir. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919) Bölüm 2 - 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Sulh Konferansı'na Osmanlı Hükümeti'nin tekrar davet edileceği haberi. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

29 Temmuz gününe ait Tan Gazetesi'nden alınan makalede Müttefik devletlerin Şarkı yeniden tanzimi ve düzenlenmesi hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Sulh Konferansı'nda Osmanlı geleceğinin tayini meselesine dair Rauf Ahmet'in İstiklal Gazetesi'nin genel görüşünü yansıttığı makalesinde Türklerin kaderlerinin tayini konusunda itirazı olmadığına değinmiştir. 225/1, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

General Milne riyasetinde bulunan Tahdit-i Hudut Heyeti'nin işe başladığı ve henüz bilgi alınmadığı. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Paris Sulh Konferansı'nda Trakya meselesinin halledilemediği ve Türkiye'nin taraf olması sebebiyle bu meselenin o zaman görüşüleceği. 227/1, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Lloyd George ve Lord Curzon'un Türkiye meselesinin Sulh Konferansı'nda derhal halledilmesi için Paris'e hareket edeceği ve Amerika'nın da manda yönetimi konusunda karar alacağı. 227/3, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Mütareke mucibince Rumların iade şartlarını tetkik için Çatalca'ya yeni bir heyet gideceği. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Sulh Konferansı'na Osmanlı Devleti temsilcilerinin yeniden davet edileceği rivayetleri hakkında. 231/1, 27 ZA. 1337 (25 VIII 1919)

Sulh Konferansı'nda halen halledilemeyen Trakya meselesine dair Hüsnü Tahsin tarafından kaleme alınan makalede, 1 milyonun üzerinde Müslüman'ın yaşadığı bu bölgede alınacak kararların hepsinin geleceğini ilgilendirdiğinden bahsetmektedir. 233/1, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Boğazlar meselesi için Türkiye ve Suriye'de tahkikata memur edilen Amerika Komisyonu'nun Paris'e döndüğü ve Meclis Ali tarafında derhal fikrinin alınacağı. 236/2, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

Osmanlı Devleti'nin Sulh Muahednamesi'nin imzalanmasının öneminin dünya üzerinde önemli olduğuna dair bilgilerin yer aldığı makale Rauf Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

22 Ağustos tarihli Fransız Aksiyon Gazetesi'nin Osmanlı ile yapılacak Sulh'a dair makalesinin bir bölümü. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

4.6. PARİS SULH KONFERANSI

İtilaf devletleri kendi aralarında görüşmelerin hazırlıklarıyla meşgullerdir. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Fransa, İtalya ve İngiltere Wilson'un Avrupa'ya hareketinden önce önemli bir toplantı yaparak sulhun esaslarını ve Wilson'a verilecek cevabı görüşeceklerdir. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

Sulh Konferansı'nın nasıl toplanacağına dair haber. 10/1, 28 RA 1337 (1 I 1918)

“Sulh Konferansı'nın hazırlıklarının olduğu şu günlerde Avrupa büyük bir buhran, dünya büyük bir inkılâp geçirdiği ve Sulh Konferansı'nın bu buhrandan müteessir olmaması yok gibidir, insanların bu buhranı takip etmekte olduğu,

Avrupa’da meydana gelen vaziyeti takip ettiği kaideden değildir” diye belirten M. Zekeriya ayrıca haberde Avrupa’nın siyasi ve toplumsal muvazenesinden bahsedilerek harp öncesi Avrupa’nın durumuna ve sonrasında harbin ortaya çıkardığı duruma değinilmiştir. 13/1, 1 R 1337 (4 I 1919)

Sulh Konferansı’nın başlaması hakkında. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Sulh Konferansı’nda Fransa’yı Mareşal Foş’un temsil edeceği haberi. 14/2, 2 R 1337 (5 I 1919)

Mareşal Yeten Teslihat Nezareti’ne gönderdiği telgraf hakkında. 15/2, 3 R 1337 (6 I 1919)

“Sulh Konferansında Arazi Meselesi:” Fransa, Belçika, Danimarka, Almanya, Lehistan, Rusya, Yugoslav ve İtalya Hükümetleri Arazi Meselesi Hakkında Düşünüyorlar”: Arazi meseleleri sulh komisyonu en fazla meşgul edilecek bir mevzu olduğu, öteden beri de önemli olduğu belirtilmiştir. Harbin arazi meselelerinin menşei olduğu, Versay’da toplanan Sulh Konferansı’nın da arazi meselelerine mühim bir mesai ayırmasının gerektiği, harp sonrası yeni devlet düzenlerinin kurulmasının da bunu zorunlu kıldığı, mevcut hükümetlerin de bu meseleye aynı derece itibar ettiğinin aşikâr olduğu, Mösyö Wilson’un da bu konuda her milletin gerçek hududuna sahip olması gibi her milletin de kendi kendini yönetme salahiyetine sahip olduğunu kabul ettiğini belirten makale. 26/1, 14 R 1337 (17 I 1919)

Avusturya, Yeni Zelanda ve Japonya murahhasları Alman atalarına dair taleplerini açıklamışlardır. 40/1, 28 R 1337 (31 I 1919)

Tamirat Komisyonu’nun yaptığı toplantı ve 5 büyük devletin 25 temsilcisinden oluşan komisyon hakkında. 48/2, 7 CA 1337 (8 II 1919)

Versay’da üç haftan beri dünyanın geleceği hakkında şekil vermekle meşgul olduğu belirtildikten sonra konferans hakkında ayrıntılı bilgiler verilmektedir. 49/1, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Sulh Konferansı tarafından tesis edilen birçok komisyonun mesaisine başladığı. 49/2, 8 CA 1337 (9 II 1919)

Düvel-i Muazzama Murahhasları hakkında bir malumat. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Yunan ve İran Murahhasları'nın Sulh Konferansı'na gitmeleri hakkında. 50/2, 9 CA 1337 (10 II 1919)

Serbest Mıntıklar meselesi hakkında haber. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Sulh Konferansı'nda görüşülen bazı meseleler hakkında bilgiler. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Müttefikler Şura-i Harbi ve Almanya başlıklı haber. 51/2, 10 CA 1337 (11 II 1919)

Sulh Konferansı hazırlıklarının sürdüğü günlerde kaleme alınan makalede ayrıntılı bir şekilde bu konulardan bahsedilmektedir. Ayrıca makalede şimdiye kadar matbuatın bu konulara ne resmi ne de özel basında bu konulara ilmi yönden yaklaşmadığına da değinilerek Osmanlı varlığı için Sulh hazırlıklarının öneminden de bahsedilmektedir. Makale yazarı Rauf Ahmet'tir. 52/1, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Sulh Konferansı'ndaki komisyonların yaptığı toplantılar hakkında yapılan haber. . 52/2, 11 CA 1337 (12 II 1919)

Düvel-i Muazzama Murahhasları'nın mukavelenameyi tetkik etmek için toplandıkları haberi. 53/2, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Japon Heyeti Murahhası gazetecilere Baron Makito'nun imzasını taşıyan bir layiha vermiş olduğu ve layihada Japon ve Çin münasebetine dair bilgiler ile Sulh Konferansı hakkında Japonya'nın düşüncelerini içerdiği haberi. 53/2, 12 CA 1337 (13 II 1919)

Sulh Konferansı'nda görüşülen denizlerin serbestîsi meselesi hakkında Times Gazetesi'nde yayımlanan haber hakkında. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Daily Mail Gazetesi'nin Sulh Konferansı'nda İstanbul, Ermenistan ve Dalmaçya meselelerinin zorluk çıkaracağını yazdığı haber hakkında. 54/1, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Sulh Konferansı'nda Düvel-i Muazzama'nın 25 murahhasından oluşan komite (Onlar Meclisi) Belçika'nın isteklerini görüşmüş olduğu ve bu haberle beraber Sulh Konferansı ile ilgili bazı bilgiler. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Sulh Konferansı etrafında başlıklı haberde limanlar, nehir yolları ve şimendiferin idare şekli gibi konularla ilgili komite hakkında haber. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Beynel muhtelif Şura-i Harp hakkında haber. 54/2, 13 CA 1337 (14 II 1919)

Mösyö Kaluç Sulh Konferansı'nda Fransız Askerlerinin Almanya'ya girmeleri esnasında elde ettikleri bir kıtaatını bıraktıklarına dair haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

İngiltere'nin Sulh Konferansı hakkında görüşlerinin yer aldığı haberde Lloyd George'un açıklamaları. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Sulh Konferansı toplantıları hakkında haber. 55/2, 14 CA 1337 (15 II 1919)

Sulh Konferansı'na hakkında haberde Paris Konferansı gerek mahiyet ve gerekse çalışma ve idare usulü açısından, son toplanmasından beri Avrupa efkârına dair bir takım makaleler hakkında yapılan haber. 57/1, 16 CA 1337 (17 II 1919)

Sulh Konferansı ve Triumbiç'in beyanatının yer aldığı haberde Sulh Konferansı henüz düzenli bir hükümete sahip olmayan Çekoslovak ve Lehistan Cumhuriyetleri gibi ülkelerin Sulh Konferansı'na murahhas tayin etme hakkı verildiği halde diğer taraftan Sırplar, Slovenler ve Hırvatlar gibi düzenli bir hükümete sahip ülkelerin de bu hakkı deruh ettiği haberi. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Japonya'nın Paris Sulh Konferansı Murahhası Tokyo Darülfünun Hukuk Muazzama'dan birinin Kiev ve Çiev meselesine dair beyanatı. 58/1, 17 CA 1337 (18 II 1919)

Sulh Konferansı'nda tahsisat ve tamirat konusuyla meşgul olan komitenin toplantısı hakkında haber. 59/3, 18 CA 1337 (19 II 1919)

“Denizlerin serbestisi meselesi”: Fransız Gazetesi Harazem Gazetesi'nin baş makalesinde denizlerin serbestisi meselesinin Sulh Konferansı'nda görüşülmesi ile ilgili bilgilerle beraber Clemenceau'nun ve Lloyd George'un bu konudaki görüşlerinin yer aldığı haber. 61/1, 20 CA 1337 (21 II 1919)

“Sulh Konferansı'nda Şimali Epir meselesi”: Şimali Epir Hükümeti Epirililer namına Sulh Konferansı'na gönderdiği bir muhtıradan Hıristiyan ahalisinin günden güne vaziyetinin endişe veren hadiselerle yol açtığını bildirmiştir. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Yeni mütareke namenin hala yayınlanmadığı. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Sulh Konferansı'na dair haberde Sulh Konferansı Meclisi Sırp - Slav Krallığı Heyet-i Murahhası'nı dinlediği ve heyetin arazi ve siyasi başlıca isteklerini beyan ettikleri. 61/2, 20 CA 1337 (21 II 1919)

Sulh Konferansı'nın ertelendiği haberi. 62/1, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Beynelmilel Mesai Komisyonu'nun toplantılarına dair haberde Britanya Hükümeti'nin Umumi Konferansı'nın fevkalade nizamnamesine müteallik layihasını incelemeye devam etmiş olduğu. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Düvel-i Müttefike ve Müştereke Murahhasları toplanarak Sırbistan temsilcisini dinlemişler ve tamirat meselesini görüşmüşlerdir. 62/2, 21 CA 1337 (22 II 1919)

Harb-i Umumi ikame mesuliyetinin Sulh meselelerinin baş tarafına kayıt edilmiş olduğu ve Versay Konferansı da açılır açılmaz Fransa Başvekilinin ilk teşebbüsü bu mesele hakkında murahhas heyetlerini ayrı ayrı mütalaa beyan etmelerini talep etmiş olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yine Sulh meselesi hakkında

bazı bilgilerle beraber, Mösyö Clemenceau'nun Murahhaslara Alman İmparatoru II. Wilhem'in cezasına dair bir muhtıra dağıtmış olduğu ve bunun hem hukuki hem de tarihi bir meselenin tesviyesine dair olduğu bildirilmiştir. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Paris de Sulh Konferansı'nın toplandığı Hariciye Binası'nın fotoğrafı. 65/1, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Bern Konferansı Murahhasları'nın Lloyd George nezdinde bulunduğu haberi. 65/2, 24 CA 1337 (25 II 1919)

Almanya, Avusturya – Macaristan ve Türkiye ile ayrı ayrı Sulh yapılacağı ve askeri şartlar ile diğer şartların hafta içerisinde Almanya'ya tebliğ edileceği haberi. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Düvel-i Muazzama ve İktisat Komisyonu'na dair haberde iktisadi şartların murahhaslar tarafından görüşüldüğü. 66/2, 25 CA 1337 (26 II 1919)

Sulh Konferansı: Düvel-i Muazzama ve Müştereke Nazırları'nın toplanarak Leh meselesini görüştükleri ve Belçika mütalebatı komisyonu hakkında haber. 67/2, 26 CA 1337 (27 II 1919)

Düvel-i Müttelifé Sulh Meclisi toplanarak Belçika namına vukua bulan bir olayı ve Macarlar ile Romanyalılar arasındaki temasın görüşüldüğü. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

Beynelmilel Mesai Komisyonu hakkında haber. 69/2, 28 CA 1337 (1 III 1919)

"Fransa ve İsviçre": İsviçre Sefiri'nin Harp Esirleri Komisyonu tarafından İsviçre de bulunan harp esirlerine gösterilen alaka için teşekkürü. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Düvel-i Muazzama Sulh Meclisi ile ilgili haberde Siyonist meselesi ile yeni bir arazi taksimi komisyonu kurulduğu haberi. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Sulh Konferansı vesilesiyle kurulan komisyonların mesailerini hakkında. 70/2, 29 CA 1337 (2 III 1919)

Sulh Meclisi'nde İngilizler namına söz alan Siyonist murahhasların Filistin ile ilgili konuşmaları hakkında. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Sulh Konferansı'nda Arazi Merkez Komisyonu kurulduğu. 71/2, 30 CA 1337 (3 III 1919)

Onlar Meclisi huzurunda bulunan Hicaz Kralı Emir Faysal'ın memleketiyle alakalı konular için adı geçen meclis tarafından dinlendiği ve Kral'ın garp imparatorluğu kurma niyetinde olduğu. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Times Gazetesi'nden alınan habere göre bir Amerikalının gözlemlerinin yer aldığı haberde Fransız Hükümeti'nin Sulh Konferansı hakkında göze çarpan noktalar hakkındaki açıklamaları. 72/1, 1 C 1337 (4 III 1919)

Sulh Konferansı'nın genel toplantısının 5 Marta doğru yapılacağı. 72/2, 1 C 1337 (4 III 1919)

Tan Gazetesi'nde yer alan "*Hicaz'dan bahsedelim*" başlıklı haber: Düvel-i Muazzama Meclis Âlisi'nin Hicaz delegeleriyle görüşmekte olduğu. 73/1, 2 C 1337 (5 III 1919)

Harp Meclis-i Âlisi hakkında haberde beş devlet-i muazzama meclisinin son toplantısı hakkında. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Almanya'ya kabul ettirilecek askeri şartların Onlar Meclisi'nde görüşüleceği. 74/2, 3 C 1337 (6 III 1919)

Harp Meclis-i Âlisi'nin son toplantısında Harbiye, Ticariye gibi komisyonlar tarafından hazırlanan layihalar hakkında haber ile Tan Gazetesi'nin Sulh Konferansı toplantıları hakkında genel haberler. 76/2, 5 C 1337 (8 III 1919)

Sulh Konferansı toplantıları hakkında haberler. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Onlar Meclisi'nin Sulh Muahedenamesi'ni müzakere ettiği. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Komisyonların raporlarını teslim etmeleri gereken tarih hakkında. 77/2, 6 C 1337 (9 III 1919)

Mesuliyetler Komisyonu hakkındaki haberde tali olan iki komisyonun Cuma raporlarını tamamlayacağı. 78/1, 7 C 1337 (10 III 1919)

Beş Devlet Muazzama Meclisi toplantıları hakkında haberler. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Münderiç Komisyonların toplantıları hakkında haber. 78/2, 7 C 1337 (10 III 1919)

Müttefikler Meclis-i Âlisi'nin Sulh Konferansı hakkındaki çalışmaları. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Eski Avusturya – Macaristan toprakların yeniden iâşesi hakkında devam eden görüşmelerde komisyon üyeleri arasında ayrı düşünceler ortaya çıkması nedeniyle sonuca ulaşamadığı. 80/2, 9 C 1337 (12 III 1919)

Sulh Komisyonu'na bağlı Maliye ve İktisat Komisyonlarının çalışmaları hakkında. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Almanya'nın iâşesi için İaşe Komisyonu Alman murahhasları ile bu hafta görüşmelere başlayacağı. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

“Yeni Alman sınırları”: Arazi meseleleri ile ilgilenen komisyonların raporlarının hazırlanması hakkında. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

“Almanya tazminat ve tamirat ödemek zorundadır”: Harp Tamirat ve Hasarlar Komisyonu'nun son celsesinde konuşan bir muallimin teklifi üzerine alınan karar. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Harbiye Nazırı Mösyö Pişon'un Almanya'nın iâşesi hakkında verdiği demeç. 81/2, 10 C 1337 (13 III 1919)

Maliye ve İktisat Komisyonlarında hangi ülkelerin temsilcilerinin yer alacağına dair bilgilerle beraber askeri yetkililer tarafından hazırlanan Almanya'ya imzalatılacak Sulh Muahedenamesi'nin incelendiği. 82/1, 11 C 1337 (14 III 1919)

“Sulh Konferansı'nın Almanya ile ilgili kararları”: Alman sınırlarının bu hafta görüşülmeye başlandığı, Almanya'nın ordusunun kaç askerden oluşacağı, Alman siperlerinin yıkılacağı, Fransa'dan başka bütün devletler tazminat taleplerini encümene bildirdiği gibi önemli haberler. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Maliye ve İktisat Komisyonları'nda kaç kişi bulunacağına dair haber. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

“Almanya'nın silahlarının teslimi projesinin tasdiki”: Müttefikin Meclis Âlisi'nin son celsesinde bahsi geçen projeyi onayladığı. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Trakya Heyeti Temsilcileri hakkında haber de Sulh Konferansı yetkililerince dinlendiği. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Müttefikin Meclis-i Âlisi'nin toplanarak Çek ve Slovak Heyetlerinin taleplerini dinlemiştir. 82/2, 11 C 1337 (14 III 1919)

Sulh Anlaşması'nın imza edilmesi halinde hemen silah halinin son bulduğu ilan edilecektir. 83/1, 12 C 1337 (15 III 1919)

Sulh Konferansı etrafında arazi ve garp hudutları meselelerinin müzakeresi hakkında. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Müttefikin Meclis-i Âlisi'nin son toplantısında Lehistan'ın durumu hakkında Mütareke Komisyonu tarafından gönderilen raporların incelendiği. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Mareşal Foş'un Almanya'nın Askeri Nizamnamesi hakkında hazırladığı raporun Meclis-i Âli tarafından kabul edildiği ve gazetelere yansıyan ayrıntıları. 83/2, 12 C 1337 (15 III 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin imzalanma tarihi hakkında. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Harp Meclis-i Âlisi toplanarak Almanya'ya tayyareler hakkında imzalatılacak kararları görüştüğü. 84/2, 13 C 1337 (16 III 1919)

Almanya, Avusturya, Türkiye, Bulgaristan için ayrı ayrı barış anlaşmaları hazırlanacağı. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Düvel-i Müttefike nazırlarının toplandığı ve askeri raporların tevdi edildiği. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Muhtelif Arazi Komisyonları'nın çalışmalarını tasnife memur merkez komisyonun görüşmelerdeki bazı raporların adı geçen komisyonlarca hazır edilmemesi nedeniyle biraz erteleneceği. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Alman ticaret filosunun müttefiklere teslimi ve Almanya'nın iaşesi meselesinin görüşmeleri tekrar başladığı. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Harp Meclis-i Âlisi yeni mütareke mukavelenamesindeki harbiye, bahriye konuları gibi şartların incelemesini yapmak üzere başladığı. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Harp Meclis-i Âlisi Almanya'ya yüklenecek şartları görüştüğü ve tetkik ederek bazı kararlar aldığı ve bu kararların yer aldığı haber. 85/2, 14 C 1337 (17 III 1919)

Beynelmilel Bahriye Konferansı hakkında haberde İstilaya uğrayan Fransa Arazisi'nin murahhassalar tarafından ziyareti neticesinde mesaisini ikmal etmiş ve 14 Mart'ta yapılan toplantıda bazı kararlar almış olduğu. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Alman Ticaret Filosu'nun teslimi hakkında Alman Murahhası ile görüşme yapan bir heyetin donanmanın hemen terki konusunda aldığı kararlar. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Beynelmilel Müttefik Tayyare Komisyonu hakkında. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Sulh Konferansı'nda komisyonların toplantılarından bahisle önceki gün yalnız Romanya Umur-ı Kitabet Komisyonu'nun toplandığı ve o günden sonraki günlerde toplanacak komisyonların isimleri, günün sonunda Tayin-i Hudut Komisyonu'nun toplanacağı, Reis Wilson'un raporlarını görüşen komisyonun kararları hakkında. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Lehistan sınırları meselesini Onlar Meclisi'nin yakında inceleyip görüşeceği. 88/2, 17 C 1337 (20 III 1919)

Wilson'un İtalya Meselesi ile ilgilendiğinin belirtildiği haberde Sulh işleri ve Sulh'un nihai şeklinde iki anlaşma yapılacağı, Düvel-i Muazzama'dan hiç biri Cemiyet-i Akvam'ın Sulh Muahedenamesi'ne dâhil olmayacağı gibi haberlerin ayrıntıları. 89/1, 18 C 1337 (21 III 1919)

Türkiye, Ermenistan, Arnavutluk sınır meselelerinin görüşmelerinin tehir edildiği. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

İskandinavya Hükümetleri Murahhasları ve İsviçre Hükümeti Murahhasları isimleri. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Alman Donanmasının Sulh Muahedenamesi'nin Alman donanmasının durumunu belirleyene kadar ki idaresi hakkında alınan karar. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

“Sulh Konferansı komisyonlarının toplantıları:” Harp Meclis-i Âlisi'nin Salı günü Lehistan hudutları meselesi ile kablolar meselesini görüştüğü, Almanya'nın arazi meselesi ve silah teslimi gibi meselelerin görüşüldüğü, yine Salı sabahı Leh Umuru ve Umur-ı İktisadiye Komisyonlarının toplandığı ve limanların tamiri komisyonları ile Avusturya – Macaristan Divan-ı Maliye Tali Komisyonu ile ilgili haberler. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Harp Meclis-i Âlisi pazartesi günü toplanarak Almanya'ya imzalatılacak olan harbiye, bahriye konularındaki şartları son defa incelediği, Almanya'nın silah terkine dair şartların kabul edildiği, askeriyesinin ne kadar askerle sınırlı olacağı ve kontrolü hakkında alınan kararlar. 89/2, 18 C 1337 (21 III 1919)

Wilson, Lloyd George, Clemenceau, Orlando'nun Ekabir-i Erbaa toplantısını gerçekleştirdiği, tampon bölgesi fikrinden vazgeçildiği ve Ren Nehri'ne ait teklifin de incelendiği ve Cemiyet-i Akvam Nizamnamesinin esası hakkında. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

İtilaf Komiserliklerinin İaşe Müdüriyeti nezdinde ki Miralay Vüdes'in Anadolu'ya gideceği. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Paris'te bulunan ve Hicaz Hükümeti namına Sulh Konferansı'na davet edilen Emir Faysal Maten Gazetesi'ne Suriye meselesine dair verdiği demeç. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Times'tan alınan haber de İran'ın Sulh Konferansı'nda ki taleplerine yer verilerek İran'ın kendisini Bolşeviklere karşı müdafaa etmek için Maveraünnehir'den ve Güney Kafkasya'dan arazi istemekte olduğundan bahsedilmektedir. 90/1, 19 C 1337 (22 III 1919)

Amerika Hariciye Bakanı Lansing'in açıklamaları, müttefik devletlerin murahhasları ile Alman Murahhasları'nın yakında Brüksel'de iktisadi meseleleri görüşmeye başlayacağı, Alman ticaret gemilerinin müttefik heyetlerine teslim edileceği. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Siyonistlerin Sulh Konferansı'na Filistin'de bir Musevi Hükümeti kurulması için verdikleri teklif. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Beş büyük devletin ikişer birinci sınıf murahhasından oluşan Müttefikin Meclis Âlisi Wilson'unda hazır bulunduğu toplantıda Lehistan ve Ukrayna arasındaki anlaşmazlığa son vermek ve Lehistan ile Çekoslovakya arasındaki hudut sorununu görüştüğü ve Almanya sınırları ve Avusturya Almanya'sı meselesi gibi konularında incelendiği. 90/2, 19 C 1337 (22 III 1919)

Paris Sulh Konferansı'ndan bir azanın, 29 Mart'a kadar muahedenamenin hazırlanacağı ve bir ay incelenerek konferansa verileceği ve iki hafta sonrada Almanların imza için çağırılabilceğini belirttiği. 91/1, 20 C 1337 (23 III 1919)

Avusturya meselesinin Sulh Muahedenamesi'ne dâhil edileceği ve İtalya'nın içinde bulunduğu zorluğun bir an evvel halledileceği. 92/1, 21 C 1337 (24 III 1919)

Cumartesi sabahı komisyonlarda hava işleri, iktisat, maliye, Lehistan meselesiyle görevli komisyonların toplandığı ve önemli beynelmilel konuları görüştükleri haberi. 92/2, 21 C 1337 (24 III 1919)

Paris Sulh Konferansı'nda bulun Düvel-i Müttelif ve Müştereke murahhaslarına dair ayrıntılı bilgiler ve vazifelerine dair bilgiler. 93/1, 22 C 1337 (25 III 1919)

Japonların bütün ırklara eşit hakların verilmesi hakkındaki istekleri ve Sulh Konferansı devletleri arasındaki yankıları. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Harp Meclis-i Âlisi'nin önceki gün ki toplantıları hakkında. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin metnin ne zaman hazır olacağı hakkında. 93/3, 22 C 1337 (25 III 1919)

Omanyte Gazetesi'nin Sulh Konferansı'nda bir türlü halledilemeyen ve beklide konferansın en önemli sorunlarından biri olduğunu belirttiği Akdeniz meselesinin halline yayımlamış olduğu makale. 94/1, 23 C 1337 (26 III 1919)

Onlar Meclisi'nin sona ermesi üzerine Wilson, Clemenceau, Lloyd George ve Orlando tarafından oluşan bir meclis tarafından konferansın idaresine devam edileceği ve Sulh'un Wilson tarafından çabuklaştırılmaya başlandığı. 95/3, 24 C 1337 (27 III 1919)

Dörtler Meclisi toplantıları ve Almanya'ya kabul ettirilecek şartların görüşülmesinin neticelendirilmesi hakkında. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Wilson'un ikametgâhında yapılan Dörtler Meclisi toplantısında ilk layihanın hazırlandığı ve Tan Gazetesi'nin Dörtler Meclisi toplantıları hakkında haberleri. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Tazminat meselesi: Düvel-i Muazzama Komitesi'nin Hasarlar Komisyonu'nun raporunu incelemiş olduğu. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Beynelmilel bir usulde olan komisyonun limanlar, hudut yolları ve mahiyeti gibi konuları görüştüğü. 96/3, 25 C 1337 (29 III 1919)

Almanlara ait sulh şartlarını hazırlamakla görevli Versay'daki Meclis Ali'nin Almanya murahhasları ile Almanya ticaret filosunun teslimi ile Almanların iâşesi hakkında görüşmelerin Sepa Kasabası'nda yapılan toplantılar. 98/1, 27 C 1337 (31 III 1919)

Dörtler Meclisi'nin Garp'taki meseleleri görüştüğü ve Japonların meclise iştirak etmeleri hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Tarafsız hükümetlerden Norveç, İsveç, Danimarka, Hollanda, İsviçre ve İspanya Almanya hakkındaki görüşmelere katılmak üzere birer murahhas tayin edeceği. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Sulh metninin imzalanması için yapılacak ilk tedbirleri hazırlayacak kişiler hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Sulh Konferansı Katip-i Umumiyesi Versay'a nakil ediliyor. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

İktisat ve Lehistan Komisyonlarının toplantıları hakkında. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Sulh Konferansı'nın hiçbir zaman yasal sınırları ihlal etmeyeceğine dair. 98/2, 27 C 1337 (31 III 1919)

Dörtler Meclisi'nin Almanya'nın Leh kıtaatının ihracına izin vermediği takdirde vaziyetin zor bir hal alacağını Almanya'ya tebliğ etmiş olduğu. 100/1, 29 C 1337 (2 IV 1919)

Fransa Reis-i Vükela Orlando'nun Paris Sulh Konferansı'nın bir an evvel neticelendirilmesi hakkındaki talepleri. 101/1, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Lehistan'a asker sevkiyatı hakkında Mareşal Foş ile Alman murahhası arasındaki görüşme ve mareşal Foş'un Sepa'da Alman murahhasına kararları tebliğ edeceği ve Dancig meselesi hakkında Dörtler Meclisi'nin kararı. 101/1, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Ren meselesinin Dörtler Meclisi'nde yeni bir safhaya girmekte olduğu ve Hasarlar Komisyonu, Lehistan Komisyonu, Çekoslovak Komisyonu, İktisat Komisyonu gibi birçok komisyonunun toplantıları hakkında haberler. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin Alman murahhaslarına Paris'ten uzak bir şehirde tebliğ edileceği. 101/2, 1 B. 1337 (3 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin Sar ve Ren Meselelerini görüşmekte olduğu. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Lehistan, Estonya, Türkiye ve Avusturya Almanya'sı ile Romanya ve Sırbistan'ın yeni arazisindeki abluka hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Birçok komisyonun toplantıları hakkında. 102/1, 2 B. 1337 (4 IV 1919)

Mareşal Foş'un Sulh Konferansı'na sunduğu raporun kabul edildiği ve bunun Alman militarizminin sonu olduğunun öngörüldüğü belirtilerek Almanya'nın harpteki zabitanları, askerleri, cephanesi, fabrikaları, tayyareleri gibi konulardaki raporun istatistiksel bilgiler. 103/1, 3 B. 1337 (5 IV 1919)

Sulh Konferansı etrafında yayınlanan haberlerde Almanya'nın harp tazminatı ödemesi konusunun daha sonraki dönemde bir komisyon tarafından belirleneceği ve bu komisyonun kurulması hakkında. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

İngiliz Ordusu Hareket-i Askeriye Eski Müdürü General Frederick Barton Maurice'nin Almanya'nın Sulh şartlarını reddi ihtimali hakkında yaptığı açıklamalar. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Almanya ile yapılacak sulhun şartlarının Nisan ayının 15'nde hazır olacağını tahmin edildiğine dair söylentiler. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin Macaristan meselesini görüştüğü. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin Ren Nehri sol sahilinin Almanya tazminatının tamamen ödeninceye kadar Fransa işgali altında kalacağı kararı aldığı. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Dört Hükümet Reisi'nin toplandığı, Fas Umur-u İktisadiye Komisyonları, Romanya Limanları Komisyonu gibi birçok komisyonun toplandığı. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Ren Nehri'nin sol sahiline dair kararların hazırlanmasına dair. 103/2, 2 B. 1337 (5 IV 1919)

Alman murahhasları ile Sulh Meclis-i Âlisi Maliye Şubesi azalarının görüşmelere devam ettiği. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Wilson, Lloyd George ve Clemenceau toplanarak İtalya'nın Adriyatik sahilleri hakkındaki taleplerini görüşmüş oldukları. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Sulh Muahednamesi'nin Paskalyadan önce hazır olacağına dair. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin toplanarak Sulh Muahednamesi'nin hakkında bir takım kararlar almış olduğu ve Ren Nehri'nin sol sahilinin tarafsızlığı hakkında aldığı karar. 104/2, 4 B. 1337 (6 IV 1919)

Saar Havzası'nın istikbaline dair bazı kararların yakında Dörtler Meclisi'nde alınabileceği. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin toplantılarına ve diğer yan komisyonların toplantılarına dair bilgiler. 105/2, 2 B. 1337 (7 IV 1919)

Morning Post'tan alınan haberde Belçika'nın Hollanda arazisi hakkında açıkladığı taleplerin suret-i tesviyesi konusunda Sulh Konferansı tarafından alınan kararlar hakkında bilgiler. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Saar havzası ile müttefikler sanayine verilen hasarların tamiri hakkında. 106/4, 6 B. 1337 (9 IV 1919)

Sulh Konferansı zarar ve ziyana ait esasları incelemekle görevli Maliye uzmanları hala incelemelerini sonlandıramamışsa da Dörtler Meclisi incelemelerine devam etmekte olduğu, esas olarak kabul edilmiş layihada en önce Almanya'nın tamirine mecbur olduğu zarar ve ziyanın sayısı artmış olduğu. 108/2, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Umur-u İktisadiye Meclis-i Âlisi toplantıları hakkında Times'ta yer alan haberde adı geçen meclisin Almanya ile Sulh Muahedenamesi'nin imzasını takip edecek zamana ait olmak üzere her türlü tesviye çaresi incelemesi ve ihracı istenmeyen mallar hakkında bir liste hazırladığı ve bu malların adları. 108/2, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Lehistan meselesini incelemek için Lehistan'a gönderilen Müttefik Heyeti, Düvel-i Muazzama Meclisi'ne verilecek olan raporun içeriğinin incelemesine Salı günü başlayacağı ve Lehistan Umur-u Tali Komisyonu Litvanya meselesi müstesna olduğu halde Lehistan şark hududunu tayin etmiş olduğu. 108/2, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin yakında imzalanacak olması sebebiyle Versay Sarayı'ndaki hazırlıkların sürdüğü ve bütün ülkelerin temsilcilerinin komisyonlara refakati. 108/2, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin ne zaman imzalanacağına dair şimdiye kadar basında çıkan haberlerden derleme. 108/2, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Times Gazetesi'nin sulhun imzalanacağı tarihle ilgili edindiği bilgileri aktardığı haberde tamirat meselesine ve ticaret mallarının dolaşımına dair bilgiler. 108/2, 7 B. 1337 (10 IV 1919)

Morning Post'un haberinde harp tazminatının 8 milyar İngiliz Lirası olacağına dair haberi. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Sulh Konferansı'nda belirlenen Almanya hududunun nasıl olacağına dair alınan kararlar. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Times Gazetesi'nin Wilson'un Almanya'nın Sulh Muahednamesi'ni kabul etmeyecek olursa yine abluka altına girmek tehlikesiyle karşılaşacağına değinerek Almanya imzaladıktan sonra ise Avrupa'da yeniden şekil alan devletlerin hudutlarının tayini ile meşgul olunacağına dair verdiği demeç 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin nihayet eski Kayzerin harpten dolayı tertip edilen mesuliyetlere dair bir karar aldığı ve Kayzerin mahkemesini tatbik edilecek vesaiti görüştüğü. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin tazminat ve hasarlar meselesini görüşmeye devam ettiği ve Sar havzası kömür iletmelerine dair görüşmelere dair ve maliyenin tamirat meselesi hakkında kabul ettiği esasların yer aldığı haber. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Dörtler Meclisi tarafından Sar Havzası geleceği hakkındaki metni kabul ettiği. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Sulh Konferansı dâhilindeki Versay Sulh hazırlıkları ve Sulh'un imzalanması için hazırlıklar hakkında. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Tamirat meselesi hakkında tanzim edilen itilaf name hakkında. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

İktisat Meclis-i Âlisi son derece vahim olan Avrupa iktisat vaziyeti hakkındaki görüşmeleri. 110/2, 9 B. 1337 (12 IV 1919)

Sulh Konferansı hakkında kaleme alınan makalede şimdiye kadar iki konu üzerinde odaklanıldığı, her milletin kendi kendini idaresini sağlamak, gizli diplomasiye son vermek, Almanya'nın bir daha kımıldayamayacak surette tedbirlerin alınması gibi konularda Rauf Ahmet'in makalesi. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Daily Mail Gazetesi'nin haberinde Sulh Muahedesi'nin kati surette imzalanacağı, Versay'daki imza törenin ayrıntıları ve hazırlıkları hakkında verdiği bilgiler. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Morning Post'un Viyana'dan bildirdiğine göre Slovak Nazırı önceki gün Prag'da yapılan toplantıda Çek-Slovak Cumhuriyeti Alman halkının 4 Mart'ta ihtilal edeceğini söylediği, sivil halkın silahlandırıldığı, harp ilan etmeksizin Slovak Cumhuriyeti'ne hücum edecek olan Alman – Avusturya kıtaatı hududa hareket ettiği ve bu tehdit hakkında İtilaf Devletlerine bu konuda bir vesika gönderildiği. 111/1, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Sulh Konferansı muahedesinin İktisadi şartları hazırlamakla görevli komisyon kararlarını hazırladığı ve komisyon azası tarafından kabul edildiği. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Sulh Konferansı'nda önceki gün yapılan toplantıda 3 numaralı protokolün veyahut 3. Toplantıda tutulan zabıtların kabul edildiği. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Mösyö Winston Churchill Almanya'nın Sulh Muahedenamesi'ni imzalamaması durumunda yeniden tedbirler almaya mecbur kalacaklarına dair önemli açıklaması. 111/2, 10 B. 1337 (13 IV 1919)

Harp tazminatları hakkında yapılan haberde İsviçre'nin de harp tazminatı istediği. 112/1, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin imza edileceği kalem hakkında Georges Clemenceau'nin önerisi. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Sar Havzası'ndaki madenlerin işletmesinin Fransa'ya bırakılması hakkında. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Paris Sulh Konferansı çerçevesinde toplantılarını sürdüren Dörtler Meclisi'nin aldığı 9 maddelik karar. 112/2, 11 B. 1337 (14 IV 1919)

Umur-u Şark'a dair kararlar almak için bir konferans düzenlendiği, Sar Havzası'nın Fransa'ya bırakılması ve tazminat meselesi neticelenmekte olduğu. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Sulh Konferansı mesai kanunu hakkında. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Cumartesi günü Tayyare Komisyonu, Lehistan Komisyonu, Romanya Umur-u Tali Komisyonu ve Maliye Dördüncü Tali Komisyonu toplandı. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Sar Havzası ve Lüksemburg'un muhtariyet kazanması hakkında Lloyd George'nin buraların idaresine karışılmayacağına dair açıklamaları. 113/2, 12 B. 1337 (15 IV 1919)

Düvel-i Muazzama Hariciye Nazırlarından oluşan Beşler Meclisi'nin Onlar Meclisi yerine toplandı ve halledilmeyen meseleleri görüşmeye başladı. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Tan Gazetesi'nin Versay'da yapılacak görüşmelerde takip edilecek usul hakkında verdiği bilgiler. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Saar Havzası hakkında Dörtler Meclisi görüşmelerinde meselenin Fransa'nın önceden devlet mallarından olan kömür madenlerinin daima Fransa'ya ait olması şeklinde halledildiği. 115/2, 14 B. 1337 (17 IV 1919)

Almanya'ya harp ilan eden 17 devletin her birinin Murahhasları'nın toplandı ve Almanya'yı 25 Nisan'da Versay'a davet etmeye karar verildiği. 116/1, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin toplanarak Almanya'nın Belçika ile arasında olan hudut meselesini görüştüğü ve 1839 Muahednamesi'ni yeniden incelediği. 116/1, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin Şilezvig meselesi hakkındaki kararını verdiği ve idaresinin oylama ile belirleneceği. 116/1, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin Paskalya günü imzalanacağı. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Dörtler Meclisi ve Mesuliyet Komisyonu harbin başlamasından sorumlu olanlara karşı takibat kanunuyla beynelmilel bir mahkemeye değil de suçların işlendiği memleket mahkemelerinde yargılanması kararı aldığı. 116/2, 15 B. 1337 (18 IV 1919)

Sulh Muahedesi'nin metnine dair Clemenceau'nun açıklamalarında metnin maddelerin içeriğinden bahsetmiştir. Ayrıca Sulh Komisyonu'nda temsil edilen alakadar 17 hükümet murahhası Clemenceau başkanlığında toplanarak Sulh Muahedenamesi'nin Almanlara tebliğinden sonra müttefiklerin imzalamalarını temin etmek için takip edilecek usulü açıklanmıştır. 117/1, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Sepa müzakerelerinin Mareşal Foş'un telgrafi ile son bulduğu ve İtilaf Devletleri'nin Almanya ahalisinin galeyana gelmesinden korktuğu için Lehistan'a gidecek olan ordunun sevki hakkında başka yolların tercih edileceğini karar aldığı. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Mösyö Wilson, Lloyd George, Clemenceau, Orlando'nun Rusya'nın iaşesine dair hazırlanan layihayı reddettiği ve daha insaniyetli bir teklif layihası kabul etmek arzusunda oldukları ve bunun için şartlarının olduğu. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Dörtler Meclisi'nin toplantılar hakkında yapılan haberlerde Dançig ile ve Belçika meseleleri ile uğraştığı. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Sulh muahedesinin imza ve tasdiki hakkında ve Almanya'nın 25 Nisan'da davet edileceği 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Sulh Konferansı'nda Musevilerin haklarını müdafaa için bir heyet oluşturdukları ve amaçlarının mahrum oldukları eşit hukuk ve siyasetin temini olduğu. 117/4, 17 B. 1337 (20 IV 1919)

Harbi kazananlar, Sulh'u yapacaklar başlığı altında Wilson'un, Lloyd George'nin, Orlando'nun, Clemenceau'nun, Mareşal Foş'un katıldığı toplantı hakkında. 118/1, 19 B. 1337 (21 IV 1919)

Muahedenamenin metnine dair yapılan haberlerde imza için yapılacak toplantıda 70 murahhas bulunacağı, metnin maddelerinin 1000-1100 kadar olduğu ve Alman taleplerinin muahedeye zeyil olarak ilave edileceği. 118/1, 19 B. 1337 (21 IV 1919)

Papalık makamı Hariciye Nazırı Kardinal Gaspari'nin Kudüs-ü Şerif meselesinin şarkın en birinci meselesi olduğuna, bu konuda Sulh Konferansı'na protesto name çekileceğine ve buralar için nasıl bir idare usulü düşünüldüğüne dair açıklamaları. 121/1, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Almanya'nın sulh şartlarını kabul etmekte olduğunda dair. 121/2, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Hükümet-ı Müttefike Rüesası'nın toplantılarında Adriyatik meselesine dair bir karar almak için görüşmelere devam ettikleri. 121/2, 23 B. 1337 (24 IV 1919)

Almanlar mütteliklerin şartlarını kabule razı olduğu, murahhasların 28 Nisan'da veya 1 Mayıs'ta Versay'da olacağı, murahhasların 25 kişi olacağı, Fransa'nın ve Sulh'u himayesi hakkında itilaf name hazırlandığı, Alman Murahhasları'nın Berlin ile haberleşmekte serbest olacağı gibi haberler. 122/1, 24 B. 1337 (25 IV 1919)

Şimali Kafkas Cumhuriyeti reisinin hükümetinin Sulh Konferansı'na davet edilmeleri ve konferanstan istekleri hakkında açıklamaları. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

İsmi verilmeyen önemli bir diplomatın Dörtler Meclisi'nin Harbiye Nezareti'ndeki toplantıları hakkında yaptığı açıklamalar. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Sulh Konferansı'nda görüşülen Adriyatik meselesi ve harp mesulleri meselesine dair haber. 123/2, 25 B. 1337 (26 IV 1919)

Mösyö Lloyd George'nin, İtalyan Murahhasları'nın Paris'i terk etmesi kararını haber alır almaz bu karardan vazgeçirmek için Mösyö Orlando'nun nezdine giderek görüştüktan sonra Wilson'un yanına giderek tekrar Orlando'nun yanına döndüğü ve

gazetelerinde murahhasların bir gün daha terklerini ertelediklerini belirttiği. 126/1, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

Mösyö Orlando'nun İtalyan Kralı nezdine çıktığı ve Sulh Murahhasları'nın konferansta takip edecekleri siyaseti izah etmek için parlamentoyu toplantıya çağırdığı. 126/1, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

Dörtler Meclisi üzerine Efkâr-ı Umumiye'nin tesiri haberi Daily Mail gazetesinden alınmıştır. 126/3, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

Mösyö Wilson'un etrafındaki şahısların Fiyum meselesindeki görüşünden geri dönme ihtimali olduğunu belirttiği, diğer taraftan da İtalya Parlamentosu'nun Mösyö Orlando'ya güven oylamasını yapmakta olduğu, İtalya askerlerinin Amerika'nın Roma sefarethanmesini korumakta olduğu, Roma'da Fiyum meselesinden dolayı İngiltere, Amerika aleyhtarını gösteriler düzenlendiği. 126/4, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

Murahhasların Sulh Konferansı görüşmelerinin kesilmesine neden olan sonuçları inceledikleri, İtalyan milletinin aylardan beri taleplerini ilan ettikleri halde Alman Murahhasları'nın gelmesinin öncesinde açıklamalarda bulunmuş ve konferansın heyetine ait bir görevi bizzat kendisinin yerine getirdiğine dair. 126/4, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

İtalyanların Sulh Konferansı'ndan ayrılma meselesinin heyet tarafından incelenmekte olduğu. 126/4, 28 B. 1337 (29 IV 1919)

Avam Kamarası'nda Lloyd George'nin Sulh Muahedesi'nin metninin düşman murahhaslarına tebliğ edilmeden evvel neşir olunabileceğine ve Rusya'daki hükümet denilebilecek bir idare olmadığı ve Bolşeviklerin idaresinin hükümet olmadığı, İtilaf temsilcileri arasında Almanya ile yapılacak müsahileye ait meseleler hakkında tam bir itilaf olduğu, sulhun ardından hak ve adaletin eşit ve sulhun devamlı olacağına dair yaptığı açıklamalar. 127/1, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Amerika'nın Fransa Sefiri'nin Sulh Konferansı'nın sonuçlarının memnuniyet verici olacağına inandığına dair açıklaması. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Lloyd George, Wilson Almanya'nın temin edeceği tazminat harici tedbir hakkında Maliye Komisyonu'nun hazırladığı raporu onayladığı. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Sepa listelerinin lağvı hakkında. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin hazırlandığı, Almanların sömürgelerinden feragat edecekleri, Tan Gazetesi'ne göre hükümetlerin ileri gelenlerinin muahedenamenin tasdiki için birkaç bekleyeceği, İtalyan Kabinesi biri muahede lehinde diğeri aleyhinde olmak üzere ikiye ayrıldığı haberleri. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Muahedenamenin cuma veya cumartesi günü Alman Murahhaslarına tebliğ edileceği. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Üçler Meclisi cumartesi günü Japon taleplerinin halli ile uğraştığı. 127/2, 29 B. 1337 (30 IV 1919)

Sulh Konferansı'nda Beşinci Toplantı hakkında yapılan haberde Cemiyet-i Akvam Komisyonu'nun raporu, çalışmalar hakkında Sulh Muahedesi'ne kayıt edilecek şartlar hakkında teklifin tadilatı, Mesuliyet Komisyonu'nun inceleme raporunun görüşüldüğü. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Mesuliyet Komisyonu'nun Sulh Konferansı'na vermiş olduğu raporun sureti. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Almanların muahedeyi imzalayıp imzalamayacağına dair. 128/1, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Mesuliyet Komisyonu'nda aza bulunan Amerikalılar eski Alman İmparatoru'nun düşmanlığa başlamak suçuyla mahkumiyetine karşı olduğu. 128/2, 30 B. 1337 (1 V 1919)

Wilson'un Sulh Konferansı'nda İtalyan Murahhasları'nın memleketlerine dönmesine neden olan mesele hakkında yayınladığı beyanname. 129/1, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Üçler Meclisi'nin Belçika'nın taleplerini dinlediği. 129/2, 1 Ş. 1337 (2 V 1919)

Alman Murahhasları'nın Muahedename'yi imzalayıp imzalamayacağına dair Fransa ve İngiltere mahfilinde büyük bir merak olduğu. 130/1, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Fransa Reisi Clemenceau'nun İtalya'nın Sulh Konferansı'ndan ayrılma olayı nedeniyle İtalya'ya gönderdiği telgraf. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Sulh Muahede metninin Almanlara ne zaman tebliğ edileceği hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

İtimatnameler hakkında. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Üçler Meclisi'nde muahedenin Almanya'nın Lüksemburg'daki haklarının terkine dair maddelerini kabul ettiği. 130/2, 3 Ş. 1337 (3 V 1919)

Alman Murahhasları'nın Versay'da olduğu ve Salı günü muahedenamenin Almanlara tebliğ edileceği ancak haziran öncesi imzalanmasının mümkün olmadığı. 131/1, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Avusturya – Macaristan, Bulgaristan ve Türkiye yapılacak muahedeler, Almanya ile Muahedename'nin imzalanmasından 15 gün sonra imza için hazır edilebileceği. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Başvekillerin Japonya'nın taleplerinin halli için son meselelerden telgraf kabloları konusunun görüşüldüğü. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Belçika Hükümeti ile Üçler Meclisi arasında devam eden görüşmeler hakkında. 131/2, 4 Ş. 1337 (4 V 1919)

Sulh Konferansı'nda dünyanın mukadderatının tayinine çalışan isimler hakkında. 132/1, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Almanlara Sulh Muahedenamesi'nin tebliğ edildiği, telgraf kabloları meselesinin Üçler Meclisi'nde halledildiği, Almanlara imza için 15 gün süre verildiği. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Alman Murahhasları'nın Versay'a daveti hakkında yapılan haberde murahhasların 25 Nisan'da davet edildikleri, bu davete karşı Almanların almış

oldukları tavrı hakkında da Berlin Gazetelerinin resmi notalar yayınladığı ve bu notalarda da Versay müzakerelerine katılmaları hakkında verdikleri cevaplar. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Düvel-i Müttefike ve Müştereke'nin bir Alman telsiz telgrafına nazaran Alman Murahhasları'nın Versay'a gelmesi hakkında gönderdikleri nota sureti. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Amerika, İngiltere, Fransa ve İtalya Hükümetleri rüesasının sadece Sulh Muahednamesi'ni yemin etmek üzere gelecek murahhasların kabul edilmesi kararı aldığı. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Lehler, Yugoslavlar ve Romanyalılar arasındaki ilişkilerden bahisle Belgrat'ın bir hudut şehri olarak kalamayacağı ve bu teklifin son derece itilaf oluşturduğu. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Daily Mail Gazetesi'nden alınan haberde Paris'teki İngilizlerce tamirat meselesi hakkında alınan kararların ilanıya İngiltere'de hoşnutsuzluk oluşacağından korkulduğu, Fransızlarca ise bilhassa tamirat meselesinde Almanya'nın muahedename emirlerine uymak temini almak maksadıyla Dörtler Meclisi tarafından alınacak çareler hakkında endişe olduğu. 132/3, 5 Ş. 1337 (5 V 1919)

Üçler Meclisi'nin Sulh Muahedesi'ni yeniden incelediği ve matbaaya verileceği, Almanya'nın eski müttelikleriyle yapılan mukaveleleriyle alakasını kesinleştirmek mecburiyetinde bulunduğu karar verdiği. 133/1, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Düvel-i Erbaa Hariciye Nazırları toplantılarında Baltık meselesini ve Muahedename'nin bazı kararlarını incelemiş olduğu. 133/1, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Tribuna Gazetesi'nin İtalyan Murahhasları'nın Paris'e ancak İngiliz - Fransız Başvekilleriyle Wilson'un kabul edilmelerine dair teklif ettikleri takdirde katılacaklarını yazdığı, diğer bir gazetede ise İngiliz Gazetelerinin ise İtalyasız sulhun imzalanamayacağını bildirdiği. 133/1, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Amerika Maliye müşavirlerinin Avrupa'nın maliyesinin düzeltilmesi ve Almanya tarafından ödenecek ilk tazminat taksiti konusunda takip edilecek usul hakkında İngilizler tarafından verilen teklifin kabul edildiği. 133/2, 6 Ş. 1337 (6 V 1919)

Avusturya – Macaristan Murahhasları'nın Sulh Konferansı'na dahil olduğu. 134/3, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin Almanlara tebliğ edilmesi esnasında hazır bulunacak devletler. 134/3, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin içeriğinde dair haberde 15 fasıldan oluştuğu. 134/3, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Üçler Meclisi ve İtalyan Murahhasları'nın ayrılması meselesi hakkında. 134/3, 7 Ş. 1337 (7 V 1919)

Muahedename'nin Almanlara önceki gün tevdi edildiği, Versay'da yapılan ilk büyük celsenin Clemenceau'nun başkanlığında yapıldığı ve kısa sürdüğü. 135/1, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

İktisat Komisyonu'nun Versay'da toplandığı ve katılan murahhaslar hakkında. 135/1, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

Paris Sulh Konferansı'na katılacak Avusturya – Macar Murahhasları'nın bir iki güne hareket edeceği. 135/2, 8 Ş. 1337 (8 V 1919)

Sulh Muahedesini'nin Almanlara tebliğ edilişi ve Versay'daki merasim, Düvel-i Müttefike ve Müştereke Murahhasları ve Clemenceau gibi önemli kişilerin konuşmaları hakkında. 136/1, 9 Ş. 1337 (8 V 1919)

İtalyan Murahhasları'nın itimatnamesinin Almanlara tevdi edildiği. 136/2, 9 Ş. 1337 (9 V 1919)

“Almanya'ya tebliğ edilen Sulh-u Muahede Metni'nin özeti”: Birinci Kısım: Cemiyet-i Akvam; İkinci Kısım: Alman Hudutları; Üçüncü Kısım: Avusturya siyaseti, Ren'in sol sahili, Saar Havzası'nın idare şekli ve siyaseti, Avusturya –

Çekoslovak – Lehistan – Şarki Prusya – Danimarka Hudutları, Eski Rus İmparatorluğu, Almanya sömürgeleri ve buralardaki hukukundan sarf-ı nazar etmesi, Türkiye ve Bulgaristan – Siyam, Libya ve Fas mevadı. 137,138/1-2, 10 Ş. 1337 (10 V 1919)

“Üçler Meclisi Kararları”: Şark ve Cenubi Afrika’nın idareleri hakkında, bazı murahhasların muahedeyi imzalamaktan çekileceklerinin tahmin edildiği. 137/1, 10 Ş. 1337 (10 V 1919)

Robert Sesil’in başkanlığındaki İktisat Komisyonu’nun Alman Murahhasları’nın müsalihenameyi imzalamadığı takdirde alınacak iktisadi tedbirleri incelemekte olduğu. 138/1, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

İtilaf Devletleri ile Avusturya arasında yapılacak Sulh’a ait Muahedename’nin hazırlandığı. 138/2, 11 Ş. 1337 (11 V 1919)

Sulh Konferansı’nın Versay’da Triyanon Salonu’nda devam ettiği, İtilaf Devletleri Murahhasları ile Alman Murahhasları’nın Salahiyet namelerinin birbirlerine verme merasiminin yapıldığı ve merasimin ayrıntıları. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Beş Devlet Hariciye Nazırları Yugoslavya – Avusturya hudutları meselesini görüştüğü. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Beş Devlet Hariciye Nazırı’nın Macar hudutlarını tayin etmek üzere toplandıkları. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Avusturya Almanya’sının Almanya’ya ilhakı meselesinin halledildiği. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Sulh Muahedenamesi hakkında Alman ve muhtelif matbuatın ne düşündüğüne dair yapılan haberde Şayideman’ın Sulh şartlarının idam hükmünde olduğunu savunduğu, Alman Murahhasları’nın Paris’i terk edip etmeyeceği, Alman Murahhasları’nın konferansa karşı tekliflerine yer verilmiştir. 139/1, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Sulh Konferansı'nca 1839 Muahedesi metnin yeniden incelenmesi kararıyla Felemenk ile yakında görüşmelere yeniden başlanacağı. 139/2, 12 Ş. 1337 (12 V 1919)

Sulh Konferansı haberlerinde Cemiyet-i Akvam hakkında muhtıra, Alman Murahhasları'nın karşı teklifleri, Alman matbuatının asabi yayınları, Almanya'nın muahedeyi kabul edip etmeyeceğine dair haberler. 140/1, 13 Ş. 1337 (13 V 1919)

Sulh Konferansı başlığı altında Sulh Muahedesi'nin Almanya'da yarattığı tesirler ve matbuatın eleştirileri, Şayideman'ın muahede hakkında açıklamaları, Alman milletinin muahededen hoşnutsuz olduğu, bankaların kapanmakta olduğu, Dörtler Meclisi'nin Alman karşı tekliflerine verdiği cevaplar, Avusturya – Macar hudutlarının tayini meselesinin görüşülmekte olduğu, Lehistan – Ukrayna Komisyonu henüz bir karara varamadığı, Fransız – Britanya sömürgeleri hakkında konferans düzenlendiği ve bahriyeye ait muhtelif meselelerin incelendiği. 141/1, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Sulh Muahedenamesi'ne dair gazetelerin görüşlerine yer verilen haberde İngiliz, İskandinav matbuatından alıntılar yapılmıştır. Norveç, İsveç matbuatı mütareke lehinde yayınlar yaptığı, Cenubi Rusya'da Sovyetler karşıtı harp etmekte olan komutanın gayesinin Bolşevik anarşisine son vererek memlekette düzenin sağlanması olduğunu belirttiği. 141/2, 14 Ş. 1337 (14 V 1919)

Alman ile Avusturya ile Sulh başlığı altında Almanya Murahhasları'nın yeni notalar verdiği, Murahhasların takip ettiği politikalar, Avusturya hudutlarının Londra Muahedesi'ne uygun olacağı, Sulh Muahedesi'nin gelecek haftadan önce tebliğ edilemeyeceği, salahiyet meselesinin birkaç gün daha sürebileceği gibi haberler. 142/1, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Dörtler Meclisi'nin Avusturya Almanya'sı ve Macaristan hudutlarını tayin ettiği ve Türkiye ile Sulh'un en sonra yapılacağı kararlarını aldığı. 142/1, 15 Ş. 1337 (15 V 1919)

Sulh Konferansı başlığı altında Bulgar – Türkiye Sulhları, notalar, muahedenin imza edileceğinin kesin olduğu, Avusturya Murahhasları, Romen Gazetelerinin sulh

şartları hakkında görüşleri, Şayideman'ın muahede hakkında nutku ve İngiliz gazetelerinin görüşlerine yer verilmiştir. 143/1, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Sulh Konferansı'nda beşinci genel toplantısında ırkların eşitliği meselesi ve Japon Baş Vekili Marki Sun'un tekliflerinin toplantının en heyecanlı konusu olduğu ve Japonya'nın bu meselenin Cemiyet-i Akvam Muahedenamesi'ne eklenmesini istediği. 143/1, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Japonya'nın Çin'deki Alman haklarının kendilerine devrine karşı Çin'in iktisadi ilerlemesini temin için Amerika, İngiltere, Fransa ve Japon bankalarından hisseler alarak bir maliye heyeti oluşturduğu. 143/2, 16 Ş. 1337 (16 V 1919)

Dörtler Meclisi'nin önceki gün toplanarak iktisadi meseleleri görüştüğü, Rus harp esirleri, Belçika Murahhasları'nın davet edilmesi kararları aldığı; Avusturya – Macaristan ile yapılacak muahede içeriğini incelediği. 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Sulh Konferansı ve Muahedename hakkında yapılan haberlerde Almanya'nın muahedeyi kabul etmemesi halinde alınacak tedbirler, iktisadi ablukalar için İktisat Komisyonu'nun çalışmaları, Mareşal Foş'un Ren Havalisi'nde olduğu ve incelemeleri, ablukanın ne zaman kaldırılacağı hakkında, ihracata izin verilip verilmediği. 144/1, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin Berlin'e gönderilmekte olduğu ve Alman murahhasların çalışmaları. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Çin Murahhasları'nın Üçler Meclisi'nde Kyoto meselesinde Japonya lehinde karar verilmesini protesto ettiği. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Kont Brokdorf'un Georges Clemenceau'ye iki yeni nota verdiği, biri iktisadi şartların ağır olduğu, diğerinin ise harbin başlamasına Almanya'nın sebep olduğu görüşünün kabul edilemez olmasına dairdir ve ayrıca Georges Clemenceau'nin bu notalara cevabı. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Müstemlekat meselesi hakkında komisyon kurulduğu. 144/2, 17 Ş. 1337 (17 V 1919)

Sulh Konferansı başlığı altında, İtalya'nın sömürgeler hakkındaki istekleri, Avusturya'ya kabul ettirilecek şartlar, muahedenamenin imzalanmaması halinde alınacak tedbirler, Avusturya Murahhasları'nın Almanya Murahhaslarını müşkül durumlarda bıraktığı ve Daily Telegraph Gazetesi'nin yazdığına göre Avusturya'nın izlediği bu politikaların da Türkiye için bir örnek teşkil edebileceği. 145/4, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Baltık Denizi meselesinin Sulh Konferansı'nda bir komisyon tarafından inceleneceği edileceği. 145/4, 18 Ş. 1337 (18 V 1919)

Kont Brokdorf'un Alman Murahhasları ile görüşmek için Sepa'ya hareket ettiği ancak sebebinin anlaşılamadığı. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Kont Brokdorf'un 9. notayı verdiği ve bu notanın Çin'deki Alman hukukuna son verilmesine dair olduğu. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Dörtler Meclisi Kont Brokdorf'un notalarına sorumlu komisyonlar tarafından verilen cevapları incelediği, Büyük Britanya Başvekili, vaziyeti incelemek ve Mareşal Foch ile görüşmek üzere Almanya'ya gittiği. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Beş Devlet Hariciye Nazırlarından oluşan meclis, Bulgar – Sırp hudutları, hafif bir tadil ile Sırbistan'ın memnun edilmiş olduğu, Bulgar – Romen hududu meselesi de sorumlu komisyona havale edildiği. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

General Henry Wilson, Suriye'yi işgal eden İngiliz askerlerinin yerlerine Fransız askerlerinin yerleştirilmesini Fransız Hükümeti ile görüşeceği. 147/1, 20 Ş. 1337 (20 V 1919)

Dörtler Meclisi toplantıları: Osmanlı İmparatorluğu'nun mukadderatını görüştüğü, Türkiye'nin küçültülmesine şiddetli itirazlar olduğu; Almanya ile muahede metninin tamamen neşrinin ertelendiği; Alman Heyet-i Murahhası durumunu kesinleştirdiği ancak iki gruba ayrıldıkları, çoğunluğun muahedenin imzalanmasından yana olduğu; Dörtler Meclisi'nin Avusturya dâhilinde kurulan hükümetlerin özel maliye ve iktisatlarına dair meseleleri halletmek ile meşgul olduğu. 148/1-2, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Fransa'da Avusturya Almanya'sını Almanya'dan ayırmak için pek ziyade çalışmalar olduğu, Sulh Muahedesi'nde bir maddenin de Almanya'nın her şeyden önce Avusturya Almanya'sının istiklalini tasdik etmek zorunda olduğu görüşünün hakim olduğu. 148/1-2, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Alman Gazetelerinin Sulh Konferansı'na dair lisanlarını yumuşattıkları ve haberlerine dair. 148/1-2, 21 Ş. 1337 (21 V 1919)

Belçika ve Felemenk Hariciye Nazırı Pol Himanes ile Van Karbenb'in Beşler Meclisi'nde Felemenk 1839 muahedelerini inceleme meselesindeki görüşlerini bildirdiği. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Paris'teki İktisat Komisyonu eski Avusturya – Macaristan Hükümetlere ait İngilizler tarafından açıklanan gümrük birliği teklifini incelediği, bunu İtalya'nın kabul etmediği. 149/2, 22 Ş. 1337 (22 V 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin dünya basınında yankılarına yer verilen haberde, Fransız matbuatının ve Alsas - Loren matbuatının muahededen memnun olduğu; Amerikan matbuatının Almanya'nın artık komşularını tehdiye kalkışmayacağından dolayı memnun olduğu; Alman matbuatı bu şartların harbin devamı demek olduğu ve itirazların olduğu; İngiliz Matbuatı ise adaletli bir sulh olduğunu ancak mali şartların kaçamak sözlerle dolu olduğunu, Times Gazetesi'nin bunun Sulh olmadığını lakin her ülkenin bunun uygulanmasını beklediğini; tarafsız matbuatın ise Almanya için şartların ağır olduğunu belirttiği. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

Sulh Konferansı'nda yapılan toplantılar hakkında yapılan haberlerde Almanya'nın imza için verilen mühletin artırılmasını istediği. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

İtalya ve Sulh konferansı hakkında. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

Podorevski'nin neden istifa ettiği. 150/3, 23 Ş. 1337 (23 V 1919)

Almanya'ya imza için yeniden gün verildiği, sulhun haziran gibi imza edilebileceği. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Almanya'nın altı nota vereceğinin sanıldığı. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

Almanya ile yapılacak Sulh'a dair birkaç haber. 151/1, 24 Ş. 1337 (24 V 1919)

13. Alman Notası hakkında. 154/1, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Almanya ile yapılacak sulh hakkında yapılan haberde Sulh Konferansı Reisi'nin Saar Havzası meselesine ait kararnameyi Almanlara tevdi ettiği; Almanların Sepa görüşmelerinde vermiş oldukları karşı teklifler hakkında itilaf olduğu; Almanya'da genel bir sükunetin hâkim olduğu; Hindenburg'un İsviçre'de oturmak istediğinde olduğu. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Avusturya Sulh Muahedenamesi'nin Cenubi hudutların bazı noktalarının tayini ve iktisadi şartların halli hakkında maddelerin kesinleştiği. 154/2, 27 Ş. 1337 (27 V 1919)

Paris Konferansı tarafından Alman Notası'nın karşılığının verildiği. 168/1, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Umur-u İktisadiye Meclisi Âlisi, Lord Robert Sesil'in başkanlığında yirminci defa toplanmıştır. Meclis, Sulh Anlaşması'nın imzalanmasından sonra Ren nehri üzerinde yapılan taşımacılığın kontrolü meselesini incelemiş ve taşımacılığın iktisaden azami menfaatler temin etmek maksadıyla nehir üzerindeki taşımacılığın bir nizamname düzenlemek konusunda bit takım tedbirler almıştır. 168/1, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Sefaret kâtiplerinden Mösyö Piyerüvesairi Almanya'nın karşı layihası metninin birinci kısmının üç nüsha olarak akşamüzeri saat dokuz buçukta Versay'dan Hariciye Nezaretine getirilmiştir. Bir zabıttta Versay'dan gelerek Perşembe günü kabul edilen layihanın ikinci kısmını konferans kâtibine vermiştir. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Tan gazetesi Adriyatik meselesinin kuvvetli itilaf hâsıl olduğunu temin ettikten sonra bir haber yayınlamıştır. Bu habere göre, Yugoslavya temsilcileriyle görüşen Mösyö Wilson, Mösyö Orlando tarafından kabul edilmiş olan çözümleri uygun bulmuştur. Haber de ayrıca kabul edilen 4 maddeden oluşan çözümün sureti de yer almaktadır. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Dörtler meclisi tarafından kararlaştırılan şartla 30 Mayıs'da Avusturyalılara imzalatılacaktır. 168/2, 1 N. 1337 (21 VI 1919)

Avusturyalılara Sulh Antlaşması'nın metninin önceki gün tebliğ edildi. 161/1, 4 N. 1337 (3 VI 1919)

Versay'dan Alman Murahhasları'nın ayrıldığı ve yalnız Kont Beri Kadirof Mösyö Laynert ve birkaç kâtip kaldığı belirtilmektedir. Haberin devamında ise Almanya'nın yeni gönderdiği nota da Düvel-i Müttefike ile müştereke memleketlerdeki tasarrufu hakkında ısrar etmiş ve Alman imtiyaz namelerinin fesih ve iptal edilmesini talep etmiştir. Fransız mütehasısı Mösyö Löşör Almanların tekliflerini incelemiş ve kabul edilemeyeceğini bildirmiştir. Devletlerarasında da Perşembe günü yapılan görüşmelerde itilaf ortaya çıkmıştır. Meclistekilerin bir kısmı Alman tekliflerinin bir kısmının kabul edilmesini belirtirken diğer kısımda anlaşmadaki şartların ağır olmadığını ve değişiklik için zaman kalmadığını belirtmiştir. Bu yüzden de Almanların notalarında devam edeceği belirtilmiştir. 161/1, 4 N. 1337 (3 VI 1919)

“Avusturyalılara bildirilen Sulh metni:” Pazartesi günü öğleden sonra Avusturya murahhaslarına bildirilen barış şartlarının özeti yayımlanmıştır. 163/1, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Aylardan beri Paris'te bulunan Brezilya Heyet-i Murahhasa Reisi durumundaki Brezilya Reiscumhuru Ajans Havas muhabirine bir beyanat vermiş ve fikirlerinin bazı önemli noktalarına haber de değinilmiştir. Beyanatında Fransa ile olan ilişkilerine değinmiştir. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Maten Gazetesi Adriyatik meselesinin henüz halledilmediğini ve Slavların Adriyatik'ten bütün şark sahiline yalnız küçük bir ada terkine yanaştıklarını yazmıştır. 163/2, 6 N. 1337 (5 VI 1919)

Avusturyalılara verilen Anlaşma metninin özetinin yer aldığı haber de Avusturya'nın uyması gereken askeri, idari, iktisadi birçok konuda alınan kararlar yayımlanmıştır. 164/1, 7 N. 1337 (6 VI 1919)

Almanya'nın karşı notasının Dörtler Meclisi'nde tetkik edildiği ve müttefikler arasında hala kesin bir anlaşma olmadığına dair haber. Haberin devamında Tamirat Meselesi'nin de görüşüldüğü ve tamirat miktarının belirlenmesi ile ilgili bilgiler vardır. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Alman Mukabil Notasına Cevap: Almanya'nın karşı notasının perşembe günü Dörtler Meclisi'nde görüşüldüğü haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Umur-ı İktisadiye Komisyonu Âlisi Lord Robert Sesil'in başkanlığında olan Ticaret Nezareti'nde 3 Haziran'da toplanarak Düvel-i Müttefike Memurin Askeriyesi'nin Dançığ yoluyla Lehistan'a ait erzak nakliyatının mütarekenin aykırı olarak hükümetçe tatil edilmesi hususunda tedbirler alınması gereği ittihaz edildiği meclise tebliğ edilmiş olduğu haberi. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Beşler Meclisi Felemenk – Belçika meselesini inceleyerek Felemenk Hükümeti meselenin sadece her iki memleket arasında görüşülmesini talep ettiği halde Belçika Hükümeti'nin Felemenk'e ait isteklerin Sulh Konferansı'nda görüşülmesi hakkındaki talebi yerine getirilmiştir. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Paris Sulh Konferansı'nda Cezayir İsna-aşer Heyeti Murahhası 20 Nisan 1919 tarihinde Cezayir İsna-aşer'da yapılan Aray Umûmiye Netayici hakkında Wilson, Lloyd George ve Georges Clemenceau gibi liderlere bir layiha takdim etmişlerdir. 166/2, 9 N. 1337 (8 VI 1919)

Beşler Meclisi'nde Macaristan hudutları meselesinin görüşülmeye devam ettiği. 171/1, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

“İzmir'in işgali üzerine Venizelos, Sulh Konferansı Reisi Clemenceau'ye bir mektup yolladığı ve bu mektubun sureti:” mektupta Düvel-i Muazzama Murahhasları'nın raporlarından bahseden Venizelos, ortalıkta birçok yanlış bilgi dolandığını ve işgalin Sulh Konferansı'nın aldığı karara uygun olarak 15 Mayıs sabahı yapıldığı ve hiçbir olayın meydana gelmediğini belirtmiştir. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Dörtler Meclisi'nin toplantıları hakkındaki haberlerde meclisin, iktisat komisyonlarının raporlarını incelediği ve kararın açıklanacağı; Almanya – Leh hudutlarını tayin eden komisyonunda son defa toplandığı ve kararlarını Dörtler Meclisi'ne havale edeceği. 171/2, 14 N. 1337 (13 VI 1919)

Dörtler Meclisi toplantıları hakkında haberlerde meclisin Almanların vermiş olduğu karşı notaları incelediği, verilecek cevap metnini hazırlamakta olduğu. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Dörtler Meclisi'nin Almanya'nın İttihat-ı Akvam Cemiyeti'ne kabul isteğinin mevzu bahis olamayacağına karar verdiği. 172/1, 15 N. 1337 (14 VI 1919)

Tan Gazetesi'nin haberine göre müttefiklerin Almanya'nın vermiş olduğu karşı muhtıralara verilen cevapta muahede şartlarının kabulü ya da retti için Almanya'ya 5 gün süre verildiği, 25 Haziran'da bu mühletin dolacağı. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Bir gazetenin haberine göre Almanya'ya vermiş oldukları karşı muhtıralara verilecek cevapların tamamlandığı ve birkaç güne kadar tebliğ edileceği, Almanya'nın Tamirat Komisyonu'nun kaldırılmasına dair talebinin ret edildiği. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Düvel-i Müttefike Meclis-i Âlisi Amiral Kolçak'a bir telgraf çekerek kendilerin verdiği cevaplardan dolayı memnuniyet duyduklarını bildirdikleri. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Paris Konferansı'nda Odyssea'nın tahliyesi hakkında ki görüşmelerin devam ettiği. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Dörtler Meclisi'nin Avusturya Sulhu'na dair şartları incelemeye devam ettiği. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

Avusturya Başvekili Renner'in Avusturya'nın Sulh'u kabul edip etmeyeceğine ve Heyet-i Murahhaslarının Sulh Muahedesine dair görüşlerine dair yaptığı açıklamalar. 174/1, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

General Andranik'in Ermeni Heyet-i Murahhasa Millisi Reis Bogos Nubar Paşa'nın nezdinde olduğu ve fevkalade övgülerle generalden bahsettiği. 174/3, 17 N. 1337 (16 VI 1919)

İtilaf Devletleri'nin Alman karşı muhtıralarına cevaplarının pazartesi günü resmen tebliğ edileceği; Kont Rançev'e cevabın son hali ve beş gün süre verildiğine dair bilgilendirme için verilen bir metnin sureti. 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

Dörtler Meclisi'nin görüşmelerinin sona erdiği, komisyonların 9 raporunun incelendiği ve bu raporları tasdik edilerek tasnif komisyonuna gönderildiği. 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

Almanların vaatlerini tutması halinde Ren Nehri'nin sol sahilindeki askerlerin geri çekilebileceği. 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

Paris'te bir gazetenin Yunanistan Hariciye Nazırı Pulitisk ile bir görüşme yaptığı, görüşmede nazırın Bulgaristan'a ve Yunanistan'ın Makedonya hakkındaki taleplerine dair görüşlerini açıkladığı, Sulh Konferansı'nın o sıralarda Bulgaristan mukadderatının temini ile meşgul olması nedeniyle bu görüşmenin ve nazırın görüşlerinin önemli olduğu. 175/1, 18 N. 1337 (17 VI 1919)

İsveç Reisi Neberet'in Bal'da bulunduğu, Sulh'a dair kararların imza edilmesi hakkında meclisin toplantıya davet edildiği ve Alman matbuatının da Sulh'un aleyhinde yayımlara devam ettiği ve Muahede'nin kabul edilemeyeceğine dair görüşlerini devam ettirdiği. 178/1, 21 N. 1337 (20 VI 1919)

Dörtler Meclisi'nin Avusturya'nın tekliflerine vereceği cevapları ancak gelecek hafta tebliğ edebileceği, diğer bir habere göre de şimdiden tebliğ edildiği söylentileri olduğu. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Meclis-i Ali'nin Almanya ile ticaret münasebetlerinin tekrar tesisi meselesini görüştüğü ve bu konudaki kararı hakkında. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Beşler Meclisi'nin Şarki Galiçya Lehistan krayna hududunu, Dançığ'ın idare usulü gibi konuları görüştüğü. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Fransız gazetelerinin Sulh Muahedenamesi'ne dair görüşleri ile beraber Fransa Hükümeti'nin Alman Murahhasları'nın muahedeyi imzalamaya niyetli olduğuna dair görüşlere sahip olduğu. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Berlin'den gelen yarı resmi haberlere göre hükümetin muahedeyi imzalamaktan vazgeçmesi halinde yeni bir kabine teşkiline teşebbüs edileceğine dair bilgiler. 179/1, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Almanya'nın Sulh Muahedesi'ni imzalamaması halinde yapılacak askeri icraatların hazırlıklarının belirli bir şekil aldığı, Mareşal Foş'un emirnamesinde Salı gününden beri Ren Nehri'nin sol sahilinde İtilaf kuvvetleri icap eden vaziyetin sevki gerektirdiği, Almanlara verilen sürenin sonunda kuvvetlerin ileri harekete başlayabileceği. 179/2, 22 N. 1337 (21 VI 1919)

Almanya'daki muhabirlerin Almanya'daki halkın genel kanısının İtilaf Devletleri'nin muahedeyi mecbur kıldığı ve Brokdorf'un imzalaması halinde halkın isteğine tercüman olamamış duruma düşeceği. 180/3, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Alman Fırkaları'nın Sulh Muahedenamesi'ni incelemekte olduğu ve kabul ya da ret yönünde görüşmelerde buldukları. 180/3, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Georges Clemenceau'nin başkanlığındaki 19 Haziran'da 22. Celsesini yapan İktisat Meclisi'nin Almanya ile ticaret münasebetinin yeninden tesisi konusunu tetkik etmiş ve kararını vermiş olduğu. 180/3, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Dörtler Meclisi'nin Ren Havzası hakkındaki kararında Slavların ve Macarların buraları tahliye etmesini kabul ettiği. 180/3, 23 N. 1337 (22 VI 1919)

Almanların Sulh Muahedenamesi'ni imzalayıp imzalamayacaklarına dair yapılan haberde matbuatın belirttiğine göre Alman buhranına rağmen müttefiklerin Sulh'u imza ettirmek için muahedenameye verdikleri şeklin ve en son verilen sürenin asla değiştirilmeyeceğini belirttiği; Poti Jurnal'ın haberinde ise esas itibarıyla muahedenamenin kabul edileceğini belirttiği; Tan Gazetesi'nin de her ne kadar Alman Murahhasları Muahedename'nin imzalanması lehinde olsa da bunun imzalanması lehinde ki fikirlerin gittikçe genişlediğini yazdığı; Alman Gazetelerinin

de Sulh Muahedenamesi'nin er geç imzalanacağını yazdığı ve Almanya'daki bilimum yüksek askerlerinde görüşlerinin imzalanmasından yana olduğu; haberin devamında İngiltere'deki işaretli notalarda da Alman sahillerinde bulunan mitralyözlerden ve ordu ile donanmaların her türlü karşı harekete cevap vermek için hazır bulunduğu belirtilmiştir. 181/1, 24 N. 1337 (23 VI 1919)

“Almanya ile Sulh'a dair:” Alman Meclisi'nin 230 oy ile Sulh Muahedenamesi'nin imzalanmasını kabul ettiği; Tan Gazetesi'nin Sulh Muahedenamesi'nin imzalanması hakkındaki yazısı; Sulh'un 26 Haziran günü Versay Sarayı'nın Aynalı Salonu'nun da imza edileceği, Almanya'nın Sulh Muahedenamesi'ni imzalayacağını resmen bildirdiği; yeni Alman kabinesinin Gustav Bauer tarafından kurulduğu ve içeriği; Gustav Bauer'in hayatı. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Dörtler Meclisi cumartesi günü toplanarak Almanların Sulh Konferansı'na 16 Haziran'da tebliğ edilen muadil metin muahede ile muhtıra arasında bir takım çelişkiler olduğunu 20 Mayıs tarihli notasına verilecek cevabı görüştüğü ve bu notaya verilecek cevap metni. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

Almanya'nın Sulh Muahedenamesi'ni ne zaman imzalayacağı, yeni murahhasların kimler olduğu, bunların yeni bir mühlet talebinde bulunup bulunmayacağı gibi cevapsız soruların mevcut olduğu. 182/1, 25 N. 1337 (24 VI 1919)

“Almanya ile Sulh Muahedenamesi'nin imzalanmasına doğru:” Yeni Alman Kabinesi'nin 6-7 sayfalık nota verdiği ve bu notada yine harbe dair mesuliyetler konusunda olduğu, bu notaya karşılık Georges Clemenceau imzalı cevabın metni; Sulh Muahedenamesi'nin imza süresine ek süre istenilen bir nota daha verildiği ve bu notaya Georges Clemenceaua imzalı verilen cevabın metni; Almanya Meclisi'nin Sulh Muahedenamesi'nin imzalanmasına dair üst üste yaptığı toplantılar hakkında; Sulh Muahedesi'nin imzalanacağı tören için hazırlıkların devam ettiği ve bu hazırlıkların ayrıntıları. 183/2, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

24 - 16 Haziran tarihinde Almanya'ya bildirilen muhtıraya Sulh Muahedesi'nin bazı maddelerinin uygulanması amacıyla bir protokol ilave edildiği ve bu protokol üzerinde itilaf olduğu ve bu protokolün içeriği. 183/2, 26 N. 1337 (25 VI 1919)

Almanya ile Sulh Muahedenamesi'nin imzalanmasına doğru: Almanya'nın Sulh Muahedenamesi'ni imzalayacağı ve Sulh Murahhasları'na yeni Hariciye Nazırı Herman Müller'de tayin edileceği; Tan Gazetesi'nin haberine göre ise Versay Sarayı'nın Aynalı Salonu'nda ne zaman imzalanacağını kestirilemeyeceğini yazdığı ve murahhasların imza yetkisine değil sadece müzakere yetkisine sahip olduğu; Almanya'nın 1870'te Fransa'dan alarak bu defa muahede gereğince iadesine mecbur olduğu bayrakların kaldırıldığı; Celemensue ve Wilson'un beraber buldukları anda telefonla Almanların Sulh Muahedenamesi'ni imzaladıklarını haber aldıkları ve ilk topun atıldığı. 184/1, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Mareşal Foş'un Almanlara hiçbir suretle ek süre verilememesinde ısrarcı olduğu ve İtilaf Devletleri'nin Almanya'nın Sulh Muahedenamesi'ni imzalamak için ek süre talebini ret ettiği; yine Mareşal Foş'un Almanya'nın Sulh Muahedenamesi'ni imzalamaması halinde yapacağı askeri harekât hakkında meclise izahatlarda bulunduğu. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

Sulh'un imzası Paris halkında pek büyük tezahürlere sebep verdiği ve gece geç vakitlere kadar devam ettiği; Alsas - Loren'de de heyecanla kutlandığı bilgileri. 184/2, 27 N. 1337 (26 VI 1919)

“Almanya ile Sulh Muahedesi'nin imzasına doğru:” Sulh'un ancak cumartesi günü imzalanabileceği; Dörtler Meclisi'nin Almanya filosunun imhası hakkındaki kararı ve bu konuda notası; Fransa Erkânı Sulh Muahedesi'nin Pazartesi ve belki de daha geç imza edileceğini beyan ettiği; Sulh'u imza etmek için Versay'a hareket edecek olan Alman murahhasları hakkında. 185/1, 28 N. 1337 (27 VI 1919)

“Almanya ile Sulh'a doğru:” Sulh'u imzalayacak Alman Murahhasları'nın isimleri ve Paris'e ulaşmak için yolda oldukları; Müttefiklerin Alman murahhaslarına tebliğ ettiği nota hakkında bilgiler. 186/1, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

İktisat Meclis Âlisi Mösyo Clemanete başkanlığında 23 Haziran'da toplanarak Avusturya Hükümeti tarafından verilen notayı incelediği; notanın içeriğinde ise Budapeşte Hükümeti'nin Budapeşte'de Avusturya – Macaristan bankalarında bulunan altının ve esham, tahviller gibi şeyleri müsadere ettiğinin bildirildiği. 186/2, 29 N. 1337 (28 VI 1919)

Almanya ile Sulh'un imzasına doğru: imzaların nerede atılacağına dair bilgiler; Sulh'u kimlerin imzalayacağı; Sulh'u imzalayacak olan Alman Murahhasları'nın Paris'e vardığı; İtalya Hükümeti tarafından imza için gönderilen murahhasların isimleri; Wilson'un Paris'ten ayrılması hakkında; Sulh'un imzalanması ile konferansın sona erip ermeyeceği; Lloyd George'nin Paris'ten ayrılacağı; imza töreni hakkında. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Avusturya, Türkiye ve Bulgar Sulh Muahedeleri'nin müzakerelerine başlandığı ve hazırlıkların sürdüğü. 187/1, 30 N. 1337 (29 VI 1919)

Almanya ile Sulh'a doğru: imza merasimi için birçok önemli kişinin davet edildiği; imzadan sonra Georges Clemenceau'nin bir konuşma yaptığı ve top atışlarıyla imzanın kutlandığı; Almanlar imzalarken Kayzerin cezalandırılmasını protesto ettiği; kutlamalar için ayrılan tahsisat hakkında. 188/1, 1 L. 1337 (30 VI 1919)

Times Gazetesi bahriye muhabirinin gazetesine verdiği bilgilerde Sulh Konferansı tarafından alınan kararlara istinaden bahriye teşkilatında yapılan uygulamalara değinilmektedir. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Mösyo Klamensu, Balfur, Lansing ve Makinu Salı günü toplanarak Sulh Konferansı'nın yeni usul mesaisini kararlaştırmışlardır. Görüşme usulleri ile Ruzname görüşmelerinin tanzimi de hazırdır. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Eski Dörtler Meclisi'nin üzerinde anlaşması gereken uygun muahedelerin ayrıntılarını görüşmek üzere 10 azadan oluşan meclis yerine aynı teşkilata sahip yeni bir Dörtler Meclisi'nin teşkilinin hazırlanmakta olduğu zannedilmektedir. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Avusturya ile yapılacak anlaşmanın tekrar görüşülmesi ihtimalinin bulunmadığı belirtilmektedir. Ayrıca anlaşmanın Ağustos'ta imza edileceği yazmaktadır. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Sulh Konferansı işleri halletmek üzere yeni bir Dörtler Meclisi veya Onlar Meclisi şeklinde oluşturulacaktır. Haberin devamında Fransa ile Amerika arasında yapılan ittifak name Meclis-i Ayan'a gönderilmesi ile ilgili haber vardır. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

Mösyö Clemenceau Sulh Muahedesi'nin meclise tevdi edilmesi sebebiyle önemli bir nutuk yaptığı ve bu nutkun önemli kısımlarının bulunduğu haber. 189/1, 4 L. 1337 (3 VII 1919)

“Almanya ile Sulh'un imzalanmasından sonra:” Onlar Meclisi'nin Dörtler Meclisi'nin yerine görev yapacağı ve görevini süratle yerine getireceği; Almanya üzerindeki ablukanın Sulh Muahedesi'nin Alman meclisinde onaylanmasına kadar devam edeceği; Paris'te kalan Alman murahhasları hakkında; Almanya'nın Ren'in işgali konusunun müzakeresinin ne zaman ve nerede yapılacağına dair nota verildiği; Sulh Muahedesi'nin Fransa Meclisi'ne sunulduğu. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Avusturya Heyeti'nin 22 Mayıs'tan 29 Haziran'a kadar Sulh Konferansı'na Sulh Muahedesi'ne itiraz amacıyla 27 nota verdiği. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Almanya ile Sulh Muahedenamesi'nin imzalanması üzerine tebrikler. 190/1, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Çin Heyet-i Murahhası tarafından yayımlanan bir tebliğde Şantung meselenin hallinde haksızlıklardan dolayı Çin Murahhasları Sulh Muahedesi'ni imza etmek istememişlerse Dörtler Meclisi'nin müdahale ettiği ve murahhasların tarafsız bir dünya mahkemesine havale ettikleri. 190/2, 5 L. 1337 (4 VII 1919)

Georges Clemenceau, Balfour Lansing, Francesco Saverio Nitti ve Makio'dan oluşan Beşler Meclisi'nin Avusturya Muahedesini müzakere etmiş; Bulgaristan ve Türkiye Muahede ahkâmını tanzim için ilk defa toplandığı. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Beşler Meclisi'nin gittikçe fena bir hal alan Macaristan'ın vaziyetini tetkik etmiştir. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Müttefikin Meclis'inin Baserabya meselesiyle ilgilenmekte olduğu; tamirat, Bulgar arazisi ve Almanya ile yapılan muahedenamenin tatbiki meseleleri için 3 ayrı komisyon kurulduğu. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Versay Sulh Muahedenamesi'nin muahedename ile alakası olan İngiltere, Japonya, İtalya, Amerika gibi devletler tarafından 15 gün zarfında imzalanacağı tahmin edildiği. 191/1, 6 L. 1337 (5 VII 1919)

Bulgaristan ve Türkiye Muahedelerinin Avusturya meselesinin ardından hazırlanacağı, önce Bulgaristan muahedesini ve ardında da Türkiye muahedesinin yapılacağı. Beynelmilel İttihat-ı Akvam Komisyonu toplanarak Avusturya Murahhasları tarafından verilen notaya verilecek karşı cevabın görüşüldüğü, Baltık ile ilgilenen komisyonunda toplandığı ve son günlerdeki karışıklıkların hallini ve sebeplerini araştırdığı; Avusturya için hazırlanmış olan Sulh Muahedenamesi'nin hafta içerisinde Avusturya murahhaslarına verilebileceği. 192/1, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Fransa - Amerika, diğer taraftan Fransa - İngiltere arasında teminat mukavelenameleri imzalandığı, bu mukavelede Almanya tarafından Fransa'ya bir saldırı olursa Amerika'nın destek vereceği, Almanya'nın Versay Sulh Muahedesine uymaya zorlanacağı belirtilmiştir. 192/1, 7 L. 1337 (6 VII 1919)

Avusturya muahedenamesinin hazırlanmasına devam edildiği. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Konferans'ta İtalya'nın taleplerinin incelenmekte olduğu. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Tamirat Komisyonu Alman temsilcileri ile ilk defa görüşme yapacağı. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Beşler Meclisi'nin Baserabya meselesini incelemeye devam ettiği. 193/1, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Müttefikin Meclis Âlisi'nin toplanarak Avrupa Merkezi'nin iâşesi için İktisat Komisyonu'nca hazırlanan raporları incelediği. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Georges Clemenceau'nin Sırp, Hırvat, Sloven Krallığı heyetini kabul ettiği ve bu heyetin kimlerden oluştuğu. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Almanların Çekoslovakya'yı tahliye etmesi hakkında. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Müttefikin Komisyonu'nun düşman harbiyesinin tahribini teklif eden raporları incelemekte olduğu. 193/2, 8 L. 1337 (7 VII 1919)

Almanların tamirat masraflarını ödemesi meselesini görüşen Tamirat Komisyonu'nun toplantıları hakkında. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

Baserabya arazisi meselesi hakkında. 194/2, 9 L. 1337 (8 VII 1919)

Sulh Konferansı hakkında yapılan haberde Avusturya'ya 9 Temmuz günü muahedenin verileceği; Beşler Meclisi'nin Avusturya'ya karşı izlenecek yol hakkında itilaf edememiş oldukları, Macarların Garbi Slovakya'yı terk etmeye başladıkları. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Sulh Muahedesi'nin Veimar Hükümeti tarafından mecliste tasdiki hakkında. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Versay'da bulunan Alman Murahhasları hakkında. 195/1, 10 L. 1337 (9 VII 1919)

Beşler Meclisi'nin Bulgaristan ile yapılacak sulhu ve Avusturya'ya ait Muahede meselesini görüşmeye devam ettiği; Avusturya'ya muahede şartlarının tetkiki için 15 gün mühlet verildiği. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Mareşal Hindenburg'un Mareşal Foş'a gönderdiği mektupta İmparator Wilhelm'in Düvel-i Müttefike ve Müşetereke'ye teslim olacağını bildirmiştir. 196/1, 11 L. 1337 (10 VII 1919)

Beşler Meclisi'nin Avusturya – Sırbistan hudutları hakkında tali komisyonların raporlarını incelediği ve Dançığ'ın idaresi meselesini görüştüğü, Avusturya muahedesinin de bir kez daha tetkik ettiği. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Avusturya hudutlarını tayine memur komisyonun mesaisine devam ettiği. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Almanya'nın limanlarının kontrolüne dair komisyon ile orduların naklini düzenlemekle memur komisyonun da çalışmalarını sürdürdüğü. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Almanya'nın Lehistan ile arasındaki arazi meseleleri konusunda doğrudan doğruya Lehistan ile anlaşmak niyetinde olduğu. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

İtalya Heyet-i Murahhası Reisi Nitti'nin yapılmakta olan diplomatik müzakereler hakkında kral ve iş arkadaşlarıyla müzakerelerde bulunmak üzere Roma'ya hareket ettiği. 197/1, 12 L. 1337 (11 VII 1919)

Beşler Meclisi'nin Avusturya'nın vermiş olduğu son iki notasına cevap vermiş olduğu, birinci notanın Avusturya'nın bugüne kadar yapmış olduğu taarruzların niyetine dair olduğu, ikinci notanın ise iktisadi meselelerden bahsedildiği.

Alman Meclisi'nin Sulh Muahedenamesi'ni 115 reye karşı 208 oy ile tasdik ettiği ve meclisin iki maddelik bir kararname çıkardığı, Sulh şartlarının yerine getirilmesi için üç yeni komisyon kurulduğu ve bu komisyonların içeriğine dair. 198/1, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Fransa, Amerika ve İngiltere arasında müdafaa ve ittifak muahedesinin metninin sureti. 198/2, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

Sırp, Hırvat, Sloven Hükümetinin heyetinin Puankare tarafından kabul edildiği ve Yugoslavya meselesi ile yeni Sırp Krallığı'na ait meselelerin izahatının da heyet tarafından yapıldığı. 198/2, 13 L. 1337 (12 VII 1919)

“*Avusturya ile Sulh:*” Müttefik Meclis-i Âlisi’nin Avusturya hudutlarını tayine ve tetkiklerine devam ettiği ve bu konuya memur komisyonun reisinin mütalaalarının dinlendiği. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi’nin Sulh Muahedesi’ne ait şark arazisinin taksimine dair verilen Alman notasına cevap layihasını tetkik etmiş olduğu. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Sulh Konferansı’nın Avusturya’ya üç cevabi nota verdiği ve birinin Avusturya’nın Cemiyet-i Akvam’a kabulüne dair olduğu. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Sulh şartlarını tebliğe memur edilen Bulgar Murahhasları’nın Paris’e 25 Temmuz’da varacakları. 199/1, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Maten Gazetesi’ne göre Sulh’un tasdik edilmesinden sonra Almanya etrafındaki ablukanın kaldırılacağı. 199/2, 14 L. 1337 (13 VII 1919)

Paris’te zafer şenlikleri düzenlendiği ve ayrıntıları. 201/2, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Bulgaristan’ın Sulh Konferansı’na davet edildiği. 201/2, 16 L. 1337 (15 VII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi’nin Almanya’daki ablukanın kaldırılmasını, Rusya’ya uygulanan abluka meselesini ve Çeçen meselesini de müzakere etmişlerdir. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Versay’da Almanya’nın inşası ile iaşesi hakkında uzun ve yeni bir nota verildiği. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Alman murahhasının Ren Havzası, Saar Vadisi ve Belçika-Fransa Komisyonları’nın toplantıya çağırılması hakkında 3 yeni nota verdiği. 202/1, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

İngiltere, Amerika, Fransa Almanya’daki ablukanın kaldırılmasını muahede tasdik edilir edilmez kaldırmak için emir verdiği. 202/2, 17 L. 1337 (16 VII 1919)

Fransa'da zafer bayramlarının devam ettiği ve Paris'teki nüfus hakkında. 203/1, 18 L. 1337 (17 VII 1919)

Romanya meselesinin Paris Sulh Konferansı'nda görüşülmesi hakkında. 203/2, 18 L. 1337 (17 VII 1919)

Paris Sulh Konferansı Reisi Georges Clemenceau'nin Sadrazam Damat Ferit Paşa'ya 25 Haziran tarihli notaya dair verdiği cevabın Tan Gazetesi'nde yayımlandığı ve bu cevaba dair haberde harp mesuliyetlerine değinildiği. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Sulh Konferansı'nın toplantısında Macar Sovyet Hükümeti Reisi Belagun'un memleketinde yabancı evrak-ı nakdiyesini ve tahvillerini müsadereye hazırlandığına dair haberlerin kendisine iletildiği. Macar meselesinin hallinin tehiri Avusturya ile yapılacak Sulh Muahedenamesi'nin ve aynı zamanda Bulgaristan muahedenamesinin tanziminin tehir edildiği. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Belçika ile Felemenk arasındaki meselenin halli için memur edilen komisyonun 23 Temmuzda toplanacağı. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Mesuliyet komisyonun Bulgaristan ile yapılacak muahedeyi tetkike devam ettiği ve arazi meselesinin incelenmesinin devam ettiği. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Müttefikin Meclis Âlisi'nin Avusturya ile yapılacak muahedenamenin hazırlanmasından önce halledilecek birtakım meseleleri görüştüğü; Saar Havzası, Lehistan, Dançığ gibi meselelerle de ilgilendiği. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Müttefikin Meclis Âlisi'nin İzmir havalisindeki Yunan ve İtalyan arasındaki faaliyet mıntıkların tayini hususunu incelediği. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Londra'da düzenlenen zafer şenlikleri hakkında. 204/1, 19 L. 1337 (18 VII 1919)

Almanya'daki ablukanın kaldırılması hakkında Fransa Fevkalade Komiserliği tarafından yayınlanan tebliğde Sulh Muahedenamesi'nin tamamen tasdiki sonrasında

12 Temmuz'dan itibaren ablukanın kaldırılmasına dair karar alındığını bildirdiği. 205/1, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Sulh Konferansı'nda bulunan Avusturya Almanya'sı heyetinin memleketlerinin iaşesini etmekte olduğu. 205/2, 20 L. 1337 (19 VII 1919)

Sulh Konferansı Harp Meclis-i Âlisi'nin Anadolu'da Yunan ve İtalyan orduları tarafından işgal edilen mıntıkları tayin ile meşgul olduğu ve Müstemlekat Komisyonu'nun müstemlekatlara ait meseleleri görüşmekte olduğu. 206/1, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Avusturya'nın iaşesi meselesi hakkında kara alındığı. 206/1, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Harp Komutanlarına muhalif hareketlerinden dolayı Divan-ı Harbi huzurunda mahkemesi için Almanya'dan teslimi talep edilen eski Kayzer ve komutanların içinde General Fon Tirpiç'in de olduğu. 206/1, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Georges Clemenceau'nin Meclis'te Sulh Komisyonu huzurunda sulha dair yaptığı açıklamalar. 206/1, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Sulh şartlarının imza ile memur Bulgar murahhasları hakkında. 206/2, 21 L. 1337 (20 VII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi'nin Anadolu'daki Yunan ve İtalyan işgal mıntıklarının belirlenmesi için Nitti ile Venizelos'u dinlemiştir. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi'nin, Ren Nehri'nin sol sahili hakkında komisyonunun bir Alman muhtırasına yazdığı cevabı onaylamış olduğu. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Bulgar Sulh'unun hazırlanmasının tehir edildiği ve Sulh Komisyonu'nda Bulgarlara tavrı ile Bulgar – Yunan ihtilafına dair bilgiler ve Makedonya – Trakya hudutlarının Bulgar Hudutları Komisyonu'nda görüşüldüğü. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Mesai Cemiyeti tarafından 21 Temmuz'un tatil ilan edilmesinin kararlaştırıldığı. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Sulh Komisyonlarının toplantıları hakkında. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Amerika'nın Paris'te bulunan heyetinin, Almanya'ya konsolosluklarını tayin eden İngiltere ve Fransa Hükümetleri derecesinde temin edilmesine imkân hâsıl olması için Sulh'un tasdik edilinceye kadar Almanya liman ve şehirlerinde tarafsız devletler memurlarının Amerika konsoloslarını temsil etmelerini temin etmek üzere Wilson'dan talimat aldığı. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Beşler Meclisi'nin, Reis Wilson'un Rusya ablukasına devam edilmesi konusundaki karara intizar ettiği. 207/2, 22 L. 1337 (21 VII 1919)

Avusturya Murahhası'nın Sulh'a ait mali şartların sona bırakılmış şartlarını tebliği ettiği. 209/1, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Bulgar Murahhasları'nın hudutların belirlenmesi hakkındaki görüşlerine dair. 209/1, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Sulh Konferansı'nda Amerika'nın Türk – Bulgar muahedesinde alacağı tavır hakkında. 209/1, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Sulh Encümeni'nin Almanya hakkındaki iktisadi şartları müzakereye devam ettiği. 209/2, 24 L. 1337 (23 VII 1919)

Amerika'nın Bulgar Sulhu'nu imza edip etmeyeceği meselesinin konferansta birçok münakaşaya neden olduğu. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Sulh Konferansı dâhilindeki komisyonların toplantıları. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Avusturya Sulh Muahedenamesi'nin şartlarının bir kısmı. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Avusturya Sulh Murahhası Renner'in Viyana'ya dönmesi hakkında. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Robert Sesil'in Avam Kamarası'nda Versay Sulhu'nun tekrar eden sulh şartlarının adil hudutlar içerisinde kaleme aldığı ve Almanya istekli oldukça ve muahedenin uygulanmasına teminat verdikçe şartlarda tadilat yapılabileceğini belirtmiştir. 210/1, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Avusturya gazetelerinin Sulh Muahedenamesi'nin iktisadi şartları ile tamirat fasılasına itirazlarda buldukları. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Lehistan'ın Versay Muahedenamesini tasdik ile meşgul olduğu. 210/2, 25 L. 1337 (24 VII 1919)

Avam Kamarası'nda Sulh Muahedesi hakkında müzakerelerin devam ettiği, Meclis'in Fransız – İngiliz Mukavelenamesini tasdik ettiği ve bu konularda Lloyd George'nin açıklamaları. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Amerika'nın Bulgar Sulhu'nu imza edip etmeyeceğinin halen kesin olmadığı. 211/1, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Avusturya Reisi Karl Renner'in Avusturya'ya verilen mühletin kısalığından şikâyet ettiği, mühleti uzatma talep edeceği ve Viyana'ya dönmekte olduğu. 211/2, 26 L. 1337 (25 VII 1919)

Beşler Meclisi'nin Bulgar murahhas heyetinin Paris'e ulaşması sebebiyle toplandığı. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Komisyonların toplantıları hakkında. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Amerika'nın Bulgar Sulhu'nu imza edip etmeyeceğinin halen açıklığa kavuşmadığı ve Amerika'nın en önce Bulgar Sulhu'nun müzakeresini önerdiği. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Çin ve Japonya arasındaki meselelerin Sulh Konferansı'nda görüşülmekte olduğu. 212/1, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Almanya'nın sömürgelerinin taksimine dair. 212/2, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Bütün gazetelerin İngiliz ve Fransız ittifakının dostluk adına çok iyi olacağını yazdığı 212/2, 27 L. 1337 (26 VII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi'nin önceki gün toplanarak Bulgaristan'a ait Sulh Muahedesi'nin arazi meselelerini görüşmüştür. Sömürgelere silah naklini bir usule bağlamakla meşgul olan komisyon toplanarak Kongo'ya ait ticaret nameyi ve Brüksel Muahedesini incelemiştir. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Beşler Meclisi önceki gün toplanarak Avusturya Murahhaslarına Sulh metnini imzalamak için bir hafta süre tanıma kararı almıştır. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Beşler Meclisi önceki gün toplanarak Bulgaristan'ın Romanya'ya, Yunanistan'a ve Sırbistan'a tazminat ödemesi kararını almıştır. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

İtalya'nın Adriyatik meselesinin kesin bir şekilde halledilmesi için ciddi bir şekilde görüşmelere başlanması için zeminin hazır olduğu. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Beşler Meclis-i Âlisi azası gelmiş ve kendisini bekleyen büyük mesaisine hızla başlamıştır. 217/1, 4 ZA. 1337 (1 VIII 1919)

Sulh Meclis-i Âlisi'nde mesuliyetler raporunun görüşülmekte olduğu. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Paris Sulh Meclis-i Âlisi'nin Allende Adaları meselesini tetkikle meşgul olduğu ve ada hakkında bilgiler. 224/1, 10 ZA. 1337 (7 VIII 1919)

Fiyum meselesinin yakında memnuniyet verici bir şekilde halledileceği. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Afganlılarla yapılacak olan muahede hakkında. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Sulh Konferansı'nda Trakya meselesine dair haberde Yunanlılar ve Sırlar için, bir kısım müttefik matbuatının Bulgaristan Hükümeti'ni unutarak Sofya

Hükümeti'ne karşı himaye edici bir lisan kullandıklarını görmenin hayret verici olduğu. 225/2, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Sulh Meclis-i Âlisi'nin Avusturya'nın karşı teklifine verilecek cevapları görüşmekte olduğu. 225/3, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Bulgarların Sulh Konferansı'na bir takım notalar verdiği. 225/3, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Macaristan'daki mühimmatın Romanya'ya verilmesine Meclis-i Ali'nin engel olduğu. 225/3, 21 ZA. 1337 (19 VIII 1919)

Bulgar Heyet-i Murahhası'nın Sulh Konferansı'na Trakya meselesine dair verdiği notalarda Pomaklar'ın Bulgar olduğunu iddia ettiği. 226/2, 22 ZA. 1337 (20 VIII 1919)

Sulh Meclis-i Âlisi'nin Bulgaristan'a imzalatılacak şartları hazırlamakla meşgul olduğu ve Budapeşte'den gelen haberleri müzakere ettiği. 227/2, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Avusturya'nın karşı tekliflerine verilecek cevapların muhtelif komisyonlarda görüşülmekte olduğu. 227/2, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Almanlardan birkaç şehrin tahliyesinin talep edildiği. 227/2, 23 ZA. 1337 (21 VIII 1919)

Avusturya Sulh Muahedenamesi'nin sona erdirilmekte olduğu ve yakında hazır edileceği. 228/1, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

Romanya Hükümeti'nin Sulh Konferansı'na tevdi ettiği tekliflere dair. 228/1, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

Mösyö Nitti'nin Sulh Konferansı'nın meseleleri halletmeden dağılmaması gerektiğine dair açıklamaları. 228/1, 24 ZA. 1337 (22 VIII 1919)

Sulh Konferansı'nın Georges Clemenceau riyasetinde devam eden toplantılarında Avusturya Sulh'unun gelecek hafta imza edilebileceği. 229/1, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Müttefik Meclisi'nin Silezya'daki işgallere çare aramakta olduğu. 229/1, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Bulgar Murahhas Heyeti'nin Konferansa verdiği notalar hakkında. 229/1, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Avusturya Muahedenamesi'nin imzasının bir haftadan fazla sürmeyeceği ve bundan sonra Türkiye ve Trakya meselesinin görüşüleceği. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

İngiltere ve İran arasındaki münasebet hakkında heyetin görüşme kabul etmediği. 229/2, 25 ZA. 1337 (23 VIII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi Macarlara kabul ettirilecek olan hava, bahriye, askeriye maddelerini tasvip ve tasdik etmiştir. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Avusturya Sulhu'nun 30 Ağustos'ta imza edilebileceği. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Sulh Meclis-i Âlisi'nin Bulgaristan'a ait notaları tetkik ettiği, notaların Garbi Trakya ile Bulgaristan'da alınması gereken askeri tedbirlere ait olduğu. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Lloyd George'nin Avusturya ve Bulgaristan ile yapılacak Sulh Muahedeleri'nin kendileri için önemli olduğuna dair açıklamaları. 230/1, 26 ZA. 1337 (24 VIII 1919)

Amerika İlaş Kontrolörü Hover'in Sulh Konferansı'nın mukadderatı hakkında son zamanlarda büyük tesirler yapmaya başladığı ve Arşidük Jozef Hükümeti'ne karşı yürüttüğü takibatında kabul edildiği. 232/1, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Macaristan ahvalini müzakere eden Sulh Meclis-i Âlisi'nin Arşidük Jozef Hükümeti'nin tanımadığı. 232/2, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi'nin Avusturya'nın vermiş olduğu karşı teklifleri incelemekte olduğu ve raporların hazırlanmakta olduğu. 232/2, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Almanya Hükümeti, bundan önce Sulh Konferansı'na memalik-i müstevliyede yapılan hasarlara dair bütün evrakların kendisine verilmesini teklif ettiği. 232/4, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Yukarı Silezya'daki Müttefik askerlerinden oluşan tetkik komisyonunun çalışmalarına dair. 232/4, 28 ZA. 1337 (26 VIII 1919)

Sulh Konferansı'na Bulgar Murahhasları tarafından verilen notalara dair ve Avusturya ile sulh anlaşmasının imzalanmasından sonra Bulgar meselesinin halledileceği. 233/1, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Müttefik Askeri Komisyonu'nun Silezya'da bulunduğu ve çalışmaları hakkında. 233/1, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Sulh Meclis-i Âlisi'nin Romanya Hükümeti'ne Macaristan ile olan arazi meselesine dair bir telgraf gönderme kararı aldığı. 233/1, 29 ZA. 1337 (27 VIII 1919)

Avusturya'nın karşı tekliflerine verilecek cevaplara dair mektupların neredeyse hazırlanmış olduğu. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi'nde Avusturya Sulh Muahedenamesi'nin neredeyse sonlandığı, mali şartların onaylandığı. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

Versay Muahedenamesi'nin tatbiki hakkında. 234/1, 30 ZA. 1337 (28 VIII 1919)

Fransa Meclis-i Mebusanı'nda Almanya ile yapılan Sulh Muahedenamesi'nin müzakerelerine başlandığı ve ayrıntıları. 236/1, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

Avusturya ile yapılacak olan Sulh Muahedenamesi'nin yakında tevdi edileceği. 236/1, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

Amerika Ayanı, Hukuk Encümeni'nin Sulh Muahedenamesi lehinde bazı kararları tasdik ettiği. 236/1, 2 Z. 1337 (30 VIII 1919)

Sulh Muahedenamesi'nin Fransa Meclisi'nde görüşülmekte olduğu. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

Düsseldorf'taki Alman Mütareke Komisyonu'nun müttefikler tarafından verilen ticari istekleri tanzimler meşgul olduğu. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

Müttefik Meclis-i Âlisi'nin toplantısında Avusturya Sulh Muahedenamesi'nin iktisadi şartların kabul ettiği. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

Clemenceau'nin Müttefik Askeri Komisyonu vasıtasıyla Alman Heyet-i Murahhası'na bir nota verdiği. 237/1, 3 Z. 1337 (31 VIII 1919)

SONUÇ

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin yenik düşmesinin ardından Mondros Ateşkes Antlaşması'nın galip devletlerle yapılmasıyla birlikte Türk halkı arasında geçici de olsa iyimser bir hava oluşmuştur. Mondros Ateşkes Antlaşması'nı takiben başlayan işgaller ise bu olumlu havanın kısa zamanda dağılmasına neden olmuştur. Buna ek olarak azınlıkların da zararlı çalışmaları iyice artmıştır. Böylece hem halkta oluşan endişe, korku ve ümitsizlik yanında Osmanlı yönetimi de işgaller karşısında sessizliğini korumuştur.

Yaşanan çalkantılı dönem için basın yayın önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Bir gazetenin amacı günün koşulları altında yaşanan gelişmeleri okuyucularına duyurmaktır. Bunu yaparken tarafsızlık ilkesi yanında doğru bilgiyi de ulaştırması gerekmektedir. Ancak, İtilaf Devletleri'nin de basın yayın üzerinde baskı oluşturması da göz önüne alınırsa, gazetelerin Mütareke Dönemi içerisinde ne kadar zor koşullar altında çalıştığı ve okuyucuya doğru bilgi ulaştırmasının ne kadar sağlıklı olacağı tartışmalıdır.

İstiklal Gazetesi'nin haberlerini ve yazılarını incelemeye başladığımızda fark ettiğimiz en önemli özelliğinden biri Birinci Dünya Savaşı'nın bitmesinin ardından Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu işgal ortamında bile dünya çapında, yerellikten uzak uluslararası alanda haber ve yazılara yer vermesidir. İstiklal Gazetesi sadece Osmanlı Devleti ile ilgili haber yayınlamaması, aksine Amerika, İngiltere, Fransa gibi büyük devletlerle ilgili de haber yayınlaması dönem içerisinde takdire şayandır. Bundan daha ötesi ise Bavyera ya da Şili gibi küçük devletler hakkında da haberlere yer vermeye özen göstermesi de dikkatle incelenmesi gerektiğini göstermektedir.

Gazeteyi incelediğimizde gördüğümüz dikkate değer özelliklerinden biri de Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti topraklarının İtilaf Devletleri tarafından işgale başlanmasına haberlerinde ve yazılarında önemli bir yer vermesidir. Örneğin 15 Mayıs 1919 tarihinde İzmir'in Yunanlılar tarafından işgaline, işgal ardından yaşananlara dair İzmir muhabirlerinin ulaştırdığı haberlere, İzmir işgalini

protesto etmek için Sultan Ahmet Meydanı'nda yapılan mitinglere de geniş yer verdiğini görüyoruz.

Yine İstiklal Gazetesi Divan-ı Harb-i Örfi'de Tehcir ve Takdil mahkemelerine ayrı bir önem vermiştir. Trabzon tehciri, Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey'in yargılanması, Büyükdere Mahkemeleri, İttihat ve Terakki mensuplarının yargılanması gibi dönemin önemli haberlerini günü gününe aktarmaya özen göstermiş, okuyucularına hukuki haberleri ulaştırmayı ihmal etmemiştir.

Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkması ve topraklarının işgale açık hale gelmesinden sonra saltanat makamı ve hükümet tarafından basın üzerindeki baskılar iyice artmıştır. Basın üzerinde sansür uygulaması ağırlaşmıştır. Birçok gazete yayın hayatına ara vermek zorunda kalmış, süreli ya da süresiz kapatılan gazeteler olmuştur. İstiklal Gazetesi de yayın hayatına 11 günlük bir ara vermek zorunda da kalmıştır. Yine bazı gazeteler isim değişikliğine giderek farklı isimlerle yayın hayatına devam etmiştir.

İstanbul basını Anadolu basınına göre daha zor koşullarda çalışmıştır. Sebebi ise İstanbul basınının yönetim merkezine yakınlığından dolayı bahsettiğimiz gibi sansür ya da kapatılma konusu ile karşı karşıya kalmışlardır. Gazetelerin haberleri hükümet tarafından kontrol edilmedikçe yayınlanmadığı bile görülmüştür. Gazetelerin haberin hazır olmasına rağmen bir gün sonra haberin yayınlanacağını duyurması bunu göstermektedir.

Anadolu basını ise sansür ya da kapatılma korkusundan tamamen uzak bir yayın hayatı sürdürmüştür. Özellikle işgallerden uzak bölgelerdeki gazeteler Milli Mücadele'nin de başlaması ile seslerini daha gür duyurmaya çalışmışlar, yurdun her bölgesinden gelen gerek İtilaf güçleri tarafından, gerekse Ermeniler tarafından Türk halkına yapılan zulüm ve kötülükleri daha yüksek sesle duyurmuşlardır. Türk milletinin işgaller karşısında haklı savunmasını hem Türk halkına hem de dünya milletlerine duyurma imkanını rahatça kullanmışlardır.

İstiklal Gazetesi de böyle bir dönem içerisinde yayın hayatına devam etmiş; zaman zaman okuyucuyla buluşması kesintiye uğramışsa da görevini genellikle

yerine getirmiştir. İstiklal Gazetesi dönem içerisinde yaşanan siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel olayları halka yansıtmakta ve tarihe bilgi notu düşmekten geri durmamıştır. Bu yüzden gazetenin haberleri büyük önem taşımaktadır.

İstiklal Gazetesi haberlerinde ve yazılarında Osmanlı Devleti ile ilgili siyasal, ekonomik, sosyal, hukuki ve dini açıdan her çeşit yazılara yer verdiğini görmekteyiz. Bu yüzden bizde Osmanlı Devleti'ni ilgilendiren konulara ayrı bir önem verdik ve ilk bölümümüzü bu konulardaki haberlere ve yazılara ayırdık. Ancak İstiklal Gazetesi her ne kadar da zor koşullar altında yayın hayatını sürdürmüş olsa da yurtdışında yaşanan olaylara da gazetede yer vermeyi ihmal etmediğini söyleyebiliriz. İkinci ve üçüncü bölümlerde bizde bu konulara yer vermeye çalıştık. İkinci bölümde Osmanlı Devleti'nin diğer devletlerle olan birebir ilişkilerine yer verdik. Üçüncü bölümde ise dünya devletlerinin kendi içlerinde yaşadığı siyasal, ekonomik, sosyal ve hukuki olaylara yer verdik. Son bölümde ise Birinci Dünya Savaşı'nda yaşanan ve savaş sonrası sulhun sağlanması için gerçekleştirilen Paris Sulh Konferansı'na ait haberleri ve yazıları ayrıntılı bir şekilde ele aldık.

Basın hayatının ortaya çıkmasından beri gazeteler, iktidarlar karşısında da bazen zor günler yaşamıştır. İktidarların kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmesini gazetelerden talep ettiği, kontrol altında tutmaya çalıştığı ya da resmi organı gibi kullanmaya çalıştığı inkâr edilemez bir gerçektir. Mütareke Dönemi'nde yine bu zor koşullarda çalışmak zorunda kalan gazetelerden biri de İstiklal Gazetesi olmuştur. İttihat ve Terakki Partisi'nin iktidardan ayrılması ile birlikte yerine geçen muhalif kadrolar karşısında da bu zorlu görevi yerine getirmeye çalışmıştır.

İstiklal Gazetesi Osmanlı hükümetlerine karşı her zaman temkinli yaklaşan bir gazete olmuştur. Kabinelerde yaşanan sorunlara değinmeyi göz ardı etmeyen Rauf Ahmet, Tevfik Paşa'nın sürekli olarak iktidardan inip gelmesini de eleştirmekten geri durmamıştır. Özellikle Tevfik Paşa kabinelerinin eksiklerini, kabinelerdeki boşlukları sürekli köşesine taşımıştır.

Rum Patrikhanesi ile ilgili İstiklal Gazetesi'nde yer alan haberlere baktığımızda ise Rum Patrik'inin Paris'e sulh konusuyla ilgili olarak gitmesiyle ilgili olarak da temkinli yaklaşımlar olduğunu görmekteyiz.

İstiklal Gazetesi'nin Mütareke'den sonra işgallere karşı sağlam bir duruş sergilediğini görmekteyiz. İncelediğimiz kadarıyla özellikle de Yunanlılar tarafından İzmir'in işgalinin başlamasıyla birlikte işgal haberlerinin daha da sık yayımlanmaya başladığı göze çarpmaktadır. Yani işgalleri eleştiren bir gazete olduğunu söyleyebiliriz. Ancak aynı hassasiyeti ise Milli Mücadele'nin özellikle 19 Mayıs 1919'dan itibaren Anadolu'da etkisini hissettirmeye başlamasıyla birlikte göremiyoruz. İşgallere karşı olan bir gazetenin Milli Mücadele ile ilgili bir çok gelişmeye yer vermediğini rahatça söyleyebiliriz. Bunda en önemli neden sansüre maruz kalma endişesi ile İtilaf Devletleri'nin baskılarını bahsettiğimiz tarihten itibaren basın üzerinde iyice artırması olarak gösterebiliriz.

Tüm bunların yanında İstiklal Gazetesi dönem içerisinde Milli Mücadele'nin de tam anlamıyla belirginleşmeye başladığı bir zamanda manda ve himaye taraftarı olduğu da söylenmiştir. Ancak araştırmamızda böyle bir izlenim uyandıracak haberlerden ziyade, siyasi hayatın süreklilik kazanması, siyasi hayatın çalkantılardan kurtulması, Türk halkının da her zaman olduğu gibi sükûnetini korumasından yana çaba sarf etmiştir. Kısacası İstiklal Gazetesi Milli Mücadele Dönemi'nde daha çok İstanbul Hükümeti ile ilişkilerini zora sokmamak amacıyla her zaman iyi ilişkilerini korumuştur.

KAYNAKÇA

ASLAN, Taner; "İttihâd-ı Osmanî'den Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne", *Bilig*, Sayı 47, Ankara 2008.

BAYRAK, M. Orhan; *Türkiye'de Gazeteler ve Dergiler Sözlüğü (1831-1993)*, Kül Yayınları, İstanbul 1994.

EROĞLU, Hamza; *Türk İnkılâp Tarihi*, Savaş Yayınları, Ankara 1990.

İNÜĞUR, M.Nuri; *Basın ve Yayın Tarihi*, Der Yayınları, İstanbul 2005.

İstiklal Gazetesi, Sayı 1-234, Milli Kütüphane.

ÖZKAYA, Yücel; *Milli Mücadele'de Atatürk ve Basın (1919-1921)*, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2007.

Top banner for 'İstiklal' newspaper with date '13 Temmuz 1919' and issue number '189'. Includes masthead 'İSTİKLAL' and publication details.

صالح قونقراسی اطرافنده

بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...
صالح قونقراسی اطرافنده
بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...

صلحی امضایان بی آلمان بنامه

صلحی امضایان بی آلمان بنامه

بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...
صلحی امضایان بی آلمان بنامه
بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...

داخنی شتون

حضوره قبول
در حال حاضر...

صالح قونقراسی اطرافنده

بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...
صالح قونقراسی اطرافنده
بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...

صلحی امضایان بی آلمان بنامه

صلحی امضایان بی آلمان بنامه

بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...
صلحی امضایان بی آلمان بنامه
بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...

داخنی شتون

حضوره قبول
در حال حاضر...

صلحی امضایان بی آلمان بنامه

بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...
صلحی امضایان بی آلمان بنامه
بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...

داخنی شتون

حضوره قبول
در حال حاضر...

صلحی امضایان بی آلمان بنامه

بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...
صلحی امضایان بی آلمان بنامه
بهره‌مند و دگر و نانی کی تو بران کشتند و فرائد آبرو باقی عین اهل...

Bottom section containing various notices, advertisements, and small articles. Includes dates and specific details for each notice.

آبونه تهراتریش
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴
محرری: ذوق احمد

تلف: ۱۰۰۰
محرری: ذوق احمد
تلف: ۱۰۰۰

استقلال

برنجی شته - شماره: ۱۵۴
محرری: ذوق احمد

۲۷ شبان ۱۳۳۷
صنایع
۲۷
میلین
۱۳۳۵-۱۹۱۹

قوت بروقدورف رانچاوی سپادن عودت ایتدی اون اوچنی آلمان نومی

شورای سلطنت دون بیادیز سرای هاوننده عقد اجماع ایدرک مملکتیمزک وضعیت مهمه حاضریمی حقدمدواوله افکار ایتشدرد

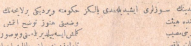
شورای سلطنت دون بیادیز سرای هاوننده عقد اجماع ایدرک مملکتیمزک وضعیت مهمه حاضریمی حقدمدواوله افکار ایتشدرد

شورای سلطنت دون بیادیز سرای هاوننده عقد اجماع ایدرک مملکتیمزک وضعیت مهمه حاضریمی حقدمدواوله افکار ایتشدرد

شورای سلطنت دون بیادیز سرای هاوننده عقد اجماع ایدرک مملکتیمزک وضعیت مهمه حاضریمی حقدمدواوله افکار ایتشدرد

شورای سلطنت دون بیادیز سرای هاوننده عقد اجماع ایدرک مملکتیمزک وضعیت مهمه حاضریمی حقدمدواوله افکار ایتشدرد

شورای سلطنت دون بیادیز سرای هاوننده عقد اجماع ایدرک مملکتیمزک وضعیت مهمه حاضریمی حقدمدواوله افکار ایتشدرد

سرتیپ دیناظران آنتینی سفار

در تترجمی مقراتی

در تترجمی مقراتی
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

در تترجمی مقراتی
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

در تترجمی مقراتی
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

در تترجمی مقراتی
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

در تترجمی مقراتی
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

داخلی شتون

داخلی شتون
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

داخلی شتون
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

داخلی شتون
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

داخلی شتون
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

داخلی شتون
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

زوق تک

زوق تک
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

زوق تک
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

زوق تک
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

زوق تک
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

زوق تک
تاریخ: ۲۷ شبان ۱۳۳۷
شماره: ۱۵۴

آبونه شرطین
سالی ایلین ۲۰۰۰
یورتون ۲۰۰۰

نسخه : هریرده ۲ غروب
مدیر مسئول : خلیل اکرم
اداره نشری : بیدار هوشیور اوردو اوردو آمبریت

استقلال
۱۳۳۷

برنجی سنه : سومر ۲۳۱
سرحدی : وقت اید

پارادایریتی
۲۵
آغوش
۱۹۱۸ - ۱۹۳۷

صلح معاهده نامه سی آمریکا عیانه تده تفتیق ایلیدیور.

کوپرک سبیل بونوک تائلر
تورک سنی سنی عفر آفریقا سبیل بونوک تائلر
تورک سنی سنی عفر آفریقا سبیل بونوک تائلر

شاه حضرتلی سفارنده
شاه حضرتلی سفارنده
شاه حضرتلی سفارنده

بوئوک برتهلکه اجتماعیه
بوئوک برتهلکه اجتماعیه
بوئوک برتهلکه اجتماعیه

ایلهک خوان آغوشه
ایلهک خوان آغوشه
ایلهک خوان آغوشه

کوپرک سبیل بونوک تائلر
کوپرک سبیل بونوک تائلر
کوپرک سبیل بونوک تائلر

شاه حضرتلی سفارنده
شاه حضرتلی سفارنده
شاه حضرتلی سفارنده

بوئوک برتهلکه اجتماعیه
بوئوک برتهلکه اجتماعیه
بوئوک برتهلکه اجتماعیه

ایلهک خوان آغوشه
ایلهک خوان آغوشه
ایلهک خوان آغوشه

قاریل جئنه
قاریل جئنه
قاریل جئنه

شواد سکرکی
شواد سکرکی
شواد سکرکی

شیلخ قوراشنه دعوت
شیلخ قوراشنه دعوت
شیلخ قوراشنه دعوت

بش اوغل شترعلی
بش اوغل شترعلی
بش اوغل شترعلی

داویدجه کیک تاش
داویدجه کیک تاش
داویدجه کیک تاش

شهرل تکرار
شهرل تکرار
شهرل تکرار

داخلی شئون
داخلی شئون
داخلی شئون

داخلی شئون
داخلی شئون
داخلی شئون

ایلیا جانجی

زهریشت تحقیقی

ایلهک خوان آغوشه
ایلهک خوان آغوشه
ایلهک خوان آغوشه

شواد سکرکی

شواد سکرکی
شواد سکرکی
شواد سکرکی

شهرل تکرار

شهرل تکرار
شهرل تکرار
شهرل تکرار

داخلی شئون

داخلی شئون
داخلی شئون
داخلی شئون

شیلخ قوراشنه دعوت

شیلخ قوراشنه دعوت
شیلخ قوراشنه دعوت
شیلخ قوراشنه دعوت

بش اوغل شترعلی

بش اوغل شترعلی
بش اوغل شترعلی
بش اوغل شترعلی

داخلی شئون

داخلی شئون
داخلی شئون
داخلی شئون

داخلی شئون

داخلی شئون
داخلی شئون
داخلی شئون

ÖZGEÇMİŞ

1984 tarihinde Amasya'nın Taşova ilçesinde doğdu. İlköğretimini Taşova ilçesinde tamamladıktan sonra ortaöğretimini İzmir Hoca Ahmet Yesevi Lisesi'nde tamamladı. 2004 yılında Erciyes Üniversitesi Yozgat Fen – Edebiyat Fakültesi'ne girerek Tarih Bölümü'nü 2008 yılında tamamladı. Fakülteyi tamamladığı yıl Bozok Üniversitesi Tarih Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans'a başladı. Yüksek Lisansa devam etmekle birlikte özel bir dershanede Sosyal Bilgiler Öğretmeni olarak çalışmaktadır.